DATUM	10 juli 2024	PLAATS	Twentehuis, 501-503	TIJDSTIP	09:00-11:30
VOORZITTER	C. Bruggink	SECRETARIS	S. Dinsbach	PAGINA	1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), L. de Waard (Hellendoorn), C. Bruggink (Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen in het Twentehuis, 501-503

Agenda algemeen bestuur van 10 juli 2024 (reg.nr. 2024-000017)

Aangepaste agenda 04/07: voorstel tbv agendapunt B6 toegevoegd

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1	Opening vergadering	Er is ook besloten deel van de vergadering. Hiervoor staat de agenda in de afgesloten map op extranet.	
2	Vaststellen agenda		
3	Mededelingen		
A - Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 17 april 2024	1. Vast te stellen	
A2	Bevestiging van besluit van 5 juni 2024 over de communicatie over de juridische afwikkeling GGiD	1. De bijgevoegde concept raadsinformatiebrief over de juridische afwikkeling van het GGiD vast te stellen.	Vastgesteld
A3	Technische begrotingswijzigingen 2024	1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2024 te verhogen met afgerond € 10,53 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B- Bespreekstukken			
B1	Jaarstukken 2023	1. De jaarstukken 2023 vast te stellen met een positief jaarrekeningresultaat van € 267.000. 2. Het positieve jaarrekeningresultaat als volgt te bestemmen: a. € 130.000 toe voegen aan de bestemmingsreserve OZJT; b. € 255.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve Veilig Thuis Twente; c. € 206.000 toe te voegen aan de algemene reserve SamenTwente. 3. Het resterende positieve jaarrekeningresultaat na mutaties reserves van € 186.000 uit te keren aan de Twentse gemeenten.	
B2	Begrotingswijzigingen 2024	1. De bijgevoegde begrotingswijziging 2024 vast te stellen die de gemeentelijke bijdrage 2024 incidenteel verhoogt met: a. € 650.000 voor Informatiebeveiliging, -management en privacy; b. € 450.000 voor Forensische geneeskunde; c. € 566.000 voor Veilig Thuis Twente; d. € 120.000 voor Milieu & Gezondheid, gezonde leefomgeving; e. € 85.000 voor Meldpunt Woningvervuiling.	
B3	Eerste Berap 2024	1. De eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen.	
B4	Programmabegroting 2025	1. De programmabegroting 2025 vast te stellen met in achtneming van de ingediende zienswijzen en reactie hierop van het dagelijks bestuur.	
B5	Uitbreiding dagelijks bestuur SamenTwente	1. Het dagelijkst bestuur uit te breiden met 2 leden; 2. De bijgevoegde procedure voor de uitbreiding vast te stellen.	
B6	Plan van aanpak kerntakendiscussie	1. De definitieve opdracht en aanpak kerntakendiscussie SamenTwente vast te stellen. 2. De concept raadsinformatiebrief vast te stellen.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
C – Stukken ter informatie			
C1	Stand van zaken forensische geneeskunde	Kennis te nemen van de informatieve brief	
C2	Scan Hoofdlijnenakkoord voor SamenTwente	Kennis te nemen van de informatieve brief	
C3	Startnotitie werving nieuwe DPG / secretaris-directeur	Kennis te nemen van de startnotitie	
C4	Planning AB-vergaderingen 2025	Kennis te nemen van de planning	
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM	17 april 2024	PLAATS	Twentehuis, 501-503	TIJDSTIP	09:30-10:00
VOORZITTER	C. Bruggink	SECRETARIS	S. Dinsbach	PAGINA	1

AANWEZIGEN: E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

AFWEZIG: R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede) en B. Beens (Rijssen-Holten)

Concept besluitenlijst algemeen bestuur van 17 april 2024

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1	Opening vergadering		Afmeldingen: Richard de Way (Dinkelland), Harmjan Vedder (Enschede) en Ben Beens (Rijssen-Holten). Zij worden niet vervangen.
2	Vaststellen agenda		Hilde Berning zal, als voorzitter van de begeleidingscommissie, bij agendapunt B1 de stand van zaken van de kerntakendiscussie geven. De agenda wordt verder conform vastgesteld.
3	Mededelingen		Er zijn geen mededelingen vanuit het DB en het AB.
A - Hamerstukken			
A1	Besluitenlijst AB 6 maart 2024	Vast te stellen	N.a.v. punt A1 (vaststelling verslag AB 14 februari): het gewijzigd vastgestelde verslag van 14 februari staat nog niet op Extranet. Het DB zegt toe dat dit wordt hersteld. **Besluit AB:** Conform.
B- Bespreekstukken			

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B1	Dekking uitvoering kerntakendiscussie	1. De eenmalige kosten voor het traject kerntakendiscussie te dekken vanuit incidentele renteopbrengsten van € 140.000.	Hilde Berning geeft, als voorzitter van de begeleidingscommissie kerntakendiscussie, de stand van zaken van de opstart. - Bij alle gemeenten is een ambtelijke contactpersoon benoemd voor de verbinding. Vanuit de AO's Jeugd PG en HGKM zijn de voorzitters de verbinding naar de begeleidingscommissie. - Vanuit de Kring van Gemeentesecretarissen is de gemeentesecretaris van Enschede agendalid van de begeleidingscommissie. - Voor de externe begeleiding van het proces is de inkoop gestart. De verwachting is dat begin mei gegund kan worden. Daarna volgt kennismaking met de begeleidingscommissie en later ook met het AB. - Het AB wil de kerntakendiscussie zorgvuldig doen, tegelijkertijd is gevraagd om het in december 2024 af te ronden. Dit is krap en vraagt om een strakke planning. Hilde Berging vraagt de AB-leden om flexibiliteit en in voorkomende gevallen prioriteit te geven aan dit traject. Dit wordt toegezegd door het AB. - De kerntakendiscussie raakt de begroting 2025. De raden kunnen hier ook al in hun zienswijze op de begroting op ingaan. Het AB vraagt aandacht voor de rol van de raden in de kerntakendiscussie. De mogelijkheid van een zienswijze wordt besproken, maar ook de mogelijkheid om in het proces zelf betrokken te zijn. Hilde Berning zegt toe de externe adviseur te vragen om hier in het proces vorm aan te geven. - Het voorstel om de eenmalige kosten voor de externe begeleiding te dekken vanuit incidentele renteopbrengsten is ook besproken in de begeleidingscommissie. Daar is overwogen om te kiezen voor het separaat in rekening te brengen van de kosten bij de gemeenten. Daarmee maak je de kosten nog meer zichtbaar. Dit brengt wel extra werk met zich mee terwijl onder de streep het resultaat hetzelfde is. Er wordt daarom aandacht gevraagd voor het transparant maken van het feit dat de kerntakendiscussie kosten met zich meebrengt. Voor de dekking ervan wordt een pragmatische oplossing gekozen wordt. Het AB vraagt nog om verduidelijking ten aanzien van rentebaten. In de informatieve bestuurlijke sessie over de concept jaarstukken 2023 en ontwerp begroting 2025 die aansluitend op het AB plaatst vindt, wordt dit nog nader toegelicht.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Besluit AB: conform
C – Stukken ter informatie			
C1	Terugkoppeling raadsbijeenkomsten maart 2024	Op 7 maart en 13 maart 2024 zijn twee raadsbijeenkomsten in Twente georganiseerd over SamenTwente. Naar aanleiding hiervan is de bijgevoegde wrap-up gemaakt voor alle raadsleden. Het AB wordt gevraagd hier kennis van te nemen.	Naast de voorzitter waren ook Marian Oosterbroek en Hannie Rohaan bij de raadsbijeenkomsten aanwezig. Zij geven een korte terugkoppeling van de bijeenkomsten. Samenvatting: - Het waren goede bijeenkomsten, met aandacht voor het goede gesprek. Er waren in totaal zo'n 40 raadsleden aanwezig, helaas niet vanuit alle gemeenten. - Er zijn wisselde geluiden gehoord over de kerntakendiscussie. Sommige raadsleden vonden dit niet nodig en vrezen verschuiving van taken naar gemeenten. Anderen vinden het juist logisch, omdat gemeenten zelf ook deze trajecten lopen. - Raadsleden willen meer beeld hebben bij SamenTwente en bij de actuele thema's. Raadsleden kunnen zelf hiertoe het initiatief nemen. Het initiatief kan ook komen vanuit de verantwoordelijke wethouders en vanuit SamenTwente. Door vaker het gesprek aan te gaan met raadsleden, kan SamenTwente voor raadsleden een duidelijker gezicht krijgen. Hoe dit aan te pakken, wil het algemeen bestuur nog verder uitwerken. De voorzitter stelt voor om dit eerst uit te werken voor de kerntakendiscussie en later net het AB te bespreken in hoeverre dit ook in brede zin toegepast kan worden.
D – Rondvraag en sluiting			
			Rondvraag: Hilde Berning vraagt of er interesse is vanuit het AB en ambtelijk voor een werkbezoek aan het ROC van Twente in het kader van de multifunctionele teams. Dit op uitnodiging van Trudy Vos. Geïnteresseerden kunnen dit doorgeven aan Hilde Berning. Hilde Berning is enthousiast over een meeloop dag die ze onlangs heeft gehad bij VTT. Andere geïnteresseerde AB-leden kunnen zich melden bij de manager van VTT, Anne-Marie Kok.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Afsluiting: Aansluitend aan de AB-vergadering is een informatieve sessie voor AB-leden over de concept jaarstukken 2023 en de ontwerp programmabegroting 2025. Na de informatiesessie volgt een bestuurlijke themasessie over publieke gezondheid voor asielzoekers en vluchtelingen. De AB-leden ontvangen een duurzame koffiemok van SamenTwente. Samen werken we aan gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente. De mok nodigt de AB-leden uit om als ambassadeur van SamenTwente koffiemomenten te gebruiken als startpunt voor inspirerende gesprekken waar ideeën bloeien en nieuwe verbindingen tot stand komen.

Embargo tot en met 12 juni 10:00!

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
22 mei 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
Met embargo t/m 12 juni 2024 10:00	2024-000016	5 juni 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
A1	GGD

Onderwerp
Juridische afwikkeling GGiD

Voorstel
1. De bijgevoegde concept raadsinformatiebrief over de juridische afwikkeling van het GGiD vast te stellen.

Inleiding
Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het treffen van een schikking met de leverancier van het GGiD. Daarbij zijn voorwaarden gesteld waaraan de schikking zou moeten voldoen. Ook in de andere twee bij het GGiD GGD'en is het besluit over het treffen van de schikking genomen.Onze advocaten zijn hier vervolgens mee aan de slag gegaan. Zij zijn begin mei 2024 met de leverancier tot finale overeenstemming gekomen over de condities waaronder geschikt wordt. Op 22 mei 2024 hebben de dagelijks besturen van de 3 GGD'en besloten hiertoe een vaststellingsovereenkomst (verder: VSO) aan te gaan met de leverancier en een VSO met een derde partij.

Beoogd effect
Afwikkeling GGiD

Argumenten
1.1. Het is belangrijk om alle betrokken raden zo uniform mogelijk informeren.
In dit traject is vaker een concept raadsinformatiebrief gemaakt om de raden in de drie regio's tegelijk en uniform te informeren. Het voorstel is om de bijgevoegde brief als concept vast te stellen. Daarna kunnen de colleges van de individuele gemeenten de brief gebruiken om hun eigen raad te informeren. Indien gewenst nog aangevuld met een lokale paragraaf.

1.2 Het is belangrijk om de raden actief te informeren over de afwikkeling van dit traject.
In de brief wordt helder uitgelegd waarom voor een VSO is gekozen en dat de VSO niets zegt over de inschatting van onze kansen in de juridische procedures. Het is een afweging van strikt zakelijke aard. In de brief staat dat ook andere scenario's zijn overwogen, waaronder het doorzetten van de juridische procedures. In de brief is uitgelegd dat de uitkomst hiervan sowieso lang op zich laat wachten en dat de uitkomst daarvan onzeker blijft. Bij een (na jaren) gewonnen procedure is het immers ook nog de vraag of verhaald kan worden op de leverancier. Jarenlang kostbaar procederen met een onzeker resultaat draagt niet bij aan de inhoudelijke en maatschappelijke opgaven van de GGD'en.

1.3 In de brief staat dat de schikking voldoet aan de door het bestuur gestelde voorwaarden
De algemeen besturen van de GGD'en hebben bij het besluit om een schikking te treffen een aantal voorwaarden gesteld. Ten eerste moesten afspraken worden gemaakt over het intellectueel eigendom. Dat wordt met de VSO overgedragen aan de 3 GGD'en. Er is ook vastgelegd dat wordt afgerond "met gesloten beurzen". Dat wil zeggen dat er geen bedragen meer worden betaald aan elkaar en dat er ook geen rekeningen meer worden verstuurd. Er staat ook in dat van beide kanten afstand wordt gedaan van vorderingen. Er is tot slot vastgelegd dat de leverancier de komende 3 jaar niet meer meedoet bij een aanbesteding bij een GGD. Er is afgesproken om vanaf nu geen juridische procedures meer te voeren en alle lopende procedures te stoppen. Tot slot zijn afspraken gemaakt over dat de partijen zich niet onnodig of onterecht negatief over elkaar uitlaten.

Kanttekening
1.1 De brief kan ook namens het AB worden gestuurd
Er is in het verleden discussie geweest over wie de afzender zou moeten zijn van de raadsinformatiebrieven over het GGiD. Toen is besloten dat de brieven in concept vastgesteld worden in het AB en dat de individuele colleges uiteindelijk elk een eigen brief zenden aan hun eigen raad. Indien gewenst nog met toevoeging van een lokale paragraaf. Wij stellen voor om de raden op vergelijkbare wijze te informeren, dus door de colleges.

Kosten, baten, dekking

Omschrijving	Bedrag in €
Budget voor mogelijke vorderingen leverancier	78.000
Gereserveerd budget voor afwikkelingskosten (reserve GGiD per 01-01-2024)	45.000
Totaal beschikbaar budget	**123.000**

Voorzichtigheidshalve is er ten tijde van de afboeking van het GGiD met € 78.000 aan (mogelijke) vorderingen van de leverancier rekening gehouden. De schikking met gesloten beurzen houdt in dat dit bedrag vrijvalt. Daarnaast is er nog een bedrag gereserveerd van € 45.000 ter dekking van de afwikkelingskosten zoals advocaatkosten. De advocaten worden nog ingezet. Daarom is er nog geen eindafrekening beschikbaar. Ook kunnen er kosten verwacht worden voor het inschakelen van de deskundige door het gerechtshof, kosten voor het controleren van de overgedragen intellectuele eigendommen en kosten voor het opheffen van de Coöperatie GGiD. We verwachten dat de kosten binnen het beschikbare budget blijven.

Communicatie
Deze adviesnota is openbaar met een embargo tot na communicatie met de raden, uiterlijk woensdag 12 juni om 10:00. Zie de bijlage voor de communicatiestrategie.

Vervolg
- Direct na 5 juni - Check op uniforme besluitvorming in de 3 GGD'en.
- Versturen concept raadsbrief aan de colleges op 5 juni 2024
- Collegebehandeling op 11 juni 2024
- Voor woensdag 12 juni 10:00 informeren van de raden
- Woensdag 12 juni 10:00: openbare communicatie mogelijk
- Opheffen van de coöperatie die opgericht is voor het GGiD en beëindiging van samenwerkingsovereenkomst tussen de 3 GGD'en.

Bijlagen
1. Concept raadsinformatiebrief
2. Communicatiestrategie

Besluit algemeen bestuur:

Vastgesteld, zie definitieve brief aan colleges.

Enschede
5-6-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

Voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Concept raadsbrief juridische afwikkeling GGiD

Openbaar met embargo tot en met woensdag 12 juni, 10:00
Op 12 juni wordt een nieuwsbericht op de websites van de drie GGD'en geplaatst.

Aan: de colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten.

Deze concept raadsinformatiebrief is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van SamenTwente van 5 juni 2024. Deze brief kunt u gebruiken om uw raad te informeren over de afronding van het project rondom het digitaal dossier jeugdgezondheid (het GGiD).

CONCEPT Brief raadsinformatiebrief voor de aan SamenTwente deelnemende gemeenten
Datum: 5 juni 2024
Onderwerp: Juridische afwikkeling project digitaal dossier jeugdgezondheid (het GGiD)

Geachte raad,

Met deze brief informeren wij u over de afwikkeling van het project digitaal dossier jeugdgezondheid (verder: GGiD). Hierover bent u de afgelopen jaren meerdere keren geïnformeerd. Onlangs is het besluit genomen waarmee ook de juridische afwikkeling klaar is. In deze brief leest u hier meer over.

1. Achtergrond GGiD

Op 2 november 2022 is door het algemeen bestuur besloten om te stoppen met het verder ontwikkelen van het GGiD. GGD Twente, GGD Hollands Noorden en GGD regio Utrecht wilden samen dit digitale dossier door een leverancier laten bouwen. Helaas was gaandeweg een verschil van inzicht ontstaan tussen de leverancier en de GGD'en. Daardoor zagen de GGD'en zich genoodzaakt te stoppen met de verdere ontwikkeling van het GGiD. Dit was mede vanwege de financiële consequenties een moeilijk besluit. De financiële consequenties zijn in de jaarrekening van 2022 verwerkt. Na het besluit om te stoppen, hebben de algemeen besturen van de drie GGD'en opdracht gegeven voor een externe evaluatie. De besturen wilden begrijpen waarom dit project niet is geslaagd en welke lessen hiervan te leren zijn voor de toekomst. Deze evaluatie is eind 2023 met de colleges en raden van alle betrokken gemeenten gedeeld. De evaluatie leverde een aantal waardevolle lessen en aandachtspunten op voor zowel de ambtelijke als de bestuurlijke organisatie en uiteraard ook voor toekomstige projecten. De geleerde lessen worden of zijn inmiddels uitgevoerd. Eind 2023 hebben we u ook geïnformeerd dat de juridische afwikkeling van het contract met de leverancier nog moest plaatsvinden. Dit is nu afgerond.

2. Verloop afwikkeling

Na het besluit om te stoppen met het GGiD, hebben de GGD'en geprobeerd om met de leverancier afspraken te maken over de afwikkeling van het contract. De besturen van de 3 GGD'en zijn hier steeds bij betrokken geweest. Zij hebben op verschillende momenten koers bepaald en kaders meegegeven voor de te nemen stappen hierin. De besprekingen hierover vonden grotendeels plaats in beslotenheid. Dit omdat openbaarmaking op dat moment onze juridische positie en daarmee de economische en financiële belangen van de GGD'en konden schaden. Er zijn meerdere (juridische) pogingen gedaan om het geschil op te lossen, zowel door de leverancier als vanuit de 3 GGD'en.

De betrokken partijen waren zich ervan bewust dat de juridische procedures nog heel lang konden duren. Ondertussen liepen de juridische kosten op en bleef onzekerheid over de uiteindelijke verhaalbaarheid van de kosten.

Uiteindelijk zijn de partijen begin 2024 weer in overleg getreden om te kijken of een andere oplossing zonder juridische procedures mogelijk was. Deze oplossing is nu gevonden.

3. Inhoud van de oplossing

De oplossing waar nu voor gekozen is, houdt in dat er afspraken zijn gemaakt met de leverancier over de manier van beëindigen en afwikkelen van het contract over het GGiD. Er is afgesproken om "met gesloten beurzen" uit elkaar te gaan. Dat wil zeggen dat er geen bedragen meer worden betaald en ook geen bedragen meer in rekening worden gebracht. De partijen doen daarbij afstand van vorderingen over en weer. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over het intellectueel eigendom van het ontwikkelde product. De besturen van de GGD'en willen namelijk voorkomen dat de leverancier met delen van het al ontwikkelde product de markt op gaat. Daarom is het intellectueel eigendom daarvan overgedragen aan de 3 GGD'en. Ook is afgesproken dat de leverancier de komende 3 jaar niet inschrijft op aanbestedingen van GGD-organisaties. Tot slot is afgesproken dat partijen zich onthouden van het doen van onnodig en/of onterechte negatieve uitlatingen over elkaar.

4. Beoordeling door het algemeen bestuur

Het algemeen bestuur kan zich vinden in de gekozen oplossing. Deze oplossing is een afweging van strikt zakelijke aard. Er zijn ook andere scenario's overwogen, waaronder het doorzetten van de juridische procedure. Het voelt het meest rechtvaardig om het gelijk proberen te behalen en een tegemoetkoming te krijgen voor de geleden schade. De uitkomst zal echter lang op zich laten wachten en blijft de uitkomst, zoals de verhaalbaarheid, onzeker. Daarbij draagt het blijven procederen niet bij aan de inhoudelijke en maatschappelijke opgaven van de GGD'en. Met de oplossing waarvoor nu is gekozen, zijn de risico's afgedekt en wordt voorkomen dat nog meer gemeenschapsgeld in dit proces gestoken wordt.

5. Nieuw digitaal dossier

Inmiddels hebben de GGD'en, elk individueel, de aanbesteding gestart van een nieuw digitaal dossier voor de jeugdgezondheid. Met een nieuw digitaal dossier borgen we, ook voor de toekomst, goede dienstverlening vanuit de jeugdgezondheid aan de inwoners van Twente.

Lokale paragraaf
Hier is indien gewenst ruimte voor lokale duiding.

Afsluiting
Wij gaan ervan uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de afwikkeling van het GGiD.

Namens het college van .....

Secretaris, Burgemeester,

Communicatieboodschap Juridische afwikkeling GGiD

<u>Openbaar met embargo t/m 12 juni 10:00</u>

Kernboodschap

Op 5 juni jl. hebben de besturen van GGD Hollands Noorden, Twente en regio Utrecht de laatste besluiten genomen over het digitaal dossier jeugdgezondheid (zogeheten GGiD). Dit betekent dat het GGiD-dossier definitief is afgerond en hiermee komt er een einde aan de juridische procedure tussen de drie GGD'en en de leverancier.

Nieuwsbericht voor op de websites van de GGD'en (12 juni na 10:00)

Digitaal dossier jeugdgezondheid definitief afgesloten

Op 5 juni heeft het bestuur van GGD Twente (SamenTwente) samen met de besturen van GGD Hollands Noorden en GGD regio Utrecht de laatste besluiten genomen en is het digitaal dossier jeugdgezondheid (zogeheten GGiD) ook juridisch afgerond.

De GGD'en hebben afspraken gemaakt met de leverancier en hiermee is de samenwerking ook juridisch beëindigd. Dit betekent dat de betrokken organisaties stoppen met het voeren van juridische procedures. In 2016 sloegen de drie GGD'en de handen in elkaar om een eigentijds dossierapplicatie voor de jeugdgezondheid te bouwen. Op dat moment was er namelijk geen digitaal dossier jeugdgezondheid dat voldeed aan de ambities en eisen van de drie GGD'en. Na een lang en moeizaam proces is een onoverbrugbaar verschil van inzicht ontstaan over de kwaliteit en functionaliteit van het GGiD. Dit leidde eind 2022 tot het besluit om te stoppen met het verder ontwikkelen van het GGiD. Door het besluit van de besturen van de drie GGD'en om dit proces juridisch af te wikkelen, wordt een eind gemaakt aan een juridische strijd die anders nog jaren zou kunnen duren.

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
Ja	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
A3	Bedrijfsvoering

Onderwerp
Technische wijzigingen programmabegroting 2024

Voorstel
1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2024 te verhogen met afgerond € 10,53 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.

Inleiding
Onze organisatie kent twee soorten begrotingswijzigingen: technische wijzigingen, die geen effect hebben op de reguliere gemeentelijke bijdrage, en begrotingswijzigingen die wel de reguliere gemeentelijke bijdrage wijzigen. Voor technische begrotingswijzigingen is geen zienswijze nodig van de raden. Hierbij bieden wij u de technische begrotingswijziging aan voor de programmabegroting 2024, op basis van de meest recente prognoses en ontwikkelingen. In lijn met voorgaande jaren is het gebruikelijk dat de begroting in de vergadering waarin ook de Bestuursrapportage wordt besproken, wordt geactualiseerd met technische wijzigingen.

Beoogd effect
Het actualiseren van de begroting, zodat deze voldoet aan de begrotingsrechtmatigheid en beter als sturingsinstrument kan dienen.

Argumenten
1.1. Nieuwe raming geeft beter inzicht in de budgetten en daardoor komt de organisatie nog beter in control
De begroting van 2024 is vastgesteld in juli 2023. In de tussentijd hebben verschillende (grote) ontwikkelingen zich voorgedaan. Via de technische begrotingswijzingen worden ramingen geactualiseerd en worden nieuwe ontwikkelingen opgenomen in de begroting. Hierdoor is de basis van de begroting beter op orde en daardoor is deze beter beheersbaar. Dit komt omdat we de begroting in overeenstemming brengen met diverse ontwikkelingen waaronder de raming van diverse GGD projecten en subsidies (€ 2,8 miljoen) en actualisatie van de begroting Twentse Koers (€ 5,6 miljoen).

1.2 Door de begroting te actualiseren voldoet deze beter aan begrotingsrechtmatigheid
Begrotingsrechtmatigheid vereist dat de lasten en baten zo realistisch mogelijk geraamd zijn, zodat uw bestuur haar kaderstellende en controlerende rol zo goed mogelijk kan invullen.

Kanttekening
Geen.

Kosten, baten, dekking

Begroting 2024 (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Begroting 2024 na wijziging (reeds vastgesteld door AB)	55.559.961	15.772.231	39.787.731
Begroting 2024 incl. voorgestelde wijzigingen	66.091.136	26.303.405	39.787.731
Ontwikkeling lasten en baten	**10.531.175**	**10.531.175**	**0**

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
- De voorliggende technische begrotingswijziging wordt verwerkt in de programmabegroting van 2024.
- In het najaar volgt in de vergadering waarin de tweede Bestuursrapportage aan de orde komt, de volgende technische begrotingswijziging.

Bijlagen
1. Technische begrotingswijziging 2024 met toelichting

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Begroting 2024 (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Lasten en baten per programma begroting na wijziging (reeds vastgesteld door AB)			
GGD Twente	30.079.252	7.157.646	22.921.606
OZJT	4.322.330	1.531.162	2.791.167
Veilig Thuis Twente	6.925.093	3.069.454	3.855.639
Bestuur en Ondersteuning	11.545.956	1.326.638	10.219.319
Coalition of the Willing	2.687.330	2.687.330	0
Totaal	**55.559.961**	**15.772.231**	**39.787.731**

Begroting 2024 (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Ontwikkeling lasten en baten per programma (voorgestelde begrotingswijziging)			
GGD Twente	3.533.667	3.664.727	-131.060
OZJT	-611.573	-611.573	0
Veilig Thuis Twente	0	0	0
Bestuur en Ondersteuning	275.344	144.285	131.060
Coalition of the Willing	7.333.736	7.333.736	0
Totaal te verklaren ontwikkeling lasten en baten	**10.531.175**	**10.531.175**	**0**

Verklaring	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
GGD Twente			
De begroting wordt geactualiseerd naar aanleiding van diverse toegekende subsidies en andere bijdragen. Dit zijn o.a. de bijdrage voor oekrainse vluchtelingen, ZonMW subsidies, HPV vaccinatie 18- en 18+, VIP opleidingen, GALA, JOGG, Wijk GGD'ers, Maatwerksubsidies JGZ, PGA, en kleine overige projecten (totaal € 2,8 mln). Daarnaast is het overheadbudget voor communicatie, kwaliteit en projecten van € 0,13 miljoen overgeheveld naar Bedrijfsvoering. Tot slot wordt de begroting geactualiseerd met de baten en lasten in het kader van de bestrijding van het coronavirus (€ 0,9 mln). Deze meerkosten worden verantwoord onder de Corona SPUK-regeling.	3.533.667	3.664.727	-131.060
OZJT			
De begroting is geactualiseerd voor de kosten voor de projecten die uit de projectenreserve worden gefinancierd en de onttrekking aan de Bestemmingsreserve OZJT Projecten (€ 0,15 mln.). Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van het budget van OZJT opdrachten naar Coalitions of the Willing (€ -0,76 mln.), zowel baten als lasten.	-611.573	-611.573	0
Veilig Thuis Twente			
	0	0	0
Bestuur en Ondersteuning			
De kosten bij Bestuur & Ondersteuning zijn gestegen met € 0,13 miljoen door het actualiseren van de begroting. Vanuit GGD zijn er kosten verschoven, waarvoor het budget eveneens mee verschuift naar Bestuur & Ondersteuning. Daarnaast zijn de eenmalige kosten begroot (€ 0,14 mln.) voor de kerntakendiscussie. Op 17 april 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd deze kosten te dekken vanuit de incidentele renteopbrengsten. Vervolgens is deze renteopbrengst van € 0,14 begroot aan de baten en de lasten kant.	275.344	144.285	131.060
Coalition of the Willing			
Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van het budget van OZJT opdrachten naar Coalitions of the Willing (€ 0,76 mln.), zowel baten als lasten. In de begroting, zowel voor de baten als lasten, zijn de Samenwerkingsagenda (€ 0,40 mln.) en Vervoer (€ 0,17 mln.) opgenomen. Voor Team Anders is een subsidie ontvangen (€ 0,34 mln.) en zijn de baten en lasten opgenomen in de begroting. Bij Kennispunt is de overhead geactualiseerd op basis van de DVO (€ 0,04 mln.). De begroting van Twenste Koers is geactualiseerd met een bedrag van € 5,62 miljoen.	7.333.736	7.333.736	0
Totaal verklaring ontwikkeling lasten en baten	**10.531.175**	**10.531.175**	**0**

Begroting 2024	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Lasten en baten per programma begroting na voorgestelde begrotingswijziging			
GGD Twente	33.612.919	10.822.373	22.790.546
OZJT	3.710.757	919.590	2.791.167
Veilig Thuis Twente	6.925.093	3.069.454	3.855.639
Bestuur en Ondersteuning	11.821.300	1.470.922	10.350.378
Coalition of the Willing	10.021.066	10.021.066	0
Totaal	**66.091.136**	**26.303.405**	**39.787.731**

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	**Registratienummer**	**Datum**
Ja	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	**Onderdeel SamenTwente**
B1	Bedrijfsvoering

Onderwerp
Jaarstukken 2023

Voorstel

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen met een positief jaarrekeningresultaat van € 267.000.
2. Het positieve jaarrekeningresultaat als volgt te bestemmen:
    a. € 130.000 toe voegen aan de bestemmingsreserve OZJT;
    b. € 255.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve Veilig Thuis Twente;
    c. € 206.000 toe te voegen aan de algemene reserve SamenTwente.
3. Het resterende positieve jaarrekeningresultaat na mutaties reserves van € 186.000 uit te keren aan de Twentse gemeenten.

Inleiding
In de jaarstukken 2023 staat hoe we het afgelopen jaar invulling hebben gegeven aan onze ambities. We laten zien wat we ons hadden voorgenomen om te doen, wat we hebben bereikt, wat we hiervoor hebben gedaan en wat het gekost heeft. De jaarstukken zijn het sluitstuk van onze planning & control cyclus. Met deze jaarstukken, moet ook een keuze gemaakt worden hoe om te gaan met het gerealiseerde positieve jaarrekeningresultaat.

Beoogd effect
Beleidsmatig en financieel verantwoording afleggen over de uitvoering van de programmabegroting 2023.

Argumenten

1.1 Volgens de wet stelt het algemeen bestuur de jaarstukken vast
In de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34) is opgenomen dat uw bestuur de jaarstukken vaststelt. Dit gebeurt in het jaar volgend op het begrotingsjaar om vervolgens de jaarstukken vóór 15 juli naar de provinciale toezichthouder te versturen.

1.2. In de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over het bereiken van de afgesproken ambities
De jaarstukken zijn het sluitstuk van de Planning en Control cyclus en hiermee wordt het boekjaar 2023 afgesloten. Dit sluitstuk geeft antwoord op de 3-W vragen: Wat hebben we bereikt, wat hebben we hiervoor gedaan en wat heeft het gekost. In totaal scoren er 9 van de 18 ambities voor het basistakenpakket oranje. Deze ambities zijn gedeeltelijk bereikt ten opzichte van de programmabegroting. De overige 9 ambities zijn volledig gerealiseerd (groen). In hoofdstuk "jaarstukken in één oogopslag" treft u een verdere toelichting hierover aan.

1.3 Via de jaarstukken wordt ook financiële verantwoording afgelegd
De jaarrekening kent een positief financieel gerealiseerd resultaat van afgerond € 267.000. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Programma's (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerd resultaat exclusief cao ontwikkeling en GGiD (regulier bedrijfsresultaat) A	Cao ontwikkeling B	Gerealiseerd resultaat incl. cao ontwikkeling C = A+B	Btw-teruggave GGiD D	Gerealiseerd resultaat jaarrekening 2023 E= C+D
GGD Twente	476	-697	**-221**	752	**531**
OZJT	130	-96	**34**	0	**34**
Veilig Thuis Twente	-314	-246	**-560**	0	**-560**
Bestuur en Ondersteuning	487	-224	**263**	0	**263**
Totaal	**779**	**-1.263**	**-484**	**752**	**267**

Het jaarrekeningresultaat 2023 wordt fors beïnvloed door twee majeure ontwikkelingen; de cao-ontwikkeling en de btw-teruggave GGiD. Om een goed beeld te krijgen van hoe onze exploitatie er werkelijk voor staat wordt het jaarrekeningresultaat zowel exclusief de cao-ontwikkeling als exclusief de btw-teruggave weergegeven. Hierdoor krijgt u zicht op ons regulier bedrijfsresultaat over 2023. Het reguliere bedrijfsresultaat is € 779.000 positief. Over de cao-ontwikkeling is met de gemeenten de afspraak gemaakt dat het jaarlijkse eventuele tekort of overschot separaat inzichtelijk wordt gemaakt en indien nodig, verrekend wordt met de gemeenten. Via de Bestuursrapportages 2023 was al inzichtelijk gemaakt dat de cao 2023 tot een tekort leidt van € 1,26 miljoen. Als het positieve resultaat wordt verrekend met de cao-ontwikkelingen, leidt dit tot een tekort van € 484.000.
Eind februari 2024 ontvingen wij de uitkomsten van ons verzoek tot teruggave van de afgedragen Btw over de gezamenlijk met twee andere GGD-en gemaakte kosten voor het GGiD. De fiscus heeft ons verzoek tot teruggave van in totaal € 2.255.540 aan betaalde Btw inclusief rente goedgekeurd. Dit betekent dat GGD Twente een incidentele bate heeft ontvangen van afgerond € 752.000. Dit verandert ons negatieve resultaat van € 484.000 in een positief jaarrekeningresultaat van € 267.000.

1.4 De accountantscontrole heeft inmiddels plaatsgevonden

De accountant geeft een verklaring af over de getrouwheid (juistheid en volledigheid) van de jaarrekening. Het getrouwheidsoordeel van de accountant is ook van toepassing op de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Het oordeel van de accountant over de jaarrekening 2023 is goedkeurend. De belangrijkste conclusies voor de controleverklaring heeft de accountant in de bestuurlijke samenvatting uiteengezet (pagina 5). In de voorliggende definitieve jaarrekening zijn enkele presentatie-technische aanpassingen verwerkt. Dit heeft effect op zowel de baten als de lasten en op de activa en passiva. Het jaarrekeningresultaat is niet gewijzigd ten opzichte van de concept-jaarstukken die eind maart naar de gemeenteraden zijn verstuurd. De IT-audit van de accountant is ook inmiddels afgerond. Bij de bespreking van de interim-controle in uw vergadering van 6 maart 2024, hebben wij u toegezegd om u de IT-managementletter ook toe te zenden. Deze letter treft u in de bijlage aan. Bij de door de accountant geconstateerde bevindingen treft u ook de reactie van het management aan.

1.5 In de jaarstukken geeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af
De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023 is rommelig geweest met verschillende aanvullingen en interpretaties in de loop van 2023 en 2024. Het wetgevingsproces is in dit verband nog maar half afgerond. Hierdoor sluit wetgeving onderling niet aan en is er op verschillende inhoudelijke aspecten een zekere onduidelijkheid. Begin april 2024 is de concept-jaarrekening aangeboden aan de gemeenteraden. De concept-jaarrekening is voorzien van een concept rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Over de rechtmatigheidsverantwoording zijn in de loop van april en mei 2024 (mede in afstemming met onze accountant) nieuwe inzichten ontstaan. Deze gaan over het zogenaamde begrotingscriterium. De nieuwe inzichten leiden tot de conclusie dat in de definitieve versie van de jaarrekening het dagelijks bestuur van oordeel moet zijn dat de lasten en baten niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Met de nieuwe financieel-technische uitleg van het begrotingscriterium door de commissie BBV, komt de omvang van de onrechtmatigheden uit op een bedrag van € 4,9 miljoen. Daarmee overschrijden we de toegestane grens van € 751.000 (1% van de lasten). De onrechtmatigheden ontstaan voornamelijk doordat er in de financiële verordening geen afspraken zijn gemaakt over het begrip “tijdigheid” voor het melden van afwijkingen op de lasten en baten. In bijgevoegde memo (bijlage 5) treft u meer informatie aan over de rechtmatigheidsverantwoording en de mogelijke toekomstige oplossingen en consequenties. Deze memo is ook gedeeld met de gemeente financials. In deze memo staan ook maatregelen die we kunnen treffen om een vergelijkbare situatie zoveel als mogelijk voor 2024 te voorkomen.

2.1 Dit is in overeenstemming met de afgesproken spelregels van resultaatbestemming
In nota “Van weerstandsvermogen tot reserves en voorzieningen” heeft uw bestuur beleidslijnen vastgesteld over resultaatbestemming. Daarin staat dat we het jaarrekeningresultaten per programma eerst egaliseren met de hiervoor ingestelde bestemmingsreserves. Vervolgens, indien nodig, muteren we de algemene reserve. Daarna gaan we over tot uitkering aan gemeenten. We hanteren het gerealiseerd bedrijfsresultaat van € 779.000 om te verrekenen met de reserves. De twee majeure ontwikkelingen worden voor het bepalen van de mutaties reserves buiten beschouwing gelaten. Voor de cao-ontwikkeling is namelijk de afspraak gemaakt dat dit separaat verrekend wordt met gemeenten

en de Btw-teruggave GGiD houdt verband met de afboeking van het GGiD. In bijlage 4 hebben we het bestemmingsvoorstel uitgewerkt. Hierin leest u hoeveel ons weerstandsvermogen is voor resultaatbestemming. Ook leest u de maximaal toegestane mutaties reserves op basis van het gerealiseerde resultaat per programma en het weerstandsvermogen. Dit leidt tot het voorstel om het positieve bedrijfsresultaat van OZJT van € 130.000 toe te voegen de bestemmingsreserve OZJT. De reserve van Veilig Thuis Twente wordt maximaal onttrokken met een bedrag van € 255.000, door het negatieve bedrijfsresultaat. De laatste stap is het muteren van de algemene reserve. Het voorstel is om hieraan het maximaal toegestane bedrag van € 207.000 toe te voegen.

2.2 Ook dit is in overeenstemming met de afgesproken spelregels van resultaatbestemming
De door het algemeen bestuur vastgestelde beleidslijn is dat jaarrekeningresultaten na de afgesproken mutaties reserves worden uitgekeerd aan de gemeenten.

Kanttekening

2.1 De resultaatbestemming heeft als gevolg dat Veilig Thuis Twente geen weerstandsvermogen meer heeft

Na de onttrekking uit de reserve heeft Veilig Thuis Twente geen weerstandsvermogen meer om zelfstandig toekomstige risico's op te kunnen vangen. Dit heeft impact, omdat de hoeveelheid werk die uitgevoerd moet worden door Veilig Thuis Twente, grotendeels het gevolg is van door ons nauwelijks op korte termijn te beïnvloeden ontwikkelingen (bijv. extra meldingen). Het weerstandsvermogen kan Veilig Thuis Twente inzetten om snel te reageren op ontwikkelingen. Het weerstandsvermogen wordt nu gebruikt ter dekking van de extra kosten ontstaan door het opgetreden risico in 2023 van extra meldingen. Omdat deze wijze van resultaatbestemming de afgesproken werkwijze is en vanwege het feit dat het weerstandsvermogen nu wordt benut waarvoor het ingesteld is (dekken van risico's), stellen we voor om de bestemmingsreserve van Veilig Thuis Twente te muteren. De algemene reserve is beschikbaar om eventuele toekomstige tekorten van Veilig Thuis Twente incidenteel te dekken.

2.2 De Btw-teruggave van het GGiD kan ook separaat uitgekeerd worden aan de gemeenten
Omdat de gemeenten extra hebben betaald voor de afboeking van het GGiD, kunt u er ook voor kiezen om de Btw-teruggave 1-op-1 uit te keren aan de gemeenten. Dit betekent dat het positieve gerealiseerde jaarrekeningresultaat na mutaties reserves van € 186.000 gesplitst wordt in enerzijds een teruggave aan gemeenten van Btw GGiD van € 752.000. Anderzijds betekent het dat de gemeenten een factuur ontvangen van het resterende negatieve resultaat van € 566.000 (€ 186.000 minus € 752.000). Wij raden dit af, omdat dit leidt tot meer administratieve lastgeving, terwijl het netto-effect voor gemeenten niet verandert. Daarbij is het voorstel zoals we nu doen, in lijn met de keuze die u gemaakt heeft op 14 december 2022. Toen zijn de nog te financieren afboekingskosten GGiD van € 2,95 miljoen separaat inzichtelijk gemaakt. Voor de financiële afwikkeling is dit gesaldeerd met de vrijvallende reserves van € 1,62 miljoen. Het nettoresultaat is vervolgens in rekening gebracht bij de gemeenten.

Kosten, baten, dekking

Gemeente	Aantal inwoners per	Totaal in rekening gebrachte gemeentelijke bijdrage	Verschuldigde gemeentelijke bijdrage	Verschil (gerealiseerd resultaat)	Resultaat-bestemming	Saldo in € (uitkering aan gemeenten)
	1-1-2022	2023	2023	A	B	C = A+B
Almelo	73.158	3.996.690	3.965.820	30.870	-9.372	21.498
Borne	24.015	1.367.356	1.357.223	10.133	-3.076	7.057
Dinkelland	26.593	1.442.699	1.431.478	11.221	-3.407	7.814
Enschede	160.632	8.333.734	8.265.954	67.780	-20.577	47.203
Haaksbergen	24.229	1.286.382	1.276.158	10.224	-3.104	7.120
Hellendoorn	35.940	1.991.194	1.976.029	15.165	-4.604	10.561
Hengelo	81.544	4.302.629	4.268.221	34.408	-10.446	23.962
Hof van Twente	35.056	1.838.422	1.823.630	14.792	-4.491	10.301
Losser	23.070	1.223.676	1.213.941	9.735	-2.955	6.779
Oldenzaal	31.745	1.732.947	1.719.552	13.395	-4.067	9.328
Rijssen-Holten	38.234	2.371.760	2.355.627	16.133	-4.898	11.235
Tubbergen	21.364	1.194.440	1.185.425	9.015	-2.737	6.278
Twenterand	33.712	1.986.829	1.972.604	14.225	-4.319	9.906
Wierden	24.637	1.413.124	1.402.728	10.396	-3.156	7.240
Totaal	**633.929**	**34.481.882**	**34.214.391**	**267.491**	**-81.208**	**186.283**

Communicatie

1. De gemeenteraden worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de besluitvorming.
2. De jaarstukken worden op de website van SamenTwente gepubliceerd.

Vervolg

1. Vóór 15 juli worden de vastgestelde jaarstukken aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel.
2. De specifieke uitkeringen worden inclusief controleverklaring van de accountant vóór 15 juli ter verantwoording ingediend bij het Rijk.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2023
2. Accountantsverslag 2023
3. Controleverklaring
4. Uitwerking bestemmingsvoorstel jaarrekening
5. Memo rechtmatigheidsverantwoording
6. IT-managementletter 2023

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Gezond,
veilig
& vitaal

Jaarstukken 2023

samentwente.nl

Samen
Twente

Voorwoord

Het jaar 2023 is voor ons een intensief jaar geweest. We kwamen als relatief nieuwe organisatie op stoom en onze uitvoerende activiteiten gingen voortvarend door.

Het lijkt alweer ver terug maar 2023 heeft deels nog in het teken gestaan van COVID-19. De impact hiervan was in 2023 veel kleiner dan in voorgaande drie jaren maar dat neemt niet weg dat er substantiële inspanningen zijn verricht. In het najaar van 2023 hebben we de COVID vaccinaties voor iedereen boven de 60 jaar gezet en dat betekende opnieuw een tijdelijke opschaling. Tevens zijn voorbereidingen getroffen om de pandemische paraatheid van de GGD op een hoger niveau te brengen. Daarnaast blijft onze taak om nieuwe ontheemden en asielzoekers diensten te verlenen zoals vaccinatie, gezondheid en hygiëne. Daarvoor is binnen de Jeugdgezondheid een aparte afdeling ingericht.
We hebben daarnaast, in goed overleg met gemeenten en Twentse Koers vol aandacht besteed aan het IZA en het GALA omdat dat volgens ons noodzakelijk bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven en uitdagingen.
De toename van het aantal kwetsbare mensen in onze Twentse samenleving neemt helaas niet af. Zowel de Jeugdmonitor laat meer mentale problemen zien bij jeugdigen. Maar ook het aantal meldingen binnen Veilig Thuis Twente en het Meldpunt Zorgwekkend en meldpunt woningvervuiling laten wederom stijgingen zien. Hierdoor wordt het wachttijdvrij werken een uitdaging en lukt dat niet altijd.

Nadat het algemeen bestuur op 2 november 2022 besloten heeft te stoppen met de ontwikkeling van een digitaal dossier voor de jeugdgezondheid (GGiD), heeft zij eveneens de opdracht gegeven om een onafhankelijke evaluatie uit te laten voeren door een externe partij. De evaluatie is van eind april tot eind september 2023 uitgevoerd door bureau Andersson Elffers Felix (AEF). Het evaluatierapport is op 16 oktober 2023 opgeleverd. Het algemeen bestuur heeft dit rapport op 29 november 2023 vastgesteld en opdracht gegeven om de geleerde lessen uit de evaluatie een plek te geven in onder meer de nieuwe aanbesteding van een digitaal dossier jeugdgezondheid.

Samen met gemeenten is het OZJT hard aan het werk geweest om de inkoopstrategieën voor de aanbesteding jeugdhulp vorm te geven. Daarnaast is de bedrijfscontinuïteit van een aantal jeugdhulpaanbieders onderwerp van aandacht geweest. Ook zijn er stappen gezet om de transformatie van de jeugdhulp en het zorglandschap in gezamenlijkheid verder op te pakken via de samenwerkingsagenda Jeugd.

Voor Veilig Thuis Twente is het lastig geweest om aan de wettelijke termijnen te kunnen voldoen door een sterke toename van het aantal meldingen. De centrumgemeente Enschede heeft namens de 14 de gemeenten bijgesprongen om tijdelijk extra personeel aan te kunnen nemen zodat Veilig Thuis Twente zoveel mogelijk aan haar wettelijke taken kon blijven voldoen.

Vanuit een breed perspectief gezien kunnen we stellen dat SamenTwente midden in de actualiteit van de Twentse samenleving staat. De maatschappelijke opgaven blijven onverminderd groot. Een constant gegeven voor onze organisatie zal zijn en blijven hoe we binnen al die opgaven nieuwe antwoorden en flexibiliteit aan de dag kunnen blijven leggen.

Op basis van beleid en ambities verantwoorden we in het voorliggende jaarverslag alle activiteiten, beschrijven en beoordelen we de resultaten. Deze zijn zonder meer over de gehele breedte positief te noemen en daar waar we achter zijn gebleven, hebben we daar een goed verhaal bij. Onder aan de streep is ons financieel resultaat positief. Per programma lichten we toe hoe dit resultaat is opgebouwd.

Tot slot wil ik u bedanken voor het vertrouwen dat de Twentse gemeenten hebben gesteld in hun organisatie, SamenTwente. Alle medewerkers zetten zich iedere dag met hart en ziel in voor de inwoners van Twente en zij verdienen daarvoor alle lof!

Samantha Dinsbach
Secretaris / directeur SamenTwente

Voorwoord **2**

1. Jaarstukken in één oogopslag **5**
1.1 Samenvatting financiële resultaat: *7*

2. Leeswijzer **10**

Jaarverslag **12**

3. Programmaverantwoording **12**
3.1 GGD Twente *12*
3.2 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT) *21*
3.3 Veilig Thuis Twente *25*
3.4 Bestuur en Ondersteuning *29*
3.4.1 Overzicht van de kosten van overhead 33
3.4.2 Overzicht van wettelijk verplichte indicatoren 33
3.5 Veranderopdracht Regio Twente *34*
3.6 Coalitions of the Willing *35*
3.7 Algemene dekkingsmiddelen *35*

4. Paragrafen **37**
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *37*
4.1.1 Financiële kengetallen 39
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen *40*
4.3 Bedrijfsvoering *41*
4.3.1 Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording 42
4.4 Verbonden partijen *46*
4.5 Financiering *47*
4.6 COVID-19 ..... *48*
4.7 Openbaarheidsparagraaf *49*

5. Specificatie herkomst baten en besteding lasten **50**

6. Loonontwikkeling **52**

Jaarrekening **53**
Grondslagen voor resultaat en waardebepaling *53*

7. Overzicht van baten en lasten en de toelichting **55**
7.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening *55*
7.2 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening *56*
7.2.1 Afwikkeling GGiD en btw 57
7.2.2 Analyse van de belangrijkste ontwikkelingen die het resultaat hebben veroorzaakt 58
7.2.3 Analyse op afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken 70
7.2.4 Overzicht van incidentele baten en lasten en structureel saldo 76
7.2.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid 82
7.2.6 Wet Normering Topinkomens 85
7.2.7 Rechtmatigheidsverantwoording 86

8. Balans en de toelichting **88**
8.1 Balans per 31-12-2023 ..... *88*
8.2 Toelichting op de balans per 31-12-2023 ..... *89*
8.3 Belangrijkste niet uit de balans blijkende verplichtingen *97*
8.4 Gebeurtenissen na balansdatum *98*

9. Overige gegevens **99**
9.1 Controleverklaring accountant (volgt) *99*

10. Bijlagen **100**
Bijlage 1 SiSa verantwoordingen *100*
Bijlage 2 Overzicht van ontvangen subsidies met verantwoordingsplicht *102*
Bijlage 3 Totaal begrote en verschuldigde gemeentelijke bijdrage *103*
Bijlage 4 Baten en lasten per taakveld *104*
Bijlage 5 Aard en reden reserves *105*

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 indeling jaarstukken 10

Tabel 1 Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit 38
Tabel 2 Overzicht aantal medewerkers en fte's per programma 41
Tabel 3 Specificatie GGiD 57
Tabel 4 Overzicht incidentele baten 76
Tabel 5 Overzicht incidentele lasten 79
Tabel 6 Analyse begrotingsrechtmatigheid 83
Tabel 7 WNT Overzicht topfunctionarissen 2023 85
Tabel 8 Leden algemeen bestuur en dagelijks bestuur per einde 2023 85
Tabel 9 Overzicht van ontvangen subsidies met verantwoordingsplicht 102
Tabel 10 Begrote en werkelijk verschuldigde gemeentelijke bijdrage 103

1. Jaarstukken in één oogopslag

Voor u liggen de jaarstukken 2023. In de jaarstukken staat hoe we het afgelopen jaar invulling hebben gegeven aan onze ambities. We laten zien wat we ons hadden voorgenomen om te doen, wat we hebben bereikt, wat we hiervoor hebben gedaan en wat het gekost heeft. De jaarstukken zijn het sluitstuk van onze planning & control cyclus.

Realisatie beleidsambities:

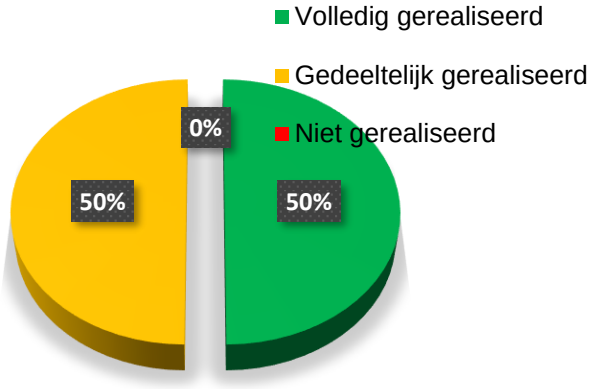

Ontwikkeling financiële begroting en rekening 2023:

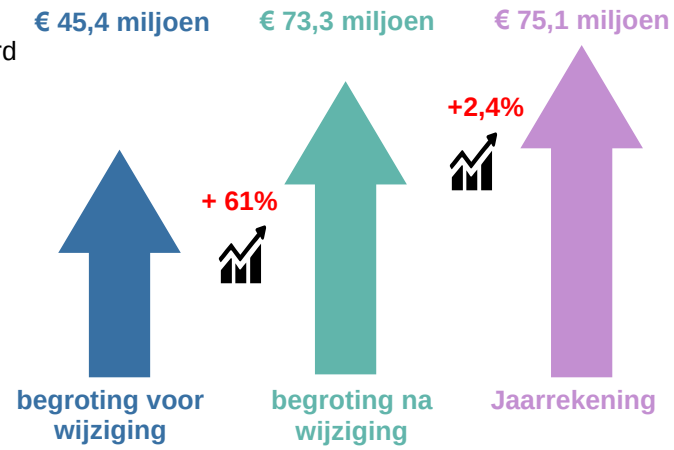

Toelichting afwijkende beleidsambities	Status	Toelichting op blz.
GGD Twente 1. Stabiliseren van de vaccinatiegraad 2. Vergroten van de regie over eigen leven	●	10-11
OZJT 3. Stabiliteit en duidelijk voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze, besluitvorming en formatie en begroting. 4. Strategische visie op inkoop jeugdhulp geeffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement. 5. Afgeronde trajecten inkoop hoog specialistische jeugdzorg. 6. Jeugdbeschermingstafel bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen-gedwongen kader.	●	19-20
Veilig Thuis Twente 7.Veilig huis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerk taken uit. Met als doel deze opdracht kwalitatief en kwantitatief goed uit te voeren en wachtlijst vrij te werken	●	23
Bestuur & Ondersteuning 8. In control zijn en relevante processen optimaliseren 9. Innovatie in bedrijfsvoering	●	27-28

Baten en lasten op hoofdlijnen:

De jaarrekening heeft betrekking op alle baten en lasten in 2023. Dit betreft onder andere baten voor:

1. activiteiten die gefinancierd worden uit de gemeentelijke bijdrage;
2. bijdragen van de Twentse gemeenten in projecten/Coalitions of the Willing;
3. dienstverlening die gefinancierd wordt uit Rijksbijdragen;
4. dienstverlening die gefinancierd wordt op basis van tariefafspraken en/of DVO;
5. mutaties reserves voornamelijk voor de verkoop van het Innovatiefonds Twente.

Baten gerealiseerd (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Gemeentelijke bijdrage	34.482
COVID-19 (Rijksbijdrage)	11.185
Gemeentelijke Bijdragen in projecten/coalities	8.849
Mutatie reserves (voornamelijk i.v.m. verkoop Innovatiefonds Twente)	8.990
Rijksbijdrage Versterking pandemische paraatheid	1.087
Rijksbijdrage SOA	1.111
Inkomsten tarieftaken en vaccinaties RVP	3.403
Bijdrage van gemeenschappelijke regelingen (DVO)	893
UWV uitkeringen	528
Overige opbrengsten	4.869
Totaal	**75.395**

Lasten gerealiseerd (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Programma	
GGD Twente	31.219
COVID-19	11.185
OZJT	4.167
Veilig Thuis Twente	6.762
Bestuur & Ondersteuning (PIOFJACH overhead)	9.977
Coalitions of the Willing	3.389
Veranderopdracht Regio Twente	8.428
Totaal	**75.128**

Het positieve financiële resultaat over 2023 bedraagt € 267.000 (0,4% van de gewijzigde begroting). Dit resultaat wordt in het volgende hoofdstuk nader toegelicht.

1.1 Samenvatting financiële resultaat:

Ontwikkeling financiële begroting en rekening 2023
Ook dit jaar zijn er twee majeure technische begrotingswijzigingen die significant impact hebben gehad op de ontwikkeling van onze begroting. De programmabegroting 2023 is in de vergadering van het algemeen bestuur van juli 2022 vastgesteld. Nadien is de begroting gedurende het jaar twee keer gewijzigd. De begrotingswijzigingen met de grootste impact is de raming van de COVID-19 kosten (€ 12 miljoen) en de raming van de verkoop van het Innovatiefonds Twente (€ 8 miljoen). Daarnaast zijn er diverse (kleinere) begrotingswijzigingen geweest met een totale impact van in totaal € 8 miljoen. De wijzigingen zijn toegelicht in onze tweede Bestuursrapportage 2023. Inclusief deze wijzigingen heeft de begroting in 2023 een omvang gehad van € 73,3 miljoen. De werkelijk gerealiseerde lasten bedragen € 75,1 miljoen (+2,4% ten opzichte van de gewijzigde begroting) en de werkelijke baten bedragen € 75,4 miljoen (+2,8% ten opzichte van de gewijzigde begroting). De lasten zijn hoger in verband met de cao ontwikkeling en in verband met meer externe inhuur. Er is sprake van meer externe inhuur dan begroot bij de Forensische dienstverlening, Informatiebeveiliging, -management en Privacy en bij Veilig Thuis Twente. De baten zijn hoger in verband met hogere incidentele Rijksopbrengsten vanuit het Rijksvaccinatieprogramma, opvang Ontheemden uit Oekraïne, btw-teruggave GGiD en hogere renteopbrengsten schatkistbankieren.

Hieronder treft u een overzicht aan van het gerealiseerde financiële resultaat per programma:

Programma's (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerd resultaat exclusief cao ontwikkeling en btw GGiD (regulier bedrijfsresultaat) A	Cao ontwikkeling B	**Gerealiseerd resultaat incl. cao ontwikkeling C = A+B**	Btw-teruggave GGiD D	**Gerealiseerd resultaat E= C+D**
GGD Twente	476	-697	**-221**	752	**531**
OZJT	130	-96	**34**	0	**34**
Veilig Thuis Twente	-314	-246	**-560**	0	**-560**
Bestuur en Ondersteuning	487	-224	**263**	0	**263**
Totaal	779	-1.263	**-484**	752	**267**

Toelichting op het gerealiseerde resultaat
Het jaarrekeningresultaat 2023 wordt fors beïnvloed door twee majeure ontwikkelingen; de cao ontwikkeling en de teruggave btw GGiD. Om een goed beeld te krijgen van hoe onze exploitatie er werkelijk voor staat, wordt het jaarrekeningresultaat zowel exclusief de cao ontwikkeling als exclusief de btw-teruggave weergegeven. Hierdoor krijgen we zicht op ons regulier bedrijfsresultaat over 2023. Het reguliere bedrijfsresultaat is € 779.000 positief. Over de cao ontwikkeling is met de gemeenten de afspraak gemaakt dat het jaarlijkse eventuele tekort of overschot separaat inzichtelijk wordt gemaakt en indien nodig, verrekend wordt met de gemeenten. Via de Bestuursrapportages 2023 is inzichtelijk gemaakt dat de cao 2023 tot een tekort leidt van € 1,26 miljoen. De cao uitkomsten zijn door onze organisatie natuurlijk wel uitgevoerd en dat leidt tot een tekort van € 484.000. Eind februari 2024 ontvingen wij de uitkomsten van ons verzoek tot teruggave van de afgedragen btw over de gezamenlijk met twee andere GGD-en gemaakte kosten voor GGiD. De fiscus heeft ons verzoek tot teruggave van in totaal € 2.255.540 aan betaalde btw inclusief rente goedgekeurd. Dit betekent dat GGD Twente een incidentele bate ontvangt van afgerond € 752.000. Dit verandert ons negatieve resultaat van € 484.000 in een positief resultaat van € 267.000.

Belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van 2e Bestuursrapportage
Via de Bestuursrapportages hebben wij het algemeen bestuur geïnformeerd over het verwachte jaarrekeningresultaat. In de tweede Bestuursrapportage werd een negatief bedrijfsresultaat verwacht van 284.000. Het werkelijke gerealiseerde bedrijfsresultaat is € 779.000 positief. Dit leidt tot een verbetering van ons resultaat van € 1,06 miljoen ten opzichte van de 2e Bestuursrapportage. Hieronder zijn de verschillen uiteengezet.

Programma's (bedragen x € 1.000)	Verwacht regulier bedrijfsresultaat	Gerealiseerd regulier bedrijfsresultaat A	Verschil
GGD Twente	-218	476	694
OZJT	30	130	100
Veilig Thuis Twente	-303	-314	-11
Bestuur en Ondersteuning	207	487	280
Totaal	**-284**	**779**	**1.063**

Extra incidentele Rijksopbrengsten voor het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma, opvang Oekraïners, lagere incidentele inzet dan begroot voor versterking infectieziektebestrijding en de renteopbrengsten verklaren ongeveer 70% van het verschil ten opzichte van de 2e Bestuursrapportage.

Verklaring financiële verschillen t.o.v. 2e Bestuursrapportage	Bedrag x € 1.000	% verschil
Hogere Rijksopbrengsten opbrengsten voor Rijksvaccinatieprogramma en opvang Oekraïners	470	44%
Rijksbijdrage voor inzet voor versterking infectieziektebestrijding en Gezond en Actief Leven Akkoord	126	12%
Projectopbrengsten en diverse kleine overige voordelen	98	9%
Subtotaal GGD Twente	**694**	**65%**
Niet en/of later ingevulde vacatures OZJT	71	7%
Diverse budgettaire voordelen	29	3%
Subtotaal OZJT	**100**	**9%**
Lagere personele lasten dan verwacht	71	7%
Hogere externe inhuur dan verwacht	-82	-8%
Subtotaal Veilig Thuis Twente	**-11**	**-1%**
Extra overhead	115	11%
Hogere rentevoordeel schatkistbankieren	129	12%
Lagere externe inhuur dan verwacht	80	8%
Lagere materiële kosten dan verwacht	62	6%
Aanpassing waardering pensioenvoorziening voormalige bestuurders	-123	-12%
Diverse budgettaire kleine voordelen	17	2%
Subtotaal Bestuur & Ondersteuning	**280**	**26%**
Totaal verschil	**1.063**	**100%**

Samenvatting doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen die het resultaat hebben veroorzaakt
Om een goed beeld te krijgen hoe onze exploitatie er werkelijk voor staat, wordt een analyse gemaakt van de doorwerking van de diverse positieve en negatieve ontwikkelingen ten opzichte van de begroting die geleid hebben tot het gerealiseerde positieve bedrijfsresultaat van € 779.000. In de jaarrekening is een gedetailleerde analyse opgenomen van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Soort	Doorwerking in € 1.000	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	2.955	1.284-	1.671
M	Meerjarig	1.499	837-	662
S	Structureel	73	1.627-	1.554-
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**4.527**	**3.748-**	**779**
			Cao ontwikkeling	1.263-
			Btw-teruggave GGiD	752
Gerealiseerd resultaat jaarrekening 2023				**267**

Gehanteerde termen in bovenstaande tabel zijn als volgt gedefinieerd:
Incidenteel: effect komt in beginsel alleen dit jaar tot uitdrukking in het resultaat.
Meerjarig: effect komt de komende jaren tot uitdrukking in het resultaat, maar vervalt op termijn.
Structureel: effect komt in beginsel voor onbepaalde tijd tot uitdrukking in het resultaat.

Uit de bovenstaande analyse blijkt dat in 2023 ongeveer € 1,55 miljoen aan structurele nadelen grotendeels worden gedekt worden door € 1,67 miljoen aan incidentele en € 0,67 miljoen aan meerjarige voordelen.

De grootste structurele nadelen betreffen Veilig Thuis Twente, Informatiebeveiliging en Privacy en de forensische dienstverlening. Deze structurele nadelen en oplossingen hiervoor zijn besproken met het algemeen bestuur op 14 februari 2024. Voor Veilig Thuis Twente wordt de begroting incidenteel uitgebreid. In samenwerking met de centrumgemeente Enschede wordt een nieuw toekomstscenario uitgewerkt en dit moet zicht bieden op de structurele afweging. Ter versterking van Informatiebeveiliging, -management en Privacy wordt de begroting 2024 en 2025 stapsgewijs structureel uitgebreid. Om de extra kosten van de forensische dienstverlening het hoofd te kunnen bieden, wordt voor drie jaar (2024-2026) de begroting uitgebreid. In de tussentijd onderzoeken we verschillende korte en lange termijn oplossingen om de kosten zo laag mogelijk te krijgen.

Bij de jaarrekening 2023 treffen we één nieuw (mogelijk) structureel nadeel aan, dit betreft de servicekosten van het Twentehuis (energiekosten + onderhoud). Belangrijkste oorzaak hiervoor is de stijging van de energietarieven (stadsverwarming). Op dit moment nemen wij verschillende maatregelen om dit tekort te verkleinen. Halverwege 2023 is alle verlichting vervangen door LED. Zo hebben we halverwege 2023 alle verlichting door de verhuurder laten vervangen door LED. Daarnaast is met de verhuurder afgesproken om een energiemonitoringssysteem aan te leggen in het Twentehuis, zodat we meer kunnen sturen op het verbruik. Ten slotte zit er nog een in te vullen structurele taakstelling in het Twentehuis in verband met het vertrek van Twente Board.

Grootste incidentele voordelige ontwikkelingen:

Voordeel	Bedrag (x € 1.000)
Lagere personeelskosten door niet en/of deels invullen van vacatures	984
Extra Rijksopbrengsten voor inhaalcampagnes Rijksvaccinatieprogramma	450
Rijksopbrengsten opvang ontheemden uit Oekraïne	270
Totaal	**1.700**

Grootste structurele nadelige ontwikkelingen:

Voordeel	Bedrag (x € 1.000)
Extra formatie en externe inhuur Veilig Thuis Twente	-513
Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy	-457
Servicekosten en onderhoud Twentehuis	-327
Forensische dienstverlening	-260
Totaal	**-1.557**

2. Leeswijzer

Het dagelijks bestuur legt met de jaarstukken zowel beleidsinhoudelijk als financieel verantwoording af over het realiseren van de voor 2023 afgesproken doelstellingen. Met de jaarstukken sluiten we de planning & control cyclus 2023 af.

De jaarstukken zijn als volgt onderverdeeld:

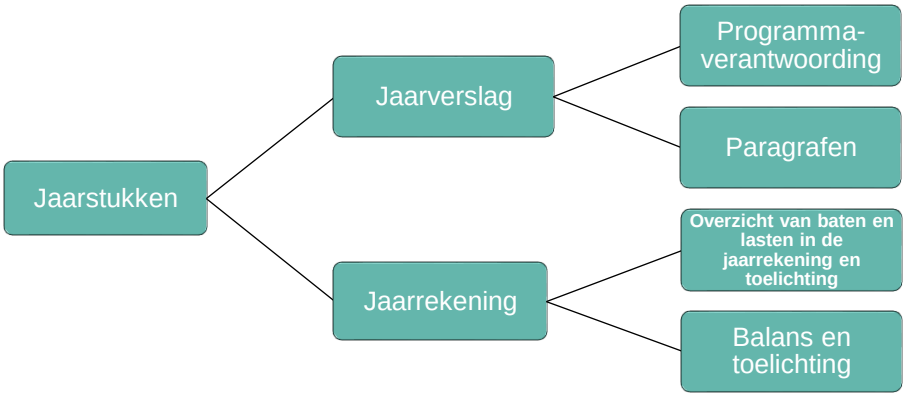

Figuur 1 indeling jaarstukken

Jaarverslag

Programmaverantwoording
In dit hoofdstuk beschrijven we per programma de uitgevoerde activiteiten die in 2023 hebben bijgedragen aan de (mate van) realisatie van onze ambities en de ontwikkeling van de bijbehorende indicatoren. Onze ambitie, zoals verwoord in de begroting, is cursief opgenomen in de programmaverantwoording. In de programmaverantwoording geven we antwoord op de drie W-vragen:

Wat hebben we bereikt?
Hier wordt vermeld in welke mate we geslaagd zijn het gewenste resultaat te bereiken.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Hier zijn de projecten, activiteiten en kernindicatoren vermeld om de ambities te bereiken.

Wat heeft het gekost?
Hier worden de budgettaire effecten vermeld waarin we een onderscheid maken tussen de begrote baten en lasten voor wijziging, na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten.

Om de programmaverantwoording sneller te kunnen scannen werken we met een verkeerslichtrapportage die rechts naast de ambities weergegeven is. Voor het aangeven van de status van kleuren is de volgende richtlijn gehanteerd:

- *Groen*: we hebben gepresteerd (of zelfs beter dan dat) wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- *Oranje*: we hebben gedeeltelijk gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- *Rood*: we hebben **niet** gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.

Voor gedetailleerde informatie over de te bereiken ambities en de voorgenomen activiteiten om deze ambities te bereiken, verwijzen wij u naar de Programmabegroting 2023.

Paragrafen
In de paragrafen komen de onderwerpen aan de orde die van belang zijn om inzicht te krijgen in de benoemde beleidslijnen zoals opgenomen in de programmabegroting. De focus daarbij is gericht op belangrijke beheersprocessen en het beleid dat daaraan ten grondslag ligt. U vindt hier de verantwoording over de volgende beheersmatige onderwerpen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaal goederen;
- verbonden partijen;

- bedrijfsvoering;
- financiering;
- COVID-19; en
- Openbaarheidsparagraaf.

COVID-19 heeft een enorme impact op onze organisatie. Om alle ontwikkelingen, werkzaamheden en extra kosten hieromtrent van GGD Twente goed weer te geven is een extra paragraaf opgenomen, COVID-19. Dit is in lijn met de verantwoordingsafspraken met het ministerie van VWS en wordt ook geadviseerd door de commissie Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden (BADO).

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting
In dit hoofdstuk zijn diverse financiële overzichten opgenomen met vergelijkende cijfers. Hier presenteren wij in feite op een andere wijze de cijfers die zijn opgenomen in de programmaverantwoording onder het kopje “Wat heeft het gekost?” en enkele aanvullende (verplichte) financiële overzichten.

Mede naar aanleiding van de Quickscan 2023 van de gezamenlijke rekenkamer van de Twentse gemeenteraden, is dit jaar meer aandacht besteed aan het inzichtelijk maken van de financiële doorwerking (incidenteel, meerjarig en/of structureel) van ontwikkelingen. Meer informatie hierover treft u aan in het hoofdstuk toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Balans en toelichting
Het laatste onderdeel gaat in op onze financiële positie aan de hand van de balans met een toelichting.

Wij wensen u veel leesplezier!

Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

3.1 GGD Twente

Inleiding

De activiteiten van GGD Twente zijn voor het overgrote deel “standaard” activiteiten zoals deze voortkomen uit de Wet publieke gezondheid en zijn gericht op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de Twentse burger. Het zijn de activiteiten van de jeugdgezondheid die gericht zijn op het bevorderen van een gezonde groei en ontwikkeling bij kinderen van 0 tot 18 jaar. Daartoe volgen we de fysieke, sociale, psychische en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jeugdigen, signaleren eventuele stoornissen daarin en richten we ons op het tijdig aanbieden van interventies. Deze taken worden uitgevoerd tijdens de diverse contactmomenten die wij met kinderen en hun ouders hebben op het consultatiebureau en tijdens de preventieve gezondheidsonderzoeken op de scholen.
Naast onze activiteiten in het kader van een gezonde jeugd is er de dienstverlening die we groeperen onder de algemene gezondheidzorg te weten de infectieziektebestrijding, de bevordering van seksuele gezondheid en het bewaken en bestrijden van TBC. Tevens houden wij toezicht op de uitvoeringspraktijk in kinderopvang en de hygiëne bij tattooshops en seksinrichtingen. Naast de toezichthoudende rol maakt ook advisering daar nadrukkelijk deel van uit. De activiteiten op het gebied van milieu en gezondheid organiseren we in samenwerking met GGD IJsselland. Vanzelfsprekend ontwikkelen de "standaard" activiteiten zich. Dit gaat niet altijd geruisloos. Zo waren de ontwikkelingen in de forensische dienstverlening hectisch en impactvol op de dienstverlening en de kosten. “Standaard” activiteiten ontwikkelen zich ook passend bij de huidige maatschappelijke vraag. Zo heeft bijvoorbeeld de JGZ grote inspanning gedaan om haar dienstverlening aan de brede groep vluchtelingen en nieuwkomers aan te bieden. Voortvloeiend uit de pandemie is er in aanvang veel extra aandacht gegaan naar versterking van de infectieziekte bestrijding en een toekomstbestendige pandemische paraatheid. Door de kabinetsval zijn de landelijke ontwikkelingen op het gebied van pandemische paraatheid en vaccinatiestelsel ‘on hold’ gezet. Dat heeft tot consequentie dat ook bij GGD Twente de ontwikkelingen op dit gebied weinig voortgang heeft gekend.
De ontwikkelingen rond het GGiD waren impactvol. Zowel voor gemeenten als voor de GGD organisatie.
Veel aandacht is in 2023 besteed aan het operationaliseren van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit in goed overleg met gemeenten en Twentse Koers. Als partner van de Twentse Koers hebben we een bijdrage geleverd aan het regioplan.

Taken die voortvloeien vanuit de bestuursagenda 2020-2023 zijn verantwoord in de paragraaf ‘indicatoren’

Kaderstellende beleidsnota’s

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursagenda 2020-2023	Bestuurscommissie Publieke Gezondheid	11 december 2019
JGZ Twente, Specialist in het gewone	Bestuurscommissie Publieke Gezondheid	18 juni 2015
Een Gezonde toekomst, langjarig kader	Bestuurscommissie Publieke Gezondheid	6 maart 2019

1. *Het verlagen van het roken.*

Status

Wat hebben we bereikt?
We zien dat veel gemeenten het thema hebben opgenomen in beleidsplannen, maar aan concrete uitvoering ontbreekt het vaak nog. GGD zet daarom vooral in op aanjagen en agenderen. Het thema roken is in het Regioplan Twente (binnen het project Aanpak middelengebruik) opgenomen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om het thema roken goed aan te jagen en te agenderen heeft GGD Twente:

- Met succes de ‘vervolgsubsidie ondersteuningstraject Rookvrije Omgeving’ (2023-2025) aangevraagd bij GGD GHOR NL. Hiermee kunnen we gemeenten en professionals vanuit 7 ontwikkellijnen beter ondersteunen.

- Vanuit de verschillende afdelingen/disciplines is gewerkt aan een centrale hoofdboodschap die GGD-breed bekend en uitgedragen kan worden.
- Actieve input geleverd voor het project Aanpak middelengebruik in het Regioplan Twente. Als één van de doelen hierin is nu opgenomen: Een daling van het aantal rokers (inclusief e-sigarettengebruik) en het voortzetten van de inzet voor een Rookvrije Generatie.
- Deelgenomen aan de provinciale werkgroep Rookvrij OV om te komen tot rookvrije bushaltes in heel Overijssel. Als GGD hebben we een verbindende rol tussen provincie en Twentse gemeenten.
- De landelijke campagne Stoptober in Twente onder de aandacht gebracht.
- Een plan van aanpak geschreven voor recreatiepark het Hulsbeek dat op sommige kinderplekken rookvrij wil worden.

Een samenwerking met Saxionstudenten opgepakt. GGD is opdrachtgever/ het aanspreekpunt voor het gehele project (studiejaar 23-24). Een aantal studenten van de opleiding Social Work van Hogeschool Saxion, gaan aan de slag met het thema nicotinegebruik/nicotineverslaving onder jongeren (leeftijdsgroep 12-25 jaar).

2. *Het stabiliseren van de vaccinatiegraad.*

Status

Wat hebben we bereikt?

De in de bestuursagenda aangegeven vaccinatiegraad van 96% is te algemeen verwoord. We hanteren daarom nu drie vaccinatiegraden die het belangrijkst zijn (tussen haakjes de Twentse en de landelijk gemiddelde vaccinatiegraad):

- De volledige vaccinatiegraad: dat wil zeggen alle RVP-vaccinaties volgens schema ontvangen op tweejarige leeftijd (89,1/84,2).
- De BMR-vaccinatiegraad op tweejarige leeftijd (93,9/89,4).
- De BMR-vaccinatiegraad (schoolkinderen) op 10-jarige leeftijd (89,2/85,1).

Alle zonder leeftijdsgrens: dat wil zeggen dat ook kinderen die iets later worden ingeënt, bv. na een herhaaloproep, worden meegeteld (Bron: Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2022, RIVM). Al deze vaccinatiegraden lagen in Twente in 2021 hoger dan het landelijke gemiddelde. Deze cijfers worden jaarlijks aangeleverd door het RIVM over het jaar daarvoor.

De vaccinatiegraad op deze ambitie scoort op dit moment oranje: dat heeft niet te maken met de gedane inspanningen van de GGD Twente, maar met zorgelijke ontwikkelingen die het RIVM landelijk signaleert en die zich ook in Twente voordoen.

- De dalende tendens in vaccinatiegraad van verschillende vaccinaties, onder andere door twijfels van ouders over het belang van vaccineren.
- Een onvolledig beeld van de vaccinatiegraad, door de invoering van “informed consent” vanaf 1 januari 2022, waarbij ouders toestemming moeten geven om de vaccinatiegegevens van hun kind door te geven aan het RIVM.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

GGD Twente doet er alles aan om de vaccinatiegraad op een voldoende hoog niveau te houden door te investeren in een goede opkomst. Dat gebeurt door het versturen van (extra) uitnodigingsbrieven en door gebruik te maken van passende vaccinatielocaties in de buurt. Maar ook door in gesprekken met ouders/jongeren zorgen over vaccinatie/desinformatie weg te nemen. Soms zijn deze gericht op specifieke groepen, in 2023 hebben we extra aandacht besteed aan:

- Onvolledig gevaccineerde kinderen tot 4 jaar voor BMR (Bof, Mazelen en Rodehond).
- HPV cohort 2024/2005 en jongens 10-18 jaar.
- Vluchtelingen.

3. *Het verminderen van de eenzaamheid (-sgevoelens).*

Status

Wat hebben we bereikt?

In de bestuursagenda PG is afgesproken dat GGD Twente monitort op het thema eenzaamheid. In 2023 hebben we voor de eerste keer zicht gekregen op de specifieke gezondheidssituatie jong volwassenen (16-25 jaar). Ook de resultaten van de meest recente volwassenen en ouderenmonitor zijn in 2023 gepresenteerd.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
In de monitors, wordt nadrukkelijk ook het onderdeel eenzaamheid uitgevraagd. Hiermee kunnen we de cijfermatige ontwikkelingen volgen. Onze inzet is er op gericht om gevoelens van eenzaamheid terug te dringen. Het presenteren van de uitkomsten van de gezondheidsmonitors, begeleid met advies van de adviseurs gezondheidsbevordering, zijn daarop gericht. De adviezen richten zich op gemeenten en maatschappelijke organisaties.

4. *Het verminderen van het overgewicht.*

Status

Wat hebben we bereikt?
Het JOGG-project verloopt volgens de gestelde doelen, met toenemende activiteiten op zowel lokaal als regionaal niveau binnen de 10 Twentse JOGG-gemeenten. De gemeente Haaksbergen is dit jaar ook aangesloten bij het project als 11e gemeente. Samen met de JGZ, de regionale en landelijke JOGG-coördinatie is het programma 'Kind naar Gezonder Gewicht' verkend in de regio. De gemeenten Almelo en Enschede gaan hier komend jaar met een pilot mee aan de slag. Daarbij zijn ook de eerste stappen gezet om met Menzis en Twentse Koers de ketenaanpak van overgewicht bij kinderen te versterken.

Het project ondervindt uitdagingen op het gebied van personeel, zowel bij GGD Twente als bij verschillende gemeenten. De eerste stappen zijn genomen voor de evaluatie en voortzetting van JOGG in de regio Twente, waarbij de evaluatie een focus heeft op procesindicatoren. De eerste fase van het project richtte zich op het solide neerzetten van een duurzame basis, waarbij de impact gemeten aan de hand van uitkomstindicatoren zoals BMI bij kinderen beperkt is, zoals bevestigd door wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van JOGG. Dit vraagt langere adem.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Afgelopen jaar lag binnen het JOGG-project de nadruk op gezond eten en drinken, waarbij publiek-private samenwerking versterkt is. In 2023 is een Activiteitenkalender met campagnes ontwikkeld, waarbij de samenwerking met Gezonde School, Jong Leren Eten en TeamFit continu gestimuleerd wordt. In 2023 hebben in totaal acht Twentse JOGG-gemeenten en de Provincie Overijssel de ambitie getekend voor een gezonder voedingsaanbod in het gemeente- en provinciehuis. Er is tevens een regionale bijeenkomst georganiseerd om JOGG-regisseurs en beleidsmedewerkers PG met elkaar te verbinden en inzicht te geven in elkaars werk, wat de regionale samenwerking tussen aangesloten gemeenten versterkt. In aanloop naar een ketenaanpak overgewicht is er een refereeravond georganiseerd voor professionals samen met het MST. Verder zijn JGZ-professionals getraind in het voeren van de juiste gesprekken over overgewicht bij kinderen, waardoor we beter aansluiten bij de laatste inzichten ten aanzien van het voorkomen van overgewicht.

5. *Het vergroten van de regie over eigen leven.*

Status

Wat hebben we bereikt?
Er is een themadossier Eigen Regie samengesteld. Dit dossier wordt gebruikt bij de advisering op gezondheidsbeleid.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
In de verschillende monitoren die GGD Twente onder de bevolking houdt, wordt eigen regie uitgevraagd aan de hand van diverse vragen. De kennis wordt actief ingebracht in beleidsontwikkelingen in het kader van GALA/IZA. Hier is ook prioriteit aan gegeven. Binnen de GGD zijn geen specifieke doelstellingen op dit thema geformuleerd. Dit programmaonderdeel heeft daarom geen nadere concrete invulling gekregen.

6. *Het verminderen van stress.*

Status

Wat hebben we bereikt?
Er zijn inmiddels cijfers bekend over stress en mentale gezondheid In Twente. Dit geeft zicht op de huidige situatie. Deze inzichten delen met name in de ontwikkelingen die we inzetten op het gebied van mentale gezondheid.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
In de bestuursagenda Publieke Gezondheid is afgesproken dat GGD Twente via alle komende gezondheidsmonitors gegevens verzameld over stress. Dit is ook gebeurd in de meest recente monitors (jongvolwassenen en volwassen/ouderen). In 2023 zijn daarvan de resultaten bekend geworden en opgenomen in de Twentse gezondheidsverkenning.

7. *Het verminderen van het problematisch alcoholgebruik.*

Status

Wat hebben we bereikt?
Er is op verschillende niveaus meer aandacht voor alcoholontmoediging. Meer Twentse gemeenten hebben een actueel Preventie- en handhavingsplan Alcohol, zijn hiermee bezig of hebben het in de planning staan. Er bestaat een regionale werkgroep met momenteel een aantal gemeenten, Tactus Verslavingszorg, FEA, SHT-Thoon en GGD Twente als participanten.
Het thema alcohol is in het Regioplan Twente (binnen het project Aanpak middelengebruik) opgenomen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om het thema alcoholontmoediging goed aan te jagen en te agenderen heeft GGD Twente met succes de ‘impuls Ondersteuningstraject Vroegsignalering Alcoholproblematiek 18+’ van het RIVM voor 2023 aangevraagd. Er is een regionale werkgroep opgericht. Het thema alcohol komt structureel op de agenda van het AO PG terug om actuele ontwikkelingen te bespreken, te inspireren en ervaringen uit te wisselen. Net als voorgaande jaren zijn de landelijke campagnes IkPas, NIX18 en Ziet Drinken, Doet Drinken onder de aandacht gebracht en uitgerold in Twente. Er is een flyer voor werkgevers ontwikkeld over alcohol en werk. Er is meegewerkt aan een artikel voor gemeentelijke, lokale bladen over alcohol en de feestdagen. Er is een opdracht uitgezet onder tweedejaars Saxionstudenten van de opleiding Creative Business om een campagnevoorstel te maken om jongeren bewust te maken van de sociale norm rondom alcoholgebruik. Deze opdracht past uitstekend in de inzet die we hebben op “Geen alcohol = Normaal”. Resultaten volgen in februari 2024.
Er is actieve input geleverd voor het project Aanpak middelengebruik in het Regioplan Twente. Eén van de doelen hierin opgenomen is: Overmatig alcoholgebruik terugdringen tot het landelijk gemiddelde.

8. *Het verminderen van het middelengebruik.*

Status

Wat hebben we bereikt?
In maart 2023 is de eerste jongvolwassenen monitor (16-25 jaar) verschenen. Hiermee hebben we een scherper beeld gekregen omtrent het middelengebruik in deze leeftijdsgroep. Zo ligt bijvoorbeeld het harddrugsgebruik in deze groep onder het landelijk gemiddelde.
Ook de gegevens vanuit de ouderen en volwassenen monitor zijn geactualiseerd en nu hebben we voor het eerst vanuit de monitor inzicht gekregen in het middelen gebruik. Het gerapporteerde gebruik ligt over het algemeen fors boven het ambitieniveau.
Het thema drugs is in het Regioplan Twente (binnen het project Aanpak middelengebruik) opgenomen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Het middelengebruik is uitgevraagd in verschillende monitors en we hebben actieve input geleverd voor het project Aanpak middelengebruik in het Regioplan Twente. Als één van de doelen hierin is nu opgenomen: Bewustwording creëren voor de negatieve effecten van drugs, vapen en alcohol.

9. *Het bevorderen van het bewegen.*

Status

Wat hebben we bereikt?
In belangrijke mate is deze indicator gekoppeld aan de indicator overgewicht. Zie indicator 4.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Zie indicator 4.
Daarnaast participeerde GGD Twente in diverse activiteiten rond de invoering van de Omgevingswet, met name gericht op het zo gezond en beweegvriendelijk inrichten van de omgeving.

Met welke verbonden partij hebben we het samen gedaan?

GGD GHOR Nederland
GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten

Coöperatieve vereniging UA ten behoeve van het digitaal dossier JGZ (GGiD)
Ten behoeve van de ontwikkeling en onderhoud van het GGiD hebben wij samen met de GGD'en regio Utrecht en Hollands Noorden een coöperatie opgericht. In verband met het stoppen van de ontwikkeling van het GGiD wordt er geen gebruik gemaakt van deze coöperatie. Omdat de juridische afwikkeling met de leverancier van het GGiD nog loopt is de coöperatie nog niet opgeheven en is het nog een verbonden partij.

Zie de paragraaf verbonden partijen voor meer toelichting over onze verbonden partijen.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Roken dagelijks 13 - 14 jaar / tweede klas 15 - 16 jaar / vierde klas 16-25 jaar /jongvolwassenen 18 - 64 jaar 65+ zwangeren	 1% 8% **--** 20% <10% 8%	 1% 5% 14% 20% 8% -
2.	Vaccinatiegraad (alle RVP- vaccinaties zuigelingen 2020)	95%	89%
3.	Eenzaamheid 13 - 14 jaar / tweede klas 15 - 16 jaar / vierde klas 16-25 jaar 18 - 64 jaar 65 - 74 jaar 75-84 jaar 85+	 -- -- -- 37% 38% 47% 47%	 6% 8% 25% 44% 44% 51% 63%
4.	Overgewicht 2 - jaar 4 - 12 jaar 13 - 14 jaar 16- 25 jaar 18 - 64 jaar 65+	 9% 14% 14% -- 46% 58%	 29% 50% 59%
5.	Regie over eigen leven	Aantal goede aanpakken[1]	11% 14%
6.	(Heel) veel stress	0 meting gedaan	36% 40% 44% 23% 7%
7.	Problematisch alcoholgebruik 13 - 14 jaar / tweede klas 15 - 16 jaar / vierde klas 16-25 jaar 18 - 64 jaar 65+ zwangeren	 14% 45% - - - 2,5%	 10% 43% 26% 16% 5% -
8.	Middelengebruik softdrugs (laatste 4 wkn) harddrugs(HD) (laatste 4 wkn)	2,5% 2,5% -- -- 0,75% 0,75% -- --	1% 5% 13% 6% 1% 2% 7% 4%
9.	Voldoet aan de beweegrichtlijn 12 - 18 jaar (norm: beweegt 5 of meer dagen per week minstens een uur) 16- 25 jaar 18 - 64 jaar 65+	 63% 63% -- 63% 47%	 42% 41% 55% 53% 42%

[1] Formulering in bestuursagenda 2020-2023: In 2023 willen een aantal goede aanpakken om de regie over eigen leven te vergroten, beschreven hebben. Hierbij richten we ons in ieder geval ook op de groep 75+.

Verantwoording overige activiteiten GGD Twente

Infectieziektebestrijding (IZB)
Het landelijk programmaversterking infectieziektebestrijding is in 2023 ingezet. De landelijke opdracht wordt bij GGD Twente projectmatig aangepakt. Het ministerie van VWS financierde deze opdracht voor ruim 1,1 miljoen.
Met oog op structurele versterking van de infectieziektebestrijding is in 2023 geïnvesteerd in het behouden van gekwalificeerde en ervaren medewerkers uit de corona organisatie. Alle extra opengestelde vacatures zijn daadwerkelijk ingevuld. Daarnaast is de (boven)regionale monitoring en surveillance versterkt door het samenbrengen van expertise van IZB-artsen en verpleegkundigen, epidemiologen, datascientists en beleidsmedewerkers. Gecombineerd met meer wetenschappelijk onderzoek leidt dit tot grotere impact in de bestrijding van infectieziekten.
Eén van de geleerde lessen uit de coronapandemie was dat er te weinig IZB deskundigen zijn. Om die reden hebben we volop ingezet op het opleiden van extra IZB-professionals (artsen, verpleegkundigen deskundigen infectiepreventie).

Milieu en Gezondheid
De diensten op het gebied van Milieu en Gezondheid voor GGD Twente worden op basis van een samenwerkingsovereenkomst verricht door GGD IJsselland. Dit team bestaat uit totaal 4,9 fte, waarvan 2,68 fte voor Twente. Dit team is gedurende geheel 2023 geconfronteerd met een aantal langdurig zieken. Hierop is gedeeltelijke vervanging ingezet. Dit heeft gevolgen gehad voor de dienstverlening op het gebied van milieu en gezondheid. Voornamelijk op het vlak van preventieve werkzaamheden, kennisontwikkeling en regionaal netwerk is minder inzet mogelijk geweest. De overige werkzaamheden hebben vrijwel allemaal doorgang kunnen hebben.
In 2023 zijn er regionaal veel voorbereidingen getroffen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. GGD Twente heeft hier slechts beperkte inzet op geleverd, omdat dit niet in het takenpakket is opgenomen. Daar waar grote impact op de gezondheid voorzien was, heeft GGD Twente het desondanks toch belangrijk gevonden om wel te adviseren.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)
Afgelopen jaar zijn de meldingen bij het meldpunt zorgwekkend gedrag wederom flink gestegen. Er zijn in 2023 68% meer meldingen binnen gekomen vergeleken met 2022. Dit heeft er voor een groot gedeelte mee te maken dat vanaf 1 mei de politie rechtstreeks meldingen bij het meldpunt kon doen. In het begin zijn deze rechtstreeks doorgestuurd naar de gemeenten wiens inwoner het betrof, omdat de personele bezetting nog niet op orde was om dit zelf te kunnen oppakken. Vanaf 1 oktober heeft het meldpunt deze meldingen wel zelf kunnen oppakken.

Er heeft afgelopen jaar ook een stijging in het aantal meldingen bij het meldpunt woningvervuiling plaatsgevonden. Deze stijging was dusdanig groot dat er een wachtlijst is ontstaan bij het meldpunt. Er staan gemiddeld 20 huishoudens op de wachtlijst en dat betekent dat mensen tussen de 12-16 weken moeten wachten totdat ze hulp kunnen krijgen. Er is tijdelijk extra formatie ingezet, maar dit is nog niet voldoende gebleken om de wachtlijst weg te werken.

Vanaf 1 april is in de gemeente Almelo een wijkggd'er gestart voor de komende 3 jaren(maatwerk). Er is door de gemeente Almelo geregeld dat Saxion een onderzoek uitvoert naar de inzet, werkzaamheden en samenwerking van de wijkggd'er binnen de gemeente Almelo.

In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen om met een nieuw cliëntensysteem te gaan werken binnen het team OGGZ vanaf 2024. Dit nieuwe systeem zal er voor zorgen dat de samenwerking met andere professionals makkelijker zal verlopen.

Forensische Dienst
De forensische dienstverlening staat in veel delen van ons land onder druk. Er zijn te weinig professionals voor de oplopende werkzaamheden. In het afgelopen jaar is veel geïnvesteerd in de samenwerking met de GGD'en in Gelderland en Overijssel. Inzet was om zoveel als mogelijk vanuit gezamenlijkheid en met oog voor de regionale belangen en verantwoordelijkheden de dienstverlening in de lucht te houden. Voor GGD Twente speelde nadrukkelijk de kans op het belanden in 'code zwart', een moment waarop geen forensisch arts beschikbaar is. De dienstverlening ligt dan stil en dat is zeer impactvol voor nabestaanden en hulpverleners. We zijn er in geslaagd om code zwart te beperken tot twee dagdelen. Deze inzet heeft hoge extra kosten voor de forensische dienstverlening met zich meegebracht.

Vluchtelingen en overige nieuwkomers.
De instroom van jongeren in JGZ-zorg, die niet geboren zijn in Nederland, was in 2023 nog steeds relatief hoog: 1.900. Ter vergelijking: in de jaren 2015 t/m 2020 was dit aantal gemiddeld 1.130. Vanaf 2021 is er sprake van een stijging tot 1.500, een stijging die zich in 2022 door heeft gezet naar 3.040. In 2022 was sprake van een piek die (ook) te maken heeft met het feit dat mensen na de corona periode weer konden reizen.
Bewust is gekozen voor de term “niet geboren in Nederland”, omdat het naast vluchtelingen en Oekraïners, ook gaat om instroom van kinderen van arbeidsmigranten. De lagere instroom in 2023 komt vooral door een afname van kinderen uit Oekraïne (van 1.300 naar 300).
Ter vergelijking, de nieuwe instroom van kinderen geboren in het buitenland was in 2023 net zo groot als 1/3 van het aantal nieuwgeborenen in Twente.
Een groot deel van de kinderen, die instromen vanuit het buitenland, hebben extra zorg nodig, zoals een uitgebreide intake, waarbij medische gegevens, vaccinatiegegevens en de psychische gezondheid in kaart worden gebracht en voorlichting wordt gegeven over het Nederlands zorgsysteem. Ook is vaak de inzet van een tolk nodig wat meer consulttijd vereist. Niet alle kinderen blijven in zorg bij onze GGD. Een deel van met name de vluchtelingenkinderen stroomt ook weer uit naar andere regio’s.
In 2023 is het aantal AZC’s verder toegenomen tot 6 locaties waar o.b.v. het contract met het COA 26 voorlichtingen per AZC worden gegeven. Dan gaat het o.a. om het gezondheidsstelsel in Nederland, seksuele gezondheid, stress of opvoeden in twee culturen. Totaal gaat het daarbij om zo’n 1.500 asielzoekers. Daarnaast zijn er zo’n 36 voorlichtingen aan statushouders gegeven. De voorlichtingen aan Oekraïners gingen moeizaam en vragen qua organisatie en verhoging van deelname meer aandacht.

Afwikkeling GGiD
Eind 2022 hebben de algemeen besturen van GGD Utrecht, GGD Hollands Noorden en GGD Twente besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het zogeheten Digitaal Dossier Jeugd Gezondheid (GGiD). Op basis van deze besluitvorming zijn in 2023 verschillende benodigde vervolgstappen in gang gezet. Tegelijkertijd met het besluit om te stoppen, is het besluit genomen om een
onafhankelijke evaluatie uit te laten voeren door een externe partij. Deze eindrapportage van deze evaluatie is op 29 november 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. In 2023 zijn we ook bezig geweest met de contractuele/juridische afwikkeling met de leverancier. Op 3 oktober 2023 heeft het gerechtshof in hoger beroep, in tegenstelling tot de rechtbank, de GGD-en in het gelijk gesteld door een onafhankelijke deskundige toe te wijzen die een aantal vragen moet beantwoorden over de werkbaarheid van het product. Dit traject zal in 2024 plaatsvinden. Op basis hiervan worden de (juridische) vervolgstappen bepaald.

Aanbesteding nieuw digitaal dossier Jeugdgezondheid
In 2023 is de aanbesteding van een bestaand digitaal dossier JGZ voorbereid. Er zijn een plan van aanpak, communicatieplan en begroting opgesteld en er zijn risico’s in kaart gebracht. Ter voorbereiding van het programma van eisen zijn ook referentiebezoeken afgelegd bij enkele collega-GGD-en. Conform afspraak zijn in het nieuwe traject de relevante lessen uit de evaluatie van het GGiD meegenomen.
De belangrijkste producten zijn voor publicatie van de aanbesteding extern juridisch getoetst. Besluitvorming over en publicatie van de aanbesteding is voorzien in de eerste maanden van 2024.

Project toekomstbestendig werken JGZ
Verwachtingen en behoeften ten aanzien van Jeugdgezondheid veranderen. Het is belangrijk dat de JGZ aangesloten blijft bij de behoeften in de omgeving, zodat we met onze dienstverlening optimaal impact kunnen genereren en ook in de toekomst van betekenis kunnen blijven voor alle jeugdigen. Om deze reden is de JGZ gestart met het Project Toekomstbestendig Werken. Er is een grondige brede Omgevingsanalyse uitgevoerd. Vervolgens is focus aangebracht en zijn negen impactvolle ontwikkelingen geselecteerd. Die ontwikkelingen zijn vertaald naar vijf kernopgaven. Vervolgstap is de manier van werken van de JGZ hierop te laten aansluiten. In 2024 worden de volgende stappen hierin gezet.

GIZ methodiek ingevoerd
Eén stap die in het kader van toekomstbestendig werken al is gezet in 2023, is de invoering van de GIZ methodiek. Dit staat voor Gezamenlijk Inschatten van Zorgbehoeften. De GIZ methodiek is een inschattingsmethodiek om in dialoog met (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren (en eventueel andere professionals) ontwikkel- en zorgbehoeften efficiënt, effectief en adequaat in kaart te brengen en samen te beslissen over passende ondersteuning. De GIZ methodiek combineert de ervaringen van gezin en kind met de deskundigheid van de professional.

Gezondheidsmonitor jeugd gestart
De Gezondheidsmonitor jeugd is in 2023 gestart. De uitkomsten van dit onderzoek zijn eind mei 2024 beschikbaar. Afgelopen jaar hebben ongeveer 9.500 leerlingen van het voorgezet regulier onderwijs meegedaan (klas 2 en 4) en 500 leerlingen van VSO/PRO/ISK scholen. De daadwerkelijke aantallen kunnen straks afwijken door grensoverschrijders. Het praktijkonderwijs en het speciaal onderwijs hebben in 2023 voor het eerst meegedaan aan dit onderzoek.

GALA
In 2023 hebben gemeenten plannen van aanpak geschreven voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). GGD Twente heeft dit met diverse monitorgegevens en voorbeeldteksten ondersteund. Dit is gebeurd in afstemming met Twentse Koers. Er is een grote samenhang tussen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het GALA. In de uitvoering en samenloop is zoveel als mogelijk de synergie gezocht en wordt gezamenlijk opgetrokken. In het GALA is een programmalijn versterking GGD opgenomen. Alle Twentse gemeenten hebben de bijbehorende budgetten hiervoor aangevraagd. Daarna is in het najaar van 2023 met gemeenten afgestemd welke activiteiten de GGD voor deze budgetten gaat uitvoeren.

Gezonde Twentse Generaties
In 2023 is het visiedocument publieke gezondheid Gezonde Generaties 2040 in Twente door het algemeen bestuur vastgesteld. Deze visie geeft richting en kader in hoe de GGD en de Twentse gemeenten de vraagstukken in de publieke gezondheid de komende jaren aan willen pakken. De lokale uitvoering loopt in grote lijnen samen met de lokale plannen die ontwikkeld zijn in het kader van GALA.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in x € 1.000	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
Overzicht van baten en lasten GGD Twente	Baten	**Lasten**	**Saldo**	Baten	**Lasten**	**Saldo**	Baten	**Lasten**	**Saldo**
Programma excl. Overhead	17.405	34.469	**-17.064**	20.085	37.462	**-17.377**	5.017	21.524	**-16.506**
Overhead	5.054	7.935	**-2.881**	995	4.081	**-3.087**	500	4.506	**-4.006**
Subtotaal incl. Overhead	**22.458**	**42.404**	**-19.945**	**21.080**	**41.543**	**-20.464**	**5.517**	**26.030**	**-20.513**
Treasury	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrag	20.279	0	**20.279**	20.279	0	**20.279**	20.513	0	**20.513**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**42.737**	**42.404**	**333**	**41.358**	**41.543**	**-185**	**26.030**	**26.030**	**0**
Mutaties reserves	198	0	**198**	185	0	**185**	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**42.935**	**42.404**	**531**	**41.543**	**41.543**	**0**	**26.030**	**26.030**	**0**

3.2 Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)

Inleiding

De programmaverantwoording 2023 van OZJT geeft een beeld in welke mate wij als OZJT zijn geslaagd in het bereiken van de door ons in de programmabegroting uiteengezette ambities. Hiervoor wordt er antwoord gegeven op de W-vragen 'Wat hebben we bereikt?' en 'Wat hebben we ervoor gedaan?'. Daarnaast wordt er aan de hand van de indicatoren meetbaar gemaakt in hoeverre de ambitie is behaald.

OZJT is de samenwerking tussen de 14 Twentse gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Vanwege de vele ontwikkelingen in de jeugdzorg en bij aanbieders is er in 2023 veel gebeurd bij OZJT. Naast de reguliere kerntaken zijn er extra taken op OZJT afgekomen zonder dat hier extra mensen en middelen tegenover stonden. Een voorbeeld hiervan zijn de zorgaanbieders die afgelopen jaar te maken hebben gehad met financiële krapte. Dit heeft om veel inzet gevraagd bij medewerkers van OZJT ten behoeve van de monitoring van deze aanbieders om de zorgcontinuïteit te kunnen borgen. Ook heeft er een onderzoek reële tarieven plaatsgevonden dat is uitgevoerd door KPMG. Ook dit heeft veel tijd gevraagd van de contractmanagers OZJT en is ten koste gegaan van andere contractmanagementtaken.

In het jaar 2023 zijn er voor de nieuwe inkoop jeugd 2025 stappen gemaakt. Zo is fase 2 'Uitwerking van de strategie per inkoopsegment' afgerond en is er gestart met fase 3 'Inkoop, selectie en gunning publiceren'. Daarnaast is er in 2023 in samenwerking met de 14 Twentse gemeenten het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT) ontwikkeld en vastgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Visienota Transformatie jeugdzorg Twente en	Colleges van B&W	2012/2013
Visie- en keuzenota Maatschappelijke ondersteuning in Twente	Colleges van B&W	2012/2013
Koersdocument	Bestuurscommissie OZJT en colleges van B&W	2016
Uitgangspunten zorglandschap 2030	Bestuurscommissie OZJT	2020
Regiovisie Jeugdhulp Twente	Gemeenteraden	Maart 2022
Meerjarenperspectief OZJT	Algemeen bestuur SamenTwente	Juli 2022
Strategisch inkoopdocument jeugdhulp	Algemeen bestuur en colleges van B&W	Oktober 2022

Realisatie ambities programma OZJT

OZJT is zakelijk partner voor de 14 Twentse gemeenten, werkt data geïnformeerd en zoekt verbinding in het brede sociale domein.

1. *Stabiliteit en duidelijkheid voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze/rol, besluitvorming en formatie en begroting. Versteviging van de basisformatie is noodzakelijk om uitvoer te geven aan kerntaken OZJT.*

Status

Wat hebben we bereikt?
Het meerjarenperspectief van OZJT, dat in 2022 is vastgesteld, brengt focus en duidelijkheid hoe OZJT antwoord wil en kan blijven geven op de regionaal belegde kerntaken en de ambitie die we met elkaar hebben. In 2023 zijn de opdrachtformulering aan OZJT en de besluitvormingsprocessen verhelderd met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Het definitieve ontwerp hiervoor is op 13 december 2023 vastgesteld door het AB en moet nog vast worden gesteld door de colleges uiterlijk 1 juli 2024. Het AB heeft afgesproken om tot die tijd alvast op deze manier te werken. Voor de taken van Samen14 is meer verheldering nog wenselijk.

Het verstevigen van de basisformatie heeft nog onvoldoende plaatsgevonden. Verschillende vacante functies zijn niet structureel ingevuld. Deze vacante functies zijn in de loop van 2023 ingevuld door middel van inhuur, maar zijn dus een langere periode niet vervuld geweest. Een enkele vacature (projectleider t.b.v. de aanbieder die financieel in de knel zit) is ook niet via inhuur ingevuld, vanwege de krappe arbeidsmarkt. Het gevolg is dat er binnen OZJT sprake is van een te smalle vaste basisformatie en een relatief grote flexibele schil.

Naast dat de volledige formatie niet was ingevuld, zijn er in 2023 extra taken bij OZJT gekomen zonder dat hier extra mensen en middelen tegenover stonden. Voorbeelden van deze extra taken zijn de landelijke ingevoerde tarieven JBJR, onderzoek reële tarieven en financiële krapte bij zorgaanbieders. De combinatie van het niet (tijdig) kunnen invullen van vacante functies en het verrichten van extra werkzaamheden (zonder extra middelen) heeft geleid tot een langere doorlooptijd van trajecten, een hoge werkdruk, een hoog verloop en ziekteverzuim.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om het meerjarenperspectief uit te voeren zijn er extra mensen aangenomen. Echter niet alle functies uit het meerjarenperspectief zijn structureel ingevuld. We hebben samen met gemeenten bijgedragen aan een goede formulering van de overgedragen taken aan OZJT in de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. We hebben in nauwe samenwerking met gemeenten een werkplan 2023 gemaakt. Het werkplan bevat alle basistaken en opdrachten voor OZJT en Samen14. Hiermee is inzicht gegeven in wie waaraan werkt en wat het oplevert.

Om invulling te kunnen geven aan de extra taken, zonder dat hier extra mensen en middelen tegenover stonden, is er geen uitvoering gegeven aan alle kerntaken van OZJT. Een voorbeeld hiervan is een deel van het reguliere contractmanagement.

Naar aanleiding van de krappe formatie en extra taken bij OZJT is in 2023 een start gemaakt met de evaluatie van het meerjarenperspectief.

2. *Strategische visie op inkoop Jeugdhulp geëffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement.*

Status

Wat hebben we bereikt?
In 2023 heeft het OZJT de reguliere werkzaamheden rondom inkoop en contractmanagement uitgevoerd. De betrokken medewerkers waren echter eveneens belast met aanbieders die financieel in de knel zaten of om andere (bijzondere) redenen extra aandacht vroegen. Deze extra werkzaamheden hebben geleid tot minder focus op de reguliere werkzaamheden. Het doorontwikkelen van het contractmanagement naar de ambities van de strategische visie zijn daarom niet volledig geëffectueerd.
Daarentegen wordt de strategische visie geëffectueerd in het nieuwe inkooptraject, waarbij er aandacht is voor de flexibiliteit in de contracten om de benodigde transformatie in de jeugdzorg mogelijk te maken. Het betreft derhalve een lopend proces dat naar verwachting in 2025 is afgerond.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De contractmanagers nemen de visie mee tijdens de voortgangsgesprekken met aanbieders. Desondanks is uit het contractmanagement gebleken dat de huidige contracten te nauw zijn voor het effectueren van de visie, omdat er geen flexibiliteit is om te transformeren. Hiermee wordt rekening gehouden bij de nieuwe Inkoop.

3. Afgeronde trajecten inkoop hoog specialistische jeugdzorg.

Status

Wat hebben we bereikt?

De inkoop van hoog specialistische jeugdzorg wordt meegenomen in de reguliere nieuwe inkoop jeugd van 2025. De inkoopstrategieën per segment zijn opgesteld en de regionale besluitvormingstrajecten per inkoopstrategie zijn doorlopen. Hiermee is fase 2 van de inkoop 'Uitwerking van de strategie per inkoopsegment' afgerond en is er begonnen aan fase 3 'Inkoop, selectie en gunning publiceren'. Het vervolgtraject van de inkoop zal verder worden doorlopen. De inkoop betreft een lopend traject en is daarmee nog niet afgerond.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse werkgroepen hebben zich ingezet om fase 2 van de inkoop af te ronden en te starten met fase 3.

4. Bestuurlijke besluitvorming en samenwerking op de OZJT thema's; ambassadeurschap op de OZJT thema's.

Status

Wat hebben we bereikt?

In het kader van het ambassadeurschap is er met de bestuurlijke trekkers effectief samengewerkt. Er is een extra ambassadeursrol gekomen op een dossier van een zorgaanbieder. Ook is er een in-kind systematiek met afrekening ingevoerd.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In 2023 hebben er indien nodig extra overleggen plaatsgevonden op de OZJT thema's. Dit geldt zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dit was nodig om tijdige besluitvorming mogelijk te maken, waar de bestaande besluitvormingsroutes niet altijd passend waren. Daarnaast is het AO Jeugd geëvalueerd. Hier is een strategisch AO uit voortgekomen. De afrekening op in-kind is eind 2023 uitgevoerd. Hierbij zijn er verschillen gebleken tussen gemeenten.

5. Jeugdbeschermingstafels bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen – gedwongen kader.

Status

Wat hebben we bereikt?

Er wordt nog gewerkt aan de ambitie om de Jeugdbeschermingstafels (JBT) bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen te laten zijn. In functionele zin zijn de JBT integraal onderdeel van de zorgketen. Formeel gezien is het echter nog onduidelijk of er vanuit regionaal perspectief juridische borging moet plaatsvinden. Landelijk gezien is de positie van JBT in het toekomstscenario ook nog niet helder. Tot slot geldt dat er binnen SamenTwente nog wordt gewerkt aan AVG-aspecten in relatie tot de JBT.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Er is in 2023 gestart met het verder opzetten en professionaliseren van de bedrijfsvoering van de JBT. Denk hierbij aan de ontwikkeling van een website en huisstijl. Hier moet in 2024 vervolg aan worden gegeven.

Nr.	Indicatoren	Begroot	Werkelijk
1.	Meerjarenperspectief OZJT	Duidelijkheid op opdrachtformulering, werkwijze/rol, besluitvorming en een verstevigde formatie en middelen t.b.v. uitvoer OZJT kerntaken	Door het werkplan en door verscherping van de tekst in de gemeenschappelijke regeling SamenTwente, ontstaat meer duidelijkheid rondom opdracht, werkwijze en besluitvorming. De beoogde basisformatie is niet gerealiseerd.
2.	Inkooptrajecten	Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp als basis voor vervolg inkooptrajecten per 2023	Het strategisch inkoopdocument is opgeleverd en fase 2 van de inkoop is afgerond. Er is in 2023 gestart met fase 3.

3.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking	Bestuurders zijn toegerust om besluiten te kunnen nemen omtrent OZJT kerntaken. Borging bestuurlijke aanspreekpunten/ ambassadeurschap op OZJT, thema's GR tekst geactualiseerd en ondersteunend aan uitvoeringspraktijk. Organisatie OZJT i.h.k.v. opdrachten en financiën helder Lean en mean proces besluitvorming	De GR tekst is geactualiseerd en zal in 2024 ingaan. Tot die tijd is er een herenakkoord afgesproken. Voor de diverse basistaken van OZJT zijn bestuurlijk trekkers aangewezen wat leidt tot eigenaarschap.
4.	Jeugdbeschermingstafels	Versteviging Jeugdbeschermingstafels in de ketensamenwerking vanuit een solide positie bij OZJT. Door gemeenten gevraagde doorontwikkeling/uitbreiding onderzoeken.	In 2023 zijn de Jeugdbeschermingstafels verstevigd, doordat er is gewerkt aan een solide positie bij OZJT. De door de gemeenten gevraagde doorontwikkeling/uitbreiding is in 2023 beëindigd.
5.	Contractmanagement	Op basis van de regiovisie en strategische inkoop hernieuwde focus op strategische regionale aanbieders Jeugdhulp. Inrichten van contractmanagement /leveranciersmanagement op basis van nieuwe overeenkomsten. Contractbeheer en contractmanagement geborgd voor 2023 en 2024 als Samen 14 opdracht	De reguliere taken voor contractmanagement konden niet altijd worden uitgevoerd in verband met het monitoren van diverse zorgaanbieders die in financiële problemen zaten en waarvan behoud van belang is vanwege het borgen van de zorgcontinuïteit.
6.	Data gedreven werken	Herijkte indicatoren op basis van de strategische inkoop en inkoopafspraken. Separate trajecten t.b.v. datagedreven contractmanagement.	De monitors van Kennispunt Twente zijn opgeleverd. Kennispunt Twente heeft de inkoopwerkgroepen ondersteund met overzichten en verdiepende analyses die helpen in het maken van keuzes voor de inkoop in 2025.

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten OZJT	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	1.301	3.644	**-2.343**	1.622	4.216	**-2.594**	639	2.158	**-1.520**
Overhead	0	523	**-523**	0	312	**-312**	0	275	**-275**
Subtotaal incl. Overhead	**1.301**	**4.167**	**-2.866**	**1.622**	**4.528**	**-2.906**	**639**	**2.433**	**-1.795**
Treasury	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrag	2.582	0	**2.582**	2.582	0	**2.582**	1.795	0	**1.795**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**3.883**	**4.167**	**-284**	**4.204**	**4.528**	**-324**	**2.433**	**2.433**	**0**
Mutaties reserves	318	0	**318**	324	0	**324**	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**4.201**	**4.167**	**34**	**4.528**	**4.528**	**0**	**2.433**	**2.433**	**0**

3.3 Veilig Thuis Twente

Inleiding

In 2023 heeft Veilig Thuis Twente (VTT) meer meldingen ontvangen dan ooit. Dit is het vierde jaar op rij dat het aantal meldingen toeneemt. Ook het aantal adviezen is toegenomen. Hiermee heeft VTT meer inwoners in een onveilige situatie kunnen helpen. Het is vooralsnog onduidelijk wat de oorzaak is van deze toename. Deels kan dit het gevolg zijn van toenemende bekendheid van VTT. Bijvoorbeeld als gevolg van activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de visie op aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook kan het zo zijn dat er daadwerkelijk meer huiselijk geweld en kindermishandeling plaatsvindt. We zien dat zowel de aard van de problematiek als de bron ervan in de afgelopen jaren nauwelijks veranderd is.
Medio 2022 zijn, ondanks de aanscherping van werkprocessen en verhoging van de formatie in 2020, wachtlijsten ontstaan. In 2023 zijn deze wachtlijsten verder toegenomen. Om dit te keren heeft in 2023 tot twee keer toe een wachtlijstaanpak plaatsgevonden. De eerste keer vanaf 1 juni uit eigen reserves. De tweede keer vanaf de zomer uit een incidentele subsidie uit de DUVO-middelen door centrumgemeente Enschede. Met behulp van deze investeringen is het gelukt om de wachtlijsten sterk te laten slinken. Er is nog wel een kleine wachtlijst bij de backoffice.

In 2022 en ook in de eerste maanden van 2023 was het verzuim erg hoog. Dit zorgde samen met de toename van de meldingen voor een zeer hoge werkdruk. In 2023 is sterk gestuurd op verzuimreductie en is geïnvesteerd in stabiliteit in de afdeling. Dit heeft ertoe geleid dat het verzuim over heel 2023 is gedaald naar 7,85%, maar dit cijfer wordt nog sterk beïnvloed door het begin van het jaar. In het vierde kwartaal bedroeg het verzuim 5,15%.

Er gaat de komende jaren veel veranderen in de kind- en gezinsbescherming. In 2023 is het landelijke programma ‘Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming’ vastgesteld. VTT heeft in dec ’22 en januari ’23 geparticipeerd in een tweetal werksessies, gevolgd door een projectgroep, waarbij de contouren voor het toekomstscenario in Twente zijn geschetst. Vanaf februari 2023 zijn ook de gemeentes betrokken bij het geheel als onlosmakelijke partner in het geheel. Dit heeft geleid tot een Plan van Aanpak met drie pilots, waarbij samenhang werd gezocht met de aanpak m.b.t. gefaseerde ketensamenwerking voor veiligheid en risico gestuurde zorg. Half juni is geconstateerd dat het qua capaciteit en (wettelijke)kerntaken van de Gecertificeerde Instellingen (GI’s), Raad van de Kinderbescherming (RvdK) en VTT in samenhang met arbeidsmarktkrapte niet haalbaar is om, zoals beoogd in september, te starten met de pilots. Winst van het traject was dat alle partijen elkaar op inhoud leken te vinden. Helaas is het daarna, mede door het vertrek van de projectleider stil blijven staan. In 2024 zal dit een vervolg krijgen.

Aanvullend op de te verwachten veranderingen in de kind- en gezinsbescherming, realiseert Veilig Thuis Twente zich dat dit slechts betrekking heeft op een deel van onze (kern)taken en werkzaamheden. Veilig Thuis Twente richt zich op geweld in afhankelijkheidsrelaties, waarmee onze werkzaamheden gericht zijn op het herstellen van veiligheid in situaties van 0 tot 100 jaar. Kindermishandeling en geweld in gezinssituaties zijn slechts een deel van ons werk. Naast onze participatie en samenwerking met ketenpartners in het Toekomstscenario, zullen we ook aandacht blijven houden voor alle overige problematieken en leeftijdsgroepen en de ontwikkelingen op die vlakken.

Kaderstellende beleidsnota’s

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
“Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente-Veilig Thuis Twente” 2020	AO VTT	21-11-2019

Realisatie ambities

Status

Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: "Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. "Kwaliteit op Tijd":

1. *Wachtlijstvrij te werken en voldoende flexibiliteit (buffer) op te bouwen die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen, of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken én de wettelijke doorlooptijden te behalen.*
2. *Binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden te werken.*

Dit betreft de volgende taken:

3. *De wettelijke taken van Veilig Thuis*
4. *De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".*
5. *De taken die voortvloeien uit de vastgestelde Producten en Diensten Catalogus (PDC's) en de aangepaste werkprocessen, in goede samenwerking met de 14 gemeenten uitvoeren.*
6. *De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de beroeps registraties (SKJ), NVO NIPO etc.), en 24 uurs inzet vertrouwensarts.*
7. *We hebben een vereiste kwaliteitscertificering, in ons geval de ISO certificering.*

Wat hebben we bereikt?

- In 2023 is er niet wachtlijstvrij gewerkt. In de jaren 2020 t/m 2023 is de instroom van meldingen toegenomen met 31%. De formatie is hierin niet meegegroeid. De werkwijze en hierin geborgde flexibiliteit heeft het mogelijk gemaakt nog enige tijd de hogere instroom aan te kunnen ten koste van activiteiten in de keten gericht op voorlichting, deskundigheidsbevordering en doorontwikkeling van het Expertisepunt Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Ondersteuningstrajecten aan andere professionals zijn minder aangeboden. De grenzen aan de groei en de interne flexibiliteit zijn overschreden. Daarnaast merken we in aanhoudende mate de vraag van extern in de keten, naar voorlichting en deskundigheidsbevordering en de wens om intensievere samenwerking om het geweld te stoppen.
- De landelijk vastgestelde doorlooptijden zijn niet behaald. Doordat wachtlijsten ontstonden werden de doorlooptijden ook langer. Ter illustratie, van de binnenkomende meldingen was in 2023 51% binnen de wettelijke termijn van 7 dagen van een triagebesluit voorzien. Voor de diensten was dat respectievelijk 73% voor de dienst voorwaarden & vervolg. Voor de dienst onderzoek is 32% binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Deze beide diensten hebben een wettelijke termijn van 70 dagen. De tijd dat een casus staat te wachten op de wachtlijst om opgepakt te worden, wordt hierbij meegeteld. De wettelijke doorlooptijden vanaf het moment dat het op naam is van een collega en daarmee onder handen, zijn wel goed en wordt grotendeels wel behaald voor beide diensten.
- Het is in 2023 niet gelukt om de regionale maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document “samenwerkingsafspraken” volledig te realiseren. Na de zomer van 2022 zijn deze afgeschaald. Dit raakt de samenwerking tussen VTT en ketenpartners, bijvoorbeeld doordat VTT niet meer in staat was om gedragswetenschappelijke ondersteuning te bieden aan gemeenten, onvoldoende aan kon sluiten bij multidisciplinaire onderzoeken en weinig voorlichting kon geven in bijvoorbeeld onderwijs en andere ketenpartners.
- VTT heeft gewerkt volgens de vastgestelde werkprocessen. Hierover vindt afstemming met gemeenten plaats.
- Er is voldaan aan de opleidingseisen, zoals gesteld door de inspectie. Voor de vertrouwensartsen bestaat een piket tot 22:00 uur, het is niet haalbaar een 24/7 bereikbaarheid te organiseren. Oorzaak is onder meer het landelijke tekort aan vertrouwensartsen.
- VTT heeft in 2023 de vereiste kwaliteitscertificering niet behaald. Dit is het gevolg van hoge werkdruk, het ontbreken van een beleidsmedewerker en het ontbreken van een kwaliteitsadviseur.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- In 2023 is tot twee keer toe een wachtlijstaanpak ingezet, waardoor de wachtlijsten bij VTT aan het einde van het jaar geminimaliseerd waren. Dit lukte dankzij de inzet van extra capaciteit. In

juni is er een eerste wachtlijstaanpak ingezet. Hierin is er door eigen medewerkers extra gewerkt en is een gedetacheerde medewerker ingezet. Dit is gefinancierd vanuit de financiële reserves. De tweede keer, vanaf de zomer, heeft VTT een incidentele subsidie uit de DUVO-middelen vanuit centrumgemeente Enschede ontvangen. Op basis van deze subsidie zijn extra medewerkers ingezet via detachering. Zonder deze extra inzet zouden de wachtlijsten steeds verder opgelopen zijn.

- In de tweede helft van 2023 zijn de regionale maatwerktaken gedeeltelijk weer opgepakt, maar niet in volle omvang. De inzet GW is sinds de zomer weer opgestart, qua capaciteit ongeveer 50% van de inzet vóór het temporiseren. Voorlichtingen worden zeer beperkt uitgevoerd en aansluiten bij MDO's doet VTT op inschatting van de noodzaak in een specifieke casus.
- Eind 2023 is gestart met het maken van een Plan van Aanpak voor de kwaliteitscertificering in 2024. Naar verwachting worden de vacatures van beleidsmedewerker en kwaliteitsadviseur in het eerste kwartaal van 2024 vervuld.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Wachtlijstvrij werken	VTT werkt wachtlijstvrij	Wachtlijsten gedurende het gehele jaar, maar door twee keer een specifieke wachtlijstaanpak is het gelukt aan het einde van het jaar vrijwel wachtlijstvrij te zijn. Hieraan heeft de incidentele subsidie van de centrumgemeente sterk bijgedragen.
2.	Werken binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden op de adviezen (1 dag), op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie op elke binnen gekomen melding en op het uitvoeren van de vervolgdiensten (binnen 10 weken) en de nieuw ingerichte dienst monitorzaken (1,5 jaar). In afstemming met een extern bureau hebben we als realistische norm vastgesteld 80% van alle meldingen en vervolgdiensten binnen de wettelijke termijnen te behalen.	VTT handelt adviezen in 1 dag af en groeit door naar een percentage van 80% op alle meldingen/overige diensten de wettelijk gestelde doorlooptijden	Meldingen t/m triagebesluit: 51% binnen wettelijke termijn, voorwaarden & vervolg: 73% binnen de wettelijke termijn, onderzoek: 32% binnen de wettelijke termijn. Dit is een gevolg van de verhoogde instroom en de ontstane wachtlijsten.
3.	Doorontwikkeling van de werkprocessen en PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten	Continue proces ingericht van bijstelling op werkprocessen daar waar nodig	Binnen de Backoffice en het Crisisinterventie-team is er de werkgroep Doorontwikkeling. Hierbij wordt o.a. gekeken naar de doorontwikkeling van werkprocessen en de PDC's. In deze doorontwikkeling worden de knelpunten en evaluatiepunten uit evaluaties met de 14 gemeenten meegenomen. Naast de 14 gemeenten worden hierbij echter ook punten meegenomen van andere belangrijke ketenpartners als politie, Raad voor de Kinderbescherming en GI's, GGZ, onderwijs, e.d.
4.	Samenwerkingsafspraken 14 gemeenten Twente en VTT worden jaarlijks geëvalueerd en aangescherpt. Knelpunten worden op uitvoeringsniveau besproken en opgelost.	Evaluaties en afstemming met 14 gemeenten is geborgd evenals de contacten /evaluatie tussen de verschillende contacten vanuit de uitvoering VTT en gemeenten.	Evaluatie heeft nog niet in alle gemeenten en op alle niveaus plaatsgevonden. Afstemming over voortgang heeft plaatsgevonden in het ambtelijk overleg Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, onder meer door het delen en bespreken van de Bestuursrapportages (beleidsmatig) en de kwartaalrapportages (operationeel). Deze kwartaalrapportage is in 2023 aangepast en meer toegespitst op de individuele gemeenten.

5.	Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren	Borging van jaarlijkse actualisering van het scholingsplan	Gerealiseerd.
6.	Versterken samenwerking in straf en zorg keten	Doorontwikkeling programma onderdelen ketenpartners strafketen	VTT is onderdeel van het Regionale Netwerk Zorg en Straf. Daarnaast is VTT zichtbaar in de Expertgroep Zorg Veiligheid Straf en is zij onderdeel van de Stuurgroep ZVS.
7.	Borging kwaliteitsmanagement-systeem/ Borging certificering ISO 9001	Borging van kwaliteitsmanagement-systeem/ certificering	Niet gerealiseerd, zie toelichting in bovenstaande tekst.

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Veilig Thuis Twente	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	3.093	5.887	**-2.794**	3.054	5.457	**-2.403**	2.497	4.990	**-2.493**
Overhead	8	875	**-867**	0	698	**-698**	0	796	**-796**
Subtotaal incl. Overhead	**3.101**	**6.762**	**-3.661**	**3.054**	**6.155**	**-3.101**	**2.497**	**5.786**	**-3.289**
Treasury	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrag	3.101	0	**3.101**	3.101	0	**3.101**	3.289	0	**3.289**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmid	**6.202**	**6.762**	**-560**	**6.155**	**6.155**	**0**	**5.786**	**5.786**	**0**
Mutaties reserves	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**6.202**	**6.762**	**-560**	**6.155**	**6.155**	**0**	**5.786**	**5.786**	**0**

3.4 Bestuur en Ondersteuning

Inleiding
Via dit programma wordt de bedrijfsvoerings-dienstverlening (PIOFJACH) verzorgd voor de drie organisaties van SamenTwente (GGD, VTT, OZJT) voor de coalities en voor het Recreatieschap Twente. We leveren expertise op het gebied van personeel & organisatie, financiën & inkoop, bestuur & concern, communicatie, facilitair & huisvesting, juridische zaken en informatiemanagement & technologie. De medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering leveren een actieve bijdrage aan de organisatieonderdelen van SamenTwente, die aan de lat staat voor gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente. Dit doen wij door nauw en op gelijkwaardig niveau samen te werken met onze opdrachtgevers, competenties en vaardigheden van medewerkers gericht te ontwikkelen en een werkcultuur te creëren en behouden waarin het gezond (samen)werken is voor iedereen.

Ook in 2023 hebben er zich weer veel ontwikkelingen voor gedaan binnen de afdeling Bedrijfsvoering, binnen de vastgestelde financiële kaders. Met de uitdagingen op de arbeidsmarkt die al spelen en die zeker nog groter zullen worden, is de afdeling HR verder geprofessionaliseerd. Zo is er nu expliciete aandacht en capaciteit voor recruitment en arbeidsmarktcommunicatie. Tegelijk is de kwetsbaarheid op het gebied van Informatiebeveiliging & Privacy ook in 2023 meermaals naar voren gekomen. Zo is de organisatie niet in staat te voldoen aan een NEN7510 certificering en de BIO, zoals geëist wordt vanuit landelijke regels en wetgeving. De aanwezige capaciteit is niet voldoende voor de going-concern, laat staan voor het op orde brengen van deze kaders.
Wat de afdeling positief stemt, is dat de bestaande werkprocessen gericht zijn op het ondersteunen van de primaire processen van SamenTwente en daar ook een ondersteuning is ontstaan die doet wat minimaal mag worden verwacht. Het formaliseren en inzichtelijk maken van die uitvoering behoeft alleen aandacht, zodat daarop verder kan worden gebouwd. Zeker nu ontwikkelingen in brede zin steeds sneller gaan.

De afdeling Bedrijfsvoering is ook in 2023 verder gegroeid, deels nog door corona activiteiten maar ook door de groei van de coalitions of the willing (vrijwillige samenwerkingen van de Twentse gemeenten die rechtspersoonlijkheid en bedrijfsvoeringsdiensten afnemen van SamenTwente) zoals Twentse Koers of nieuwe bijkomende taken bij de primaire processen. Ook vanuit landelijk perspectief zien wij daarin continue groei. Omdat Bedrijfsvoering een brede primaire organisatie ondersteunt, spelen er daardoor altijd vraagstukken. Tot op heden weet de afdeling de formatie daarop in te vullen. Door creatief nieuwe taken te combineren is de afdeling in staat hierop efficiency te winnen en middelen doelmatig in te zetten.

Als laatste heeft de afdeling ook in 2023 regionaal haar rol weten te pakken. Actieve deelname in regionale werkgroepen, deelname aan gezamenlijke inkooptrajecten, initiatiefnemer op onderwerpen als informatieveiligheid en de samenwerking daarin zoeken en ook het zijn van een bindende factor tussen veel ketenpartners, laten zien waar een gemeenschappelijke regeling extra toegevoegde waarde in de regio kan hebben, vanuit inhoud en vanuit Bedrijfsvoering.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Controleverordening	Algemeen bestuur	13 december 2023
Financiële verordening	Algemeen bestuur	13 december 2023
Van weerstandsvermogen tot reserves en voorzieningen	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Fraude beheerssystematiek en –analyse Regio Twente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Nota afschrijving en rente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Treasurystatuut	Algemeen bestuur	11 november 2015
Notitie rechtmatigheidsverantwoording	Algemeen bestuur	2 maart 2022
Intern controleplan	Algemeen Bestuur	14 december 2023
Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente	AB en deelnemende Colleges van B&W Twentse gemeenten met toestemming van de raden	8 juli 2021 De regeling wordt op dit moment aangepast en we verwachten per 1 juli 2024 een gewijzigde regeling te hebben.
Programmabegroting	Algemeen bestuur	Medio juli

Realisatie ambities

1. Professioneel en deskundig werken

Status

Wat hebben we bereikt?
Het professioneel en deskundig werken vanuit Bestuur & Ondersteuning is ook in 2023 weer verbeterd:

- Vaststellen en invullen van nieuwe functies gericht op veranderde dienstverlening en veranderende externe factoren zoals de arbeidsmarkt.
- Basis gevormd voor een strategische personeelsplanning bij delen van de organisatie om de juiste mensen op de juiste plek te krijgen.
- Een door het CMT vastgestelde HR-strategie gericht op de 3 pijlers Organisatie, Leiderschap en Medewerker inclusief een vertaling naar een HR-agenda.
- Eerste plannen voor een verbeterd werkgeversmerk SamenTwente voor een betere zichtbaarheid in de regio.
- Verbeterde processen rondom Informatiebeveiliging, -management en Privacy en een beschreven visie en vastgesteld beleid.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om de hiervoor benoemde resultaten te bereiken, is daar het volgende voor gedaan:

- Het aanstellen van een arbeidsmarkt marketeer en een recruiter.
- In het begin van 2023 incidenteel geïnvesteerd op recruitment door middel van incidentele inhuur.
- Naast het aanstellen van specifiek gewenste functies zijn er meerdere collega's vanuit de corona projectorganisatie overgestapt naar de reguliere organisatie. Daardoor heeft SamenTwente meer jonge medewerkers aan zich kunnen binden.
- Structureel werven van een nieuwe strategisch HR-adviseur.
- In de regionale en landelijke samenwerking is de afdeling Bedrijfsvoering nauw betrokken bij verschillende onderwerpen zoals Informatiebeveiliging, Inkoop & Aanbesteding, Strategische Bedrijfsvoering en HR & Personeelszaken.
- Incidentele inzet om processen en procedures beter op orde te krijgen, waarop verder kan worden gebouwd.

2. In control zijn en relevante processen optimaliseren

Status

Wat hebben we bereikt?
Ook in 2023 zijn processen verder geoptimaliseerd en is de organisatie in control gebleven:

- Een door het CMT vastgestelde I-visie en vastgesteld Informatiebeveiligings en Privacy beleid.
- Een door het CMT vastgesteld Plan van Aanpak ‘Uitlijnen Business & IT’. Beschikbaarheid van capaciteit zal mede de snelheid bepalen.
- Organisatie breed aanwijzen van een beperkte groep operationeel inkopers en contractmanagers. Naleving van het inkoopbeleid en het contractmanagement komt hierdoor meer in control.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om dit te bereiken is in 2023 het volgende gedaan:

- Prioritering van werkzaamheden om eerst de visie en het beleid vorm te geven, voordat tot concrete actie is overgegaan.
- Vastgesteld welke uitdagingen en projecten voor de komende jaren op de planning staan om de digitalisering verder vorm te geven en steeds effectiever en efficiënter te kunnen werken. Organisatie breed is hier samen naar gekeken. Denk aan een moderne werkplek, vernieuwde telefonie, een digitaal platform en een meer digitale manier van samenwerking.
- Nadat inkoopbeleid en het contractmanagementbeleid zijn vastgesteld, zijn concrete rollen ten behoeve van het uitvoeren van dit beleid vastgesteld.

Er zijn echter ook onderdelen die gepland waren en in 2023 niet zijn behaald:

- De gewenste inhaalslag op de DPIA's voor heel SamenTwente is nog niet volbracht. Deels doordat er onvoldoende formatieruimte is, maar anderzijds ook omdat dit de primaire processen belast en daarom tijd nodig heeft.
- Bewustwording op onderdelen als Informatiebeveiliging en Privacy heeft nog onvoldoende aandacht gehad. Voordat dit concreet mogelijk is, was eerst een vastgesteld beleid nodig. Daarnaast dient dit

tijdig te worden gepland voor de primaire processen naast de uitvoerende werkzaamheden in het primaire proces.
- Vertrek van specialisten op voorgaande onderdelen hebben ook geleid tot een vertraging in het behalen van de gestelde ambities.
- De verdere uitwerking en formalisering van de in-, door- en uitstroomprocessen dienen nog nader te worden uitgewerkt.

3. Impact als bedrijfsvoering zichtbaar maken

Status

Wat hebben we bereikt?
In 2023 zijn op deze ambitie de volgende doelen bereikt:
- Implementatie en oplevering van een nieuwe BI tool met verschillende dashboards.
- Een herziene en door het CMT vastgestelde P&C cyclus.
- De samenwerking met gasten als Kennispunt Twente en Twentse Koers is verder geprofessionaliseerd door gezamenlijk herziene DVO's. Dit is ook gedaan met de GR Recreatieschap. Dit moet leiden tot een beter afgestemde dienstverlening die ook financieel beter is te verantwoorden.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Om de gestelde doelen te bereiken is het volgende gedaan:
- Samen met een externe partner is na een aanbesteding de nieuwe BI tool gekozen. Daarna is de afdeling in gesprek gegaan met de operationele afdelingen om te komen tot de gewenste managementinformatie. Daarnaast zijn ook meer generieke dashboards zoals HR en financiën uitgewerkt.
- Op basis van gewijzigde landelijke regelingen en gewenste aanpassingen lokaal, is naar de P&C cyclus gekeken. Daarin zijn de wensen van gemeenten, bestuur, management en uitvoering zoveel als mogelijk meegenomen. Het jaar is gestart met een ontwikkelingenbrief en vervolgens is besluitvorming hiervan vertaald in de begroting. In 2023 hebben we ook tussentijdse Bestuursrapportages opgesteld (twee in plaats van één).
- Periodieke overleggen tussen management van Bedrijfsvoering, Kennispunt Twente, Twentse Koers en de GR Recreatieschap. Tevens ingevoerd jaarlijks evaluatiemoment tussen de partijen. Logischerwijs brengt dit ook nieuwe vraagstukken rondom verantwoordelijkheid en dekking met zich mee, maar samen wordt de kwaliteit hierop verder verbeterd.

Aandachtspunt is nog wel dat de organisatie nog niet in staat is geweest (en ook niet op korte termijn zal zijn) om volledig te voldoen aan richtlijnen en wetgeving als de Wet open overheid, NEN7510 en de NIS2. Dit krijgt wel aandacht en stap voor stap worden zeker kleine stappen gezet, maar voor de doorontwikkeling zal hiervoor meer capaciteit vereist zijn.

4. Innovatie in Bedrijfsvoering

Status

Wat hebben we bereikt?
Op dit onderdeel ervaart de afdeling te veel hinder van de beperkte capaciteit in de formatie. De aanwezige capaciteit is volledig nodig op de primaire uitvoering en ondersteuning. Uiteraard wordt daar waar mogelijk wel geïnnoveerd en is die creativiteit ook wel vereist voor verbetering van de processen, maar het doel is wel om dit tempo te verhogen in de toekomst en specifieker te maken.
De meeste energie zit nu vooral in het meer digitaal werken binnen SamenTwente en alle vervolgacties die daaruit volgen. Voortschrijdend inzicht heeft wel tot nieuwe vragen en acties geleid waardoor de overstap naar volledig digitaal werken is vertraagd. Maar deze tussenstap moet juist aanpassingen op een later moment voorkomen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
- Onderzoek gedaan naar toepassing van robotisering bij de financiële administratie. Hiervoor is samen opgetrokken met het GBT. Dit wordt samen verder onderzocht, maar is nog niet concreet geïmplementeerd.
- Projectgroep geformeerd die bezig is met SamenDigitaal waar meerdere projecten onder vallen. Eind 2023 is een groot deel van de organisatie opgeleid om in 2024 volledig over te gaan naar een digitale manier van werken.

- Uitgevoerde of voorbereide aanbestedingen om de vervolgprojecten in 2024 te kunnen oppakken. Denk aan een nieuw Digitaal Platform (Intranet), Wifi en Telefonie.

Indicatoren		Begroot	Werkelijk
1.	Periodieke rapportage in de P&C cyclus over Informatieveiligheid & Privacy	Periodiek agenderen in CMT	Onvoldoende, onderdeel van de nieuwe P&C cyclus.
2.	Volledige beschrijvingen en implementeren van processen Inkoop en Contractbeheer	Volledig beschreven en tot diep in de organisatie geïmplementeerd	Uitgevoerd waarop nu medewerkers worden getraind.
3.	Ontwikkeling en actief gebruik van BI tool, bijdragend aan verder datagericht werken in de organisatie	Organisatie breed management werkt actief met dashboards en acteert vanuit integraal management	Uitgevoerd in de basis wat nu doorontwikkeling gaat vragen.

Wat heeft het gekost?

Overzicht van baten en lasten Bestuur & Ondersteuning	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	201	382	**-181**	211	436	**-225**	211	541	**-331**
Overhead	991	9.535	**-8.543**	894	9.259	**-8.365**	385	8.337	**-7.953**
Subtotaal incl. Overhead	**1.193**	**9.917**	**-8.724**	**1.105**	**9.695**	**-8.590**	**596**	**8.879**	**-8.283**
Treasury	491	60	**430**	27	60	**-34**	27	60	**-34**
Gemeentelijke bijdrag	8.521	0	**8.521**	8.521	0	**8.521**	8.272	0	**8.272**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**10.204**	**9.977**	**227**	**9.652**	**9.756**	**-103**	**8.894**	**8.939**	**-45**
Mutaties reserves	36	0	**36**	103	0	**103**	45	0	**45**
Totaal incl. mutaties reserves	**10.240**	**9.977**	**263**	**9.756**	**9.756**	**0**	**8.939**	**8.939**	**0**

3.4.1 Overzicht van de kosten van overhead

Hieronder treft u een overzicht aan van alle overheadkosten in de jaarrekening. De overhead is zowel centraal opgenomen in het programma bestuur & ondersteuning (generieke overhead = PIOFJACH) als decentraal opgenomen in de verschillende programma's (specifieke overhead = Programmaoverhead/ondersteuning).

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Totaal taakveld overhead realisatie	6.088	19.482	-13.394
Totaal baten en lasten realisatie	75.395	75.128	267

3.4.2 Overzicht van wettelijk verplichte indicatoren

Indicator	Realisatie 2023	Begroting 2023
Formatie (begroot)	-	0,55
Bezetting	0,76	-
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 92	€ 67
Externe inhuur als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	27%	7%
Overhead in % van totale lasten	18%	28%

Toelichting
De bezetting is hoger dan de begrote formatie. Dit komt vooral door het toegenomen aantal intensiveringen en uitvoering van projecten (waaronder de coronabestrijding, versterking pandemische paraatheid, uitvoering Rijksvaccinatieprogramma, dienstverlening aan Oekraïense ontheemden etc.). Hiervoor hebben wij gedurende het jaar veelal incidentele projectgelden ontvangen van het Rijk ter bekostiging. Ook de apparaatskosten zijn hoger dan begroot en ook dit komt vanwege het toegenomen aantal intensiveringen. De externe inhuur is fors hoger in verband met coronabestrijding. Bijna al het personeel hiervoor wordt extern ingehuurd. Halen we de coronabestrijding uit de berekening voor de indicator externe inhuur, dan komen we uit op een percentage van **11%.** Dit komt dichter in de buurt van de begroting maar is voornamelijk hoger in verband met meer externe inhuur dan begroot voor onder meer de forensische dienstverlening en meer externe inhuur bij OZJT in verband met uitvoering diverse projecten en voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding. Indicator overhead is lager dan begroot in verband met toename van onze lasten die niet evenredig heeft geleid tot toename van de overhead.

3.5 Veranderopdracht Regio Twente

In overeenstemming met afspraken met het algemeen bestuur worden alle werkzaamheden en financiële effecten van de veranderopdracht verantwoord in dit programma. In 2023 is verder uitvoering gegeven aan deze opdracht. Hieronder treft u een verantwoording aan over het jaar 2023.

Wat hebben we bereikt?

Status

Doelstelling van dit programma is uitvoering geven aan de besluitvorming van de veranderopdracht Regio Twente. De transitie van Regio Twente is uiteengezet in het eindplan die in de vergadering van het algemeen bestuur van juni 2021 is vastgesteld. In 2023 is uitvoering gegeven aan de laatste grote opdracht, het positioneren van het Innovatiefonds Twente (IFT). Per december 2023 is het IFT samengevoegd met Innovatiefonds Overijssel van de provincie Overijssel. Daarnaast is in 2023 ook bereikt dat we voor de laatste medewerker waarvan de werkzaamheden door de transitie van Regio Twente vervielen, een nieuwe definitieve werkplek hebben gevonden.
Ten slotte zijn we in 2023 gestart met het opstellen van het strategisch programma SamenTwente.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Intensief (bestuurlijk) proces doorlopen om voor het IFT een best mogelijke oplossing te vinden. Hiervoor is het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Structuurversterking (BOSS) als adviesorgaan van het dagelijks bestuur ingesteld op het dossier van het IFT. Na verkenning met het BOSS van diverse mogelijkheden voor positionering van het IFT, heeft in oktober 2023 het algemeen bestuur van SamenTwente ingestemd met het samenvoegen van het IFT met het IFO. Vervolgens zijn de benodigde juridische en fiscale stappen doorlopen en per 22 december 2023 was de samenvoeging gereed. Met de samenvoeging van het IFT met het IFO kunnen de Twentse gemeenten de doelstellingen die beoogd werden met het IFT voortzetten met het IFO. Voor SamenTwente betekent het dat wij ons nog meer kunnen focussen op een gezond, veilig en vitaal Twente.
- Ook het ene aandeel wat SamenTwente had in Oost NL is in verband met de samenvoeging van IFT met IFO ingekocht door Oost NL.
- In december 2023 heeft het algemeen bestuur de begrotingswijziging vastgesteld waarin de verkoop van aandelen in IFT en Oost NL boekhoudkundig zijn verwerkt.
- Voor het opstellen van het strategisch programma SamenTwente is een adviesbureau ingehuurd als procesbegeleider. Er zijn ambtelijke kopgroepen ingesteld en er zijn samen met Centraal Management Team verschillende sessies georganiseerd. In deze sessies is gesproken over de grote maatschappelijke opgaven die voor ons liggen. Daarnaast is verkend hoe SamenTwente haar rol kan pakken zowel intern, met gemeenten als met samenwerkingspartners. In verband met de besluitvorming van het algemeen bestuur van 14 februari 2024 over de kerntakendiscussie is een pas op de plaats gemaakt in het traject van het strategisch programma.
- In 2022 zijn we gestart met het aanpassen van de signing in het Twentehuis, in 2023 is dit afgerond door onder meer het laten maken en plaatsen van een nieuw SamenTwente signing bord buiten het Twentehuis.
- Ook in 2023 is uitvoering gegeven aan het MKB-fonds door de leningenportefeuille te beheren. In de toelichting op de balans treft u hierover meer informatie.

Wat heeft het gekost?

Bedragen in x € 1.000 Overzicht van baten en lasten Veranderopdracht Regio Twente	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	71	151	**-79**	0	0	**0**	0	0	**0**
Overhead	35	238	**-203**	24	263	**-240**	579	0	**579**
Subtotaal incl. Overhead	**106**	**388**	**-282**	**24**	**263**	**-240**	**579**	**0**	**579**
Treasury	0	8.040	**-8.040**	0	8.040	**-8.040**	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrag	0	0	**0**	0	0	**0**	-777	0	**-777**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**106**	**8.428**	**-8.322**	**24**	**8.303**	**-8.280**	**-198**	**0**	**-198**
Mutaties reserves	8.322	0	**8.322**	8.280	0	**8.280**	198	0	**198**
Totaal incl. mutaties reserves	**8.428**	**8.428**	**0**	**8.303**	**8.303**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.6 Coalitions of the Willing

Gemeenten kunnen ervoor kiezen om onze organisatie te gebruiken om samenwerking aan op te hangen, als een gastheerschap. SamenTwente heeft ook de mogelijkheid om werkgeverschap en rechtspersoonlijkheid te bieden aan vrijwillige samenwerking (niet overgedragen aan SamenTwente) waar twee of meer gemeenten aan mee doen. Wij noemen dit 'coalitions of the willing' of 'coalities'. De coalities Samen14, Kennispunt Twente en Twentse Koers hebben op dit moment onderdak bij SamenTwente. Deze samenwerkingen hebben een eigen bestuur. Het algemeen en dagelijks bestuur van SamenTwente hebben geen verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de besturing van de genoemde samenwerkingen. Zowel de beleidsbegroting als de verantwoording worden behandeld en vastgesteld in de besturen van deze coalities. Vanuit de rol van gastheerschap, dit gaat voornamelijk om het bieden van rechtspersoonlijkheid en bedrijfsvoeringsdiensten aan de coalities, treft u hieronder een gecomprimeerd overzicht aan van de begrote en gerealiseerde kosten.

Overzicht van baten en lasten CoW	Realisatie			Begroting na wijziging			Begroting voor wijziging		
Bedragen in x €1000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	3.273	3.013	**261**	3.064	2.723	**341**	2.214	1.885	**329**
Overhead	0	377	**-377**	0	341	**-341**	0	329	**-329**
Subtotaal incl. Overhead	**3.273**	**3.389**	**-116**	**3.064**	**3.064**	**0**	**2.214**	**2.214**	**0**
Treasury	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrag	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**3.273**	**3.389**	**-116**	**3.064**	**3.064**	**0**	**2.214**	**2.214**	**0**
Mutaties reserves	116	0	**116**	0	0	**0**	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**3.389**	**3.389**	**0**	**3.064**	**3.064**	**0**	**2.214**	**2.214**	**0**

3.7 Algemene dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdrage (bedragen x € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	34.482	34.482	33.091
Lasten	0	0	0
Saldo	**34.482**	**34.482**	**33.091**

Treasury (bedragen x € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Baten	491	27	27
Lasten	8.100	8.100	60
Saldo	**-7.610**	**-8.074**	**-34**

Treasury

De gerealiseerde baten van € 491.000 ontstaan volledig door renteopbrengsten van de rekening-courantverhouding schatkistbankieren met het ministerie van Financiën. De rentestanden zijn relatief hoog geweest in 2023 als gevolg van de aantrekkende economie na afloop van de coronacrisis en de rente is hoog geweest vanwege de inflatie.

Verkoop Innovatiefonds Twente

De gerealiseerde lasten van € 8,1 miljoen hebben te maken met het verkopen van het Innovatiefonds Twente. Ten tijde van de veranderopdracht Regio Twente heeft het algemeen bestuur (op 7 april 2021) al besloten om voor **het** Innovatiefonds Twente een nieuwe plek te vinden. Een samenvoeging met het fonds van de provincie Overijssel is de beste optie. Op 11 oktober 2023 heeft het algemeen bestuur besloten om dit fonds te verkopen en te laten fuseren met Innovatiefonds Overijssel. Op deze wijze kan het Innovatiefonds Twente haar doelstellingen continueren en zelfs versterken, omdat het nu gebruik kan maken van het kapitaal van Innovatiefonds Overijssel. De Twentse gemeenten hebben op deze wijze efficiënte voortzetting gevonden van het Innovatiefonds en voor SamenTwente betekent het dat we nog meer kunnen focussen op een gezond, veilig en vitaal Twente. De verkoop en fusie van het Innovatiefonds Twente heeft in december 2023 juridisch plaatsgevonden. De boekhoudkundige balanswaarde van het fonds van € 8,04 miljoen is per einde boekjaar 2023 afgeboekt. Deze last wordt volledig gedekt door het laten vrijvallen van de bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente. Met deze boekhoudkundige transactie is geen echt geld gemoeid en deze transactie heeft geen effect op de financiële positie van SamenTwente. Volgens de nota reserves en voorzieningen is het algemeen bestuur bevoegd om reserves in te stellen/op te heffen en is het muteren een bevoegdheid van het dagelijks

bestuur. Het algemeen bestuur heeft op 11 december 2023 de technische begrotingswijziging die naar aanleiding van de verkoop van het Innovatiefonds Twente is opgesteld, vastgesteld. Het dagelijks bestuur heeft vervolgens de reserves gemuteerd.

4. Paragrafen

Inleiding
In het hoofdstuk paragrafen komen een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen aan de orde die van belang zijn om inzicht te krijgen in onze financiële positie. De programma's in de vorige hoofdstukken zijn grotendeels direct gericht op het primair proces en de Twentse burgers. De paragrafen zijn indirect daarop gericht en geven kaders voor het beheer en de uitvoering van onze programma's.

Op grond van artikel 9 van het BBV komen de volgende paragrafen aan de orde:
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- financiering;
- openbaarheidsparagraaf.

Aanvullend hierop:
- COVID-19 (tijdelijke paragraaf);

Gezien de impact van COVID-19 op onze organisatie is ook in deze jaarstukken een extra COVID-19 paragraaf opgenomen. Hierin wordt alle relevante informatie over COVID-19 beschreven en in deze paragraaf is, in lijn met de afspraken met het Rijk, de verantwoording opgenomen van de kosten.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleidskader risicomanagement
De wetgeving en het beleid voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:
- Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV art. 9, 11 en 26);
- De financiële verordening;
- De "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om tegenvallers op te vangen zonder dat dit leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage dan wel tot noodzakelijke ombuigingen in het bestaand beleid. Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Hieronder treft u de uitkomst van deze excercitie aan. In de alinea's hieronder worden zowel de beschikbare als de benodigde weerstandscapaciteit uiteengezet.

Berekening weerstandsvermogen excl. resultaatbestemming

Omschrijving (bedragen x € 1.000) Bedragen x € 1.000	Beschikbare weerstandscapaciteit per eind 2023	Benodigde weerstandscapaciteit per eind 2023	Weerstands-ratio
GGD Twente	1.360	1.345	1,01
OZJT	160	330	0,48
Veilig Thuis Twente	255	480	0,53
Bestuur & Ondersteuning (Bedrijfsvoering)	398	330	1,00
Algemene reserve	131	338	0,39
Modernisering Twentehuis	82	82	1,00
Totaal	**2.354 (A)**	**2.905 (B)**	**0,82 (A/B)**

Als we de beschikbare weerstandscapaciteit (reserves per einde 2023) afzetten tegen de benodigde weerstandscapaciteit (geïnventariseerde risico's van het opvolgende jaar), komen we eind 2023 uit op een ratio van afgerond **0,82.** De ratio bevindt zich hiermee binnen de door het algemeen bestuur gestelde norm van 0,8 – 1,0.

Vergelijking met 2022
In relatie met de jaarrekening van 2022 is ons weerstandsvermogen eind 2023 ongewijzigd.

Ontwikkeling beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2023	Maakt onderdeel uit van weerstandscapaciteit?
Algemene reserve	131	Ja
Reserve Modernisering Twentehuis	82	Ja
Totaal reserves algemeen	**182**	
Risicoreserve Agenda van Twente / MKB Fonds	582	Nee. Beklemd
Bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente	0	Nee. Beklemd
Bestemmingsreserve frictiekosten veranderopdracht	61	Nee. Beklemd
Totaal reserves veranderopdracht Regio Twente	**643**	
Egalisatiereserve GGD Twente	1.238	Ja
Reserve afwikkeling GGiD	45	Nee. Beklemd
Reserve aanbesteding nieuw digitaal dossier	400	Nee. Beklemd
Egalisatiereserve SOA Poli	122	Ja
Totaal reserves GGD Twente	**1.804**	
Egalisatiereserve OZJT	160	Ja
Bestemmingsreserve Projecten/werkbudget OZJT	223	Nee. Beklemd
Totaal reserves OZJT	**383**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255	Ja
Totaal reserve Veilig Thuis Twente	**255**	
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering	398	Ja
Reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid	73	Nee. Beklemd
Totaal reserves Bestuur & Ondersteuning	**470**	
Reserve Kennispunt Twente	68	Nee. Beklemd
Totaal reserves Coalitions of the Willing	**68**	
Totaal Reserves	**3.837**	

Tabel 1 Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit

Ontwikkeling benodigde weerstandscapaciteit
In overeenstemming met de "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen" wordt voor het becijferen van de benodigde weerstandscapaciteit gebruik gemaakt van de actuele vastgestelde risico-inventarisatie. Dit is de risico-inventarisatie van de begroting van 2024. In deze begroting zijn risico's geïnventariseerd van in totaal € 2,83 miljoen. Deze risico's worden verhoogd met € 82.000 daarmee komt het benodigde weerstandscapaciteit uit op € 2,90 miljoen. Verhoging betreft:

- In de Bestuursrapportage 2023 hebben wij het algemeen bestuur geïnformeerd dat er voor de huisvesting in het Twentehuis nog een risico resteert van € 82.000 in verband met het invullen van een resterende taakstelling vanuit de veranderopdracht Regio Twente. Dit heeft te maken met het vertrek van Twente Board uit het Twentehuis en daarmee is een taakstelling uit de veranderopdracht niet meer structureel ingevuld.

Opgetreden risico's
Het grootste risico dat zich ook werkelijk heeft voorgedaan, is dat er extra personeelskosten moeten worden gemaakt door een forse stijging van het aantal meldingen bij Veilig Thuis Twente. Hoeveelheid werk dat uitgevoerd moet worden door Veilig Thuis Twente is grotendeels het gevolg van door ons nauwelijks op korte termijn te beïnvloeden ontwikkelingen (meer meldingen). Veilig Thuis Twente moet acteren op deze meldingen en moet daarom weerbaar zijn om snel te kunnen handelen als dat nodig is. Voor dit risico wordt weerstandscapaciteit aangehouden.

Risico contractuele afwikkeling GGiD
Op het moment van schrijven wordt onderhandeld met de leverancier over contractafwikkeling van het GGiD. Het risico bestaat dat we er onderling niet uitkomen en dat er een rechtszaak volgt. Dit soort procedures kunnen veel tijd en geld kosten. Als beheersmaatregel voor dit risico wordt onderhandeld in zorgvuldige afstemming met de twee andere GGD-en. Daarnaast vindt er inzet plaats van gespecialiseerde advocaten om te zorgen dat we in een zo sterk mogelijke juridische positie zitten.

Claim ICAM (Initiatieven Collectieve Acties Massaschade)
In onze jaarstukken van vorig jaar hebben wij u geïnformeerd over de ICAM claim. Deze claim speelt juridisch op dit moment nog steeds, maar inmiddels is wel duidelijk dat het Rijk (ministerie van VWS) garant staat voor mogelijke financiële consequenties die hieruit voortvloeien.

4.1.1 Financiële kengetallen

Het BBV verplicht het opnemen van een uniforme set aan financiële kengetallen door gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Hieronder treft u een overzicht aan van de kengetallen die voor ons van toepassing zijn:

Kengetallen	Jaarrekening 2023	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Solvabiliteit	16%	26%	50,1%
Netto-schuldquote	-2%	-4%	-1,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld	-2%	-4%	-2,3%
Structurele exploitatieruimte	-0,1%	0%	0,2%

Toelichting

Solvabiliteit (16%)
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SamenTwente in staat is aan de financiële verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Met het kengetal solvabiliteit beoordeel je in hoeverre het bezit op de balans schuldenvrij is. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. Ultimo 2023 komt de solvabiliteit uit op afgerond 16%. De forse daling in ratio ten opzichte van de jaarrekening 2022 heeft te maken met het verkopen van het Innovatiefonds Twente en het laten vrijvallen van de waarderingsreserve die hiervoor werd aangehouden. Dit was ook begroot voor 2023. De solvabiliteit is lager dan begroot vanwege toename van het balanstotaal omdat er een fors bedrag aan kort vreemd vermogen wordt aangehouden voor de afwikkeling van de SPUK Twentse Koers (ca. € 5 miljoen) en de SPUK bestrijding coronavirus (ca. € 3,5 miljoen). Deze twee ontwikkelingen zorgen ten opzichte van de begroting voor een relatief hoog bedrag aan vreemd vermogen maar leiden niet tot even hoge toename van (financierings)risico's en daarmee evenredige toename van het eigen vermogen. Gecorrigeerd voor deze twee ontwikkelingen komen we uit op een solvabiliteit van afgerond **24%.**

Netto schuldquote (-2%)
Deze ratio weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van SamenTwente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een laag percentage is veelal gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende gelden. Samen met de solvabiliteitsratio is de netto schuldquote het meest bepalend voor de financiële gezondheid. Onze netto schuldquote laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie erg laag is. Volgens de signaleringswaarden zit dit percentage logischerwijs in de minst risicovolle klasse (<90%). Onze organisatie heeft één langlopende geldlening, afgesloten door één van de rechtsvoorgangers van Regio Twente. Verder zijn er ook geen kortlopende geldleningen en wordt voor financiering zowel voor de korte termijn als de lange termijn gebruik gemaakt van interne middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld (-2%)
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De verwachting is immers dat deze middelen op termijn terugvloeien. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen. De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor de verstrekte geldleningen in het kader van het MKB-fonds (oude Agenda van Twente). De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds erg laag is. Het verschil met de netto schuldquote (exclusief doorgeleende gelden) vertegenwoordigt het mogelijke risico dat onze organisatie loopt als alle verstrekte leningen niet terugbetaald zouden worden. Bij de jaarrekening 2023 is dit verschil verwaarloosbaar (0,3%).

Structurele exploitatieruimte (-0,1%)
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten en structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de jaarrekening zien we dit jaar dat er geen structurele exploitatieruimte is.

Beschouwing kengetallen en financiële positie in samenhang
Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden bezien. De solvabiliteit is lager dan de signaleringswaarde (<20%). Solvabiliteit kijkt alleen naar de verhouding eigen en vreemd vermogen. Indien we twee incidentele ontwikkelingen die hierboven onder de toelichting van de solvabiliteit worden genoemd buiten beschouwing laten, zou de solvabiliteit boven de signaleringswaarde uitkomen. Dit betekent dat de weerbaarheid van de organisatie om eigenstandig negatieve ontwikkelingen op te pakken, voldoende is. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan, dat de organisatie goed in staat is om schulden te kunnen betalen (de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat wij niet zelfstandig in staat zijn om structurele ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden zonder in gesprek te gaan met ons algemeen bestuur over de begroting en eventuele aanpassingen hiervan.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Wij streven ernaar om de onderhoudstoestand van al onze kapitaalgoederen optimaal te houden. Hierbij gaat het vooral om onderhoud aan:
• Gebouwen
• Hard- en software
• Medische apparatuur

Het beleidskader hiervoor is opgenomen in onze nota activa.

Gebouwen
Onze organisatie heeft geen gebouwen in eigendom. De hoofdvestiging in Enschede (Twentehuis) en de nevenvestigingen van de JGZ (consultatiebureaus) worden gehuurd. Met betrekking tot onderhoud zijn met de eigenaren van de panden afspraken gemaakt en dit komt voor de rekening van de verhuurders. Een aantal jaren geleden is het Twentehuis van binnen volledig vernieuwd. Daarnaast is in 2023 één verdieping die bij de vorige investering niet was vernieuwd, alsnog vernieuwd. De totale investering in het Twentehuis inclusief de kantine heeft geleid tot afschrijvingslasten van € 231.000. Deze lasten zijn ook geraamd. De inrichting van de consultatiebureaus heeft in 2023 geleid tot afschrijvingslasten van ongeveer € 76.000. Ook dit is geraamd.

Hard- en software
Voor het onderhoud aan hard- en software wordt geen voorziening gevormd, maar worden de kosten in de exploitatie genomen. De bedrijfsmiddelen worden regelmatig vervangen en hiervoor zijn afschrijvingskosten geraamd. In 2023 is de afschrijvingslast op de ICT-hardware € 86.000 geweest.

Medische apparatuur
Voor onderhoud van de medische apparatuur van de jeugdgezondheid en algemene gezondheidszorg zijn onderhoudscontracten afgesloten. Voor vervanging zijn afschrijvingskosten geraamd. De afschrijvingslasten op het röntgenapparaat, audiometers en overige apparatuur heeft geleid tot een afschrijvingslast van € 27.000.

4.3 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering gaat over de ondersteunende bedrijfsprocessen waarmee de beleidsdoelstellingen worden gerealiseerd en de sturing en beheersing daarvan. Bedrijfsvoering processen zorgen ervoor dat de beleidsprogramma's efficiënt, effectief en conform de geldende wetgeving worden uitgevoerd. Voor de realisatie van onze plannen en activiteiten op het gebied van bedrijfsvoering verwijzen wij u naar de programma verantwoording van het onderdeel Bestuur en Ondersteuning hoofdstuk 3.5.

Personeel en organisatie

Hieronder een overzicht van de totale bezetting in fte per de bezetting in fte per 31-12-2023. Dit betreft een overzicht van medewerkers in dienst (tijdelijk en/of vast) van SamenTwente.

Programma	Aantal medewerkers	Bezetting in fte
GGD Twente	417	299
OZJT	20	16
Veilig Thuis Twente	79	65
Bestuur & Ondersteuning	88	73
Coalition of the Willing	43	34
Eindtotaal	**649**	**488**

Tabel 2 Overzicht aantal medewerkers en fte's per programma

Ziekteverzuim

Programma	Ziekteverzuim 2023
GGD Twente	5,9%
OZJT	4,2%
Veilig Thuis Twente	7,9%
Bestuur en Ondersteuning	5,8%
Totaal SamenTwente	**5,94%**

Het ziekteverzuim in 2023 was voor heel SamenTwente gemiddeld 5,94%. Dit is een daling ten opzichte van 2022 toen het verzuim gemiddeld 7% bedroeg. De uitschieter was toen Veilig Thuis Twente met verzuim van 14%. In 2023 is fors geïnvesteerd om het verzuim naar beneden te krijgen. Het resultaat hiervan zien we nu terug in de cijfers. Het verzuim van Veilig Thuis Twente is bijna gehalveerd ten opzichte van vorig jaar.

Arbeidsomstandigheden

Arbodienst

Net zoals voorgaand jaar is in 2023 structureel overleg geweest tussen de bedrijfsarts, leidinggevenden en HR-medewerkers. De ambitie is om de komende tijd deze samenwerking nog verder te versterken. Medewerkers kunnen ook zelfstandig contact opnemen met de Arbodienst.

Thuiswerken

Sinds het uitbreken van COVID-19 wordt er nog met regelmaat thuisgewerkt. Als werkgever faciliteren wij dit ook door onder meer budget beschikbaar te stellen om thuis een ergonomische werkplek te creëren. Als er nog maatwerk nodig is, wordt deze toegepast. In 2022 is onze thuiswerkregeling in werking getreden. Op basis van deze regeling hebben medewerkers in 2023 ongeveer € 8.000 aan kosten gedeclareerd voor het inrichten van een thuiswerkplek en zijn er € 39.000 aan thuiswerkvergoedingen gedeclareerd.

Kwaliteitsmanagementsysteem

Binnen GGD Twente en Bestuur & Ondersteuning beschikken wij over een integraal kwaliteitsmanagementsysteem waarbij het HKZ-model het kader vormt. Belangrijke instrumenten daarbinnen zijn: externe en interne audits, risicomanagement, klantervaringenonderzoeken, incidentanalyses, de klachtenregeling, het leer- en ontwikkelprogramma voor medewerkers en het werken volgens diverse landelijke richtlijnen en professionele standaarden. Ook in 2023 is de GGD HKZ gecertificeerd. Hiermee is aantoonbaar dat GGD Twente kwaliteit van zorg- en dienstverlening hoog in het vaandel heeft staan. Continu werken wij aan de verdere ontwikkeling en verbetering van onze dienstverlening. Veilig Thuis Twente heeft in verband met de forse toename van het aantal meldingen en adviezen een pas op de plaats moeten maken voor het implementeren van een kwaliteitssysteem. In 2024 wordt dit opgepakt.

Verantwoording archiefwet
De oude Archiefwet 1995 wordt gemoderniseerd waarbij de focus ligt op digitale duurzaamheid van archiefbescheiden, zodat digitale informatie ook in de toekomst goed bewaard en leesbaar blijft. De nieuwe archiefwet (Archiefwet 2021) brengt de overbrengingstermijn terug van twintig naar tien jaar. Hierdoor zijn overheidsdocumenten eerder openbaar voor publiek. Het beleidsarchief van SamenTwente is in 2018 gedigitaliseerd en digitale dossiers moeten tien jaar na afhandeling worden overgebracht naar een e-depot. Echter, bij belangrijke redenen, zoals privacy, kan sommige informatie een bepaalde tijd alleen onder voorwaarden worden ingezien. De overheid moet straks duidelijker uitleggen wanneer ze de openbaarheid willen beperken. Archiefwet 2021 verplicht verder dat alle overheidsorganen een archiefdienst aanwijzen voor het houden van toezicht. Als gemeenschappelijke regeling dient SamenTwente de archiefdienst aan te wijzen van één van de deelnemende gemeenten. In regionaal verband is er een onderzoek gaande voor keuze van een e-depot ten behoeve van overbrenging van het digitaal archief. Al deze extra maatregelen brengen extra kosten met zich mee. Daarnaast wordt het archief toezicht uitgebreid naar de overgedragen archieven. De inwerkingtreding van de wet is mogelijk op 1 januari 2025.

Webarchivering
Websites worden door de overheid gebruikt als het primaire communicatiemiddel met burgers, bedrijven en medeoverheden. Dat betekent dat websites net zo goed output zijn van overheidshandelen als alle andere vormen van informatie die de overheid produceert. De verplichting om websites te archiveren vloeit voort uit de Archiefwet en de Wet open overheid. De websites van SamenTwente, GGD Twente, Kennispunt Twente, Veilig Thuis Twente en Loes worden dagelijks gearchiveerd op http://www.archiefweb.eu. De websites van samen14, Twentse gezondheidsverkenning, Recreatieschap Twente, Twentse Koers en Routenetwerken Twente worden wekelijks gearchiveerd.

Hotspot
In 2023 is het Beleid Hotspot SamenTwente vastgesteld door het dagelijks bestuur van SamenTwente. Jaarlijks zal er een hotspot-monitor worden opgesteld om vast te stellen welke gebeurtenissen bijzondere betekenis hadden en waarover meer informatie moet worden bewaard conform de Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2020. In 2023 is Covid-19 aangewezen als hotspot. In het zaaksysteem zijn alle dossiers vallend onder het zaaktype corona derhalve gelabeld als hotspot.

Statistieken
Totaal aantal in 2023 geregistreerde ingekomen analoge en digitale stukken (incl. mails): 2328 documenten. Totaal aantal in 2023 geregistreerde verzonden analoge en digitale stukken (incl. interne documenten): 2500 documenten. Totaal aantal in 2023 *nieuw* geregistreerde digitale dossiers: 1650.

Vooruitblik
De implementatie van de nieuwe archiefwet en de Wet open overheid zal de nodige aandacht vragen. Ook zal eind 2024 een aanbesteding worden gestart voor een nieuw zaaksysteem. Om de Woo te kunnen uitvoeren dient de informatiehuishouding op orde te zijn. Een aantal stappen zijn hiervoor al gezet waaronder hotspotbeleid en webarchivering.

4.3.1 Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Het dagelijks bestuur moet ervoor zorgen dat alle inkomsten, uitgaven en veranderingen in de financiële status (in vaktermen: de baten, de lasten en balansmutaties) van SamenTwente rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelswijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Het gaat om de financiële beheershandelingen. De rechtmatigheidsverantwoording is conform de wet- en regelgeving van het BBV opgenomen bij de jaarrekening. In de paragraaf Bedrijfsvoering moet op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie worden opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf geven we nadere toelichting op de afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen en de rapporteringsgrens van € 100.000 overschrijden.

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, het voorwaarden-, en het misbruik- /oneigenlijk gebruik criterium. Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid ook een oordeel over deze drie rechtmatigheidscriteria. Met ingang van 2023 wordt het dagelijks bestuur geacht een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Via de notitie rechtmatigheidsverantwoording en via het interne controleplan SamenTwente is voorbereid op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Via de onderstaande 6 fases die in ons interne controleplan zijn toegelicht hebben we het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording zoals afgegeven in hoofdstuk Rechtmatigheidsverantwoording uitgevoerd.

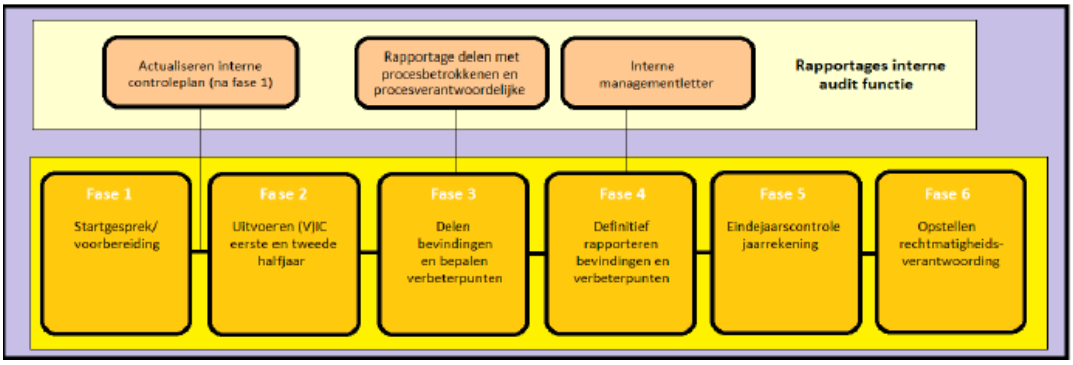

Uitvoering verbijzonderde Interne controles
Via de interne managementletter 2023 heeft het dagelijks bestuur het algemeen bestuur in de vergadering van 6 maart 2024 op de hoogte gebracht van de tussentijdse bevindingen en conclusies van de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC is inmiddels voor het hele jaar uitgevoerd. Ten opzichte van de interne managementletter zijn er geen aanvullende bevindingen (fouten en/of onduidelijkheden) geconstateerd. Daarnaast zijn er zoals afgesproken voor fase 5 eindejaarscontroles uitgevoerd aan de jaarrekening. In deze fase zijn jaarrekeningposten gecontroleerd die geen direct onderdeel zijn van de VIC op de in het interne controleplan benoemde focusgebieden, maar wel materieel genoeg zijn. Zoals afschrijvingen, mutaties reserves en voorzieningen en juistheid en volledigheid gemeentelijke bijdragen. Er zijn geen bevindingen geconstateerd.

Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording
In 7.2.7 Rechtmatigheidsverantwoording van deze jaarstukken is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Daarnaast zijn er in hoofdstuk 7.2.3 en 7.2.5 de afwijkingen van de begroting toegelicht.

De totale omvang van de geconstateerde onrechtmatigheden (fouten en onduidelijkheden) bedraagt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000	Fouten	Onduidelijkheden
Begrotingscriterium:		
a. Lasten overschrijdingen	2.140	-
b. Overschrijding investeringskredieten	161	-
c. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten	2.624	-
d. ongeautoriseerde reserve mutaties	-	-
Totaal bruto begrotingsonrechtmatigheden	**4.925**	**-**
Acceptabele begrotingsonrechtmatigheden (lastenoverschrijdingen en overschrijding investeringskredieten)	-2.301	
Totaal netto begrotingsonrechtmatigheden	**2.624**	**-**
Voorwaardencriterium	-	349
M&O criterium	-	-
Totaal	**2.624**	**349**

De totale omvang van de geconstateerde onrechtmatigheden bedraagt € 4,9 miljoen (fouten) en overschrijd de afgesproken verantwoordingsgrens van 1% van de lasten. Dit komt neer op een bedrag van afgerond € 751.000.

Hieronder treft u verdere toelichting aan op de rechtmatigheidsverantwoording voor zover er bevindingen geconstateerd zijn.

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hierin geautoriseerde programma's. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, het begrotingscriterium is hier een belangrijk onderdeel van, is in 2023 rommelig geweest met verschillende interpretaties in de loop van 2023 en 2024. Eind 2023 is door de commissie BBV verder uitleg gegeven aan het begrip begrotingsrechtmatigheid en vervolgens is in 2024 door middel van vragen en antwoorden verdere duiding gegeven aan lasten overschrijding en baten over- en onderschrijdingen. Dit heeft ook in overleg met onze accountant geleid tot de nodige aanpassingen aan de rechtmatigheidsverantwoording. Grofweg zorgen in 2023 tweetal categorieën van begrotingsafwijkingen voor onrechtmatigheden. Aan de ene kant gaat het om de categorie lastenoverschrijdingen en investeringskredieten overschrijdingen en aan de andere kant gaat het om de categorie overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten. Beide categorieën worden hieronder toegelicht.

Lastenoverschrijdingen en overschrijding van investeringskredieten:
Deze categorie aan begrotingsafwijkingen is in principe onrechtmatig. In onze financiële verordening is echter vastgelegd welke type overschrijdingen niet als onrechtmatig hoeven te worden aangemerkt. Zo hebben we jaarlijks te maken met extra lasten waar direct gerelateerde baten tegenover staan. Denk bijvoorbeeld aan de aanvullende uitgaven in het kader van Publieke Gezondheid voor ontheemden uit Oekraïne en uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. Deze kosten zijn in 2023 rechtstreeks door het Rijk vergoed. Op grond van artikel 11 lid 4 van de financiële verordening is in de rechtmatigheidsverantwoording € 2,14 mln. aan lasten en € 0,16 mln. aan investeringen als "niet onrechtmatig" gekwalificeerd. Het is daarbij goed om op te merken dat dit geen nieuwe, zelfgekozen bepaling is die met het algemeen bestuur is overeengekomen. Het is een bepaling die is ontleend aan de modelverordening van de VNG. In eerdere jaren vormde dezelfde bepaling ook altijd het vertrekpunt voor de toets op begrotingsonrechtmatigheden. Destijds nog uitgevoerd door de accountant. Maar deze bewust bepaling heeft nu door verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving van de rechtmatigheidsverantwoording geen rechtskracht meer.

In de loop van april 2024 heeft de commissie BBV duidelijk gemaakt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringen per definitie onrechtmatig zijn. Er dient dus "bruto" te worden gekeken naar de overschrijdingen. En dit brutobedrag moet worden afgezet tegen de verantwoordingsgrens die is afgesproken met het algemeen bestuur. Met een bruto-overschrijding van € 2,3 miljoen. stijgt de onrechtmatigheid uit boven de afgesproken grens. Deze lasten overschrijdingen zijn voor een deel ontstaan na onze tweede technische begrotingswijziging die als peildatum 1 september 2023 heeft. Daarnaast kunnen we niet alle lasten overschrijdingen via een begrotingswijziging rechtmatig maken omdat deze wijzigingen effect hebben op de inwonerbijdrage van de 14 Twentse gemeenten. Denk hierbij aan lastenoverschrijdingen binnen het programma Veilig Thuis Twente waar door forse toename van het aantal meldingen extra personeel is ingezet. Als hiervoor de begroting opgehoogd zou moeten worden, dan dienen wij op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en onze eigen regeling, een zienswijze procedure van 12 weken te doorlopen. Qua doorlooptijd vormt dit een groot knelpunt.

In hoofdstuk 7.2.5 is een analyse opgenomen van de programma's waarbij de lasten overschrijding groter is dan € 100.000. De lastenoverschrijdingen zijn daar eveneens toegelicht. Die toelichting is beoordeeld. Op basis van de verrichte werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording is geconcludeerd dat de lastenoverschrijding toereikend zijn toegelicht. Uit deze toelichting blijkt dat de lastenoverschrijdingen gemeld zijn in de tussentijdse rapportage, worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten en/of zijn verrekend met een (egalisatie-)reserve. Deze acceptabele afwijkingen zijn in onze financiële verordeningen opgenomen als toegestaan.

In de Bestuursrapportage 2023 zijn de investeringen geraamd op € 396.000. Uit de toelichting op de balans blijkt dat de investeringen uitkomen op € 749.000. Hiervan is € 192.000 direct gecompenseerd vanuit de meerkosten regeling van COVID-19. Het restant van € 161.000 betreft een investering in audiovisuele middelen. Hiervoor is in 2024 een budget gevoteerd. De goederen zijn eind 2023 geleverd en in 2024 in gebruik genomen. Op grond van de (prestatie-)levering in 2023 is de investering ook in 2023 verantwoord.

Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten
De begrotingsafwijkingen die onder deze categorie vallen zijn in principe niet onrechtmatig. Ze worden pas onrechtmatig als de afwijkingen niet tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur. De bestendige gedragslijn van onze organisatie is dat deze afwijkingen worden genoemd in onze tussentijdse Bestuursrapportages en worden gemeld in de jaarrekening en daar ook worden toegelicht. Maar omdat deze bestendige lijn niet is vastgesteld in de financiële verordening, zijn er volgens de uitleg van de commissie BBV geen afspraken gemaakt over het begrip tijdigheid. En daarom moet deze categorie afwijkingen ook als onrechtmatig worden gedefinieerd. De omvang van deze onrechtmatigheid bedraagt € 2,62 miljoen. Deze uitleg van het begrip begrotingsrechtmatigheid is pas eind 2023 gegeven, waardoor dit niet meer meegenomen kon worden in de Financiële verordening. Bij de eerstvolgende actualisatie van de Financiële verordening zullen we een voorstel doen voor een extra bepaling ter voorkoming van deze formele begrotingsonrechtmatigheid in de toekomst.

Ongeautoriseerde reservemutaties:
In overeenstemming met de door het algemeen bestuur vastgestelde nota “Van weerstandsvermogen tot reserves en voorzieningen” zijn de mutaties in de bestemmingsreserves geautoriseerd door het dagelijks bestuur.

Conclusie begrotingsrechtmatigheid
Met de bovengenoemde toelichtingen komt de bruto begrotingsonrechtmatigheid uit op € 4,93 miljoen (7% van de totale lasten) en overschrijdt daarmee ruim de afgesproken verantwoordingsgrens van 1%. Zoals hierboven toegelicht zijn de begrotingsonrechtmatigheden voor het deel wat overschrijdingen van de baten en onderschrijdingen van de baten en lasten betreft, voor de toekomst op te lossen door de financiële verordening aan te passen.
Voor de categorie lastenoverschrijdingen is er geen definitieve oplossing. Dit heeft te maken met de Wet gemeenschappelijke regelingen waarin is voorgeschreven dat begrotingswijzigingen een zienswijze procedure voor gemeenteraden vereisen van 12 weken. Hierdoor kunnen er lastenoverschrijdingen blijven ontstaan die de afgesproken verantwoordingsgrens van 1% overschrijden. Dit risico kan deels gemitigeerd worden door het aanpassen van de verantwoordingsgrens van 1% naar de toegestane grens van 3%. Dit wordt ook geadviseerd door de accountant.

Voorwaardencriterium
In het proces inkoop en aanbesteding is over 2023 een onduidelijkheid geconstateerd van € 349.000. Dit heeft te maken met het inkopen van licenties van het huidige digitaal dossier JGZ. Het is juridisch onduidelijk in hoeverre de omstandigheden van het stoppen van de ontwikkeling van het GGiD voldoende houvast bieden om de inkoop van de licentiekosten van het huidige digitaal dossier als rechtmatig te bestempelen. Om deze onduidelijkheid op te lossen is de organisatie gestart met het aanbesteden van een nieuw digitaal dossier voor de JGZ.

M&O criterium
Het misbruik en oneigenlijk gebruik heeft betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen door derden. SamenTwente verstrekt geen uitkeringen en heft evenmin belastingen. Op basis van ons interne controleplan is integriteit en fraudebeheersing wel één van de focusgebieden van de verbijzonderde interne controle. Er zijn geen fraudegevallen geconstateerd.

4.4 Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee wij een bestuurlijke en financiële band hebben, door een participatie in een vennootschap of in stichtingen. We beperken ons hier tot die partijen waarin SamenTwente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat SamenTwente middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als wij bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kunnen krijgen.

Het bovenstaande impliceert dat er relaties met derde partijen bestaan die slechts een financieel of een bestuurlijk belang inhouden. Deze staan niet in deze paragraaf benoemd.

Beleidskader verbonden partijen

Ons beleid met betrekking tot verbonden partijen is vastgelegd in het "Beleidskader deelneming in of relatie met rechtspersonen".

Belangrijkste ontwikkelingen

Het algemeen bestuur heeft mede op advies van het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Structuurversterking (BOSS) op 11 oktober 2023 besloten om het Innovatiefonds Twente (IFT) te verkopen en te fuseren met het Innovatiefonds Overijssel van de provincie Overijssel. Op 22 december 2023 is de verkoop en de fusie juridisch volledig afgerond. Ook het aandeel dat SamenTwente in Oost NL had is verkocht. Dit ene aandeel was bedoeld om ervoor te zorgen dat Oost NL het IFT kon beheren. Zowel het IFT als Oost NL zijn in verband met deze ontwikkelingen per eind 2023 geen verbonden partijen meer. De coöperatie GGiD is in verband met de juridische afwikkeling met de leverancier nog niet opgeheven.

Vennootschappen en coöperaties:

GGD GHOR Nederland statutair gevestigd te Utrecht		Informatie	Risico
1.	Doelstelling en openbaar belang	GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.	
2.	Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur.	●
3.	Financieel belang	Jaarlijks wordt een contributie betaald aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Deze contributie bedroeg in 2023 voor GGD Twente € 78.000. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2023.	○
4.	Risico's	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. Financiële bijdrage is jaarlijks geraamd waardoor het financiële risico ook laag is. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.	○

GGiD Coöperatief U.A.
Op 2 maart 2020 is de Coöperatie GGiD U.A. opgericht door de GGD-en Twente, Hollands Noorden en regio Utrecht. De bedoeling was om in de coöperatie het beheer en de doorontwikkeling van het GGiD

onder te brengen. Door het besluit van de algemeen besturen van de drie GGD-en om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD, is de bedoeling waarvoor de coöperatie was opgericht niet langer actueel. De coöperatie zal dan ook opgeheven worden. Dit is onderdeel van de verdere juridische afwikkeling van het GGiD.

4.5 Financiering

Inleiding

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn.

Beleid treasury functie en wettelijk kader

In het treasurystatuut is het beleidskader rondom de treasury functie vastgelegd. De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken, is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en het **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet FIDO worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, het zogenoemde **schatkistbankieren**.

Renterisiconorm

De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In 2023 is er bij ons geen sprake geweest van renteherziening en/of herfinanciering. In 2023 is € 169.000 afgelost op de langlopende lening en € 60.000 aan rente betaald op de langlopende lening. In onderstaande tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr.	Omschrijving bedragen x € 1.000	Jaarrekening 2023
1.	Begrotingstotaal voor wijziging (excl. mutaties reserves)	45.403
2.	Renterisiconorm (20% van 1)	9.081
3.	Renteherziening	0
4.	Aflossing	169
5.	Rente risico (3+4)	169
6.	**Ruimte onder renterisiconorm (2-5)**	**8.911**

Tabel 3 Renterisiconorm

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet is in de Wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Het kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). In 2023 komt dit neer op een bedrag van € 3,7 mln. (8.2% van de lasten begroting voor wijziging). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde. In het jaar 2023 zijn door ons zowel voor de korte als de lange termijn geen externe financieringsmiddelen aangetrokken. Voor beide financieringsbehoeften is uitsluitend gebruik gemaakt van beschikbare interne financieringsmiddelen.

Liquiditeitspositie

De liquiditeitspositie wordt nauwlettend gemonitord. Bij onze organisatie zijn in een normale situatie de exploitatie uitgaven min of meer gelijkmatig verdeeld over het jaar. We hebben één langlopende lening, omdat een rechtsvoorganger van Regio Twente deze heeft afgesloten. Wij financieren de investeringen uit het eigen vermogen. De gemeentelijke bijdrage wordt per kwartaal vooraf in rekening gebracht. Dit zorgt ook voor een goede liquiditeitspositie gerelateerd aan een evenwichtige verdeling van de exploitatielasten over het jaar. Enkele maanden per jaar is sprake van voorfinanciering. Dit betreft voornamelijk de eerste paar maanden van het jaar.

4.6 COVID-19

De corona afdeling voerde de vaccinatie-opdracht van de minister uit. Op basis van de gunstige epidemiologische situatie zijn de beperkende corona maatregelen in het voorjaar opgeheven. Dit betekende dat er vanaf 18 maart 2023 geen testen meer zijn uitgevoerd. Ook de werkzaamheden voor BCO & Advies en de Informatie- & afsprakenlijn zijn verder geminimaliseerd. Het loslaten van de maatregelen had geen negatieve gevolgen voor de volksgezondheid: we zagen een dalende trend in het aantal ziekenhuisopnames. De minister heeft besloten geen voorjaarscampagne voor vaccineren uit te laten voeren. Vaccineren bleef mogelijk voor hen die nog niet alle vaccinaties hadden gehad. GGD Twente bood dit steeds meer fijnmazig aan (pop-ups) en op de vaste locatie aan het Colosseum in Enschede. Personeel is zoveel mogelijk afgeschaald. Personeel met contracten die niet konden worden opgezegd, werden zoveel mogelijk productief ingezet op andere opdrachten binnen SamenTwente.

Op 2 oktober 2023 ging de Najaarscampagne voor de COVID-19-vaccinaties van start. Hiervoor werd er gebruik gemaakt van het vernieuwde XXB1.5 vaccin. De doelgroepen die in aanmerking kwamen voor een vaccinatie waren:

- Mensen van 60 jaar en ouder.
- Volwassenen (18-59) die jaarlijks een uitnodiging krijgen voor de griepprik.
- Volwassenen en kinderen uit medische hoog risicogroepen (bijvoorbeeld mensen met een ernstige afweerstoornis)
- Zwangeren.
- Zorgmedewerkers met direct patiëntencontact.
- Mensen die niet tot de gespecificeerde doelgroepen behoren, maar bijvoorbeeld op individuele basis naar inzicht van de behandelend arts of vanwege een kwetsbaar gezinslid in aanmerking komen.

Voor de opschaling van personeel zijn er nieuwe medewerkers aangetrokken. Dit waren veelal oud-medewerkers (herintreders). Voor de Najaarscampagne is de vaste locatie aan het Colosseum in Enschede gereed gemaakt voor de grote hoeveelheden vaccinaties. Naast deze grote locatie waren er fijnmazige acties gepland in de vorm van pop-up locaties en zijn er mobiele teams georganiseerd die langsgaan bij zorginstellingen zonder medische dienst en de Niet Mobiele Thuis Wonenden. In de Najaarscampagne zijn ongeveer 80.000 mensen gevaccineerd. Dat was nagenoeg conform de geplande capaciteit.
De corona afdeling bereidde zich voor op de integratie van haar taken en personeel met de staande GGD-organisatie in 2024. In 2023 is Bron en contactenonderzoeken & Advies overgedragen aan het Meldpunt IZB.

Meerkosten

Ook in 2023 zijn de GGD'en geconfronteerd met een grote hoeveelheid extra kosten in verband met het bestrijden en beheersen van het coronavirus. Extra taken en opdrachten die de GGD'en al in 2020 op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) van de minister hebben gekregen. De kosten voor bron- en contactonderzoek, bemonstering (testen), vaccineren en overige kosten (incl. ondersteuning) worden door het ministerie van VWS vergoed. De regeling van de vergoeding van de meerkosten is, net als voor 2020 en 2021, van toepassing geweest tot 1 juli 2023. Voor de activiteiten in de tweede helft van 2023 ontving de GGD Twente een SPUK (specifieke uitkering). De totale COVID-19 gerelateerde meerkosten bedragen € 11,2 mln. In overeenstemming met verantwoordingsafspraken met VWS zijn de meerkosten (januari t/m juni 2023) opgenomen in de jaarrekening in hoofdstuk toelichting op het overzicht van baten en lasten. De kosten over het tweede helft van het jaar worden via de SiSa systematiek verantwoord.

Kostensoort	Totaal	Meerkostenregeling (januari - juni)	SPUK (juli - december)
Blok 1 Bron- en contactonderzoek	**€ 502.468**	**€ 416.468**	**€ 86.000**
Blok 2 Bemonstering	**€ 714.527**	**€ 677.692**	**€ 36.835**
Blok 3 COVID-19 vaccinatie	**€ 4.760.245**	**€ 2.580.113**	**€ 2.180.132**
Blok 4 Overige meerkosten			
Overig	€ 3.991.559	€ 2.831.347	€ 1.160.211
Ondersteuning	€ 1.215.772	€ 861.012	€ 354.762
Subtotaal blok 4	**€ 5.207.331**	**€ 3.692.359**	**€ 1.514.973**
Totaal kosten	**€ 11.184.570**	**€ 7.366.632**	**€ 3.817.940**

Tabel 4 Verantwoording COVID-19 meerkosten

4.7 Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf is een verplichte paragraaf die voortkomt uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De wet is bedoeld om bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen dient informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te worden. In onderstaande paragrafen wordt op drie thema's (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding) toegelicht welke acties in 2023 zijn uitgevoerd om de transparantie te bevorderen.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die ondernomen zijn om informatie uit eigen beweging openbaar te maken voor de samenleving. Via de website en op overheid.nl is ook in 2023 informatie actief openbaar gemaakt.

- Website: Op de website zijn de leden van het algemeen en het dagelijks bestuur voorgesteld. De besluitlijsten van het dagelijks bestuur en vergaderstukken met besluiten van het algemeen bestuur zijn eenvoudig in te zien en te downloaden. Dat geldt ook voor de planning & control producten. De inrichting van de organisatie en werkwijze is toegelicht met links naar de eigen websites van GGD Twente, Veilig Thuis Twente en OZJT. Verder geeft de website informatie over hoe de organisatie kan worden bereikt. Ook een korte toelichting op de Woo is op de website te vinden.
- Overheid.nl: Deze website is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Op deze website is beleid en regelgeving van SamenTwente in te zien en te downloaden. Besluiten hierover zijn officieel bekend gemaakt in het blad gemeenschappelijke regelingen, dat eveneens onderdeel is van overheid.nl.

Passieve openbaarmaking (Wob 2.0)

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek.

- Afhandeling Woo-verzoeken: in 2023 heeft SamenTwente twee Woo-verzoeken ontvangen en afgehandeld. Eén Woo-verzoek ging over risicoprofielen van kinderopvanglocaties. Het andere Woo-verzoek betrof de zienswijze van de GGD op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Regionale Energie Strategie (RES) 2.0 Twente. Dit Woo-verzoek is afgehandeld via GGD IJsselland.
- Woo-contactpersoon: de rol van Woo-contactpersoon is belegd bij het team Post & Archief (DIV). Op de website zijn een contactformulier, e-mailadres en telefoonnummer beschikbaar.

Herinrichting digitale informatiehuishouding (duurzaam toegankelijk)

Het herinrichten van de informatiehuishouding heeft tot doel ook de digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken om – ook op termijn – aan de openbaarheidseisen te kunnen voldoen.

- *Uitgevoerde verbeterpunten:* In 2023 zijn de Covid-19-documenten gestructureerd in het (lopend) archief opgenomen en als hotspot aangewezen, is uitvoering gegeven aan de archivering van de websites en is een nieuwe archiefverordening in concept opgesteld. Ook zijn een i-visie en informatiebeleid ontwikkeld en gereed om bestuurlijk te kunnen worden vastgesteld.
- *Nog uit te voeren verbeterpunten:* Wegens de krappe personeelsformatie is nog geen uitvoering gegeven aan de overige urgente punten uit de nulmeting van 2022. Deze gaan onder meer om beleid en implementatie rond bewaring van e-mails en sociale media, document- en dataclassificaties en implementatie in de processen en kwaliteitszorg rond archivering.
- In 2023 zijn de statussen op het gebied van digitale toegankelijkheid van de websites van SamenTwente en de organisatieonderdelen in kaart gebracht (Dashboard DigiToegankelijk).
- Voor ggdtwente.nl en samentwente.nl is in 2023 een toegankelijkheidsonderzoek uitgevoerd. Na het oplossen van verschillende bevindingen behaalde ggdtwente.nl weer de A-status, samentwente.nl behaalde een B-status.
- Verder is in 2023 gewerkt aan bewustwording over digitale toegankelijkheid binnen SamenTwente.

5. Specificatie herkomst baten en besteding lasten

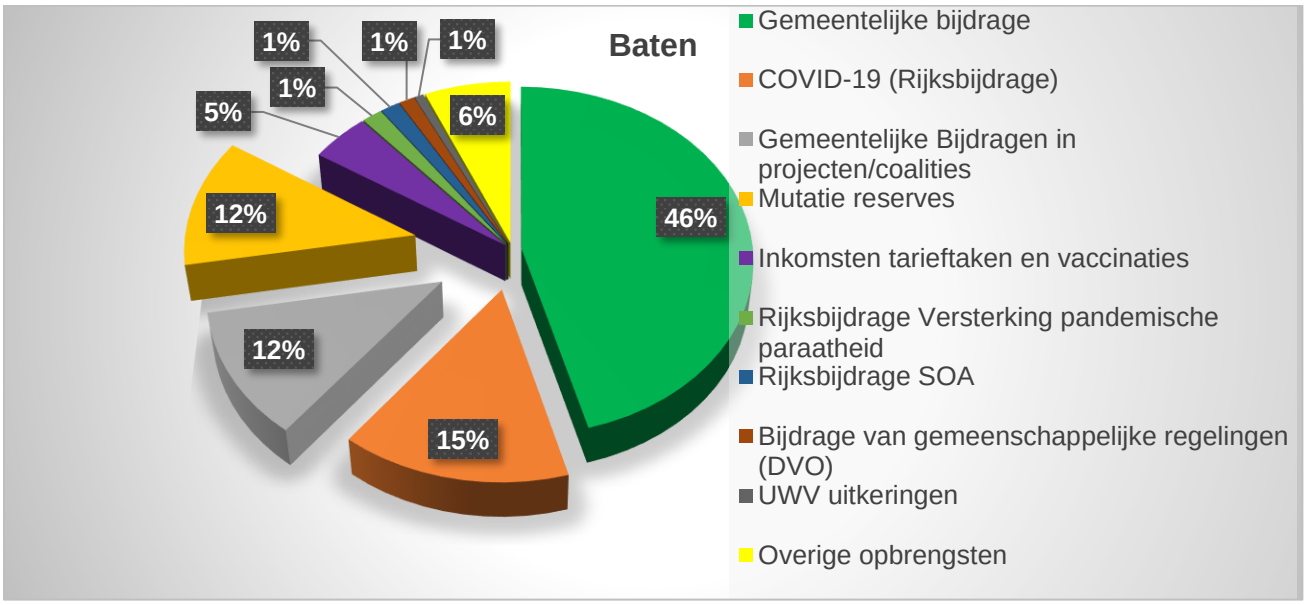

Baten	Bedrag x € 1.000	%
Gemeentelijke bijdrage	34.482	46%
COVID-19 (Rijksbijdrage)	11.185	15%
Gemeentelijke Bijdragen in projecten/coalities	8.849	12%
Mutatie reserves	8.990	12%
Inkomsten tarieftaken en vaccinaties (van Twentse gemeenten, politie en RIVM)	3.403	5%
Rijksbijdrage Versterking pandemische paraatheid	1.087	1%
Rijksbijdrage SOA	1.111	1%
Bijdrage van gemeenschappelijke regelingen (op basis DVO met Recreatieschap Twente en Veiligheidsregio Twente)	893	1%
UWV uitkeringen	528	1%
Overige opbrengsten	4.869	6%
Totaal	**75.395**	**100%**

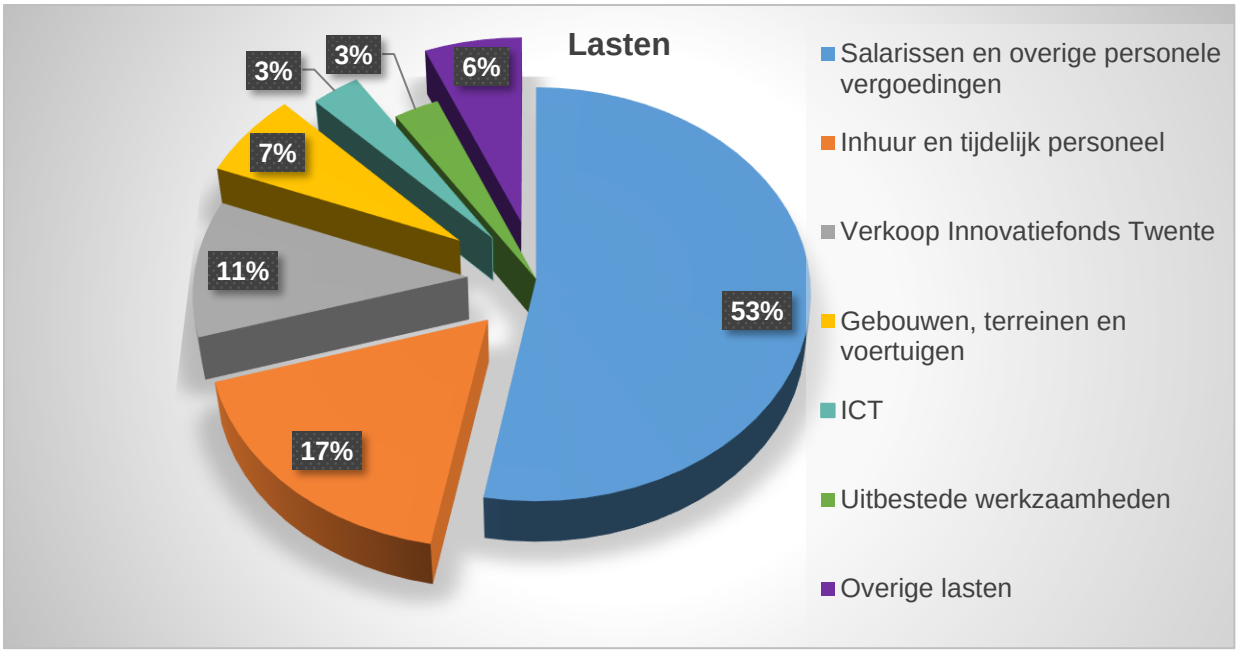

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	%
Salarissen en overige personele vergoedingen	39.752	53%
Inhuur en tijdelijk personeel	13.148	17%
Verkoop Innovatiefonds Twente	8.040	11%
Gebouwen, terreinen en voertuigen	5.045	7%
ICT	2.334	3%
Uitbestede werkzaamheden	2.109	3%
Afschrijvingen	650	6%
Subsidies en overdrachten	652	
Medische kosten	532	
Opleidingskosten	715	
Dotaties voorzieningen	446	
Overige lasten	1.705	
Totaal	**75.128**	**100%**

6. Loonontwikkeling

Cao-ontwikkeling (bedragen x € 1.000)	Werkelijke toename salariskosten 2023 (6,02%)	Verwachte toename (2,30%)	Totaal tekort cao ontwikkeling (3,72%)
GGD Twente	1.043	346	697
OZJT	121	26	96
VTT	316	70	246
Bestuur en Ondersteuning	302	77	224
Totaal	**1.782**	**519**	**1.263**

Tabel 5 Loonontwikkeling

Toelichting
Omdat onze organisatie zo vroeg in het jaar een begroting moet opstellen (de begroting 2023 is begin 2022 opgesteld), wordt er een inschatting gemaakt van hoe de salarissen en werkgeverslasten zich gaan ontwikkelen in het begrotingsjaar. Deze inschatting noemen wij de looncompensatie. Dit doen wij op basis van de door de gemeenten opgestelde uitgangspunten. Aangezien de salarissen en de werkgeverslasten de belangrijkste componenten zijn van onze begroting, is het van cruciaal belang om in het begrotingsjaar zelf te analyseren hoe deze inschatting zich verhoudt tot de werkelijke ontwikkeling. De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), halfjaarlijks uitgevoerd door het Centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de looncompensatie. Voor de begroting 2023 zijn de cijfers uit de MEV 2022 van september 2021 gehanteerd.

Geraamde looncompensatie 2023 in relatie tot cao-ontwikkeling
In de begroting van 2023 is uitgegaan van de loonvoetsector overheid uit de MEV. Er is uitgegaan van een loonstijging van **2,30%** in 2023. In deze loonstijging is geen rekening gehouden met de uitkomsten van de cao 2023, omdat deze ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend waren. Bij het opstellen van de programmabegroting 2023 werd er dus vanuit gegaan dat de salarissen en de sociale lasten in 2023 naar verwachting zullen stijgen met 2,30%. De analyse van de werkelijke stijging laat zien dat de salarissen en sociale lasten stijgen met **6,02%.** Dit wordt veroorzaakt door structurele salarisstijgingen uit de cao 2023. Dit resulteert in een tekort van 3,72% van de geraamde loonsom (ca. € 1,26 miljoen) ten opzichte van de begroting 2023. Dit is een incidenteel tekort want in de begroting van 2024 wordt onze organisatie gecompenseerd voor de uitkomsten van de cao 2023. In de begroting van 2024 is een schatting gemaakt van de cao-2024. Via onze tussentijdse Bestuursrapportages wordt inzicht gegeven in effecten van de cao-ontwikkeling 2024.

Jaarrekening

Onze jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten inclusief toelichting en bestaat uit de balans met toelichting. Het overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld is als bijlage toegevoegd net zoals de verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen.

Grondslagen voor resultaat en waardebepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De jaarrekening is volgens de richtlijnen van het BBV opgesteld. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden. De effecten van de veranderopdracht Regio Twente zijn niet ondervangen via een voorziening, maar door het instellen van een frictiekostenreserve.

Algemene waarderingsgrondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening SamenTwente en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent dat:

- de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- de rechtmatigheidsverantwoording een oordeel geeft over de financiële rechtmatigheid waaronder het Voorwaardencriterium, het Begrotingscriterium en het Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O) criterium;
- het algemeen bestuur op 6 maart 2024 een normenkader 2023 heeft vastgesteld;
- de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede de eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - een verantwoordingsgrens van 1% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - een rapporteringsgrens van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen en toegelicht.

Grondslagen voor waardering

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt gedefinieerd als zijnde inkoopprijs en de bijkomende kosten en de vervaardigingsprijs wordt gedefinieerd als zijnde de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen conform de nota rente en afschrijving bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.

Woonruimten	20
Bedrijfsgebouwen	40
Vervoermiddelen	5-15
Machines, apparaten en installaties	5-15
ICT	3-5
Overige materiële vaste activa	10

Financiële vaste activa
Leningen u/g zijn gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs is in het resultaat opgenomen. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V. 's en B.V. 's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering worden gebracht. Dit is in 2023 niet het geval.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves worden gevormd door het instellen van een format, deze wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. In dit vast te stellen format wordt aangegeven wat de bestemming is, hoe deze wordt gevormd/gevoed, het wel of niet toevoegen van rente, de looptijd van de reserve en de maximale hoogte van de reserve. Indien het format is vastgesteld kunnen toevoegingen en onttrekkingen plaatsvinden binnen de gestelde normen zonder aanvullend besluit van het algemeen bestuur.

Voorzieningen
Voorzieningen dienen naar beste inschatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van de verplichtingen en risico's waarvoor ze gevormd zijn. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betreffende verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting van voormalige leden van het dagelijks bestuur is gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door ons gewaarborgd zijn, is op de toelichting op de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

7. Overzicht van baten en lasten en de toelichting

7.1 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten jaarrekening 2023												
Bedragen x € 1.000	Begroting 2023 voor wijziging			Begroting 2023 na wijziging			Rekening 2023			Rekening 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma`s excl. overhead												
GGD Twente	5.017	21.524	-16.506	20.085	37.462	-17.377	17.405	34.469	-17.064	34.433	52.903	-18.470
OZJT	639	2.158	-1.520	1.622	4.216	-2.594	1.301	3.644	-2.343	2.008	2.926	-919
Veilig Thuis Twente	2.497	4.990	-2.493	3.054	5.457	-2.403	3.093	5.887	-2.794	2.869	5.099	-2.231
Bestuur en Ondersteuning	211	541	-331	211	436	-225	201	382	-181	192	597	-405
Veranderopdracht	0	0	0	0	0	0	71	151	-79	4.064	4.937	-874
Coalition of the Willing	2.214	1.885	329	3.064	2.723	341	3.273	3.013	261	2.491	2.154	338
Totaal programma's excl. overhead	**10.578**	**31.098**	**-20.520**	**28.035**	**50.293**	**-22.257**	**25.345**	**47.545**	**-22.200**	**46.057**	**68.616**	**-22.560**
GGD Twente	500	4.506	-4.006	995	4.081	-3.087	5.054	7.935	-2.881	5.513	9.037	-3.524
OZJT	0	275	-275	0	312	-312	0	523	-523	676	459	216
Veilig Thuis Twente	0	796	-796	0	698	-698	8	875	-867	0	959	-959
Bestuur en Ondersteuning	385	8.337	-7.953	894	9.259	-8.365	991	9.535	-8.543	566	8.155	-7.589
Veranderopdracht	579	0	579	24	263	-240	35	238	-203	726	463	264
Coalition of the Willing	0	329	-329	0	341	-341	0	377	-377	0	321	-321
Totaal Overhead	1.464	14.244	-12.780	1.912	14.955	-13.043	6.088	19.482	-13.394	7.482	19.394	-11.912
Totaal programma's incl. overhead	**12.042**	**45.342**	**-33.301**	**29.948**	**65.248**	**-35.300**	**31.433**	**67.027**	**-35.595**	**53.538**	**88.010**	**-34.473**
Algemene dekkingsmiddelen												
Treasury	27	60	-34	27	8.100	-8.074	491	8.100	-7.610	789	69	720
Gemeentelijke bijdrage:												
GGD Twente	20.513	0	20.513	20.279	0	20.279	20.279	0	20.279	19.489	0	19.489
OZJT	1.795	0	1.795	2.582	0	2.582	2.582	0	2.582	1.280	0	1.280
Veilig Thuis Twente	3.289	0	3.289	3.101	0	3.101	3.101	0	3.101	3.166	0	3.166
Bestuur en Ondersteuning	8.272	0	8.272	8.521	0	8.521	8.521	0	8.521	7.584	0	7.584
Veranderopdracht	-777	0	-777	0	0	0	0	0	0	-724	0	-724
Coalition of the Willing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Gemeentelijke bijdrage	33.091	0	33.091	34.482	0	34.482	34.482	0	34.482	30.796		30.796
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**33.118**	**60**	**33.057**	**34.509**	**8.100**	**26.408**	**34.973**	**8.100**	**26.872**	**31.585**	**69**	**31.516**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**45.159**	**45.403**	**-243**	**64.456**	**73.348**	**-8.892**	**66.405**	**75.128**	**-8.722**	**85.124**	**88.079**	**-2.956**
Mutaties reserves												
GGD Twente	0	0	0	185	0	185	198	0	198	3.340	1.011	2.329
OZJT	0	0	0	324	0	324	318	0	318	0	542	-542
Veilig Thuis Twente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestuur en Ondersteuning	45	0	45	103	0	103	36	0	36	662	38	624
Veranderopdracht	198	0	198	8.280	0	8.280	8.322	0	8.322	1.357	764	594
Coalition of the Willing	0	0	0	0	0	0	116	0	116	0	17	-17
Totaal mutaties reserves	**243**	**0**	**243**	**8.892**	**0**	**8.892**	**8.990**	**0**	**8.990**	**5.359**	**2.371**	**2.988**
Gerealiseerd resultaat	**45.403**	**45.403**	**0**	**73.348**	**73.348**	**0**	**75.395**	**75.128**	**267**	**90.483**	**90.450**	**32**

Tabel 6 Overzicht van baten en lasten

7.2 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening

Vluchtelingen uit Oekraïne en JGZ dienstverlening
In het algemeen bestuur van 13 december 2023 is ingestemd met het voorstel voor dekking van de kosten die de JGZ maakt ten behoeve van Oekraïense vluchtelingen. Via dit voorstel is afgesproken dat de rijksbijdrage die de gemeenten ontvangen, door GGD Twente/JGZ wordt gebruikt ter bekostiging van de uit te voeren taken. In totaal betreft dit een bedrag van ca. € 351.000 voor 2023. Uit 2022 was nog een budget over van € 254.000. Dit is uiteengezet in de jaarrekening 2022. De kosten van de JGZ in 2023 bedragen € 414.000. Deze zijn aanzienlijk hoger dan de kosten van 2022. Dit heeft ermee te maken dat er nog werkzaamheden uit 2022 uitgevoerd moesten worden. Daarnaast is de oorlog in Oekraïne nog niet voorbij en zien we nog steeds een groei van Oekraïense vluchtelingen in Twente. Uit de ervaringen van onze professionals blijkt ook dat de problematiek groot is en dat deze niet direct bij binnenkomst zichtbaar is. Vaak worden de problemen pas later zichtbaar, waardoor de zorg intensiever wordt.

In 2023 is een onderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau AEF (zie het decembercirculaire gemeentefonds 2023) naar de kosten voor Oekraïense vluchtelingen. Hieruit is gebleken dat de kosten lager zijn dan de vergoeding van 2022. Dit komt voor een groot deel doordat meerdere gemeenten in het onderzoek hebben aangegeven geen kosten te hebben gemaakt voor Oekraïense vluchtelingen. Hierdoor is de vergoeding van 2023 lager vastgesteld. Als de problematiek van Oekraïense vluchtelingen toeneemt, zoals onze professionals signaleren, kan het zijn dat de financiering vanuit het gemeentefonds niet toereikend zal zijn. Het resterende deel van € 191.000 wordt conform besluit van het algemeen bestuur van 13 december 2023 gereserveerd voor 2024.

JGZ Oekraïense Vluchtelingen (bedragen x € 1.000)	2022	2023	Totaal
Personele kosten	220	391	611
Inhuur derden	34	23	57
Totale kosten	**254**	**414**	**668**
Rijksbijdrage (via het gemeentefonds)	508	351	859
Resterend	**254**	**-63**	**191**

Tabel 7 Verantwoording JGZ dienstverlening Oekraïne

Vennootschapsbelasting
Om te beoordelen of wij in onze rol van (overheids)ondernemer ook daadwerkelijk voor afdracht van VPB in aanmerking komen, hebben wij onze activiteiten aan de daarvoor geldende wettelijke criteria getoetst. Hierbij is gemotiveerd komen vast te staan dat dit niet het geval is. De conclusie hieruit is dat SamenTwente geen activiteiten uitvoert waaruit een VPB plicht voortvloeit.

Btw compensatie
Ook in het jaar 2023 is weer de zogenaamde transparantieregeling voor btw van toepassing geweest. Op basis van hierover met de Twentse gemeenten gemaakte afspraken hebben wij onze daarvoor in aanmerking komende btw naar de gemeenten doorgeschoven. Dit betreft in totaliteit € 1.088.000.

Aanwending bedrag voor onvoorzien
Er is geen gebruik gemaakt van het geraamde bedrag voor onvoorzien (€ 45.000).

COVID-19 verantwoording meerkosten
In de Covid-19-verantwoordingsinstructie 2023 van VWS is opgenomen dat GGD-en zich over 2023 dienen te verantwoorden in de jaarrekening in één verantwoording waarbij wel onderscheid gemaakt is in:

- De meerkosten die betrekking hebben op de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023.
- De kosten (doorlopende verplichtingen) die betrekking hebben op de periode van 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023.
- De eventuele kosten als gevolg van de ICAM claim die betrekking hebben op de periode van 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023.

Verantwoording meerkosten COVID-19 2023	
Kostenspecificatie (kosten incl. btw-opgaven)	**Meerkostenregeling (januari – juni 2023)**
Bron- en contactonderzoek regulier	**€ 416.468**
Bemonstering regulier	**€ 677.692**
Vaccinatie	**€ 2.580.113**
Totaal overige Meerkosten:	**€ 3.692.358**
Overig	€ 2.831.347
Ondersteuning	€ 861.011
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 doorlopende verplichtingen:	**-**
Periode 1 juli 2023 t/m 31 december 2023 kosten Icam claimen:	**-**
Totaal kosten	**€ 7.366.631**

SamenTwente heeft in 2023 ongeveer € 7,4 miljoen meerkosten gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Dit bedrag heeft betrekking op de periode tot 1 juli 2023 aangezien per die datum de meerkostenregeling is beëindigd.

7.2.1 Afwikkeling GGiD en btw

Op 2 november 2022 besloten de 3 GGD-en van Hollands-Noorden, regio Utrecht en Twente te stoppen met de verdere ontwikkeling van het GGiD. Op dit moment vindt de juridische contractafwikkeling met de leverancier plaats. De financiële afwikkeling heeft in Twente in december 2022 plaatsgevonden. Er is toen eveneens een reserve ingesteld om de kosten die voortvloeien uit de afwikkeling van het GGiD te dekken. In deze reserve is in 2022 een bedrag van € 150.000 toegevoegd en per begin 2023 resteerde er een bedrag van € 142.000. De in 2023 gerealiseerde kosten ten laste van deze reserve bedragen € 97.000. In onderstaande tabel is uiteengezet waaraan geld is uitgegeven ten behoeve van de afwikkeling. Per 2024 is er nog een bedrag beschikbaar van € 45.000. Zie voor een toelichting op de btw-teruggave van het GGiD in het hoofdstuk gebeurtenissen na balansdatum.

Kosten afwikkeling GGiD (bedragen x € 1.000)	Totaal realisatie
Kosten evaluatie (onderzoek AEF + interne en externe inzet)	76
Juridische kosten (advocaten)	14
Kosten fiscaal advies (t.b.v. teruggaverzoek btw)	7
Totale kosten	**97**
Beschikbaar budget reserve afwikkeling GGiD per 01-01-2023	142
Saldo beschikbaar budget per 31-12-2023	**45**

Tabel 3 Specificatie kosten afwikkeling GGiD

7.2.2 Analyse van de belangrijkste ontwikkelingen die het resultaat hebben veroorzaakt

Inleiding

Ten opzichte van voorgaande jaren is dit hoofdstuk iets anders opgebouwd. Ten opzichte van de jaarstukken van vorig jaar geven we aanvullend in deze jaarstukken toelichting over het karakter van de belangrijkste ontwikkelingen die ons resultaat hebben veroorzaakt. Zien we deze ontwikkelingen bijvoorbeeld alleen dit jaar terug (incidenteel = I) of zien we ze de komende jaren terug met een bepaalde einddatum (meerjarig = M) of zijn het structurele (= S) ontwikkelingen zonder einddatum. Hier geven we inzicht in. Deze rubricering helpt bij het vooruitkijken en beter duiden van wat er de komende jaren op ons af komt. Met deze duiding zijn we dit jaar in onze tussentijdse rapportage (Bestuursrapportage) al begonnen en voeren we deze lijn logischerwijs ook door in de voorliggende jaarstukken als sluitstuk van onze P&C cyclus.

Met deze duiding maken we onderscheid tussen min of meer reguliere ontwikkelingen en ontwikkelingen die bijzonder (incidenteel) van aard zijn. Voor dit jaar gaat het om de cao ontwikkeling 2023 en om de btw teruggave van het GGiD. In de begroting van 2023 is rekening gehouden met een loonontwikkeling op basis van de cijfers uit de Macro Economische Verkenning. De werkelijke cao ontwikkeling overstijgt ruim de geraamde ontwikkeling. Met het algemeen bestuur is afgesproken dat we het tekort dat hierdoor ontstaat separaat zichtbaar maken en betrekken bij de resultaatbestemming van de jaarrekening. Een tweede bijzondere feit die onze exploitatie 2023 enorm heeft beïnvloed is de btw teruggave van het GGiD. In het vorige hoofdstuk heeft u een toelichting hierover kunnen lezen.

Om een goed beeld te krijgen van hoe onze exploitatie ervoor staat geven we per programma inzicht in de positieve en negatieve ontwikkelingen exclusief de cao effecten en de btw-teruggave van het GGiD.

7.2.2.1 GGD Twente

Bedragen x € 1.000

Analyse positieve en negatieve ontwikkelingen:

Soort	Positieve ontwikkelingen	€	Soort	Negatieve ontwikkelingen	€
I	Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	450	S	Forensische Geneeskunde	-260
I	JGZ Oekraïense vluchtelingen	270	M	Toename maatschappelijke vraagstukken en anticiperen op arbeidsmarktontwikkelingen	-342
I	Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIPP)	353	I	Stijgende huisvestingskosten	-220
I	Gezond en Actief leven Akkoord	63	I	Kosten voormalig personeel	-67
M	Projectopbrengsten	136	I	Afwikkeling GGiD	-97
M	SOA taken	93	I	Aanbesteding digitaal dossier	-100
I	Onttrekking reserve voor afwikkeling GGiD en aanbesteding Digitaal Dossier	197	I	Kosten voormalig personeel	-67
Totaal		**1.562**			**-1.086**

Gerealiseerd bedrijfsresultaat	**476**
Cao ontwikkeling	-697
Btw-teruggave GGiD	752
Gerealiseerd resultaat	**531**

Analyse doorwerking van het financieel effect:

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	1.333	-484	849
M	Meerjarig	229	-342	-113
S	Structureel	0	-260	-260
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**1.562**	**-1.086**	**476**
			Cao ontwikkeling	-697
Gerealiseerd resultaat exclusief btw-teruggave GGiD				**-221**
			Btw GGiD	752
Gerealiseerd resultaat				**531**

Toelichting doorwerking: Als we alle positieve en negatieve ontwikkelingen analyseren op basis van de doorwerking dan valt op dat we een fors positief resultaat realiseren op basis van incidentele voordelen. Deze zijn voornamelijk afkomstig van Rijksopbrengsten vanuit het RVP en vanuit VIPP. Meerjarig zien we een tekort, omdat er tijdelijk sprake is van verruiming van de bezetting om te kunnen anticiperen op bijvoorbeeld het artsentekort. Structureel zien we in 2023 een tekort door het enorme tekort aan forensische artsen. Hierdoor zijn we genoodzaakt om externe ZZP artsen aan te trekken die fors duurder zijn. Met ons algemeen bestuur is op 14 februari 2024 afgesproken om de begroting tijdelijk (2024-2026) op te hogen voor de forensische geneeskunde.

Hieronder treft u per ontwikkeling een verdiepende toelichting aan.

Toelichting Positieve ontwikkelingen		Toelichting negatieve ontwikkelingen	
Rijksvaccinatieprogramma	**450**	**Forensische Geneeskunde**	**-260**
Op het rijksvaccinatieprogramma is een positief resultaat gerealiseerd van € 450.000. Hierin is onderscheid te maken tussen de HPV vaccinatie 12- tot 18-jarigen en HPV 18+. Vanaf 2022 heeft de GGD de opdracht gekregen van het Rijk om de 11-jarige jongens op te roepen voor de HPV vaccinatie. Daarbij is in 2022 en 2023 incidenteel de opdracht gekomen om de 12- tot 18-jarigen op te roepen om alsnog de HPV vaccinatie te halen (inhaal campagne). Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door uitzendkrachten en een deel wordt uitgevoerd door de bestaande formatie; op dezelfde wijze als onze reguliere groepsvaccinatiesessies. Omdat er dus geen aparte werkprocessen voor de extra vaccinaties zijn gericht, heeft dit geleid tot een positief resultaat van € 400.000 door een efficiënte organisatie van de groepsvaccinatiesessies. De financiering verloopt via het RIVM. In 2023 heeft de GGD tevens de opdracht gekregen van het Rijk om de vaccinaties voor 18- tot 27-jarigen uit te voeren. Hier is een financieel positief resultaat op behaald van ca. € 50.000, omdat een deel van de werkzaamheden door eigen mensen van de GGD is uitgevoerd.		Bij Forensische geneeskunde is een negatief resultaat gerealiseerd van € 260.000. Het tekort wordt veroorzaakt door de landelijke schaarste van forensisch artsen. Hierdoor wordt de GGD geconfronteerd met hogere uurtarieven, meer garantie-uren en aanvullende afspraken. Deze ontwikkelingen hebben vanaf april 2023 geleid tot hogere kosten. De tarieven die de GGD ontvangt van de gemeenten zijn niet gestegen, waardoor een structureel tekort ontstaat. Het AB heeft op 14 februari 2024 besloten om de begroting van Forensische geneeskunde incidenteel te verhogen.	
JGZ Oekraïense vluchtelingen	**270**	**Toename maatschappelijke vraagstukken en anticiperen op arbeidsmarktontwikkelingen**	**-342**
Op de reguliere begroting is een positief resultaat gerealiseerd van € 270.000 doordat de eigen mensen van de GGD zich hebben ingezet voor de Oekraïense vluchtelingen. Doordat de Oekraïense vluchtelingen verspreid in Twente in de wijken of in opvangcentra wonen, worden de werkzaamheden gedaan door de reguliere teams. Doordat we anticiperen op de arbeidsmarktontwikkelingen als gevolg van toenemende maatschappelijke vraagstukken, wordt hier in de personele bezetting rekening mee gehouden, waardoor we een hogere bezetting aanhouden. De hogere bezetting is in 2023 onder andere bekostigd door de middelen die de GGD heeft ontvangen voor Oekraïense vluchtelingen.		Er is een negatief resultaat gerealiseerd van € 342.000 als gevolg van het tekort op de arbeidsmarkt en de toename van maatschappelijke vraagstukken. Er wordt voortdurend gekeken naar manieren om de dienstverlening in de toekomst te kunnen garanderen. Zo worden er als gevolg van het artsentekort taken verschoven, met als gevolg een tijdelijke verruiming van de bezetting. We zien een toename van maatschappelijke vraagstukken waaronder een toename van psychosociale problematieken bij jongeren. Dit heeft onder andere ook een effect op het aantal schoolverzuimers. Tevens wordt de problematiek complexer bij jongeren die meer verzuimen. Ook het toenemende aantal nieuwkomers (waaronder Oekraïense vluchtelingen) zorgt voor meer druk op de organisatie. Door al deze ontwikkelingen is meer inzet van onze professionals noodzakelijk.	

Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIPP)	**353**	**Stijgende huisvestingskosten**	**-220**
Vanaf 2023 zijn er extra middelen beschikbaar vanuit VWS om invulling te geven aan VIPP. Dit programma is een aanvulling op de reguliere dienstverlening van de afdeling infectieziekten binnen de GGD. De taken die bij dit programma horen zijn gaandeweg ingevuld en zijn in eerste instantie veelal uitgevoerd door eigen mensen van de GGD. Hierdoor zijn de kosten ten laste van VIPP meegenomen, waardoor er een positief resultaat overblijft op de reguliere taken. Inmiddels zijn de functies op het programma VIPP nagenoeg allemaal ingevuld.		Bij de huisvesting van de JGZ locaties is een tekort gerealiseerd van € 220.000. Dit tekort wordt veroorzaakt doordat de inflatiecorrectie in de begroting pas een jaar later wordt toegepast. Dit in verband met het vroegtijdig opstellen van de begroting. In de begroting van 2024 is dan ook een inflatiecorrectie toegepast van 12,7%	
Gezond en actief leven akkoord (GALA)	**63**	**Kosten voormalig personeel**	**-67**
Er zijn extra inkomsten gegenereerd vanuit de GALA-gelden die beschikbaar zijn gekomen ten behoeve van het versterken van de kennis- en adviesfunctie van de GGD.		De kosten voor WW en WIA verplichtingen waren € 67.000 in 2023. SamenTwente is eigenrisicodrager voor deze kosten. In het verleden is beoordeeld dat het voordeliger is om hier geen verzekering voor af te sluiten. Het gevolg is dan dat de eventuele kosten ten laste van het resultaat vallen.	
Projectopbrengsten	**136**	**Afwikkeling GGiD**	**-97**
In de begroting van de projecten van de GGD zit een risico-opslag verwerkt. Dit wordt gebruikt om de huidige en toekomstige risico's op het gebied van projecten af te dekken. Indien de risico's niet optreden wordt een positief resultaat verwacht bij de jaarrekening.		Eind 2022 heeft het AB het besluit genomen om te stoppen met het GGiD. De kosten die in 2023 gemaakt zijn, hebben betrekking op de evaluatie die heeft plaatsgevonden en de juridische kosten in het kader van de rechtszaak.	
SOA taken	**93**	**Aanbesteding digitaal dossier**	**-100**
Op het taakveld SOA is een positief resultaat gerealiseerd van € 93.000. Bij SOA is er sprake van plafondfinanciering. De aanbesteding van laboratoriumkosten heeft tot lagere kosten geleid in 2023. Tevens is er ook in 2023 een extra PREP subsidie toegekend.		Eind 2022 heeft het AB het besluit genomen om te stoppen met het GGiD. De kosten voor de aanbesteding van het nieuwe digitaal dossier hebben betrekking op de projectleiding en de externe juridische toets voor publicatie.	
Onttrekking reserve voor afwikkeling GGiD en aanbesteding Digitaal Dossier	**197**		
Eind 2022 heeft het AB het besluit genomen om te stoppen met het GGiD. Voor de afwikkeling van het GGiD is een bedrag beschikbaar gesteld van € 150.000. In 2023 is hier € 97.000 van gebruikt. In datzelfde besluit is een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de aanbesteding van een nieuw digitaal dossier. In 2023 is hiervan € 100.000 gebruikt.			

7.2.2.2 Organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp Twente
Bedragen x € 1.000

Analyse positieve en negatieve ontwikkelingen:

Soort	Positieve ontwikkelingen	€	Soort	Negatieve ontwikkelingen	€
I	Lagere personeelskosten door niet en/of deels invullen van vacatures	471	M	Meer inhuur dan begroot	-145
I	Overig	18	I	Inhuur manager OZJT	-176
M	Mutaties bestemmingsreserve Projecten/werkbudget	318	S	Ondersteuning management	-38
			M	Werkplan/projecten OZJT 2023	-318
Totaal		**807**			**-677**

Gerealiseerd bedrijfsresultaat	**130**
Cao ontwikkeling	-96
Gerealiseerd resultaat	**34**

Analyse doorwerking van het financieel effect:

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	489	-176	313
M	Meerjarig	318	-463	-145
S	Structureel	0	-38	-38
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**807**	**-677**	**130**
			Cao ontwikkeling	-96
Gerealiseerd resultaat				**34**

Toelichting doorwerking: Incidenteel zien we een positief resultaat, omdat we niet alle vacatures vanuit het Meerjarenperspectief OZJT hebben weten in te vullen in verband met krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft geleid tot meer externe inhuur. Deze trend verwachten we meerjarig. Structureel zien we een klein tekort waarvan we verwachten dat deze binnen de formatie die toegekend is, vanuit het Meerjarenperspectief, opgevangen kan worden.

Hieronder treft u per ontwikkeling een verdiepende toelichting aan.

Toelichting Positieve ontwikkelingen		Toelichting negatieve ontwikkelingen	
Lagere personeelskosten door niet en/of deels invullen van vacatures	**471**	**Meer inhuur dan begroot**	**-145**
In lijn met de 2e Bestuursrapportage is in 2023 ten opzichte van de begroting minder ingezet op medewerkers in loondienst (onderschrijding formatiebudget) door vacatures die niet direct ingevuld konden worden. Daarnaast hebben er interne verschuivingen binnen de begrote formatie plaats gevonden. De vacatures zijn eind 2023 grotendeels vervuld, maar de invulling heeft langer geduurd dan verwacht.		Het invullen van de formatieplekken is in 2023 moeizaam verlopen. Hierdoor was OZJT genoodzaakt om mensen in te huren voor het vervullen van de basistaken. Dit veroorzaakt een overschrijding van € 145.000 ten opzichte van de begroting. Dit ligt in lijn met de 2e Bestuursrapportage	
Overig	**18**	**Inhuur manager OZJT**	**-176**
Er zijn onvoorziene overschrijdingen en meevallers door het niet/minder kunnen volgen van opleidingen en minder vergaderkosten, maar er zijn wel extra lasten voor de bouw van een website. Per saldo zorgen deze voor een onderschrijding van € 18.000 ten opzichte van de begroting.		Inhuur als gevolg van langdurige uitval van de manager OZJT veroorzaakt een overschrijding ten opzichte van de begroting.	
Mutaties bestemmingsreserve Projecten/werkbudget	**318**	**Ondersteuning management**	**-38**
In de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022 is door het dagelijks bestuur toegezegd om via de Bestuursrapportages en de jaarstukken te informeren over de uitnutting van het projectenbudget. Voor 2023 bedraagt de onttrekking € 318.000. Eind		Halverwege 2023 is er een teamleider aangesteld voor de benodigde ondersteuning van het management OZJT, wat voor een overschrijding van € 38.000 zorgt.	

2023 resteert er voor € 223.000 aan middelen in deze reserve. Dit is lager dan het toegestane maximum van deze reserve van € 400.000.	**Werkplan/projecten OZJT 2023**	**-318**
	Vanaf 2023 werkt OZJT met een projecten-/werkbudget binnen de programmabegroting. De hoogte van dit projecten-/werkbudget is in het meerjarenperspectief afgestemd op een historisch gemiddelde (280K per jaar + indexatie). Om de tekorten op de projecten bij overschrijding van dit projectenbudget op te kunnen vangen is eind 2022 een bestemmingsreserve Projecten/werkbudget OZJT gevormd met resterende middelen van voorgaande jaren.	

7.2.2.3 Veilig Thuis Twente
Bedragen x € 1.000

Analyse positieve en negatieve ontwikkelingen:

Soort	Positieve ontwikkelingen	€	Soort	Negatieve ontwikkelingen	€
M	Lagere personeels kosten door lagere in-plaatsing in schalen dan begroot	221	S	Nog niet ingevulde taakstelling	-96
I	UWV uitkeringen	101	S	Personele lasten inhuur	-417
I	Personele baten eigen personeel	50	S	Bereikbaarheidsvergoeding	-32
I	Overige opbrengsten	40	I	Kosten voormalig personeel	-149
I	Incidentele subsidie centrumgemeente Enschede	144	M	Materiële lasten	-32
			I	Incidentele subsidie centrumgemeente Enschede	-144
Totaal		**556**			**-870**

Gerealiseerd bedrijfsresultaat	**-314**
Cao ontwikkeling	-246
Gerealiseerd resultaat	**-560**

Analyse doorwerking van het financieel effect:

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	335	-293	42
M	Meerjarig	221	-32	189
S	Structureel	0	-545	-545
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**556**	**-870**	**-314**
			Cao ontwikkeling	-246
Gerealiseerd resultaat				**-560**

Toelichting doorwerking: Incidenteel is een klein positief resultaat gerealiseerd door diverse ontwikkelingen. Meerjarig verwachten we een positief resultaat voornamelijk vanwege lagere plaatsing in de schaal dan begroot. Bij VTT is sprake van veel instroom van nieuwe jonge medewerkers die in verband met ervaring in het begin lager worden gepositioneerd in de schaal dan begroot. Structureel verwachten we een fors tekort. Dit heeft alles te maken met dat er vanaf 2020 sprake is van een forse stijging in het aantal meldingen bij Veilig Thuis Twente waardoor er extra personeel (teamleider en maatschappelijk werkers) ingezet wordt. Het algemeen bestuur heeft op 14 februari 2024 ingestemd met het voornemen om de begroting 2024 incidenteel op te hogen, zodat Veilig Thuis Twente aan haar wettelijke verplichting kan blijven voldoen. Voor een structurele oplossing heeft het algemeen bestuur besloten om eerst samen met de centrumgemeente Enschede in 2024 een nieuwe ontwikkelrichting te maken voor Veilig Thuis Twente. Hiermee kan het algemeen bestuur beter bepalen welke middelen al dan niet structureel nodig zijn.

Hieronder treft u per ontwikkeling een verdiepende toelichting aan.

Toelichting Positieve ontwikkelingen		**Toelichting negatieve ontwikkelingen**	
Lagere inschaling dan begroot	221	*Nog niet ingevulde taakstelling*	96
Veel medewerkers zijn lager ingeschaald dan waarop begroot wordt, namelijk max-1. Daarnaast zijn vacatures soms later ingevuld dan verwacht.		Bij de overgang van Veilig Thuis Twente naar Regio Twente is in 2018 een taakstelling van € 96.000 euro opgenomen. Deze is de afgelopen jaren in de praktijk opgevangen doordat medewerkers lager zijn ingeschaald dan begroot.	
UWV uitkeringen	101	*Personele lasten inhuur*	417
Er is een bedrag ontvangen van € 101.000 euro van het UWV i.v.m. WAZO uitkeringen voor zwangerschaps- en bevallingsverlof.		Door toegenomen aantal meldingen en vervanging in verband met zwangerschapsverloven is een extra beroep gedaan op ingeleend personeel. Daardoor zijn de kosten van ingeleend personeel hoger dan begroot en wordt dit deels gedekt uit het salarisbudget en UWV uitkeringen.	

Personele baten eigen personeel	50
Dit betreft een voordeel op overige personeelskosten alsmede ontvangen bijdragen van derden op personeelsgebied.	

Overige opbrengsten	40
Dit betreft maatwerk opbrengsten van de gemeente Hengelo voor de inzet van een gedragswetenschapper (€ 29.0000) en een iets hogere subsidie dan begroot van de centrumgemeente Enschede (€ 11.000 euro).	

Incidentele subsidie centrumgemeente	144
Er is een bedrag ontvangen van € 250.000 euro van de centrumgemeente voor het wegwerken van wachtlijsten. Daarvan is € 144.000 besteed in 2023 en het restantbedrag van € 106.000 zal in het eerste kwartaal van 2024 besteed worden.	

Bereikbaarheidsvergoeding VTT	32
Wettelijk is bepaald dat VTT 24 uur per dag bereikbaar moet zijn voor het geven van advies en aannemen van meldingen. Er is medio 2023 een regeling opgesteld. De kosten hiervan zijn niet begroot en bedragen voor de tweede helft van 2023 € 32.000 euro.	

Kosten voormalig personeel	149
Dit betreft kosten die gemaakt zijn voor voormalig personeel.	

Materiële lasten	32
Dit betreft een bedrag van € 16.000 euro voor de kosten van leaseauto's en € 16.000 voor overige materiële lasten.	

Incidentele subsidie centrumgemeente	144
Er is een bedrag ontvangen van € 250.000 euro van de centrumgemeente voor het wegwerken van wachtlijsten. Daarvan is € 144.000 besteed in 2023 en het restantbedrag van € 106.000 zal in het eerste kwartaal van 2024 besteed worden.	

7.2.2.4 Veranderopdracht Regio Twente
Bedragen x € 1.000

Analyse positieve en negatieve ontwikkelingen:

Soort	Positieve ontwikkelingen	€	Soort	Negatieve ontwikkelingen	€
I	Lagere personeelskosten door meer detacheringsopbrengsten	35	M	Agenda van Twente	-74
M	Mutaties reserves - Agenda van Twente	74	I	Out-of-pocket kosten	-3
I	Mutatie reserves Bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente	8.040	I	Verkoop Innovatiefonds Twente	-8.040
			I	Mutaties reserves	-32
Totaal		**8.149**			**-8.149**
Gerealiseerd bedrijfsresultaat					**0**

Analyse doorwerking van het financieel effect:

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	8.075	-8.075	0
M	Meerjarig	74	-74	0
S	Structureel	0	0	0
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**8.149**	**-8.149**	**0**

Toelichting doorwerking: Zoals toegelicht in het jaarverslag is dit een tijdelijk programma. In overeenstemming met afspraken met het algemeen bestuur worden alle kosten gedekt uit de hiervoor ingestelde reserves.

Hieronder treft u per ontwikkeling een verdiepende toelichting aan.

Toelichting Positieve ontwikkelingen

Personeelskosten	35
Personeelskosten komen iets lager uit dan begroot, vanwege een vrijval van een te betalen bedrag (€ 10.000). Daarnaast zijn er meer detacheringsopbrengsten van personeel gerealiseerd dan begroot (€ 25.000).	
Mutaties reserves Agenda van Twente en Innovatiefonds Twente	8.114
Deze mutaties betreffen het vrij laten vallen van de waarderingsreserve IFT ter dekking van het afboeken van de boekwaarde. Daarnaast is de afboeking van een failliete kredietnemer uit het MKB-fonds gedekt uit de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve Agenda van Twente.	

Toelichting negatieve ontwikkelingen

Agenda van Twente - MKB Fonds	-74
In 2023 is er een afwaardering gedaan van een verstrekte geldlening van het MKB-fonds, vanwege faillissement van een bedrijf. Deze afwaardering resulteert in een negatief saldo voor de Agenda van Twente. Dit negatieve saldo is onttrokken aan de reserve van Agenda van Twente.	
Out of pocket kosten	-3
Dit betreffen diverse kleine uitgaven voor inrichtingskosten zoals bebording in het Twentehuis. Hierop is een klein tekort gerealiseerd ten opzichte van wat is begroot.	
Verkoop Innovatiefonds Twente	-8.040
SamenTwente heeft de aandelen van Innovatiefonds Twente (IFT) verkocht aan Innovatiefonds Overijssel (IFO). Per 1 januari 2023 zijn IFT en IFO gefuseerd. Omdat de investeringen van het IFT economische waarde hebben, is per 31 december 2022 het IFT boekhoudkundig gewaardeerd op de balans van SamenTwente voor afgerond € 8 miljoen. Vanwege de verkoop van de aandelen van IFT is de boekwaarde afgeboekt en gedekt door de waarderingsreserve vrij te laten vallen.	

7.2.2.5 Bestuur & Ondersteuning
Bedragen x € 1.000

Dit programma bestaat uit de afdelingen Bedrijfsvoering en Concern. Bij Bedrijfsvoering is de PIOFACH overhead centraal georganiseerd. In het onderdeel Concern zijn een aantal personele en materiële budgetten vanuit efficiency oogpunt centraal ondergebracht.

Analyse positieve en negatieve ontwikkelingen:

Soort	Positieve ontwikkelingen	€	Soort	Negatieve ontwikkelingen	€
		Bedrijfsvoering			
I	Lagere personeelskosten door niet en/of deels invullen van vacatures	292	S	Borging Informatiemanagement, -beveiliging en privacy	-457
M	Voordeel op ICT afschrijvingen	242	I	Versterken IT-omgeving gefinancierd vanuit reserve	-36
I	Hogere verrekening overhead incidenteel	446	S	Hogere servicekosten Twentehuis	-245
S	Hogere verrekening overhead structureel	33	I	Facilitaire kosten	-69
I	Mutaties reserves - Dekking Versterken IT-omgeving	36	I	Inhuur van externe recruitment capaciteit	-103
I	Ambtsjubilea	64	S	Niet ingevulde taakstelling Twentehuis	-82
M	Rentevoordeel	489	I	Aanvullende dotatie pensioenvoorziening voormalige DB-leden	-123
Totaal Bestuur & Ondersteuning		**1.602**			**1.115**
Gerealiseerd bedrijfsresultaat					**487**
Cao ontwikkeling					-224
Gerealiseerd resultaat					**263**

Analyse doorwerking van het financieel effect:

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	838	-331	507
M	Meerjarig	731	0	731
S	Structureel	33	-784	-751
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**1602**	**-1115**	**487**
		Cao ontwikkeling		-224
Gerealiseerd resultaat				**263**

Toelichting doorwerking: In dit programma zien we incidentele en meerjarige voordelen die in 2023 het structurele tekort van het versterken van informatiemanagement, -beveiliging en privacy en de hogere servicekosten in het Twentehuis hebben afgedekt. Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd om de begroting vanaf 2024 stapsgewijs uit te breiden om informatiemanagement, -beveiliging en privacy beter te borgen. Voor het dekken van het tekort in de servicekosten van het Twentehuis onderzoeken we momenteel welke energiebesparende maatregelen we verder kunnen treffen om het tekort zelf te kunnen dekken.

Hieronder treft u per ontwikkeling een verdiepende toelichting aan.

Toelichting op de positieve ontwikkelingen		Toelichting op de negatieve ontwikkelingen	
Lagere personeelskosten door niet en/of deels invullen van vacatures	292	*Borging Informatiemanagement, -beveiliging en privacy*	-457
Bij HR, Juridische Zaken en Communicatie zijn functies later ingevuld dan verwacht, waardoor er een voordeel is ontstaan op formatie. Daarnaast komen de salariskosten lager uit dan begroot, omdat op dit moment de salariskosten van werknemers binnen Bedrijfsvoering gemiddeld gezien onder de begrote trede uitkomen.		Op dit moment loopt SamenTwente een te groot risico op het gebied van informatiebeveiliging en is privacy niet goed gewaarborgd. Belangrijkste redenen hiervoor zijn veranderende digitale wet- en regelgeving, de implementatie van de AVG en het vertrek van Privacy & Informatiebeveiliging personeel binnen de formatieve bezetting. Hierdoor is er tijdelijk extra capaciteit nodig van twee informatieadviseurs, één CISO en één Privacy Officer (€ 422.000). Voor de structurele formatieve bezetting is hierin extern advies gevraagd van bureau Berenschot (€ 35.000). Zij hebben in september advies uitgebracht over een passende personele bezetting binnen de i-kolom van SamenTwente, om aan de reguliere taken van informatieveiligheid en privacy te kunnen voldoen.	
Voordeel op ICT afschrijvingen	242	*Versterken IT-omgeving gefinancierd vanuit reserve*	-36
In de afgelopen jaren is ICT-hardware minimaal vervangen, met als gevolg dat er sprake is van een meerjarig voordeel op ICT afschrijvingen. Momenteel investeert ICT in laptops en mobiele telefoons, waardoor de afschrijvingslasten met ingang van 1 januari 2024 gaan toenemen en het voordeel kleiner wordt. Verder spelen onderwerpen als informatiebeheer, -beveiliging en privacy een steeds grotere rol bij ICT en binnen SamenTwente als geheel. Concrete maatregelen hiervoor zijn opgenomen in het bestaande plan van aanpak digitale kwetsbaarheid en weerbaarheid, dat in het tweede kwartaal van 2023 is geactualiseerd. Kosten op het gebied van informatiebeheer, privacy en beveiliging zullen structureel gaan toenemen en dit heeft mogelijk invloed op toekomstige ICT-investeringen en afschrijvingen.		Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd om afgerond € 189.000 vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2021 te bestemmen voor het versterken van onze IT-omgeving. We hebben hiervoor intern een plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van dit intern opgestelde plan van aanpak 'Digitale weerbaarheid en Kwetsbaarheid' vindt plaats in de periode 2022-2024. In 2023 is er voor € 36.000 geïnvesteerd in het versterken van onze IT-omgeving. Dit bedrag is per jaareinde onttrokken vanuit de IT-kwetsbaarheid reserve.	
Hogere verrekening overhead incidenteel	446	*Hogere servicekosten Twentehuis*	-245
In 2023 heeft Bedrijfsvoering incidentele overhead vanuit diverse projecten ontvangen, waarvoor Bedrijfsvoering ondersteuning verleent. Tevens worden binnen de GGD projecten uitgevoerd waarop ondersteuning vanuit Bedrijfsvoering wordt gevraagd. Deze extra incidentele overhead heeft in 2023 niet direct tot even hoge kosten geleid.		De verhuurder van het Twentehuis heeft in 2023 het voorschot op de servicekosten verhoogd ten opzichte van 2022. Voornaamste redenen hiervoor zijn: stijgende energieprijzen op de inkoopmarkt, stijgende energiebelasting en stijgende kosten voor het netbeheer. Per 1 juli 2023 is het voorschot op de servicekosten op advies van de verhuurder verlaagd, vanwege dalende energieprijzen op de inkoopmarkt. Daarnaast heeft de verhuurder rond de zomerperiode van 2023 Ledverlichting geïnstalleerd in het gehele Twentehuis, dat resulteert in een besparing in het elektriciteitsverbruik voor SamenTwente. Ondanks dat het voorschot naar beneden is aangepast en ondanks de investering in Ledverlichting is het tekort op servicekosten € 245.000.	

Hogere verrekening overhead structureel	33
Vanuit de ondersteuning voor Kennispunt en Meldpunt zorgwekkend gedrag is de structurele overhead in 2023 niet volledig ingevuld. Vanaf 2024 is de verwachting dat dit overheadbudget structureel wordt benut.	

Ambtsjubilea	64
De kosten voor ambtsjubilea zijn in 2023 lager uitgevallen dan begroot, waardoor er een incidenteel voordeel is ontstaan.	

Rentevoordeel	489
Vanaf het derde kwartaal 2022 zijn de rentetarieven vanuit schatkistbankieren gestegen. In 2023 is het rentepercentage van 1,9% in januari, gestegen naar 3,9% in de periode van eind september tot en met eind december 2023. Het voordeel dat vanuit schatkistbankieren ontstaat, is afhankelijk van zowel het saldo op de rekening als van het rentepercentage en heeft daardoor een sterk variabel karakter. We verwachten dat de rentestanden ook volgend jaar zullen leiden tot een voordelig resultaat. Wel beperkter dan dit jaar.	

Mutaties reserves - Dekking Versterken IT-omgeving	36
In 2023 is er voor € 36.000 geïnvesteerd in het versterken van onze IT-omgeving. Dit bedrag is per jaareinde onttrokken vanuit de IT-kwetsbaarheid reserve.	

Facilitaire kosten	-69
Kosten voor beveiliging, catering en onderhoud zijn hoger uitgevallen dan begroot. Sinds eind 2022 is er een toename in alarmopvolgingen met betrekking tot het Twentehuis. Als maatregel is er in 2023 een dagelijkse sluitronde door de externe beveiliging uitgevoerd, die extra kosten met zich heeft meegebracht, maar de kosten voor alarmopvolging wel omlaag heeft gebracht. Verder zijn in 2023 de prijzen voor onder andere beveiliging, catering en onderhoud gestegen. In de realisatie van 2024 zullen deze prijsstijgingen, door de hoge prijscompensatie van 12,7% in de begroting van 2024, voor een aanzienlijk groter deel worden gecorrigeerd dan in de realisatie van 2023 het geval is.	

Inhuur van externe recruitment capaciteit	-103
Het vinden en behouden van personeel is cruciaal voor onze organisatie om ervoor te zorgen dat we aan onze wettelijke verplichtingen kunnen voldoen. We zien sinds 2022 een forse toename in het aantal vacatures (+42% in 2022 t.o.v. 2021). Deze trend heeft zich ook doorgezet in 2023. Gezien de arbeidsmarktontwikkelingen hebben we in 2023 incidenteel externe capaciteit ingezet door het inhuren op het gebied van recruitment. Vanaf 2024 is er structureel ruimte in de begroting gemaakt voor het in vaste dienst nemen van een Corporate Recruiter.	

Niet ingevulde taakstelling Twentehuis	-82
Door het vertrek van Twente Board Development en Provincie Overijssel uit het Twentehuis, is er in 2023 een taakstelling op Twentehuis ontstaan. Deze taakstelling is nog niet structureel ingevuld, waardoor er in 2023 een tekort is van € 82.000.	

Aanvullende dotatie pensioenvoorziening voormalige DB-leden	-123
Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd om € 300.000 vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2021 te bestemmen voor het instellen van een pensioenvoorziening voor voormalige DB-leden. In 2022 is deze voorziening gevormd. Vervolgens is in 2023 extern advies gevraagd van Visma voor het opstellen van actuariële berekeningen van de pensioenverplichting, die SamenTwente heeft richting voormalige DB-leden en eventuele partners. In verband stijgende pensioenen en leeftijdsterugstellingen is de pensioenvoorziening eind 2023 met € 123.000 hoger gewaardeerd.	

7.2.3 Analyse op afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken

Hierna volgen overzichten en toelichtingen van de voornaamste afwijkingen tussen de gewijzigde begroting en de realisatie per programma aan de hand van een aantal gedefinieerde categorieën. Conform de financiële verordening worden afwijkingen op programmasaldi hoger dan € 100.000 toegelicht.

GGD Twente

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
GGD Twente	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1. Salarissen en sociale lasten	0	34.252	0	24.902	0	9.350	9.350
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	3.288	6.352	3.784	16.901	-497	-10.550	-10.053
4. Subsidies en overdrachten	17.768	405	18.666	44	-898	360	1.258
7.2 Voorzieningen	0	0	8	83	-8	-83	-74
7.3 Afschrijvingen	0	365	0	296	0	69	69
7.5 Verrekeningen	24	170	0	178	24	-8	-31
Subtotaal	**21.080**	**41.543**	**22.458**	**42.403**	**-1.379**	**-860**	**519**
7.1 Mutaties reserves	185	0	198	0	-13	0	13
Gerealiseerd resultaat							**531**

Toelichting

1. Salarissen en sociale lasten
De lastenoverschrijding op salarissen heeft diverse oorzaken:

- Alle lasten van de corona afdeling zijn begroot op salariskosten. In de praktijk zijn er veelal uitzendkrachten ingezet, waardoor er minder salariskosten gerealiseerd zijn dan begroot. € 11,1 mln.
- In 2023 zijn de salarissen gestegen als gevolg van de CAO ontwikkelingen. Deze stijging was ten tijde van het opstellen van de begroting niet voorzien, € 697.000.
- Er zijn meer salariskosten gemaakt voor projecten dan vooraf was voorzien. Deze salariskosten worden bekostigd met hogere inkomsten.
- In verband met ziekte en zwangerschappen zijn er meer salariskosten gerealiseerd.

3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten

- De lastenoverschrijding wordt grotendeels veroorzaakt doordat de kosten voor de corona afdeling niet begroot waren op uitzendkrachten, maar op salarissen, ca. € 9,5 mln.
- De inhuurkosten van artsen bij Forensische geneeskunde zijn hoger dan begroot. Het bestuur is via de vaststelling van de Bestuursrapportage op de hoogte gebracht van de stijging van deze kosten en van het structurele tekort voor op dit product.
- Bij IZB worden meer inhuurkosten gerealiseerd dan begroot. Dit betreft met name inhuurkosten voor de HPV18+ vaccinatie en voor de versterking van infectieziektebestrijding (VIP). De hogere kosten worden opgevangen met hogere Rijksinkomsten voor deze dienstverlening.
- Bij Milieu en Gezondheid worden meer inhuurkosten gerealiseerd dan begroot. Dit komt doordat de kosten voornamelijk op salarissen worden begroot.
- Bij opleidingsinstelling worden alle kosten op inhuur begroot. De realisatie van de kosten vindt plaats middels salariskosten binnen het team waar de arts in opleiding werkzaam is.

De batenoverschrijding wordt veroorzaakt door hogere incidentele baten bij het RVP, I&H, TBC en Forensische geneeskunde.

4. Subsidies en overdrachten
De batenonderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten van de bestrijding van de coronapandemie in 2023 lager zijn uitgevallen dan begroot. Daardoor is ook de rijksbijdrage voor corona lager uitgevallen. Binnen de GGD zijn er meer baten gerealiseerd dan vooraf verwacht bij HPV18+, SOA, PGA, en EGB.

De lastenoverschrijding wordt ook veroorzaakt door corona. De lasten staan begroot op salarissen. Daarnaast is er een lastenonderschrijding bij IZB en Forensische geneeskunde.

7.2 Voorzieningen
De lastenoverschrijding wordt veroorzaakt door de mutatie in de voorziening als gevolg van het verlofsparen. Deze is vooraf niet begroot, aangezien deze afhankelijk is van de uitruil van de medewerkers die veelal aan het einde van het jaar plaatsvindt.

7.2 Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn lager uitgevallen dan begroot waardoor er een kleine onderschrijding is gerealiseerd.

7.5 Verrekeningen
Er is een kleine overschrijding ontstaan op de interne verrekeningen binnen SamenTwente, omdat er meer kosten zijn doorberekend dan verwacht.

OZJT

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
OZJT	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1. Salarissen en sociale lasten	0	1.839	0	1.298	0	541	541
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	0	1.659	0	1.714	0	-54	-54
4. Subsidies en overdrachten	1.622	525	1.301	507	321	18	-303
7.2 Voorzieningen	0	0	0	2	0	-2	-2
7.5 Verrekeningen	0	504	0	646	0	-142	-142
Subtotaal	**1.622**	**4.528**	**1.301**	**4.167**	**321**	**360**	**40**
7.1 Mutaties reserves	324	0	318	0	6	0	-6
Gerealiseerd resultaat							**34**

Ondanks dat het programmaresultaat lager is dan € 100.000 wordt het saldo wel verklaard. Dit komt omdat het verschil op de categorieën 1, 3 en 4 dusdanig groot is, dat wij een verklaring hiervoor belangrijk vinden.

Toelichting

1. Salarissen en sociale lasten
Openstaande vacatures zijn gedurende 2023 later dan verwacht of nog niet ingevuld met loondienst. Deels heeft de invulling door inhuur plaatsgevonden, wat voor een overschrijding op inhuur zorgt. Het aanstellen van een teamleider was niet begroot en de vacature bij Afbouw jeugdzorg Plus is ingevuld met loondienst i.p.v. inhuur, wat een overschrijding veroorzaakte. Per saldo zorgt dit voor een onderschrijding ten opzichte van de begroting.

3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten
Overschrijding in de lasten komt door meer inzet van externe inhuur:
- Er heeft vervanging plaatsgevonden voor de manager OZJT als gevolg van langdurige ziekte.
- Formatieplekken die in 2023 niet of later zijn ingevuld worden ingevuld met inhuur, wat bij salarissen voor een onderschrijding zorgt.
- Voor de afwikkeling van het Verbeterplan JBOV heeft overschrijding plaatsgevonden op inhuur, waar ook een overschrijding in de subsidies en overdrachten tegenover staat.

Daar staan onderschrijdingen tegenover door minder inhuur:
- Middelen voor Aanpak Wachttijden Jeugd Twente en Samenwerkingsagenda zijn als inhuur begroot en staan als overschrijding bij andere categorieën. Daarnaast heeft minder inhuur plaatsgevonden dan verwacht als gevolg van vertraging van de start van deelprojecten.
- Duurzame Gezinsvormen en Twents Model Inkoop zijn in 2023 niet uitgevoerd (ook minder Subsidies en Overdrachten).
- De vacature bij Afbouw jeugdzorg Plus is ingevuld met loondienst in plaats van met inhuur.

4. Subsidies en overdrachten
Onderschrijding in de baten komt door:
- Projectfacturatie is achterwege gebleven door het niet uitvoeren van Duurzame Gezinsvorming en Twents Model Inkoop. In de lasten veroorzaakt dit tevens een onderschrijding.
- Lagere uitnutting dan begroot op de baten als de lasten van de Ambulante onderdelen TOM en de Aanpak Wachttijden Jeugd Twente in 2023. Deze middelen zijn beschikbaar in 2024.

Overschrijding baten wordt veroorzaakt door:
- Afronding Verbeterplan JBOV in 2023, uit de resterende middelen van voorgaande jaren.

Overschrijding in de baten en lasten (vallen tegen elkaar weg) wordt veroorzaakt door:
- (Voorlopige) verrekening van de maatregelhulp en beschikbaarheidsvoorzieningen (projectfinanciering).

7.5 Verrekeningen
Betreffen doorbelastingen welke niet afzonderlijk begroot zijn, maar oorspronkelijk onder inhuur/salarissen zijn begroot.

7.1 Mutaties reserves
Conform het besluit van het algemeen bestuur van 14 december 2022 is een bestemmingsreserve ingesteld voor het projecten/werkbudget van OZJT en zijn de resterende incidentele middelen van het werkplan OZJT 2022 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. In 2023 is de onttrekking aan de reserve wat hoger dan begroot, doordat lasten hoger zijn dan begroot.

Veilig Thuis Twente

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
Veilig Thuis Twente	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1. Salarissen en sociale lasten	0	5.584	0	5.533	0	52	52
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	0	528	0	1.184	0	-656	-656
4. Subsidies en overdrachten	3.054	0	3.101	0	-47	0	47
7.2 Voorzieningen	0	0	0	3	0	-3	-3
7.5 Verrekeningen	0	43	0	43	0	0	0
Subtotaal	**3.054**	**6.155**	**3.101**	**6.762**	**-47**	**-607**	**-560**
7.1 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat							**-560**

Toelichting

1. Salarissen en sociale lasten
Er is een positief saldo van € 52.000 euro ten opzichte van de begroting. Veel medewerkers zijn lager ingeschaald dan waarop begroot wordt, namelijk max-1. Daarnaast zijn vacatures soms later ingevuld dan begroot. Het resterende deel van het salarisbudget is ingevuld door ingeleend personeel.

3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten
Door het toegenomen aantal meldingen en vervanging in verband met zwangerschapsverloven is een extra beroep gedaan op ingeleend personeel. Daardoor zijn de kosten van ingeleend personeel hoger dan begroot en wordt dit deels gedekt uit het salarisbudget en UWV uitkeringen. Het bedrag van € 656.000 is inclusief een bedrag van € 108.000 aan inhuur dat gedekt wordt door een aanvullende incidentele subsidie van de centrumgemeente Enschede van € 250.000 om wachtlijsten weg te werken.

4. Subsidies en overdrachten
Er zijn niet begrote uitkeringen voor een bedrag van € 153.000. Dit bestaat uit een bedrag van € 101.000, van het UWV ontvangen, in verband met zwangerschapsverloven en niet begrote subsidie inkomsten van € 29.000 voor de inzet van een gedragswetenschapper bij gemeente Hengelo. Verder zijn er niet begrote inkomsten van de Belastingdienst van € 8.000 euro voor de inzet van een medewerker, een tegemoetkoming in de poule van vertrouwensartsen van € 4.000 euro en een niet begrote subsidie van € 11.000 euro.

Hier tegenover staat een bedrag van € 106.000 euro. Dit bestaat uit de aanvullende incidentele subsidie die voor € 250.000 is begroot. Na aftrek van € 144.000 aan kosten wordt het saldo van € 106.000 overgeheveld naar 2024.

Veranderopdracht Regio Twente

Bedragen x 1000 Veranderopdracht	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1. Salarissen en sociale lasten	0	141	0	128	0	13	13
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	0	123	0	131	0	-8	-8
4. Subsidies en overdrachten	24	0	106	132	-83	-132	-49
6. Financiële transacties	0	8.040	0	8.040	0	0	0
7.5 Verrekeningen	0	0	0	-2	0	2	2
Subtotaal	**24**	**8.303**	**106**	**8.428**	**-83**	**-125**	**-42**
7.1 Mutaties reserves	8.280	0	8.322	0	-42	0	42
Gerealiseerd resultaat							**0**

Toelichting
Programmasaldo is lager dan € 100.000, waardoor er geen specifieke toelichting noodzakelijk is.

Programma Bestuur & Ondersteuning

Bedragen x € 1.000 Bestuur en ondersteuning	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
0. Onvoorzien	0	45	0	0	0	45	45
1. Salarissen en sociale lasten	0	5.550	0	5.156	0	394	394
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	273	3.826	269	4.691	5	-865	-870
4. Subsidies en overdrachten	832	50	924	81	-93	-31	62
5. Rente en dividend	27	60	491	61	-464	-1	463
7.2 Voorzieningen	0	225	0	358	0	-133	-133
7.3 Afschrijvingen	0	565	0	355	0	210	210
7.5 Verrekeningen	0	-567	0	-725	0	159	159
Subtotaal	**1.132**	**9.756**	**1.684**	**9.977**	**-552**	**-222**	**330**
7.1 Mutaties reserves	103	0	36	0	67	0	-67
Gerealiseerd resultaat							**263**

Toelichting

0. Onvoorzien
De post onvoorzien is niet gerealiseerd in 2023 en dit resulteert in een lastenonderschrijding op 'onvoorzien'.

1.Salarissen en sociale lasten
Bij HR, Juridische Zaken en Communicatie zijn, door krapte op de arbeidsmarkt, functies in 2023 niet volledig ingevuld. Deze werkzaamheden zijn deels ingevuld door middel van inhuur van personeel, waardoor de kosten op salarissen en sociale lasten met betrekking tot de vaste formatie lager uitkomen dan begroot. Daarnaast vallen de kosten voor ambtsjubilea in 2023 lager uit dan begroot.

3.Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten
Vanwege een te groot risico op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is er tijdelijk extra capaciteit ingezet van twee informatieadviseurs, één CISO en één Privacy Officer. Ook zijn er werkzaamheden door krapte op de arbeidsmarkt deels ingevuld door middel van inhuur van personeel. Deze kosten staan niet als inhuur begroot, maar zijn begroot op salarissen in de vaste formatie. Tot slot is er sprake van een lastenoverschrijding, door de hoge energie- en servicekosten in 2023 van het Twentehuis.

4. Subsidies en overdrachten
De lastenoverschrijding is veroorzaakt doordat de bijdrage aan IT-Platform niet op de juiste plaats staat begroot. Daarnaast zijn er vanuit UWV WAZO-uitkeringen binnengekomen, die niet zijn begroot. Verder zijn er hogere servicekosten doorberekend naar de onderhuurder, vanwege de hoge energieprijzen in 2023. Hierdoor is er sprake van een batenoverschrijding.

5. Rente en Dividend
De oorzaak van de batenoverschrijding is een fors rentevoordeel vanuit schatkistbankieren vanwege stijgende rentetarieven gedurende 2023.

7.2 Voorzieningen
In 2023 is een aanvullende toevoeging gedaan aan de pensioenvoorziening voor voormalige DB-leden op basis van actuariële berekeningen door een extern bureau. Daarnaast is er een kleine toevoeging gedaan aan de voorziening van verlofsparen op basis van gespaarde verlofuren in 2023 door medewerkers van B&O.

7.3 Afschrijvingen
ICT-hardware voor de reguliere organisatie is in 2023 minimaal vervangen, waardoor de afschrijvingslasten in 2023 lager uitkomen dan begroot.

7.5 Verrekeningen
Voor GGD projecten wordt ondersteuning gevraagd vanuit Bedrijfsvoering op het gebied van ICT, Financieel Advies en Communicatie dat door middel van interne personele verrekeningen ten gunste komt van Bedrijfsvoering. Verder is de aanvullende overheadbijdrage van Twentse Koers, die in het vierde kwartaal van 2023 definitief is geworden, niet begroot.

7.1 Mutaties reserves
Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd een meerjarige IT-reserve te vormen ten behoeve van het versterken van de IT-omgeving van SamenTwente. In 2023 is per jaareinde minder onttrokken vanuit de reserves dan begroot. Daarnaast is de post 'onvoorzien' niet gerealiseerd en wordt zodoende niet onttrokken vanuit de algemene reserve.

Coalitions of the Willing

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging		Jaarrekening		Verschil		Saldo
Coalitions of the Willing	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1. Salarissen en sociale lasten	0	2.580	0	2.451	0	130	130
3. Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten	0	511	0	1.064	0	-554	-554
4. Subsidies en overdrachten	3.064	20	3.273	20	-209	0	209
7.5 Verrekeningen	0	-47	0	-146	0	98	98
Subtotaal	**3.064**	**3.064**	**3.273**	**3.389**	**-209**	**-325**	**-116**
7.1 Mutaties reserves	0	0	116	0	-116	0	116
Gerealiseerd resultaat							**0**

Toelichting

1.Salarissen en sociale lasten
Vervoer
Voor de coalitie Vervoer zijn € 99.000 minder lasten gegenereerd dan begroot, omdat er geen personeel in loondienst was. Daar staan meer inhuur (categorie 3) en minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Toezicht en Kwaliteit
Voor de coalitie Toezicht en Kwaliteit zijn € 58.000 minder lasten gegenereerd dan begroot, omdat het personeel niet het gehele jaar in dienst was. Daar staan meer inhuur (categorie 3) en minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Huishoudelijke Ondersteuning
Voor deze coalitie zijn € 26.000 minder lasten gerealiseerd, doordat er geen jurist in dienst was. Daar staan minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Kennispunt Twente
Voor Kennispunt zijn er € 75.000 minder lasten gerealiseerd door lagere inschaling van medewerkers in loondienst dan begroot.

Twentse Koers
Voor deze coalitie zijn € 126.000 meer lasten gerealiseerd dan begroot.

3.Ingeleend/uitgeleend personeel, goederen en diensten

Vervoer
Voor deze coalitie zijn in totaal € 109.000 aan extra lasten gerealiseerd. In plaats van loondienst was er sprake van inhuur en voor ICT zijn meer kosten gemaakt dan begroot. Daar staan minder lasten (categorie 1) en meer baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Vervoer (lokale kosten)
Voor deze coalitie zijn in totaal voor € 188.000 aan lasten gerealiseerd die niet begroot zijn. Daar staan baten (categorie 4) tegenover die niet begroot zijn. Per saldo heeft dit geen effect.

Toezicht en Kwaliteit
Voor deze coalitie zijn in totaal € 55.000 aan extra lasten gerealiseerd. In plaats van loondienst was er sprake van inhuur gedurende een aantal maanden en voor ICT zijn meer kosten gemaakt dan begroot. Daar staan minder lasten (categorie 1) en minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Huishoudelijke Ondersteuning
Voor deze coalitie is de realisatie van lasten € 30.000 lager dan begroot. Er is minder inzet op inhuur geweest, maar daartegenover staat een extra communicatiecampagne die niet begroot was. Daar staan minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Kennispunt Twente
Kennispunt heeft € 102.000 meer lasten gerealiseerd dan begroot.

Twentse Koers
Voor deze coalitie zijn 134.000 meer lasten gerealiseerd dan begroot.

4. Subsidies en overdrachten
Vervoer
Voor deze coalitie zijn in totaal € 9.000 meer baten gerealiseerd. Daar staan minder lasten in categorie 1 en meer lasten in categorie 3 tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Vervoer (lokale kosten)
Voor deze coalitie zijn in totaal voor € 188.000 aan baten gerealiseerd die niet begroot zijn. Daar staan lasten (categorie 3) tegenover die niet begroot zijn. Per saldo heeft dit geen effect.

Toezicht en Kwaliteit
Voor deze coalitie zijn in totaal voor € 3.000 minder baten gerealiseerd dan begroot. In plaats van loondienst was er sprake van inhuur en voor ICT zijn kosten gemaakt die niet waren begroot. Daar staan minder lasten (categorie 1) en minder baten (categorie 4) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Huishoudelijke ondersteuning
Voor deze coalitie zijn in totaal € 56.000 minder baten gerealiseerd. Daar staan minder lasten (categorie 1 en 3) tegenover. Per saldo heeft dit geen effect.

Kennispunt Twente
Voor de coalitie Kennispunt zijn € 251.000 minder baten gerealiseerd dan begroot.

Twentse Koers
Voor deze coalitie zijn € 320.000 euro meer baten gerealiseerd dan begroot.

7.5 Verrekeningen
Kennispunt
Voor de coalitie Kennispunt zijn € 135.000 minder lasten gerealiseerd middels verrekeningen. Dit heeft te maken met de interne doorbelasting vanuit OZJT. Dit is ook de reden dat de baten lager zijn dan begroot.

Twentse Koers
Voor deze coalitie zijn € 37.000 meer lasten gerealiseerd dan begroot.

7.1 Mutaties reserves
Het negatieve jaarrekeningresultaat van Kennispunt Twente wordt onttrokken uit de reserve.

7.2.4 Overzicht van incidentele baten en lasten en structureel saldo

Op basis van wet- en regelgeving moet de begroting structureel en reëel in evenwicht zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Voor het inzicht in de financiële positie op korte en lange termijn is het van groot belang om een goed beeld te hebben van het structureel saldo. Hieronder treft u het overzicht van incidentele baten en lasten aan. In overeenstemming met het BBV zijn bij SamenTwente de reserve mutaties in beginsel incidenteel. Het overzicht van incidentele reservemutaties treft u aan op pagina 94.

Incidentele baten

Incidentele baten Bedragen x € 1.000,-	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
GGD Twente			
COVID-19	11.185	11.909	0
Rijksvaccinatieprogramma HPV	1.000	550	0
Vluchtelingen Oekraïne	414	250	0
UWV uitkering	349	0	0
VIP en GALA	1.198	1.368	0
GHOR Monitor	77	75	0
Belastingteruggave GGiD	752	0	0
Totaal GGD Twente	**14.975**	**14.152**	**0**
Bestuur & Ondersteuning			
Incidentele dekking overhead	446	396	0
UWV uitkering (WAZO)	55	0	0
Rentevoordeel schatkistbankieren	489	0	0
Totaal Bestuur & Ondersteuning	**990**	**396**	**0**
OZJT			
Transformatiemiddelen jeugdhulpstelstel Twente (o.a. Samenwerkingsagenda)	244	200	0
Aanpak Wachttijden Jeugdhulp Twente	351	555	0
Diverse opdrachten gerelateerd aan werkplan OZJT	211	228	0
Totaal OZJT	**806**	**983**	**0**
Coalitions of the Willing			
Twentse Koers	1.134	811	0
Totaal Coalitions of the Willing	**1.134**	**811**	**0**
Veilig Thuis Twente			
Subsidies centrumgemeente Enschede	307	307	0
Aanvullende subsidie Centrumgemeente Enschede	250	250	0
UWV uitkeringen	101	0	0
Totaal Veilig Thuis Twente	**658**	**557**	**0**
Totaal incidentele baten	**18.563**	**16.899**	**0**

Tabel 4 Overzicht incidentele baten

Toelichting incidentele baten

GGD Twente

COVID-19	GGD Twente heeft in de bestrijding van het coronavirus extra kosten moeten maken voor testen, vaccineren en bron en contact onderzoek. Deze kosten worden middels de meerkostenregeling door het Rijk bekostigd.
Rijksvaccinatieprogramma HPV	In 2023 is de inhaalcampagne voor de HPV vaccinatie uitgevoerd. Dit betreft de 12- tot 18-jarigen die door de JGZ zijn gevaccineerd en de 18- tot 27-jarigen die door de AGZ zijn gevaccineerd.
Vluchtelingen Oekraïne	In 2023 zijn de werkzaamheden voor de Oekraïense ontheemden voortgezet. Deze vluchtelingen hebben volgens de wet Publieke gezondheid recht op zorg in Nederland. Deze werkzaamheden zijn bekostigd vanuit het gemeentefonds.
UWV uitkering	GGD Twente ontvangt uitkeringen vanuit het UWV wanneer een medewerker met zwangerschapsverlof gaat. Met deze vergoeding kan vervanging worden geregeld, zodat de werkzaamheden voort gezet kunnen worden.
VIP en GALA	Via een SPUK uitkering is in 2023 het programma Versterking Infectieziekte bestrijding en Pandemische Paraatheid opgestart. Daarnaast is via de gemeenten GALA (Gezond- en Actief Leven Akkoord) geld ontvangen ten behoeve van het versterken van de kennis- en advies functie bij de GGD.
GHOR Monitor	Door ZONMW is Gezondheidsonderzoek bij Rampen gefinancierd. In 2023 betroffen het met name de Jongvolwassenenmonitor en de Volwassenen ouderenmonitor.
Belastingteruggave GGiD	Samen met twee andere GGD-en en onder begeleiding van een externe fiscalist hebben we een verzoek tot teruggave ingediend bij de belastingdienst voor een deel van de betaalde btw. In februari 2024 is de teruggave goedgekeurd door de belastingdienst.

Bestuur & Ondersteuning

Incidentele dekking overhead	In 2023 heeft Bedrijfsvoering incidentele overhead vanuit diverse projecten ontvangen, waarvoor Bedrijfsvoering ondersteuning verleent. Tevens worden binnen de GGD projecten uitgevoerd waarop ondersteuning vanuit Bedrijfsvoering wordt gevraagd. Deze extra incidentele overhead heeft in 2023 niet direct tot even hoge kosten geleid.
UWV uitkering (WAZO)	Bedrijfsvoering ontvangt uitkeringen vanuit het UWV wanneer een medewerker met zwangerschapsverlof gaat. Met deze vergoeding kan vervanging worden geregeld, zodat de werkzaamheden voortgezet kunnen worden.
Rentevoordeel schatkistbankieren	In 2023 is het rentepercentage van 1,9% in het eerste kwartaal gestegen naar 3,9% in het vierde kwartaal. Hierdoor is er een grote rentebate ontstaan vanuit schatkistbankieren.

OZJT

Transformatiemiddelen jeugdhulpstelstel Twente (o.a. Samenwerkingsagenda)	Ontvangen subsidiemiddelen Rijk (via centrumgemeente Enschede) voor transformatie Twentse jeugd. Een deel van deze 'geoormerkte' middelen is besteed in 2023 voor onder andere de Samenwerkingsagenda, Zorgmakelaar en Ontwikkelagenda.
Aanpak Wachttijden Jeugdhulp Twente	Bijdragen van de deelnemende gemeenten voor een netwerk aanpak van de jeugdhulp, waarbij er een structurele reductie van de wachttijden in de keten van jeugdhulp moet worden gerealiseerd.
Diverse opdrachten gerelateerd aan werkplan OZJT	Bijdragen welke gerelateerd zijn aan extra opdrachten betreffende Inkoop, Reële tarieven en Afbouw Jeugdzorg Plus.

Veilig Thuis Twente

Subsidies centrumgemeente Enschede	Ontvangen eenmalige subsidiegelden centrumgemeente Enschede ten behoeve van chatfunctie, tijdelijke huisverboden en meerjarenagenda LNVT.
Aanvullende incidentele subsidie centrumgemeente Enschede	Aanvullende incidentele subsidie voor de inhuur van extra personeel om de ontstane wachtlijst weg te werken en te voorkomen dat deze verder oploopt.
UWV uitkering	WAZO uitkeringen. Met deze vergoeding wordt vervanging geregeld om de werkzaamheden voort te kunnen zetten.

Coalitions of the Willing

Twentse Koers	Dit zijn de baten van de Twentse Koers in 2023. Deze worden gefinancierd op incidentele basis door het Rijk via de SPUK IZA en via subsidies van onder meer de provincie Overijssel.

Incidentele lasten

Incidentele lasten Bedragen x € 1.000,-	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
GGD Twente			
COVID-19	11.185	11.909	0
Rijksvaccinatieprogramma	540	550	0
Vluchtelingen Oekraïne	414	250	0
Afwikkeling GGiD	97	120	0
Aanbesteding nieuw digitaal dossier	100	64	0
UWV	65	0	0
VIP en GALA	864	1.368	0
GHOR Monitor	77	75	0
Tekort op de looncompensatie	697	0	0
Voorziening verlofsparen	75	0	0
Totaal GGD Twente	**14.114**	**14.336**	**0**
Bestuur & Ondersteuning			
Inhuur derden i.v.m. versterking Informatiebeveiliging & Privacy	777	0	0
Waardering Pensioenvoorziening voormalige DB leden	123	0	0
Versterken IT-omgeving	36	58	0
Tekort op de looncompensatie	224	0	0
Totaal Bestuur & Ondersteuning	**1.160**	**58**	**0**
Veranderopdracht Regio Twente			
Personeelskosten	82	117	0
Inhuur en overig	126	123	0
Afboeken activa	8.040	8.040	0
Afboeken lening MKB fonds	132	0	0
Totaal Veranderopdracht	**8.380**	**8.280**	**0**
OZJT			
Transformatiemiddelen jeugdhulpstelstel Twente (o.a. Samenwerkingsagenda)	244	200	0
Aanpak Wachttijden Jeugdhulp Twente	351	555	0
Diverse opdrachten gerelateerd aan werkplan OZJT	529	552	0
Inhuur manager OZJT	176	0	0
Tekort op de looncompensatie	96	0	0
Totaal OZJT	**1.396**	**1.307**	**0**
Coalitions of the Willing			
Resultaat Kennispunt Twente	116	0	0
Twentse Koers	1.134	811	0
Totaal Coalitions of the Willing	**1.250**	**811**	**0**
Veilig Thuis Twente			
Subsidies centrumgemeente Enschede	307	307	0
Aanvullende inc. subsidie centrumgemeente Enschede	250	250	0
Kosten voormalig personeel	149	0	0
Tekort op de looncompensatie	246	0	
Totaal Veilig Thuis Twente	**952**	**557**	**0**
Totaal incidentele lasten	**27.252**	**25.349**	**0**

Tabel 5 Overzicht incidentele lasten

Toelichting incidentele lasten

GGD Twente

COVID-19	GGD Twente heeft in de bestrijding van het coronavirus extra kosten moeten maken voor testen, vaccineren en bron en contact onderzoek. Deze kosten worden middels de meerkostenregeling door het Rijk bekostigd.
Rijksvaccinatieprogramma	In 2023 is de inhaalcampagne voor de HPV vaccinatie uitgevoerd. Dit betreft de 12- tot 18-jarigen die door de JGZ zijn gevaccineerd en de 18- tot 27-jarigen die door de AGZ zijn gevaccineerd.
Vluchtelingen Oekraïne	In 2023 zijn de werkzaamheden voor de Oekraïense ontheemden voortgezet. Deze vluchtelingen hebben volgens de wet Publieke gezondheid recht op zorg in Nederland. Deze werkzaamheden zijn bekostigd vanuit het gemeentefonds.
Afwikkeling GGiD	Eind 2022 heeft het algemeen bestuur het besluit genomen om te stoppen met het GGiD. De kosten die in 2023 gemaakt zijn hebben betrekking op de evaluatie die heeft plaatsgevonden en op de juridische kosten in het kader van de rechtszaak.
Aanbesteding nieuw digitaal dossier	Eind 2022 heeft het algemeen bestuur het besluit genomen om te stoppen met het GGiD. De kosten voor de aanbesteding van het nieuwe digitaal dossier hebben betrekking op de projectleiding en op de externe juridische toets voor publicatie.
UWV	GGD Twente betaalt de WW kosten aan het UWV van medewerkers die uit dienst gaan. Deze kosten zijn lager gezien de gunstige arbeidsmarkt voor werknemers.
VIP en GALA	Via een SPUK uitkering is in 2023 het programma Versterking Infectieziekte bestrijding en Pandemische Paraatheid opgestart. Aangezien het een verscheidenheid aan functies betreft, heeft de invulling lopende het jaar plaatsgevonden en is in eerste instantie deels door eigen medewerkers uitgevoerd. Ook is GALA (Gezond- en Actief Leven Akkoord) geld ontvangen via de gemeenten ten behoeve van het versterken van de kennis en advies functie bij de GGD.
GHOR Monitor	Door ZONMW is Gezondheidsonderzoek bij Rampen gefinancierd. In 2023 betroffen het met name de Jongvolwassenenmonitor en de Volwassenen ouderenmonitor.
Tekort op de looncompensatie	Het tekort op de looncompensatie wordt veroorzaakt doordat de werkelijke CAO stijging 3,7% hoger is geweest dan de verwachte 2,3% die in de begroting is opgenomen.
Voorziening verlofsparen	Medewerkers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om verlof te sparen. In overeenstemming BBV regelgeving is hiervoor een voorziening ingesteld.

Bestuur & Ondersteuning

Inhuur derden i.v.m. versterking Informatiebeveiliging & Privacy	Inhuur van tijdelijke extra capaciteit bij Informatiebeveiliging & Privacy, om aan de vereiste taken van informatieveiligheid en privacy te kunnen voldoen. Daarnaast inhuur bij HR, Juridische Zaken, Receptie en op het gebied van externe recruitment, vanwege zwangerschapsverlof en het feit dat vacatures later zijn ingevuld door krapte op de arbeidsmarkt.
Waardering Pensioenvoorziening voormalige DB leden	Aanvullende toevoeging aan de pensioenvoorziening voor voormalige DB-leden op basis van actuariële berekeningen door een extern bureau.
Versterken IT-omgeving	De investering in het versterken van de IT-omgeving in 2023.
Tekort op de looncompensatie	Het tekort op de looncompensatie wordt veroorzaakt doordat de werkelijke CAO stijging 3,7% hoger is geweest dan de verwachte 2,3% die in de begroting is opgenomen.

Veranderopdracht

Personeelskosten	Personeelskosten van (voormalige) medewerkers, die nog geen andere werkplek hebben gevonden.

Inhuur en overig	De kosten voor het 4-jarig werkprogramma en de bewegwijzering in het Twentehuis.
Afboeken activa	Afboeking van het IFT, vanwege de samenvoeging van IFT met IFO en daarmee de verkoop aan IFO.
Afboeken lening MKB fonds	Afwaardering van een verstrekte geldlening van het MKB-fonds, vanwege faillissement van een bedrijf.
OZJT	
Transformatiemiddelen jeugdhulpstelstel Twente (o.a. Samenwerkingsagenda)	Lasten die zijn gemaakt voor transformatie Twentse jeugd. In 2023 is een deel van deze 'geoormerkte' middelen besteed voor onder andere de Samenwerkingsagenda, Zorgmakelaar en Ontwikkelagenda.
Aanpak Wachttijden Jeugdhulp Twente	Lasten voor een netwerk aanpak van de jeugdhulp, waarbij er een structurele reductie van de wachttijden in de keten van jeugdhulp moet worden gerealiseerd.
Diverse opdrachten gerelateerd aan werkplan OZJT	Lasten welke gerelateerd zijn aan extra opdrachten betreffende Inkoop, Reële tarieven en Afbouw Jeugdzorg Plus.
Inhuur manager OZJT	Inhuur van een interim manager als gevolg van ziekte van de manager OZJT.
Veilig Thuis Twente	
Subsidies centrumgemeente Enschede	Ontvangen eenmalige subsidiegelden centrumgemeente Enschede ten behoeve van chatfunctie, tijdelijke huisverboden en meerjarenagenda LNVT.
Aanvullende incidentele subsidie centrumgemeente Enschede	Aanvullende incidentele subsidie voor de inhuur van extra personeel om de ontstane wachtlijst weg te werken en te voorkomen dat deze verder oploopt.
Kosten voormalig personeel	Dit betreft kosten die gemaakt zijn voor voormalig personeel.
Tekort op de looncompensatie	Het tekort op de looncompensatie wordt veroorzaakt doordat de werkelijke CAO stijging 3,7% hoger is geweest dan de verwachte 2,3% die in de begroting is opgenomen.
Coalitions of the Willing	
Kennispunt Twente	Deze coalitie heeft een negatief resultaat gerealiseerd in 2023. Conform afspraken wordt bedrag onttrokken uit de reserve Kennispunt Twente.
Twentse Koers	Dit zijn de uitgaven van de Twentse Koers in 2023. Deze worden gefinancierd op incidentele basis door het Rijk via de SPUK IZA en via subsidies van onder meer de provincie Overijssel.

Structureel saldo

Bedragen x € 1.000	2023
Saldo baten en lasten	-8.722
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	8.990
Jaarrekeningsaldo	**267**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-301
Structureel saldo	**-34**

7.2.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid

U treft in onderstaande tabel de normering aan van de begrotingsrechtmatigheid in overeenstemming met artikel 11 lid 4 van onze financiële verordening.

Legenda:
Rechtmatig is een lastenoverschrijding op programmaniveau die:
a) geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde inkomsten;
b) waarbij er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
c) waarbij er is sprake van een overschrijding die volgens de afspraken met het algemeen bestuur wordt verrekend met een (egalisatie)reserve;
d) past binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig kon worden gesignaleerd en aanhangig kon worden gemaakt;
e) geautoriseerd is door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Analyse begrotingsrechtmatigheid	Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begrotingsafwijking			Waarvan rechtmatige lasten	Waarvan onrechtmatige lasten	Categorie
bedragen x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo			
GGD Twente	21.080	41.543	-20.464	22.458	42.404	-19.945	1.379	861	518	861	0	A/E
OZJT	1.622	4.528	-2.906	1.301	4.167	-2.866	-321	-360	40	-360	0	-
Veilig Thuis Twente	3.054	6.155	-3.101	3.101	6.762	-3.661	47	607	-560	607	0	A/E
Bestuur & Ondersteuning	1.132	9.756	-8.624	1.684	9.977	-8.293	552	222	330	222	0	D/E
Veranderopdracht Regio Twente	24	8.303	-8.280	106	8.428	-8.322	83	125	-42	125	0	C
Coalition of the Willing	3.064	3.064	0	3.273	3.389	-116	209	325	-116	325	0	C
Subtotaal programma's	**29.974**	**73.348**	**-43.374**	**31.923**	**75.128**	**-43.204**	**1.949**	**1.780**	**170**	**1.780**	**0**	**-**
Algemene dekkingsmiddelen												
Gemeentelijke bijdragen	34.482	0	34.482	34.482	0	34.482						
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	**34.482**	**0**	**34.482**	**34.482**	**0**	**34.482**						
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**64.456**	**73.348**	**-8.892**	**66.405**	**75.128**	**-8.722**						
Mutaties reserves												
Bestuur & Ondersteuning	103	0	103	36	0	36						
GGD Twente	185	0	185	198	0	198						
OZJT	324	0	324	318	0	318						
Veilig Thuis Twente	0	0	0	0	0	0						
Veranderopdracht Regio Twente	8.280	0	8.280	8.322	0	8.322						
Coalition of the Willing	0	0	0	116	0	116						
Totaal mutaties reserves	**8.892**	**0**	**8.892**	**8.990**	**0**	**8.990**						
Gerealiseerd resultaat	**73.348**	**73.348**	**0**	**75.395**	**75.128**	**267**						

Tabel 6 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Toelichting analyse begrotingsrechtmatigheid

Lastenoverschrijdingen

GGD Twente lastenoverschrijding van €861.000
Deze lastenoverschrijding wordt door het volgende veroorzaakt:

- Bij Forensische geneeskunde is een lastenoverschrijding van € 162.000 gerealiseerd als gevolg van stijgende kosten voor de forensisch artsen. Hier is het algemeen bestuur over geïnformeerd via de Bestuursrapportage.
- Binnen de overige afdelingen van AGZ is een lastenoverschrijding van € 471.000 gerealiseerd. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door aanvullende taken, zoals HPV 18- tot 27-jarigen, VIP, CSG en een hogere instroom van asielzoekers. Voor al deze taken staan direct hieraan gerelateerde extra inkomsten tegenover die de lastenoverschrijding compenseren.

- Binnen de JGZ is een lastenoverschrijding gerealiseerd van € 1.203.000. Deze lastenoverschrijding wordt door het volgende veroorzaakt: Het tekort op de looncompensatie, aanvullende taken voor het RVP, PGA en Oekraïense ontheemden. Voor al deze aanvullende taken staan extra inkomsten tegenover. Daarnaast is er een tekort op de prijscompensatie, waardoor de begroting voor huisvesting te laag was voor de gestegen huisvestingskosten. Deze ontwikkeling is genoemd in de Bestuursrapportage.
- Er is een lastenonderschrijding gerealiseerd op corona van € 725.000
- Op de overige onderdelen van de GGD is een lastenonderschrijding gerealiseerd van € 250.000.

Veilig Thuis Twente lastenoverschrijding van € 607.000

- Er is sprake van een onderschrijding bij de lasten van eigen personeel van € 52.000 euro. Veel medewerkers zijn lager ingeschaald dan waarop begroot wordt, namelijk max-1. Daarnaast zijn vacatures soms later ingevuld dan begroot. Deze onderschrijding is ingevuld door ingeleend personeel.
- Er is sprake van een overschrijding van de lasten van € 656.000 door externe inhuur. Van dit bedrag wordt € 108.000 gedekt door een aanvullende incidentele subsidie van de centrumgemeenten Enschede om wachtlijsten weg te werken. Daarnaast wordt de overschrijding gedekt door ontvangen UWV gelden van € 101.000. Ten slotte is via de Bestuursrapportage aan het algemeen bestuur gemeld dat er een overschrijding wordt verwacht door externe inhuur in verband met de grote stijging van het aantal meldingen.

Bestuur en ondersteuning lastenoverschrijding van € 222.000

Binnen Bestuur & Ondersteuning is er sprake van een lastenoverschrijding als gevolg van:

- Inhuur van informatieadviseurs, CISO en Privacy Officer, waarmee de risico's op het gebied van Informatiebeveiliging & Privacy in 2023 zo goed mogelijk zijn beheerst. Dat deze ontwikkeling leidt tot extra uitgaven is in de Bestuursrapportage aan het algemeen bestuur gecommuniceerd.
- Inhuur van externe recruitment, waarmee het hoge aantal vacatures bij SamenTwente is ingevuld in een krappe arbeidsmarkt. Ook dit is in de Bestuursrapportage opgenomen.
- Een tekort op servicekosten door stijgende energieprijzen, stijgende energiebelasting en stijgende kosten voor het netbeheer was ook verwacht in de Bestuursrapportage.
- Ten slotte is bij het opstellen van de jaarrekening een externe actuariële berekening gemaakt voor de pensioenvoorziening. In verband met stijgende pensioenuitkeringen en aanpassing van de leeftijdsterugstellingen is er een extra dotatie gedaan aan de pensioenvoorziening. Deze overschrijding past binnen bestaand beleid, maar kon niet eerder aan het bestuur aanhangig worden gemaakt.

Veranderopdracht Regio Twente lastenoverschrijding van € 125.000

- Er is een lastenoverschrijding ontstaan vanwege het afboeken van een lening verstrekt vanuit het MKB-fonds in verband met faillissement van een kredietnemer. In overeenstemming met afspraken met het algemeen bestuur worden alle lasten (en overschrijdingen hiervan) vanuit de veranderopdracht gedekt uit hiervoor ingestelde reserves.

Coalition of the Willing lastenoverschrijding van € 325.000

- Kenmerkend aan een Coalitie is dat alle baten en lasten gedekt worden door de deelnemers aan deze coalitie. De uitgaven mogen namelijk geen effect hebben op de deelnemer bijdrage van 14 gemeenten op de basistaken van SamenTwente. Er is sprake van een lastenoverschrijding die voornamelijk ontstaat door Twentse Koers, € 323.000, maar hier tegenover staat ook een direct hieraan gerelateerde batenoverschrijding. Het negatieve saldo van de Coalition of the Willing van € 116.000 ontstaat door het negatieve jaarrekening resultaat van Kennispunt Twente. Dit tekort is in overeenstemming met de afspraken onttrokken uit de reserve van Kennispunt Twente.

7.2.6 Wet Normering Topinkomens

Inleiding
De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) zegt dat de totale bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden in 2023 met dienstbetrekking niet mag uitstijgen boven € 223.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage door de werkgever bij een voltijd dienstverband.

Overzicht topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2023	
Naam en functie(s)	**Mw. S. Dinsbach** Directeur Publieke gezondheid/ secretaris/directeur SamenTwente
Omvang dienstverband in fte	1
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Aanvang en einde functievervulling	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging 2023	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	141.561
Beloningen betaalbaar op termijn	22.569
Subtotaal	**164.130**
Individueel bezoldigingsmaximum	223.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	**164.130**
Reden overschrijding maximum	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband	1 fte
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging 2022	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 143.309
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.713
Subtotaal	**€ 166.022**
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 216.000
Totale bezoldiging	**€ 166.022**

Tabel 7 WNT Overzicht topfunctionarissen 2023

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur wordt gevormd door politieke ambtsdragers vanuit de deelnemende gemeenten. Deze vervullen hun functie **onbezoldigd** en hebben geen dienstverband bij SamenTwente. Eind 2023 werd het algemeen bestuur gevormd door:

Naam	Functie	Gemeente
De heer E. van Mierlo	Lid algemeen bestuur	Almelo
De heer M. Geerdink	Lid algemeen bestuur	Borne
De heer R. de Way	Lid algemeen bestuur	Dinkelland
De heer C.F.M. Bruggink	Voorzitter algemeen bestuur/ dagelijks bestuur	Hengelo
De heer H. Vedder	Lid algemeen bestuur/ dagelijks bestuur	Enschede
De heer P. van Zwanenburg	Lid algemeen bestuur	Haaksbergen
Mevrouw A. Dubbink	Lid algemeen bestuur	Hellendoorn
Mevrouw H. Rohaan-Vlijm	Lid algemeen bestuur	Hof van Twente
Mevrouw M. Oosterbroek	Lid algemeen bestuur	Losser
Mevrouw M. Rödel	Lid algemeen bestuur	Oldenzaal
De heer B. Beens	Lid algemeen bestuur	Rijssen-Holten
Mevrouw H.M.N. Berning-Everlo	Lid algemeen bestuur	Tubbergen
De heer M. Paters	Lid algemeen bestuur/ dagelijks bestuur	Twenterand
De heer J.J.A. ter Keurst	Lid algemeen bestuur	Wierden

Tabel 8 Leden algemeen bestuur en dagelijks bestuur per einde 2023

7.2.7 Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Tot 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid. Met ingang van 2023 geeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording af. Het algemeen bestuur heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre deze criteria zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 6 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 751.279. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Toelichting (bedragen x € 1.000)		Fouten	Onduidelijkheden
	Begrotingscriterium		
	Overschrijding lasten programma GGD Twente	861	-
	Overschrijding lasten programma Veilig Thuis Twente	607	-
	Overschrijding lasten programma Bestuur & Ondersteuning	222	-
	Overschrijding lasten programma Veranderopdracht Regio Twente	125	-
	Overschrijding lasten programma Coalitions of the Willing	325	-
1A	***Saldo overschrijding lasten programma's***	***2.140***	**-**
1B	Overschrijding investeringskredieten	161	-
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	-	-
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld.	2.624	
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (1a+1b+2+3)	***4.925***	**-**
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid door het algemeen bestuur en daarmee vooraf als acceptabel is geduid in de financiële verordening en toegelicht in hoofdstuk 7.2.5 van deze jaarstukken.	2.301	-
5.	**Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (1a+1b+2+3-4)**	**2.624**	-
	Voorwaardencriterium		
	Afwijkingen voorwaardencriterium – inkoop & aanbesteding	**-**	**349**
	M&O criterium		-
	Afwijkingen M&O criterium	**-**	**-**
	Totaal afwijkingen	**4.925**	**349**
	Verantwoordingsgrens	**751**	**751**
	Totaal afwijkingen die de verantwoordingsgrens overschrijden	**4.174**	**-**

Toelichting

Begrotingscriterium
De begrotings- en kredietoverschrijdingen zijn toegelicht in hoofdstuk Analyse begrotingsrechtmatigheid. Daarbij is geconcludeerd dat de geconstateerde begrotings- en kredietoverschrijdingen vallen binnen de categorie posten waarvan het algemeen bestuur vooraf in de Financiële verordening SamenTwente 2023 heeft bepaald dat deze acceptabel zijn (artikel 11, lid 3 en 4). Op basis van artikel 11 lid 5 van de financiële verordening zijn deze begrotingsonrechtmatigheden toegelicht in de jaarrekening hoofdstuk 7.2.5.
Er resteert een begrotingsonrechtmatigheid van € 2,6 miljoen als gevolg van het formeel niet tijdig melden van overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten. Daarmee kwalificeren deze verschillen als onrechtmatig. Deze baten overschrijdingen en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn wel in de tussentijdse Bestuursrapportages gemeld aan het algemeen bestuur en zijn toegelicht in deze jaarstukken in hoofdstuk 7.2.3. Maar omdat er formeel in de financiële verordening geen afspraken zijn gemaakt over wanneer er sprake is van tijdig melden aan het algemeen bestuur van deze type begrotingsafwijkingen, worden ze op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV als onrechtmatig bestempeld.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

8. Balans en de toelichting

8.1 Balans per 31-12-2023
Voor resultaatbestemming en na verwerking van mutaties in de bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000).

Activa	Eind	Eind
(x € 1.1000)	2023	2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**3.221**	**3.123**
Inrichting bedrijfsgebouwen	2.159	2.266
Meubilair	540	569
Machines, apparaten en installaties	522	288
Financiële vaste activa	**200**	**8.372**
Deelneming Innovatiefonds Twente	0	8.040
Leningen u/g MKB fonds	200	332
Totaal vaste activa	***3.421***	***11.495***
Vlottende activa		
Vorderingen	18.510	10.882
Liquide middelen	34	7
Overlopende activa	3.589	3.232
Totaal vlottende activa	***22.132***	***14.121***
Totaal Activa	**25.554**	**25.615**

Passiva	Eind	Eind
(x € 1.1000)	2023	2022
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	**4.105**	**12.827**
Algemene reserve	131	100
Bestemmingsreserves	3.706	12.727
Gerealiseerd resultaat	268	0
Vreemd vermogen	**1.649**	**1.422**
Voorzieningen	659	264
Langlopende schulden	989	1.159
Totaal vaste passiva	***5.754***	***14.249***
Vlottende passiva		
Kortlopende schulden	1.736	2.171
Overlopende passiva	18.064	9.195
Totaal vlottende passiva	***19.800***	***11.366***
Totaal Passiva	**25.554**	**25.615**

8.2 Toelichting op de balans per 31-12-2023
Bedragen x € 1.000.

Activa
A. Vaste activa:

Het onderstaande overzicht geeft de onderverdeling weer van de investeringen met een economisch nut en het verloop van de boekwaarde:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Afschrijvingen	Rubricering	Bijdragen van derden	Desinvesteringen	Investeringen	Boekwaarde 31-12-2022
Overige materiele vaste activa: Inrichting bedrijfsgebouwen	2.159	-201	-12	-192	-38	337	2.266
Overige materiele vaste activa: Meubilair	540	-100	-	-	-	71	569
Machines, apparaten en installaties	522	-119	12	-	-	341	288
Totaal	**3.221**	**-420**	**0**	**-192**	**-38**	**749**	**3.123**

Ten opzichte van de jaarrekening van 2022 is het overzicht van de materiële vaste activa opnieuw opgebouwd. Dit heeft te maken met de overdracht van activa aan het Recreatieschap Twente. Na deze overdracht zou op basis van het overzicht van vorig jaar voornamelijk de categorie “Overige materiële vaste activa” overblijven. Deze categorie is dit jaar uitgesplitst in de categorieën inrichting bedrijfsgebouwen en meubilair. Voor beide categorieën geldt dat het materiële vaste activa betreft van ons hoofdgebouw het Twentehuis in Enschede en onze nevenlocaties in Twente bestaande uit de consultatiebureaus Jeugdgezondheidszorg.

Rubricering
De rubricering betreft de aanpassing van een investering die per abuis vorig jaar is verantwoord onder de categorie “Overige materiële vaste activa”. Deze investering betreft apparatuur en installaties in het Twentehuis.

Bijdragen van derden
Ter bestrijding van COVID-19 is een investering gedaan van € 192.000 in inrichting van werkplekken in het Twentehuis. Deze investering is in overeenstemming met de meerkostenregeling COVID-19 in rekening gebracht bij het ministerie van VWS en op de balans in mindering gebracht op de investering.

Desinvesteringen
In de jaarstukken van 2022 is uiteengezet dat Twente Board per 2023 geen huisvesting meer afneemt in het Twentehuis. Hierdoor stond een deel van het Twentehuis leeg. Om deze ruimte weer efficiënt te kunnen gebruiken is deze ruimte heringericht en hierbij is de resterende boekwaarde van de investering die in het verleden is gedaan voor deze ruimte afgeboekt.

Investeringen
De gedane investeringen in het boekjaar staan in het onderstaande overzicht vermeld:

Toelichting investeringen	Bedrag
Vervangingsinvesteringen ICT (laptops, telefoons en schermen)	341
Subtotaal investeringen Machines, apparaten en installaties	**341**
Inrichting Twentehuis	321
Inrichting consultatiebureaus JGZ	16
Subtotaal investeringen inrichting bedrijfsgebouwen	**337**
Meubilair Twentehuis	40
Meubilair consultatiebureaus JGZ	31
Subtotaal investeringen meubilair	**71**
Totaal	**749**

Financiële vaste activa:
Deze post bestaat uit kapitaalverstrekkingen en uit verstrekte leningen. Het verloop van de kapitaalverstrekkingen gedurende het jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Kapitaalverstrekkingen	Boekwaarde 31-12-2023	Afwaarderingen	Afschrijving/ Aflossing	Investeringen	Boekwaarde 31-12-2022
Deelneming in Oost NL (1 aandeel)	-	-	0	-	0
Deelneming Innovatiefonds Twente B.V.	-	-	-8.040	-	8.040
Totaal kapitaalverstrekkingen	**-**	**-**	**-8.040**	**-**	**8.040**

Na een intensief bestuurlijk traject heeft het algemeen bestuur mede op advies van het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Structuur Versterking op 11 oktober 2023 besloten om het Innovatie Twente te verkopen en te laten fuseren met Innovatiefonds Overijssel. De boekwaarde (€ 8 miljoen) van het fonds is afgeboekt. Op programmaniveau is deze post als last verwerkt bij het programma Veranderopdracht Regio Twente. Deze last is volledig gedekt vanuit de reserve waardering Innovatiefonds Twente die per 31 december 2023 is vrijgevallen in de exploitatie. Ook van het aandeel in Oost NL is de boekwaarde (€ 1,52) afgeboekt. Deze is in overeenstemming met de aandeelhoudersovereenkomst voor € 2,00 teruggekocht door Oost NL.

Leningen	Boekwaarde 31-12-2023	Afwaarderingen	Aflossingen	Investeringen	Boekwaarde 31-12-2022
Lening u/g MKB-fonds Agenda van Twente 2008-2017	200	-132	-	-	332
Totaal leningen	**200**	**-132**	**-**	**-**	**332**

Totaal financiële vaste activa	**200**	**-132**	**-8.040**	**-**	**8.372**

Waardering verstrekte geldleningen MKB-fonds
Door onze rechtsvoorganger, Regio Twente, zijn in het kader van de Agenda van Twente 2008-2017 risicovolle kredieten verstrekt aan innovaties in een zeer vroege fase. Voor het risico van de afwaarderingen is geen voorziening getroffen, omdat de geldleningen volledig zijn gefinancierd en gedekt uit het investeringsprogramma Agenda van Twente en de hiervoor op de balans gereserveerde middelen. Na de reorganisatie van Regio Twente heeft het algemeen bestuur besloten om zowel het eigendom als het beheer van deze leningen bij SamenTwente te laten. Dit heeft te maken met de beperkte hoeveelheid en

omvang van de leningen. De waardering van de kredieten is ook in 2023 uitgevoerd door de werkgroep kredieten. In deze werkgroep zijn de specialismen vertegenwoordigd die nodig zijn voor goed beheer van deze kredieten. Eind 2023 hebben we nog vijf kredieten (vier ondernemingen) in beheer. Van deze kredieten hebben eind 2023 twee kredieten (één onderneming) nog een boekwaarde van € 200.000.

Afwaardering
Eén lening is in verband met faillissement van de kredietnemer afgeboekt. Dit betreft een bedrag van € 132.000. De lasten van de afboeking zijn gedekt uit de hiervoor ingestelde reserve.

B. Vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar:
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen op openbare lichamen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.334	5.062
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
Schatkistbankieren	15.812	4.711
Overige vorderingen		
Debiteuren	253	209
Overige vorderingen	1.111	899
Totaal uitzettingen korter dan één jaar	**18.510**	**10.882**

De grote bedragen in de post vorderingen op openbare lichamen betreffen voornamelijk vorderingen op de Twentse gemeenten voor projecten en Coalitions of the Willing activiteiten (bijvoorbeeld bijdrage Kennispunt Twente). De post debiteuren bestaat uit diverse kleine facturen aan verschillende debiteuren voor onder meer de activiteiten van Kennispunt Twente en de Twentse Koers. De post overige vorderingen bestaat voor ongeveer € 1,1 miljoen uit de post te verrekenen btw (compensatiefonds).

Schatkistbankieren
Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden, dit drempelbedrag is bepaald op 2,2% van het begrotingstotaal. Dit komt in 2023 neer op een bedrag van afgerond € 1.000.000. Het onderstaand overzicht geeft het verloop van schatkistbankieren weer per kwartaal.

Schatkistbankieren	Drempelbedrag	1e kwartaal 2023	2e kwartaal 2023	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023
Middelen buiten de schatkist	1.000	6	6	12	32
Percentage buiten de schatkist	2,20%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%

Hieruit blijkt dat in 2023 in alle kwartalen is voldaan aan de verplichting van schatkistbankieren. Het drempelbedrag is niet overschreden. Bij een hoger saldo bij de Rabobank dan het ingestelde limiet wordt het meerdere automatisch overgeboekt naar de schatkist. Hier resteert per eind 2023 een vordering, een saldo van afgerond € 15,8 miljoen.

Liquide middelen:
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kasgelden	6	3
Rekening-courant tegoeden banken	28	4
Totaal liquide middelen	**34**	**7**

Berekening EMU-saldo	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Exploitatiesaldo voor toevoegingen c.q. onttrekkingen aan reserves	-8.722	-2.956
-/- Mutaties materiële vaste activa	98	-5.333
+/+ Mutatie voorzieningen	396	67
-/- Mutatie voorraden	0	0
-/- verwachte boekwinst/verlies bij verkoop financiële vaste activa en materiële vaste activa alsmede afwaardering van financiële vaste activa	-8.172	50
EMU-saldo	**-253**	**2.394**

Overlopende activa:
De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	450	615
Nog te ontvangen bedragen	3.140	2.616
Totaal overlopende activa	**3.589**	**3.232**

In de post vooruitbetaalde bedragen zitten diverse (kleine) bedragen betrekking hebbend op boekjaar 2024, maar die in 2023 zijn betaald. Voor het overgrote deel betreft dit de Microsoft licenties (€ 263.000).

De post nog te ontvangen bedragen kan als volgt gespecificeerd worden:

Nog te ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Te ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2022
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	203	-1.515	73	1.644
Nog te ontvangen bijdragen overige overheid	2.059	-656	2.124	590
Nog te ontvangen overige bijdragen	878	-382	878	382
Totaal nog te ontvangen bedragen	**3.140**	**-2.552**	**3.076**	**2.616**

In de post nog te ontvangen bijdragen van het Rijk zit een bedrag van € 130.000 voor de afrekening 2022 van de kosten van Monkeypox en een te ontvangen post van € 68.000 voor een GGD subsidie. Het grootste bedrag in de post nog te ontvangen bijdrage overige overheid betreft de te ontvangen btw-teruggave GGiD van afgerond € 752.000. Dit bedrag wordt via GGD regio Utrecht ontvangen. In deze post zit ook een te ontvangen bedrag van de Twentse gemeenten voor de in-kind afrekening OZJT van ca. € 320.000. Daarnaast zit er in deze post ca. € 270.000 aan te ontvangen bedragen voor JGZ-vaccinaties, € 80.000 aan opbrengsten Maatwerk JGZ en afgerond € 150.000 aan opbrengsten forensische geneeskunde.
In de post nog te ontvangen overige bijdragen zijn diverse voornamelijk kleine opbrengsten opgenomen. De twee grootste posten zijn opbrengsten voor de coalitie Kennispunt Twente (ca. € 300.000) en gerealiseerde renteopbrengsten schatkistbankieren (ca. € 200.000).

Passiva
A. Vaste passiva

Eigen vermogen:
Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de posten weergegeven op de volgende pagina. Het gerealiseerd resultaat 2023 betreft het rekening saldo dat ter nadere bestemming op de balans is opgenomen. Voor de aard en de reden van iedere reserve wordt verwezen naar bijlage 4.

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2023	Bestemmings-resultaat vorig boekjaar	Onttrekking	Toevoeging	Boekwaarde 31-12-2022
Algemene reserve	131	31	-		100
Risicoreserve Agenda van Twente / MKB Fonds	582		74	-	656
Resultaat vorig boekjaar	-	31-	-		31
Reserve Modernisering Twentehuis	82		-	-	82
Totaal Algemene reserves	**795**	**-**	**74**	**-**	**869**
Bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente	-		8.040	-	8.040
Bestemmingsreserve frictiekosten veranderopdracht	61		208	-	269
Totaal reserves veranderopdracht Regio Twente	**61**	**-**	**8.248**	**-**	**8.309**
Egalisatiereserve GGD Twente	1.238		-	-	1.238
Reserve afwikkeling GGiD	45		97	-	142
Reserve aanbesteding DD	400		100	-	500
Egalisatiereserve SOA Poli	122		-	-	122
Totaal reserves GGD Twente	**1.804**	**-**	**198**	**-**	**2.002**
Egalisatiereserve OZJT	160		-	-	160
Bestemmingsreserve Projecten/werkbudget OZJT	223		318	-	542
Totaal OZJT	**383**	**-**	**318**	**-**	**701**
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255		-	-	255
Totaal Veilig Thuis Twente	**255**	**-**	**-**	**-**	**255**
Reserve Bedrijfsvoering	398		-	-	398
Reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid	73		36	-	109
Totaal Bestuur & Ondersteuning	**470**	**-**	**36**	**-**	**506**
Reserve Kennispunt Twente	68	-	116	-	184
Totaal Coalitions of the Willing	**68**	**-**	**116**	**-**	**184**
Totaal Reserves	**3.837**	**-**	**8.990**	**-**	**12.827**
Gerealiseerd resultaat	**Boekwaarde 31-12-2023**				**Boekwaarde 31-12-2022**
Gerealiseerd resultaat boekjaar	268	-		268	-
Totaal eigen vermogen	**4.105**	**-**	**8.990**	**268**	**12.827**

Specificatie onttrekkingen	Bedrag
Afboeken waarderingsreserve Innovatiefonds Twente in verband met verkoop	8.040
Bekostiging projectenbudget OZJT	318
Veranderopdracht Regio Twente	282
Resultaat 2023 Kennispunt Twente	116
Aanbesteding nieuwe digitaal dossier JGZ	100
Afwikkeling GGiD	97
Project versterking weerbaarheid IT-omgeving	36
Totaal	**8.990**

Voorzieningen:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanwending	Vrijval	Toevoeging	Boekwaarde 31-12-2022
Pensioenvoorziening voormalige DB-leden	344	-42	0	123	264
Voorziening spaarverlof	315	-8	0	323	0
Totaal voorziening	**659**	**-50**	**0**	**446**	**264**

Pensioenvoorziening voormalige leden van het dagelijks bestuur
In 2022 is een voorziening ingesteld voor pensioenverplichtingen van voormalige leden van het dagelijks bestuur. Deze voorziening is gevormd door € 300.000 toe te voegen vanuit het positieve resultaat 2021. In 2023 is de voorziening opnieuw gewaardeerd aan de hand van de actuariële berekeningen van de pensioenverplichting. In verband met stijgende pensioenlasten en aangepaste leeftijdsterugstellingen is de voorziening eind 2023 € 123.000 hoger gewaardeerd dan vorig jaar. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening. In 2023 is € 42.000 aan pensioenlasten bekostigd uit deze voorziening.

Spaarverlof voorziening
In 2023 is in verband met cao afspraken een spaarverlof voorziening ingesteld. In de jaarrekening van 2022 was hiervoor een bedrag gereserveerd van € 225.000. In 2023 is een aanvullend bedrag van € 98.000 gespaard aan verlof. Totaal is in 2023 daarom een bedrag van € 323.000 toegevoegd aan de voorziening. Een bedrag van € 8.000 is in 2023 gebruikt voor spaarverlof.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar:

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Obligatieleningen	Boekwaarde 31-12-2023	Aflossingen	Vermeerderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Langlopende geldlening BNG	989	-169	-	1.159
Totaal schulden langer dan één jaar	**989**	**-169**	**-**	**1.159**

Onze organisatie heeft één langlopende geldlening. Hierboven treft u het verloop hiervan aan. De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot deze ene lening bedraagt € 60.000.

B. Vlottende passiva:

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Onderverdeling vlottende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.736	2.171
Overlopende passiva	18.064	9.195
Totaal vlottende passiva	**19.800**	**11.366**

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto vlottende schulden	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Crediteuren	1.736	2.062
Rekeningcourant Euregio samenwerkingsverband	-	2
Kruisposten	-	106
Totaal netto vlottende schulden	**1.736**	**2.171**

De grootste bedragen in de post crediteuren betreffen betalingen aan GGD IJsselland voor verrekening inzet van forensische artsen (ca. € 400.000) en betalingen aan een detacheringsbureau voor inzet van personeel voor de bestrijding van corona (ca. € 125.000) en betalingen aan een ICT-leverancier voor inkoop van apparatuur (ca. € 122.000).

De post overlopende passiva bestaat uit vooruit ontvangen bedragen en de nog te betalen bedragen. De vooruit ontvangen bedragen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vooruit ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	3.869	-3.486	4.381	2.975
Vooruit ontvangen bedragen overige	-	-137	-	137
Totaal vooruit ontvangen bedragen	**3.869**	**-3.622**	**4.381**	**3.111**

Van de post vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen is ca. € 1,9 miljoen van OZJT. Dit betreffen vooruit ontvangen bedragen voor de ontwikkeltafels en bedragen van diverse coalities en projecten van OZJT. Daarnaast bevat deze post ook de vooruit ontvangen bedragen voor Twentse Koers (€ 1,2 miljoen) en diverse bedragen ten behoeve van de projecten van GGD Twente (€ 0,5 miljoen).

De nog te betalen bedragen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Nog te betalen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Nog te betalen GGD Twente	4.869	1.173
Nog te betalen OZJT	559	218
Nog te betalen VTT	22	203
Nog te betalen loonbelasting en overige salaris/loon componenten	2.579	2.575
Nog te betalen overige bedragen	1.461	1.578
Nog te betalen btw	172	336
Nog te betalen Coalition of the Willing Twentse Koers	4.533	-
Totaal nog te betalen bedragen	**14.195**	**6.084**

In de post nog te betalen bedragen GGD Twente is voor afgerond € 4 miljoen aan terugbetalingen opgenomen voor de bestrijding van het coronavirus. Over de tweede helft van 2023 heeft VWS besloten om met een SPUK de financiering te bekostigen van corona. Hiervoor moesten de GGD-en vooraf een inschatting maken van de kosten. Achteraf gezien is deze inschatting te hoog geweest waardoor er geld is overgehouden.
Het programma OZJT heeft een nog te betalen positie opgenomen van € 318.000 voor de in-kind afrekening met de gemeenten. Er is een bedrag van ongeveer € 2,4 miljoen opgenomen als te betalen loonbelastingen en er is een bedrag van € 139.000 opgenomen voor de ingehouden WW premie 3e jaar.
In de post overige nog te betalen bedragen zijn lasten opgenomen veelal van Q4-2023 waarvan de facturen in 2024 zijn ontvangen. De grootste bedragen betreffen huurkosten van het Twentehuis (€ 342.000), facturen van het uitzendbureau voor inzet van personeel (€ 212.000) en betaling aan de gemeente Wierden voor het uitvoeren van de salarisadministratie (tweede helft 2023: € 73.000).
Twentse Koers heeft een te betalen bedrag opgenomen van € 4,5 miljoen. Dit betreft de afrekening 2023 van de SPUK-IZA gelden. De verantwoording van de besteding van deze gelden verloopt via het bestuur van Twentse Koers, omdat het een Coalition of the Willing is.

8.3 Belangrijkste niet uit de balans blijkende verplichtingen

Wij zijn voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Uit de balans blijken slechts die verplichtingen die per einde van het boekjaar zijn aangegaan, waar ook het werk al voor is gedaan maar waar nog geen factuur voor is ontvangen. Die verplichtingen die al wel zijn aangegaan maar waar het werk nog niet voor is gedaan, bijvoorbeeld omdat het over een langlopend contract gaat, zijn niet opgenomen in de cijfers. Voor deze verplichtingen zijn ook geen voorzieningen getroffen, waardoor deze ook niet uit de balans blijken. Voor alle niet uit de balans blijkende verplichtingen geldt dat deze ofwel in de (meerjaren) begroting zijn opgenomen, danwel gelden zijn gereserveerd op de balans; of dat deze in de risicoparagraaf zijn benoemd. Hiermee is deze categorie voldoende in control. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen.

Langlopende huurcontracten

Huurcontract van het pand aan de Nijverheidstraat te Enschede tot en met 28 februari 2033 voor een bedrag van € 0,9 mln. per jaar.

Inkoopcontracten groter dan € 100.000 inkoopwaarde

Wij hebben diverse contracten afgesloten die elk een inkoopwaarde hebben van meer dan € 100.000. Hieronder staan de categorieën aan kosten waarvoor contracten zijn afgesloten:

- Schoonmaak
- Gezondheid
- Automatisering en telecommunicatie
- Flexibele arbeid
- Catering

Verlofuren

De waarde van de overlopende verlofuren (niet zijnde spaarverlof) is per 31 december 2023 € 2,98 miljoen. Dit betreft een kortlopende arbeidskosten gerelateerde verplichting met een jaarlijks vergelijkbaar volume, die op basis van het BBV niet op de balans mag worden opgenomen.

8.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Btw-teruggave GGiD
We hebben ons algemeen bestuur via de Bestuursrapportage van 2023 geïnformeerd dat we samen met de twee andere GGD-en en onder begeleiding van een externe fiscalist in gesprek zijn met de belastingdienst over teruggave van de betaalde btw bij de ontwikkeling van het GGiD. Ten tijde van de behandeling van onze tweede Bestuursrapportage van 2023, deze is in december 2023 in het algemeen bestuur behandeld, konden we nog niet aangeven of ons verzoek gehonoreerd ging worden. Inmiddels kunnen we goed nieuws melden. Eind februari 2024 is duidelijk geworden dat de belastingdienst instemt met ons verzoek tot btw-teruggave. Dit betekent dat de drie GGD-en de totale betaalde btw over de periode 2017-2023, ter waarde van € 2.208.837, terug ontvangen. Inclusief de rente (€ 46.703) op dit bedrag waar de GGD-en recht op hebben, komt het totaal neer op een teruggave van € 2.255.540. Dit is per GGD een bedrag van € 751.847. Dit bedrag is in het programmaresultaat van GGD Twente opgenomen als een incidentele bate. Het bedrag is in 2024 ontvangen via GGD regio Utrecht aangezien zij in het GGiD traject de centrale (financiële) administratie uitvoeren.

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend (die zouden moeten worden verwerkt in het jaarresultaat).

9. Overige gegevens

9.1 Controleverklaring accountant (volgt)

10. Bijlagen

Bijlage 1 SiSa verantwoordingen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/04*	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 638.651	€ 638.651	Ja		Ja
			2	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 252.184	€ 252.184	Ja		Ja
			3	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur		€ 0			
			4	Samenwerking bovenregionaal niveau		€ 0			
			5	Versneld opleiden	€ 30.699	€ 30.699	Ja		Ja
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H29B/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/04*	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/05*	
			1		Kwetsbaarheden wegnemen				
			2		Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance				
			3		Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur				
			4		Samenwerking bovenregionaal niveau				
			5	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Versneld opleiden	€ 120.456	Ja		

VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**	Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling *Aard controle R* *Indicator: H33/01*	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne. *Aard controle R* *Indicator: H33/02*	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: H33/03*	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd) *Aard controle D2* *Indicator: H33/04*		
			€ 2.383.048	€ 1.434.892	Ja	€ 100.013		
VWS	**H35**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/01*	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/02*	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/03*	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H35/04*	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden *vanaf SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: H35/05*	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35/06*
		1	*IZA2023nr030*	Ja	Ja	€ 808.179	€ 0	Ja
		2						

Bijlage 2 Overzicht van ontvangen subsidies met verantwoordingsplicht
Wij ontvangen jaarlijks subsidies van verschillende partijen. De subsidies kennen een inhoudelijke en een financiële verantwoordingsplicht. Deze verantwoordingen worden rechtstreeks met de subsidieverstrekker gedeeld. Daarnaast dienen een aantal subsidies expliciet onderdeel te zijn van de controleverklaring van de accountant. Onderstaand het overzicht van subsidies waar dit voor geldt:

Verstrekker	Project	Programma	Maximaal subsidiebedrag	Baten 2023	Lasten 2023
Centrumgemeente Enschede	Subsidie 2023 – Veilig Thuis Twente	VTT	2.815.238	2.815.238	2.815.238
Gemeente Almelo	Maatwerk OGGZ	GGD	120.352	80.461	80.461
Gemeente Enschede	Maatwerk JGZ PGJ	GGD	175.841	134.159	134.159
Gemeente Enschede	Gezondheidsspreekuur	GGD	44.187	41.250	41.250
Gemeente Enschede	WinterNachtOpvang tm april 2023	GGD	11.970	6.947	6.947
Gemeente Enschede	WinterNachtOpvang oktober tm december 2023	GGD	7.358	4.923	4.923
Gemeente Enschede	Centrum Seksueel Geweld Twente-Achterhoek	GGD	253.654	256.357	268.274
Gemeente Enschede	Schoonmaakacties vervuilingstaak	GGD	15.000	12.328	12.328
Gemeente Hengelo	Maatwerk JGZ	GGD	99.600	69.382	69.382
Gemeente Oldenzaal	Maatwerk JGZ	GGD	84.683	54.749	54.749
Gemeente Rijssen-Holten	Maatwerk JGZ	GGD	44.193	42.981	42.981
Totaal			**3.672.076**	**3.518.775**	**3.530.692**

Tabel 9 Overzicht van ontvangen subsidies met verantwoordingsplicht

Bijlage 3 Totaal begrote en verschuldigde gemeentelijke bijdrage

Gemeente	Aantal inwoners per	Totaal in rekening gebrachte gemeentelijke bijdrage	Verschuldigde gemeentelijke bijdrage	Verschil (gerealiseerd resultaat)
	1-1-2022	2023		
Almelo	73.158	3.996.690	3.965.820	30.870
Borne	24.015	1.367.356	1.357.223	10.133
Dinkelland	26.593	1.442.699	1.431.478	11.221
Enschede	160.632	8.333.734	8.265.954	67.780
Haaksbergen	24.229	1.286.382	1.276.158	10.224
Hellendoorn	35.940	1.991.194	1.976.029	15.165
Hengelo	81.544	4.302.629	4.268.221	34.408
Hof van Twente	35.056	1.838.422	1.823.630	14.792
Losser	23.070	1.223.676	1.213.941	9.735
Oldenzaal	31.745	1.732.947	1.719.552	13.395
Rijssen-Holten	38.234	2.371.760	2.355.627	16.133
Tubbergen	21.364	1.194.440	1.185.425	9.015
Twenterand	33.712	1.986.829	1.972.604	14.225
Wierden	24.637	1.413.124	1.402.728	10.396
Totaal	**633.929**	**34.481.882**	**34.214.391**	**267.491**

Tabel 10 Begrote en werkelijk verschuldigde gemeentelijke bijdrage

Bijlage 4 Baten en lasten per taakveld

Het volgende overzicht geeft inzicht in de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. De reserve mutaties zijn zichtbaar op taakveld 0.10 en het gerealiseerde resultaat 2023 is vermeld op taakveld 0.11.

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	**Taakveld**	**Baten**		**Lasten**		**Saldo Begroting na wijziging (gem. bijdrage)**	**Saldo Realisatie**
	Code	**Begroting na wijziging**	**Realisatie**	**Begroting na wijziging**	**Realisatie**		
Begraafplaatsen en crematoria	7.5	683	804	702	844	19	40
Bestuur	0.1	211	112	232	337	21	225
Economische ontwikkeling	3.1	1.882	1.702	1.541	1.515	-341	-187
Geëscaleerde zorg 18-	6.82	3.054	3.093	5.457	5.887	2.403	2.794
Mutaties reserves	0.10	8.892	8.990	0	0	-8.892	-8.990
Overhead	0.4	1.912	6.088	14.955	19.482	13.043	13.394
Overige baten en lasten	0.8	0	313	204	51	204	-262
Samenkracht en burgerparticipatie	6.1	1.225	1.471	947	1.031	-278	-440
Treasury	0.5	27	525	8.100	8.100	8.074	7.576
Volksgezondheid	7.1	18.987	42.364	36.623	33.727	17.636	-8.637
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.2	1.993	9.934	4.587	4.153	2.594	-5.782
Gerealiseerd resultaat	-	38.866	75.395	73.348	75.128	34.482	267-
Resultaat (nog te bestemmen)	0.11	0	0	0	267	0	267

Bijlage 5 Aard en reden reserves

Algemene reserve

Algemene reserve
Volgens het “Beleidskader batige rekeningsaldi” mag SamenTwente een algemene reserve vormen uit een voordelig rekeningsaldo bij de jaarrekening. Doel is het in stand houden van een financiële buffer om incidenteel onverwachte c.q. onvoorziene uitgaven te dekken.

Bestemmingsreserve Resultaat Agenda van Twente/MKB-fonds Twente
Om de voorfinanciering van de Agenda van Twente uit het resultaat van SamenTwente te houden en zichtbaar te maken wordt gebruik gemaakt van een hiervoor ingestelde reserve.

Bestemmingsreserve Modernisering Twentehuis
De kapitaallasten van de modernisering van het Twentehuis worden gedekt uit de structurele opbrengsten van de huuronderhandelingen (lagere huur). Doordat de looptijd van het huurcontract korter is, dan de looptijd van de afschrijvingslasten, is een risicoreserve nodig. Zo is een eventueel boekwaardeverlies na de looptijd van het huurcontract gedekt.

Bestemmingsreserve frictiekosten veranderopdracht
Op 10 juni 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het instellen van de reserve frictiekosten veranderopdracht. De uitvoering van de veranderopdracht en daarmee de transitie van Regio Twente brengt frictiekosten met zich mee. Deze kosten worden gedekt uit de reserve frictiekosten.

Bestemmingsreserve waardering Innovatiefonds Twente B.V. (IFT)
Op 8 december 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het instellen van een reserve om exploitatie van SamenTwente te kunnen egaliseren voor het financiële effect van de boekhoudkundige waardering van het IFT.

Bedrijfsvoering

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering
Om exploitatierisico’s van Bedrijfsvoering af te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve IT-reserve Kwetsbaarheid/Weerbaarheid
Bestemmingsreserve om de incidentele kosten die voortvloeien uit dit project te kunnen financieren.

GGD Twente

Bestemmingsreserve GGD Twente
Om exploitatierisico’s van het GGD Twente af te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve SOA poli
Vanwege de invoering van plafondfinanciering voor SOA taken in 2015, is het risico aanwezig dat het in de begroting hiervoor geraamde budget door een grote toeloop van cliënten niet toereikend blijkt te zijn, maar wel taakstellend is. Deze reserve dient om eventuele tekorten in de exploitatie van de GGD met betrekking tot SOA af te dekken.

Bestemmingsreserve GGiD
Deze reserve is ingesteld om de ingebrachte kosten in de coöperatie, die reeds eerder in de exploitatie zijn genomen te kunnen dekken.

OZJT

Bestemmingsreserve OZJT
Om exploitatierisico’s van OZJT af te kunnen dekken met betrekking tot algemene bijdrage gefinancierde taken.

Bestemmingsreserve projecten-/werkbudget OZJT
Bestemmingsreserve om schommelingen in resultaten op het projecten-/ werkbudget OZJT te kunnen egaliseren.

Veilig Thuis Twente

Bestemmingsreserve VTT
Om exploitatierisico's van VTT af te kunnen dekken met betrekking tot algemene bijdrage gefinancierde taken.

Coalitions of the Willing

Bestemmingsreserve Kennispunt Twente
Per 1 januari 2014 is conform het besluit van de voormalige regioraad van 3 juli 2013 Kennispunt Twente van start gegaan. Kennispunt Twente is opgericht door de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo als deelnemers en SamenTwente als gastheerorganisatie. In de bestuursovereenkomst is vastgesteld dat de gastheerorganisatie een Reserve Kennispunt Twente instelt. Hierin wordt een positief saldo van de jaarrekening gestort en een negatief saldo van de jaarrekening betaald.

Eshuis

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

SamenTwente

27 juni 2024

Per saldo persoonlijker

Certified B Corporation

SRA GECERTIFICEERD

Independent Member of PrimeGlobal

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Aan het dagelijks bestuur van SamenTwente
Postbus 1400
7500 BK ENSCHEDE

Behandeld door: MGK
Ons kenmerk: 1011890/2023acc
Datum: 27 juni 2024

Betreft: Accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 6 november 2023. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2023.

Op 11 juni 2024 hebben wij dit conceptaccountantsverslag met het CMT besproken, de bespreking met de audit commissie heeft op 27 juni 2024 plaats gevonden.

Wij bedanken de medewerkers van SamenTwente voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

Caroline Louise Willems
2024.06.27 20:47:25 +02'00'

drs. C.L. Willems RA

Inhoudsopgave

Samenvatting 4
Dashboard accountantscontrole 5
Significante risico's 6
Analyse jaarrekening 7
Inhoudelijke bevindingen 8
Financiële positie 17
Rekening van baten en lasten 19
Organisatie en IT 20
Wet Normering Topinkomens 22
Controle verschillen 23
Overzicht controleverschillen 24
Bijlagen 25
Bijlage 1: Reikwijdte controle 26
Bijlage 2: Onafhankelijkheid en ViO 28
Bijlage 3: Fraude 29
Bijlage 4: Bevindingen controle SiSa-bijlage 30
Bijlage 5: Disclaimer en beperking verspreidingskring 31

Eshuis

Samenvatting

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Dashboard accountantscontrole

Strekking
- Goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid. Ons getrouwheidsoordeel omvat ook uw rechtmatigheidsverantwoording.
- Goedkeurend oordeel ten aanzien van de verplichte WNT-verantwoording;
- Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld;
- Wij hebben voorts geconcludeerd dat het jaarverslag en de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen, voldoen aan de eisen van het BBV en in materiele zin verenigbaar zijn met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.

Belangrijke aandachtspunten
- Uit onze IT-managementletter blijken aandachtspunten op de korte termijn voor het verbeteren van de IT-omgeving.
- De rechtmatigheidsverantwoording wordt scherper ingezet dan verwacht, derhalve adviseren wij de financiële verordening aan te passen om deze effecten enigszins te mitigeren.
- De overdracht van het investeringsfonds is conform afspraak verlopen.
- Door complexiteit en onduidelijkheid in SiSa-regeling Versterking GGD'en loopt u risico op onderfinanciering. U heeft dit bedrag berekend op EUR 242.000.
- Het geschil met de leverancier van het GGiD-dossier is inmiddels opgelost middels een vaststellingsovereenkomst.
- Op een lening van het MKB-fonds is EUR 132.000 afgewaardeerd vanwege het faillissement van de leningnemer.

Materialiteit
- De materialiteit (maximaal toegestane fout) die wij hanteren voor de controle van de jaarrekening 2023 bedraagt EUR 750.000
- De materialiteit is bepaald op basis van 1% van de programmalasten inclusief toevoegingen aan reserves. Dit is conform het BADO. Voor onzekerheden geldt een percentage van 3% (EUR 2.250.00).

Resultaat
- Het resultaat over 2023 komt voor mutaties reserves op EUR 8.722.000 negatief uit. Na mutaties reserves van EUR 8.990.000 komt het gerealiseerde resultaat op EUR 267.000 positief;
- Benodigde weerstandscapaciteit is voor 2023 berekend op EUR 2.873.000;
- Na bestemming van het positief resultaat over 2023 komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op EUR 2.354.000 en derhalve bedraagt het weerstandsratio 0,82. Welke daarmee binnen het door het algemeen bestuur gestelde norm van 0,8-1,0 ligt.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Significante risico's

Post	Risico	Werkzaamheden	Bevindingen	Conclusie
Financiële verantwoording als geheel	Risico inzake management override (bewuste beïnvloeding door bestuur van de jaarcijfers)	• Wij hebben de financiële administratie beoordeeld op afwijkende of significante transacties en memoriaalboekingen geanalyseerd. • Wij hebben de geschiktheid van methoden en onderliggende aannames ten behoeve van schattingen beoordeeld.	• Onze controle heeft geen ongepaste boekingen geïdentificeerd. • In de controle is vastgesteld dat de gemaakte schattingen op redelijke aannames zijn gemaakt en consistent zijn.	Het risico is afgedekt.
De rechtmatigheids-verantwoording is niet getrouw	Het risico bestaat dat de rechtmatigheids-verantwoording in dit eerste jaar niet getrouw is.	• Wij hebben conform Audit Alert 1152 review werkzaamheden op uw controledossier uitgevoerd.	• Zie aparte sectie in dit verslag	Het risico is afgedekt.

Eshuis

KERNBOODSCHAPPEN

Analyse jaarrekening

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Inhoudelijke bevindingen

Rechtmatigheidsverklaring met ingang van 2023

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het Rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het dagelijks bestuur verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen SamenTwente. Onze rol beperkt zich tot het toetsen of de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering getrouw weergeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en de daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording.

Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrief 121 en 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarmee is begin maart 2024 duidelijkheid gekomen, waardoor organisaties en accountants verder kunnen.

Rechtmatigheid uitgelegd

Rechtmatigheid houdt in dat alle handelingen van de gemeente in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving. Dit omvat onder andere aanbestedingen, omgevingswet, arbeidsomstandigheden en subsidievoorwaarden. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording wordt de focus gelegd op de financiële rechtmatigheid, waarbij door het DB moet worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig zijn uitgevoerd. In 2005 zijn negen criteria vastgesteld om het begrip financiële rechtmatigheid concreet te maken. Het DB legt in de jaarrekening verantwoording af over al deze criteria. De eerste zes criteria, die gerelateerd zijn aan de getrouwheid van de financiële

informatie, worden weerspiegeld in de balans en de staat van baten en lasten. De overige drie criteria, die specifiek gaan over rechtmatigheid, worden behandeld in de rechtmatigheidsverantwoording.

De volgende criteria vallen onder ons **getrouwheidsoordeel**:

- Calculatiecriterium
- Valuteringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium

De volgende criteria vallen onder de **rechtmatigheidsverantwoording**:

- Voorwaardencriterium
- Begrotingscriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Getrouwheid rechtmatigheidsverantwoording
Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording toetst de accountant uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het DB, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is, omdat de omvangrijke rechtmatigheidsfouten getrouw zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. En die verantwoording is ‘waar’, dus getrouw. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het algemeen en dagelijks bestuur over de (financiële) rechtmatigheid, met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het DB verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling
Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota’s, het is bijna altijd het DB dat de kaders formuleert. Het algemeen bestuur stelt deze kaders al dan niet vast.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening
- Financiële verordening
- Normenkader, inclusief verantwoordingsgrens

SamenTwente heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden na veel discussie nog het nodige aangepast.

Werkzaamheden accountant t.a.v. de rechtmatigheidsverantwoording
Onze beroepsorganisatie heeft een handreiking (NBA-handreiking 1152) opgesteld waarin uiteen wordt gezet hoe de accountant moet omgaan met het rechtmatigheidsoordeel dat nu onderdeel is van de jaarrekening. Het is namelijk niet de bedoeling dat wij dat op dezelfde manier controleren als toen wij het oordeel nog zelf gaven. Concreet betekent dit dat wij vooral reviewwerkzaamheden hebben uitgevoerd en vragen hebben gesteld om te zien of de overwegingen van de interne controleurs van SamenTwente goed en terecht zijn onderbouwd. Ook hebben wij vastgesteld of SamenTwente alle (ingewikkelde en steeds bewegende) regelgeving juist en volledig heeft toegepast.

Monitor rechtmatigheidsverantwoording
Zoals benoemd gaat het in de rechtmatigheidsverantwoording om drie criteria, te weten het voorwaarden-, M&O-, en begrotingscriterium. Het DB licht de afwijkingen nader en in detail toe in de paragraaf bedrijfsvoering, met inachtneming van de rapporteringsgrens van EUR 100.000.

Verantwoordingscriterium
Het voorwaardencriterium betreft de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen. Deze eisen of voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en omvatten aspecten zoals doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het voorwaardencriterium richt zich met name op aandachtspunten zoals aanbestedingen, modelverordeningen 212 en 213a, treasury, bevoegdheden en personeelsregelingen. Het uitgangspunt betreft het door het DB vastgestelde normenkader.

Rechtmatigheidsverantwoording rechtmatigheidsfouten, zoals geconstateerd door de VIC-functie		
	Fouten	Onduidelijkheden
Begrotingscriterium	EUR 4.925.000	EUR 0
Voorwaardencriterium	EUR 0	EUR 349.000
M&O-criterium	EUR 0	EUR 0
Totale onrechtmatigheden	**EUR 4.925.000**	**EUR 349.000**
Verantwoordingsgrens (1% van 75,1 miljoen)	EUR 751.000	EUR 751.000
Ruimte onder/overschrijding van de grens niet goedkeurend oordeel rechtmatigheid	**EUR 4.174.000**	**EUR 0**

Procescontroles (onderdeel van het voorwaardencriterium)
Op basis van de vastgestelde materialiteit van 1% en de daadwerkelijke gerealiseerde baten en lasten worden de volgende significante processen onderkend, in lijn met de aanpak van uw VIC-functie:

- EU-aanbestedingsproces
- Inkoopproces
- Personeelsproces
- Treasuryproces
- Opbrengstenproces
- Proces rondom dotaties en onttrekkingen reserves
- Memoriaalboekingen

Na zorgvuldige analyse en uitvoering van onze controlewerkzaamheden in het kader van het voorwaardencriterium, concluderen wij dat wij voldoende controlewerkzaamheden hebben verricht om te steunen op de effectieve werking van de VIC-functie als interne beheersingsmaatregel gedurende het gehele boekjaar. Deze inspanningen hebben ons voorzien van voldoende en geschikte controle-informatie om onze conclusies te onderbouwen en een betrouwbare basis te bieden voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Aanbesteden (onderdeel van voorwaardencriterium)
Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor SamenTwente. De uitkomsten ten aanzien van de procesgang met betrekking tot het inkoop en aanbestedingsproces zijn gerapporteerd in de managementletter. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van

afgerond EUR 349.000 als onduidelijkheid moeten worden aangemerkt. In 2022 bedroegen de aanbestedingsafwijkingen EUR 417.000 (EUR 109.000 fouten en EUR 308.000 onzekerheden).
De controle op de aanbestedingen is door de interne controleurs uitgevoerd. Wij hebben een herbeoordeling uitgevoerd door onder andere contracten die de interne controleurs hebben goedgekeurd opnieuw te toetsen. Verder hebben wij vastgesteld dat de analyse op de juiste populatie is uitgevoerd (dus dat alle bestedingen in 2023 in aanmerking zijn genomen).

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. De begrotingsgrens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig. Dit omdat de afwijking een inbreuk vormt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Wij hebben in onderstaande tabel alle bruto begrotingsafwijkingen weergeven en vervolgens de acceptabele begrotingsafwijkingen in mindering gebracht, waardoor alleen de daadwerkelijke onrechtmatigheden overblijven uit hoofde van het begrotingscriterium. Tijdige afwijkingen zijn acceptabel volgens de kadernota en leiden dus niet tot nadere bestuurlijke discussie. Batenafwijkingen en lastenonderschrijdingen zijn als ze acceptabel zijn eveneens rechtmatig. Lastenoverschrijdingen zijn altijd onrechtmatig en wegen mee in het rechtmatigheidsoordeel, ook als ze tijdig gemeld (en dus acceptabel) zijn.

Begrotingscriterium	
Lasten- en kredietoverschrijdingen (altijd onrechtmatig)	EUR 2.140.000
Batenafwijkingen + lastenonderschrijdingen	EUR 2.624.000
Totale bruto begrotingsafwijkingen	**EUR 4.764.000**
Acceptabele begrotingsafwijkingen o.b.v. financiële verordening	EUR 2.301.000
Begrotingsonrechtmatigheden in programma's	**EUR 2.463.000**
Overschrijdingen op investeringskredieten	**EUR 161.000**
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**EUR 2.624.000**

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Deze theorie is de grondslag van de huidige visie op begrotingsrechtmatigheid. Deze theorie gaat echter sterk uit van de gemeentelijke organisatie, waar op meerdere momenten in het jaar sprake is van herziening van de begroting. Uw organisatie is een gemeenschappelijke regeling die sterk op projectmatige basis werkt, waarbij vergoedingen voor projecten niet altijd zeker zijn. Zeker het Rijk is niet de betrouwbaarste financier, waardoor financiering vaak pas later in het proces exact geraamd kan worden. Ook aan de lastenkant worden uw taken steeds meer onvoorspelbaar, zoals bij crisismanagement. Dit alles maakt het voor uw organisatie haast een dagtaak om de begroting ‘up to date’ te houden. Een alternatief is om vóór het einde van het jaar alle begrotingsafwijkingen ineens door het algemeen bestuur te laten goedkeuren. Maar dat kan voor uw organisatie betekenen dat u de begroting moeten en op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen de zienswijze procedure zal moeten doorlopen. Qua doorlooptijd zal dit een groot knelpunt worden.

Het is nog onduidelijk of en hoe de commissie BBV in gaat spelen op de specifieke problematiek van gemeenschappelijke regelingen. Als deze problematiek niet opgelost wordt, zou u potentieel langjarig tot een niet-goedkeurend rechtmatigheidsoordeel veroordeeld zijn. Daarmee wordt ook het goede gesprek over het begrotingsrecht van het algemeen bestuur platgeslagen. Mocht dit toch de situatie blijven dan adviseren wij u om bestuurlijk het gesprek te voeren over de afwijkingen die resteren na aftrek van de acceptabele afwijkingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de ‘geest van de wet’). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

Wij hebben met uw medewerkers de analyse gemaakt van de mate waarin uw organisatie gevoelig is voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Misbruik en oneigenlijk gebruik doen zich voor als een burger of een bedrijf misbruik maakt van de mogelijkheden die u biedt voor ondersteuning van de maatschappij. Bijvoorbeeld door uitkeringen, zorg in natura of

subsidies. U verstrekt geen van deze regelingen. De dienstverlening die u de maatschappij biedt heeft geen directe monetaire waarde en/of is geen product waar mensen graag meer van willen. Wij concluderen dan ook dat uw organisatie niet gevoelig is voor M&O in de strikte zin des woords. U kent dan ook geen vastgesteld M&O beleid. Dit is ook niet verplicht. Wel is uw organisatie gevoelig voor vormen van fraude, zoals iedere organisatie dat is. U rapporteert over de wijze waarop u inspeelt op het risico van fraude in de paragraaf bedrijfsvoering.

Conclusie rechtmatigheid
Voor het overzicht geven wij hier puntsgewijs de samenvatting van hetgeen wij hiervoor in detail uiteen hebben gezet:

- Het rechtmatigheidsoordeel door het dagelijks bestuur over 2023 is dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
- De interne controleurs hebben afwijkingen geconstateerd in de naleving van de aanbestedingswet en afwijkingen in de begrotingsrechtmatigheid.
- Het voortschrijdend inzicht op met name begrotingsrechtmatigheid heeft u ingehaald. Het door u gebruikte model voor de financiële verordening (aangeboden door de VNG) sluit niet adequaat aan op de huidige interpretatie van begrotingsrechtmatigheid. De discussies over dit onderwerp zijn landelijk pas in 2024 op gang gekomen.
- Uw organisatie is niet ingesteld op een systeem van tussentijdse begrotingswijzigingen, wat in de huidige situatie de enige manier zou zijn om begrotingsoverschrijdingen tijdig rechtmatig te maken.
- Uw organisatie heeft geen werkzaamheden op het M&O-criterium uitgevoerd omdat dit voor uw organisatie niet van toepassing is.

GGiD

De juridische discussie tussen u, uw twee ontwikkelpartners (GGD Utrecht en GGD Hollands Midden) en de leverancier van het gestaakte GGiD dossier is inmiddels opgelost door het afsluiten van een vaststellingsovereenkomst. Verder is inmiddels duidelijk dat u de BTW groot EUR 752.000 terug mag vorderen. Hiervoor is in de jaarrekening 2023 een vordering opgenomen. Dit bedrag is inmiddels in 2024 ontvangen.

U streeft naar een zo spoedig mogelijke sluiting van dit dossier. Inmiddels lopende aanbestedingen voor een nieuw elektronisch dossier. Met gunning van deze aanbesteding lost u ook uw belangrijkste afwijking in de Europese aanbestedingen (zie: Rechtmatigheidsoordeel) op, namelijk de doorlopende afname van licenties voor uw huidige pakket.

Covid

De meerkostenregeling voor Covid heeft sinds de opheffing van de meeste crisismaatregelen een kronkelend verantwoordingspad doorlopen. Tot en met 2022 heeft u over de kosten verantwoording afgelegd via het jaarverslag. In 2023 zijn de kosten over het eerste halfjaar verantwoord via een aparte verantwoording met controleverklaring. In het tweede halfjaar zijn de kosten verantwoord via een SPUK in de SiSa-bijlage (regeling H33).

In de in het jaarverslag opgenomen paragraaf COVID-19 verantwoording meerkosten onder paragraaf 4.6, worden de extra kosten over 2023 op een rijtje gezet:

Kostensoort	1e half jaar (EUR x 1.000)	2e halfjaar (EUR x 1.000)
Bron- en contactonderzoek	416	86
Bemonstering	678	37
COVID-19 vaccinatie	2.580	2.180
Overige meerkosten	3.692	1.515
Totale meerkosten	**7.367**	**3.818**

Onze controle op het eerste halfjaar is uitgevoerd op basis van een materialiteit die is gebaseerd op 1% van de verantwoorde lasten (EUR 7,3 miljoen). De controle via de SiSa-regeling is conform de voorschriften voor de SiSa-controle uitgevoerd met de materialiteit van de jaarrekening als geheel. Die ligt aanzienlijk hoger dan de materialiteit voor de controle op de verantwoording over het eerste halfjaar.

Innovatiefonds Twente BV

Op verzoek van de auditcommissie hebben wij vastgesteld dat de overdracht van het Innovatiefonds Twente aan de Provincie Overijssel conform de gemaakte afspraken is afgerond en verwerkt.

Pensioenvoorziening voormalig bestuurders

Door de gestegen rente en aangepaste leeftijdsterugstellingen is de voorziening in 2023 met EUR 123.000 verhoogd. U volgt hierin de onderliggende actuariële berekeningen.

Leningen u/g MKB fonds

Vanwege het faillissement van de leningnemer is in 2023 EUR 132.000 afgeboekt op de leningenportefeuille. U verwacht de resterende hoofdsom niet meer te ontvangen. Wij adviseren u wel om zich te melden als gerechtigde tot de

faillissementsboedel. Langs deze weg kunt u wellicht nog een deel van uw vordering goed maken. Eind 2023 resteren nog twee kredieten die bij één ondernemer uitstaan. In 2023 is niet afgelost.

De overige resterende kredieten zijn volledig afgeboekt.

Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en (SiSa H29B)

Dit is een regeling tussen medeoverheden. Dit houdt in dat u een vergoeding hebt ontvangen van een medeoverheid (in dit geval GGD Utrecht) waarover u via de SiSa-bijlage verantwoording moet afleggen. Het controleprotocol voor deze regeling schrijft voor dat u over de werkelijke kosten in 2023 verantwoording moet afleggen. U heeft in 2023 EUR 120.000 uitgegeven. De voorgeschreven verantwoordingswijze is echter niet in lijn met de werkelijke afspraken. U heeft van de GGD Utrecht namelijk de gehele vergoeding doorgestort gekregen en die ziet op twee jaar, 2023 en 2024. De kosten over 2024 zijn nog niet gemaakt en kunnen dus in 2023 niet verantwoord worden.

Het is onduidelijk of in 2024 opnieuw een regeling H29B in de SiSa-bijlage beschikbaar zal worden gesteld. De GGD Utrecht zal dit moeten aanvragen bij het Rijk en het is afwachten of de verantwoording er dan ook komt. Alternatief is dat u buiten de SiSa om nog een verantwoordingsafspraak met de GGD Utrecht kan maken. Als dat alles niet lukt loopt u het risico dat u geen verantwoording over de werkelijke kosten 2024 kan afleggen wat kan leiden tot een terugvordering. Terwijl u uiteraard wel de kosten heeft gemaakt. Dit is uiteraard van niemand de bedoeling maar is in de systeemwereld wel een potentieel risico.

U heeft er vanuit transparantie en integriteit voor gekozen om in 2023 toch de SiSa-voorschriften te volgen en alleen de werkelijke kosten op te nemen. Vanuit de vereisten van de regelgeving onderschrijven wij deze keuze.

WW premies

Op grond van een afspraak die is opgenomen in de cao reserveert u premies WW voor medewerkers die een derde jaar werkeloos zijn. Tot op heden zijn hier geen aanspraken op gemaakt. Inmiddels is op de rekening EUR 139.000 opgenomen. Dit bedrag is verslaggevingstechnisch lastig te plaatsen. Een collectieve verplichting aan het personeel moet u altijd op de balans waarderen als voorziening. Bij een voorziening moet u echter ook wegen wat de kans op uitstroom van middelen is. Tot op heden is deze kans 0 gebleken. Daarmee komt u eigenlijk uit op een verplichte voorziening die EUR 0 bedraagt. Wij adviseren u om te onderzoeken wat de kansen zijn wie in uw huidige en voormalige personeelsbestand aanspraak kan maken op deze regeling. Het gaat dan om mensen die daadwerkelijk kans maken om dat 3e jaar werkeloosheid te halen. Als er geen aanspraak gemaakt kan worden op de regeling adviseren wij om deze regeling deel te maken van uw weerstandsvermogen en periodiek te herijken of er een acute verplichting kan ontstaan.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Financiële positie

In de jaarstukken wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing uitgebreid ingegaan op de financiële positie van SamenTwente.

Conform de voorschriften van het BBV wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen de financiële positie beschouwd aan de hand van de verhouding tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen (de zogenaamde weerstandsratio) en de door BZK voorgeschreven kengetallen. Op beide gaan wij kort in.

Weerstandsratio
De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door het inventariseren van de risico's die SamenTwente loopt. De jaarlijkse risico-inventarisatie wordt vastgesteld door het algemeen bestuur en is financieel vertaald naar een benodigd weerstandsvermogen ultimo 2023 van EUR 2,9 miljoen. In 2022 werd het benodigde weerstandsvermogen berekend op hetzelfde bedrag.

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat volgens de definitie uit de algemene reserve, een deel van de bestemmingsreserves en eventueel aanwezig stille reserves. Vanaf 2023 is het weerstandvermogen gelijk aan het totale eigen vermogen. In voorgaande jaren was er nog de beklemde bestemmingsreserve voor het Innovatiefonds Twente die niet tot het weerstandsvermogen gerekend mocht worden. Met de overdracht van het Fonds is ook de bestemmingsreserve vrijgevallen (ter dekking van het verlies op het Fonds). In totaal bedroeg deze bestemmingsreserve EUR 8 miljoen. Het overige vermogen (EUR 3,8 miljoen) wordt geheel tot het weerstandsvermogen gerekend. Van stille reserves (activa die meer waard is dan het bedrag waarvoor ze op de balans zijn gepresenteerd) is voor zover ons bekend bij SamenTwente geen sprake.

Dit alles resulteert in een weerstandsratio van 0,82 ultimo 2023. Dit is dezelfde ratio als ultimo 2022. Door het algemeen bestuur zijn een norm en een kritische norm vastgesteld. Het algemeen bestuur heeft de norm vastgesteld op 1,0, de kritische norm op 0,8. Ultimo 2023 bevindt de weerstandsratio zich dus aan de onderkant van de bandbreedte die het bestuur heeft bepaald.

Wij merken op dat u ook enkele bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen rekent. Dat betekent dat u in tijd van crisis de bestaande beklemmingen die u aan het vermogen heeft opgelegd wilt opheffen om risico's die zich voordoen op te vangen. Aangezien u vooral egalisatiereserves heeft beklemd voorzien wij hierin geen beperkingen.

Kengetallen
Voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen zijn een zestal kengetallen vastgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waarvan er 3 voor SamenTwente van toepassing zijn. Er is geen vaste norm of streefwaarde voor de hoogte van de kengetallen; een gebruiker dient alle kengetallen in ogenschouw te nemen bij het beoordelen van de financiële positie van een decentrale overheid. Wel hanteert de overheid drie signaleringswaarden, namelijk minst risico, neutraal en meest risicovol. Onderstaand overzicht toont de kengetallen van SamenTwente op 31 december 2023:

Kengetal	JRK '21	JRK '22	Beg. '23	JRK '23	Minst risicovol:	Neutraal:	Meest risicovol:
Netto schuldquote	-1,0%	-1,9%	-4%	-2,0%	< 90	90 - 130	> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2,0%	-2,3%	-4%	-2,0%	< 90	90 - 130	> 130
Solvabiliteitsratio	42,0%	50,0%	26%	16,0%	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0,2%	0,00%	-0,1%	> 0	0	< 0

De solvabiliteit is gedaald door de afwaardering van de GGiD en het Innovatiefonds. De solvabiliteit wordt daarmee op grond van de kengetallen in de ‘meest risicovolle’ categorie ingedeeld. In het jaarverslag is toegelicht dat de lagere solvabiliteit ook samenhangt met eenmalig hogere kortlopende schulden die het balanstotaal verlengen. De solvabiliteit is de som van het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. De hogere kortlopende schulden komen door vooruitontvangen bijdragen van het Rijk voor coronabestrijding en de Twentse Koers. Die vooruitontvangsten zijn prettig voor uw liquiditeit maar maken inbreuk op uw solvabiliteit. Na afwikkeling van deze verplichtingen zou uw solvabiliteit uitkomen op 24%. Hoewel laag valt dit percentage wel in de categorie ‘neutraal’.

Toekomstverwachtingen
U wilt de komende jaren investeren in het versterken van de IT-omgeving, specifiek op veiligheid en privacy. Om die uitgaven te kunnen dekken is de begroting in meerjarenperspectief verhoogd. Op dit moment zou een dergelijke operatie niet meer uit het eigen vermogen gefinancierd kunnen worden zonder onder zowel de grenzen van het weerstandsvermogen als het Rijk te zakken.
Daarnaast bent u in 2024 gestart met de kerntakendiscussie conform de daarvoor ontvangen opdracht van het bestuur in februari 2024. De uitkomst hiervan zal mogelijk financiële consequenties voor 2025 hebben.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Bijlagen

Rekening van baten en lasten

Samengevat ziet het resultaat 2023 van SamenTwente er als volgt uit:

X EUR 1.000	Raming na wijziging	Realisatie
Baten	64.456	66.484
Lasten	73.348	75.206
Saldo van baten en lasten	**8.892**	**8.722**
Onttrekking reserves	8.892	8.990
Toevoeging reserves	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**267**

In de jaarstukken wordt uitgebreid ingegaan op de verschillen ten opzichte van de raming na wijziging. Op een gecomprimeerde maar ook heldere manier in de samenvatting en inleiding die voorafgaand aan de eigenlijke jaarstukken is opgenomen en in een uitgebreide vorm in de programmaverantwoording. Vanwege de duidelijke toelichtingen hebben wij niet de behoefte hier aanvullingen op te geven.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Organisatie en IT

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2023, de interimcontrole voor SamenTwente in het najaar van 2023 uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 te signaleren en onder uw aandacht te brengen. Onze conclusies inzake de interne beheersing zijn opgenomen in onze managementletter d.d. 20 februari 2024.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen SamenTwente is dat de interne beheersing of in de lijn of via versterking door de VIC voldoende geborgd is. Wij hebben dan ook weinig bevindingen. Wel wijzen wij erop dat de mogelijkheden van de VIC om de lijn te versterken onder druk staan doordat zij een onafhankelijk oordeel moeten geven. Daardoor is minder tijd voor de lijn maar is een dergelijke ingreep ook onwenselijk omdat de VIC dan teveel betrokken kan raken in het uitvoerende werk van de lijn.

Daarnaast hebben wij een aparte managementletter over de IT-omgeving uitgebracht. Hierin constateren wij er op de korte termijn noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd dienen te worden in de IT-omgeving om voorbereid te zijn op de toekomst. Het gaat dan om bevindingen op het gebied van autorisaties, testen, wachtwoordinstellingen en leveranciersmanagement. Ook een overkoepelende visie op de toekomst ontbreekt. U moet op afzienbare termijn voldoen aan de NIS2-regelgeving, wat een diepte investering in personeel en systemen zal inhouden. Om hier een eerste blik op te krijgen hebben wij een cybersecurity self-assessment bij uw afdeling IT afgenomen. De scan ziet overigens niet op technische aspecten maar vooral op governance en beheer. Op deze scan scoort u zeer laag.

Uw organisatie is eigenaar van privacygevoelige informatie. In de huidige maatschappij is privacy over hun persoonlijk leven of hun gezondheid vaak het enige stuk waardigheid dat mensen in een minimumpositie nog over hebben. U bent het hen verschuldigd om daar zorgvuldig mee om te gaan. Ook voor alle andere burgers die voor meer reguliere zaken bij u komen geldt het recht op bescherming van hun privacy. Daarnaast vervult u cruciale taken die afhankelijk zijn van digitale dossiers. Bij een lock-out kunnen ook deze taken niet doorgaan. Wij hebben begrepen dat u voornemens bent om te investeren in versteviging van de digitale organisatie.

Voor onze detailbevindingen verwijzen wij u naar de volledige tekst van de IT-managementletter.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking
Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen andere aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Wet Normering Topinkomens

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan EUR 216.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van EUR 75.000.

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. In 2023 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

Eshuis

Controle verschillen

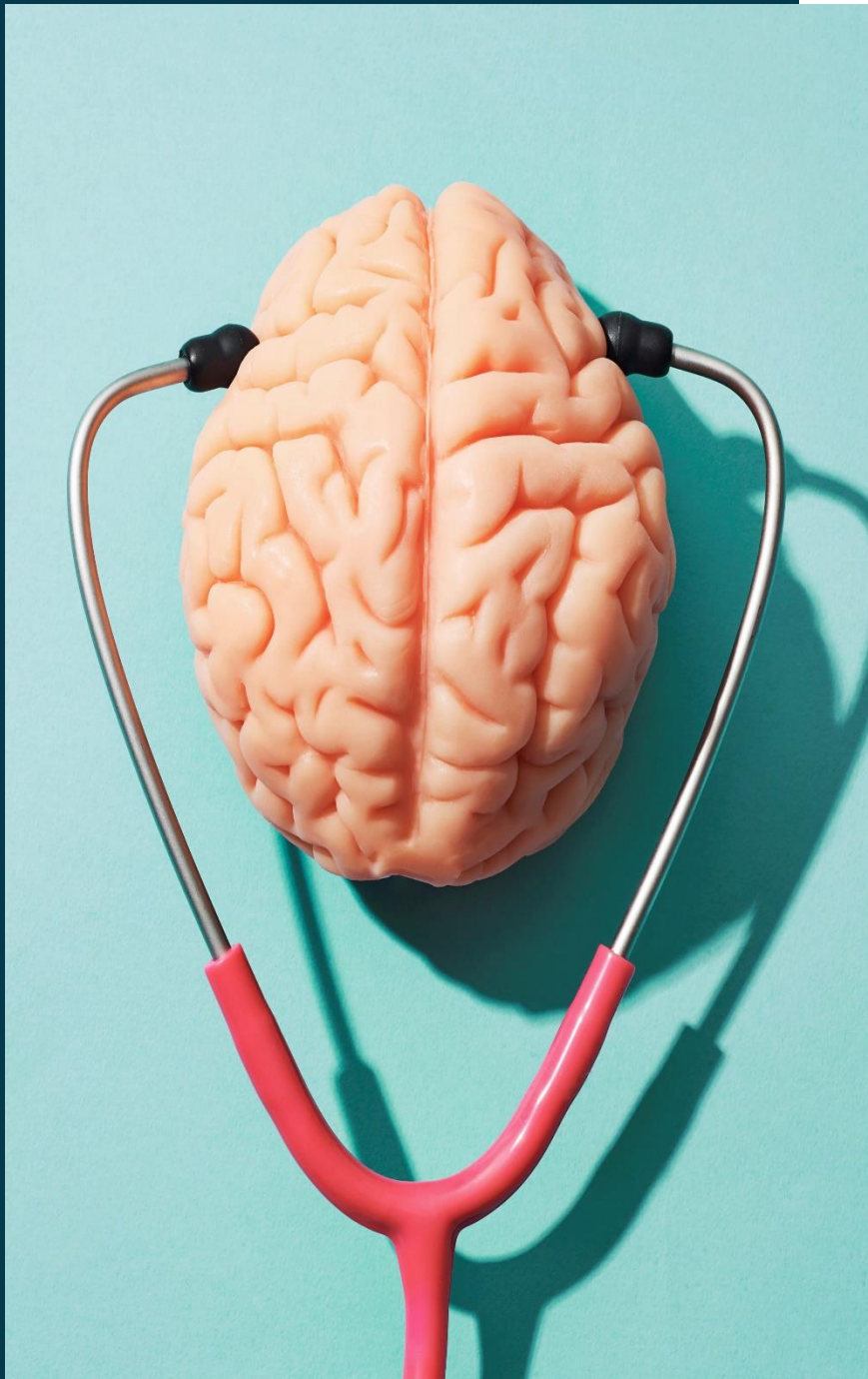

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Overzicht controleverschillen

Wij hebben de volgende controleverschillen geconstateerd (op grond van de controleverordening dienen alleen de verschillen boven de EUR 100.000 te worden gerapporteerd):

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag in EUR
Geen	

De volgende verschillen zijn naar aanleiding van onze controle gecorrigeerd:

Gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag in EUR
Geen	

Eshuis

Bijlagen

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Bijlage 1: Reikwijdte controle

Controleopdracht
Met de opdrachtbevestiging heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging.

De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening van SamenTwente. Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het bestuur van SamenTwente. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Controleverklaring
Wij hebben u gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens van de jaarrekening van SamenTwente.

Jaarverslag
Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Wij hebben dit bestuursverslag gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip overwogen of het bestuursverslag materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het bestuur. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd en hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Controleaanpak en –uitvoering
Wij hebben u geïnformeerd over onze controleaanpak en de belangrijkste aandachtsgebieden hierin. Wij hebben onze werkzaamheden consistent met onze voorgenomen aanpak uitgevoerd.

Wij voeren onze controle bij SamenTwente. uit middels een mix van systeemgerichte en gegevensgerichte werkzaamheden waarbij de werkzaamheden zijn uitgevoerd door een vast team. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. In paragraaf Samenvatting van dit verslag is terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest en hoe wij deze hebben afgewerkt.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie
Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door SamenTwente.

Op grond van de jaarrekening 2023 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond EUR 750.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond EUR 2,3 miljoen. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op EUR 100.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Bijlage 2: Onafhankelijkheid en ViO

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van SamenTwente in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om komend boekjaar teamleden bij SamenTwente te rouleren; wij zijn immers nog geen zeven jaar accountant van SamenTwente.

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijk, zakelijke en financiële relaties tussen Eshuis, haar partners en haar medewerkers en SamenTwente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden. De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Eshuis, een bestuurder of interne toezichthouder van Eshuis of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan SamenTwente of een bij SamenTwente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van EUR 100 opgenomen in de regels. Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan EUR 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Bijlage 3: Fraude

De beoordeling door het bestuur van het risico van materiële fouten de jaarrekening als gevolg van fraude of overtreding van wet- en regelgeving De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij het bestuur van SamenTwente. Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten. Dit betreft een redelijke maar geen absolute mate van zekerheid, dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet wordt ontdekt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.	Indien wij bij een wettelijke controle gegevens of informatie verkrijgen die een redelijk vermoeden rechtvaardigen dat sprake is van fraude van materieel belang ten aanzien van de financiële verantwoording zijn wij, onder bepaalde omstandigheden, op grond van de WTA gehouden hiervan een melding te doen bij de KLPD. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Op basis van deze werkzaamheden zijn ons tijdens onze controle van de jaarrekening 2023 geen aanwijzingen van fraude gebleken. Bij onze bespreking van de controlebevindingen gaf u aan bewust te zijn van fraude en dat ook bij de directie gedurende het jaar geen indicaties van fraude zijn gebleken.

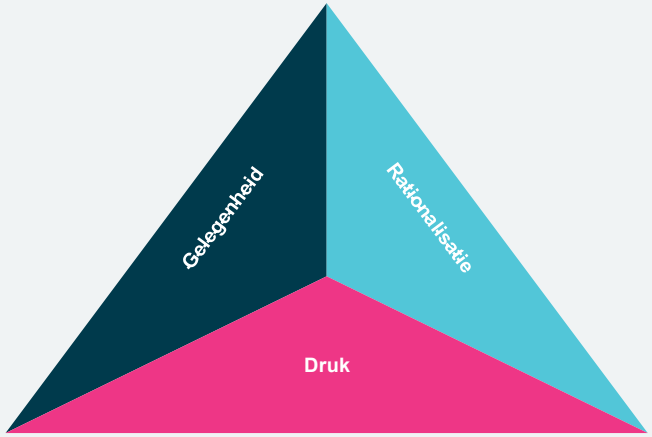

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Bijlage 4: Bevindingen controle SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag voor SamenTwente over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd.

Regeling nummer	Regeling	Fout of onzekerheid	Toelichting fout/onzekerheid
VWS H29	Regeling specifieke uitkering versterking	EUR 0	-
VWS H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en (SiSa tussen medeoverheden)	EUR 0	-
VWS H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	EUR 0	-
VWS H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023 - 2026		-

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend

Inhoudsopgave
Samenvatting
Analyse jaarrekening
Controleverschillen
Bijlagen

Bijlage 5: Disclaimer en beperking verspreidingskring

Belangrijke mededeling

Doel van het verslag
Dit verslag is opgesteld naar aanleiding van de controle van de jaarrekening van SamenTwente en is opgesteld per en over het jaar eindigend op 31 december 2023 in overeenstemming met de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit verslag communiceren wij aan de leden van het bestuur over onze bevindingen uit de jaarrekeningcontrole.

Beperkingen aan de verrichte werkzaamheden
Dit verslag staat los van onze controleverklaring en vormt geen aanvullend oordeel inzake de jaarrekening van de ondernemingen, noch bevat het enige toevoeging aan of uitbreiding van onze plichten en verantwoordelijkheden als accountant.

Wij hebben geen procedures ontworpen of uitgevoerd die buiten de reikwijdte liggen van wat ons als accountant is vereist ten behoeve van het vaststellen of communiceren van bevindingen die in dit verslag zijn opgenomen.

De gerapporteerde bevindingen gaan uit van de kennis die wij hebben verworven in onze hoedanigheid als accountant. Wij hebben de nauwkeurigheid en volledigheid van deze informatie niet geverifieerd anders dan in verband met en voor zover vereist voor het doel van onze controle.

Beperkingen ten aanzien van de verspreiding
Dit verslag wordt aangeboden op basis van de veronderstelling dat het alleen bedoeld is ter informatie van de met governance belaste personen van de ondernemingen, dat er niet uit mag worden geciteerd en niet naar mag worden verwezen, geheel of gedeeltelijk, zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming en dat wij met betrekking tot het verslag geen enkele verantwoordelijkheid accepteren jegens enige daartoe.

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling SamenTwente

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling SamenTwente te Enschede gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 als van het vermogen van gemeenschappelijke regeling SamenTwente op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1. Overzicht van baten en lasten en de toelichting over 2023;
2. De balans en de toelichting per 31 december 2023;
3. De rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (bijlage 1);
5. Overzicht van ontvangen subsidies met verantwoordingsplicht (bijlage 2);
6. Baten en lasten per taakveld (bijlage 4)

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 maart 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling SamenTwente zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 87 en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering op pagina 42. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.
Het totaal aan geconstateerde afwijkingen voor een bedrag van in totaal € 4.925.000 ligt boven de door het Algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 750.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan u tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:
- Het voorwoord, waaronder “jaarstukken in een oogopslag” en “leeswijzer”;
- Het jaarverslag, waaronder “programmaverantwoording”, “paragrafen”, “specificatie herkomst baten en besteding lasten” en “loonontwikkeling”;
- De bijlagen (3 en 5);
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 maart 2024.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling

SamenTwente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 maart 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling SamenTwente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 27 juni 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. C.L. Willems RA

A. Weerstandsvermogen voor mutaties reserves:

Programma's (bedragen x € 1.000)	Benodigd weerstandscapaciteit (geraamde risico's 2024)	Beschikbaar weerstandsvermogen (reserves)	Ratio weerstandsvermogen
GGD Twente	1.345	1.360	1,0
OZJT	330	160	0,5
Veilig Thuis Twente	480	255	0,5
Bestuur en Ondersteuning	330	398	1,2
Algemene reserve	338	131	0,4
Totaal	**2.823**	**2.304**	**0,82**

B. Maximaal toegestane mutaties reserves:

Programma's (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerd resultaat bedrijfsresultaat	Maximale toegestane mutaties reserve	Bedrijfsresultaat na mutaties reserves	Cao ontwikkeling	BTW teruggave GGiD	Gerealiseerd resultaat na mutaties reserves
GGD Twente	476	0	476	-697	752	531
OZJT	130	130	0	-96	0	-96
Veilig Thuis Twente	-314	-255	-59	-246	0	-305
Bestuur en Ondersteuning	487	-	487	-224	0	263
Algemene reserve	0	207	-207	0	0	-207
Totaal	**779**	**82**	**697**	**-1.263**	**752**	**186**

C. Weerstandsvermogen na mutaties reserves:

Programma's (bedragen x € 1.000)	Benodigd weerstandscapaciteit (geraamde risico's)	Beschikbaar weerstandsvermogen (reserves)	Ratio weerstandsvermogen
GGD Twente	1.345	1.360	1,0
OZJT	330	290	1,0
Veilig Thuis Twente	480	-	-
Bestuur en Ondersteuning	330	398	1,2
Algemene reserve	338	338	1,0
Totaal	**2.823**	**2.386**	**0,85**

Memo

Aan
Algemeen bestuur

Van
Dagelijks bestuur

Datum
19-06-2024

Afdeling
-

Onderwerp
Aanpassing rechtmatigheids-verantwoording

Inleiding
Met ingang van 2023 nemen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen een zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Het doel van deze verantwoording is dat het gesprek op gang komt tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur over de mate van rechtmatig handelen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 2023 is rommelig geweest met verschillende aanvullingen en interpretaties in de loop van 2023 en 2024. Het wetgevingsproces is in dit verband ook nog maar half afgerond. In deze memo leggen we de impact uit van deze gang van zaken op de jaarstukken 2023 en de passages die daarin zijn vermeld over de rechtmatigheidsverantwoording.

Aanbieding van voorlopige jaarstukken
Begin april 2024 is de concept-jaarrekening van SamenTwente aangeboden aan de gemeenteraden. De concept-jaarrekening is daarbij voorzien van een concept rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Over de rechtmatigheidsverantwoording zijn in de loop van april en mei 2024 (mede in afstemming met onze accountant) nieuwe inzichten ontstaan. Deze spitsen zich toe op de duiding van het zogenaamde begrotingscriterium.

De nieuwe inzichten leiden tot de conclusie dat in de definitieve versie van de jaarrekening, het dagelijks bestuur van oordeel is dat de lasten en baten niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Met de nieuwe technische uitleg over het begrotingscriterium komt de omvang van de onrechtmatigheden uit op een bedrag van € 4,9 miljoen en overschrijden daarmee de afgesproken verantwoordingsgrens van € 0,75 miljoen (1% van de lasten).

Onderstaand een verdere toelichting op deze noodzakelijke aanpassing in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze toelichting is opgesteld in afstemming met de Veiligheidsregio Twente en het Recreatieschap Twente. Zij zijn ook geconfronteerd met dezelfde problematiek.

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium is het criterium waarmee wordt getoetst of het budgetrecht van de raad (lees algemeen bestuur) is nageleefd. Aanvankelijk was dit een toets op eventuele overschrijdingen van budgetten en/of investeringskredieten die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. In de laatste kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV worden ook overige afwijkingen ten opzichte van de begroting (zoals minder lasten dan geraamd, meer baten dan geraamd en minder baten dan geraamd) onderdeel van dit criterium. De rechtmatigheidstoets omvat daarmee het geheel van alle afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Ruwweg gaat het dus om een tweetal categorieën van afwijkingen. Beide categorieën zorgen nu voor de grotere omvang aan onrechtmatigheden. Voor de opbouw van de verdere toelichting is het praktisch om te beginnen met categorie B: overige afwijkingen.

Cat. A	Cat. B
Overschrijding lasten / investeringskredieten	Overige afwijkingen: lagere lasten + verschillen op baten

Categorie B (overige afwijkingen)
De afwijkingen die vallen onder categorie B zijn in principe niet onrechtmatig. Ze worden pas onrechtmatig als de afwijkingen niet tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur. De crux is dat in onze financiële verordening niet is gedefinieerd wat in dit verband “tijdig” is. Normaliter worden de verschillen toegelicht via de P&C-cyclus, in de tussentijdse Bestuursrapportage(s) en de jaarrekening. Maar of dit dan tijdig is, is niet vastgelegd in de financiële verordening. Vanwege deze afwijking, moeten de verschillen die vallen onder categorie B worden aangemerkt als onrechtmatig. De omvang van deze onrechtmatigheid bedraagt € 2,6 miljoen. Deze onrechtmatigheden zijn overigens in 2023 wel gemeld aan het algemeen bestuur via de Bestuursrapportage(s) en worden definitief verantwoord via de jaarrekening. Denk hierbij aan de BTW teruggave van € 752.000 van het GGiD. Dit is

een mooie meevaller en is voor de jaarrekening 2023 een positieve ontwikkeling geweest. Maar in het kader van begrotingsrechtmatigheid wordt deze teruggave als onrechtmatig beoordeeld omdat het een batenoverschrijding veroorzaakt.

Deze onrechtmatigheid (definiëren van tijdig) is voor de toekomst op te lossen. Namelijk door de financiële verordening aan te passen en een definitie voor “tijdig” op te nemen. Tijdig kan immers ook zijn: bij vaststelling van de jaarrekening.

Categorie A (overschrijdingen lasten / investeringskredieten)
De afwijkingen die vallen onder categorie A zijn in principe onrechtmatig. In onze financiële verordening is echter vastgelegd welke type overschrijdingen niet als onrechtmatig hoeven te worden aangemerkt. Zo hebben we jaarlijks te maken met extra lasten waar direct gerelateerde baten tegenover staan. Denk bijvoorbeeld aan de aanvullende uitgaven in het kader van Publieke Gezondheid voor ontheemden uit Oekraïne en uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. Deze kosten zijn in 2023 rechtstreeks door het Rijk vergoed.

Het is goed om op te merken dat de bepalingen in de financiële verordening waarin uiteengezet is welke overschrijdingen niet als onrechtmatigheden hoeven te worden aangemerkt, geen nieuwe, zelfgekozen bepalingen zijn die met het algemeen bestuur zijn overeengekomen. Het zijn bepalingen die ontleend zijn aan de modelverordening van de VNG. In eerdere jaren vormden dezelfde bepalingen ook altijd het vertrekpunt voor de toets op begrotingsonrechtmatigheden, destijds nog uitgevoerd door de accountant.

Deze bepalingen lijken nu echter geen rechtskracht meer te hebben. In april 2024 heeft de commissie BBV duidelijk heeft gemaakt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringen per definitie onrechtmatig zijn. Er dient dus “bruto” te worden gekeken naar de overschrijdingen (bij het netto bedrag worden de toegestane overschrijdingen afgetrokken van de totale overschrijdingen). En dit brutobedrag moet worden afgezet tegen de verantwoordingsgrens die is afgesproken met het algemeen bestuur. Totale bruto overschrijding bedraagt € 2,3 miljoen.

Totale begrotingsonrechtmatigheden
Met een afwijking van € 2,6 miljoen op categorie B (overige afwijkingen) + overschrijding op de lasten van € 2,3 miljoen (categorie A), komen de totale begrotingsonrechtmatigheden uit op € 4,9 miljoen. Deze onrechtmatigheden overschrijden de afgesproken verantwoordingsgrens van € 0,75 miljoen (1% van de lasten).

Afstemming met de accountant
De kwestie is in de jaarrekeningcontrole 2023 van Eshuis Accountants besproken. Eshuis geeft ook aan verrast te zijn door de opstelling van de commissie BBV en de duiding die ze geven aan het begrotingscriterium. Tegelijkertijd geeft ze aan dat ze wel gebonden is aan deze interpretatie. En daarom enkel een goedkeurende verklaring voor getrouwheid kunnen afgeven voor de jaarrekening als het dagelijks bestuur in zijn rechtmatigheidsverantwoording het oordeel van onrechtmatigheid afgeeft.

Slotsom
Het oordeel “niet rechtmatig” is in de verantwoording voor het jaar 2023 onvermijdelijk. Dat oordeel is toe te schrijven aan de technisch strikte interpretatie die de commissie BBV er nu aan geeft.

Vanaf 2024 is dit te ondervangen door:

- Het actualiseren van de financiële verordening, door het opnemen van een definitie voor het begrip “tijdig”. Daarmee wordt categorie B (“overige afwijkingen”) structureel opgevangen in de verantwoording.
- Jaarlijkse indiening van technische begrotingswijzigingen en mogelijk ook in de laatste vergadering van het algemeen bestuur. Daardoor worden de overschrijdingen t.o.v. de begroting zoveel als mogelijk rechtmatig gemaakt. Een kanttekening die hier gemaakt moet worden is dat specifiek voor gemeenschappelijke regelingen geldt, dat voor begrotingswijzigingen een zienswijze gevraagd moet worden aan de gemeenteraden. Dit duurt 12 weken. In de gemeenschappelijke regeling SamenTwente staat dat deze zienswijzeprocedure niet geldt voor begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen. Dit zal niet van toepassing zijn op alle begrotingswijzigingen uit categorie A. Dit kan betekenen dat een begrotingswijziging niet tijdig kan plaatsvinden of niet wenselijk is omdat je

bijvoorbeeld geen voorschot wil nemen op mogelijke resultaatbestemming. Denk bijvoorbeeld aan begrotingswijzigingen in geval van cao-ontwikkelingen en verwachte tekorten in de lopende exploitatie. Deze ontwikkelingen worden overigens altijd aan het algemeen bestuur gemeld via de P&C cyclus. Maar omdat de lasten overschrijding niet ongedaan kan worden gemaakt in het lopende boekjaar, kan in dit geval een begrotingsonrechtmatigheid ontstaan die via de rechtmatigheidsverantwoording leidt tot het oordeel van onrechtmatig. Deze onrechtmatigheid dient dan te worden geaccepteerd.

- Om het hierboven uiteengezette risico op begrotingsonrechtmatigheden nog beter te kunnen ondervangen, kan het dagelijks bestuur voorstellen om de afgesproken verantwoordingsgrens van 1% aan te passen naar de wettelijke toegestane grens van 3%. Dit wordt ook aangeraden door Eshuis Accountants.

Tot slot
Er is nog veel in beweging rondom de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook de Nationale Rekenkamer heeft kritiek geuit. Het laatste woord lijkt hierover nog niet te zijn uitgesproken. Om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen hierop, is met Eshuis Accountants afgesproken dat nieuwe ontwikkelingen hierin nauwgezet worden gevolgd. De benodigde aanpassingen in de rechtmatigheidsverantwoording worden zo snel mogelijk kortgesloten.

Eshuis

BEPERKTE IT-AUDIT

Managementletter 2023

Samen Twente

Per saldo persoonlijker

IT-audit: Introductie & scope

Introductie

In dit digitale tijdperk, waarbij organisaties geautomatiseerde informatietechnologie (IT)-systemen gebruiken om hun informatie te verwerken voor een betere ondersteuning van hun missies, spelen IT-risico's en controles een cruciale rol bij het beschermen van de informatiemiddelen van een organisatie en daarmee van haar missie. Het belangrijkste doel van een organisatie in het kader van (IT) risico's & controles, zou moeten zijn: het beschermen van de organisatie en haar vermogen om de geformuleerde missie uit te voeren, en niet enkel de IT-middelen. Wij zijn van mening dat een effectieve IT-risico- en beheeromgeving, een belangrijk onderdeel is van een succesvolle IT-strategie welke onderdeel uitmaakt van de bedrijfsstrategie.

Benadering

In het kader van de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2023 heeft Eshuis IT-audit werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de opzet en het bestaan van de algemene ICT beheersmaatregelen binnen de automatiseringsomgeving van SamenTwente. Wij hebben daarbij uitsluitend die maatregelen getest die het meest relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole en wij rapporteren hierbij uitsluitend de daarbij geconstateerde bevindingen. Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole hebben wij voor elk van deze bevindingen onze eigen classificatie bepaald op basis van prioriteit van opvolging, waarbij drie niveaus zijn onderscheiden: hoog, midden en laag. Het management blijft verantwoordelijk voor haar eigen oordeelsvorming over de inschatting van de risico's als gevolg van de geconstateerde bevindingen, de daarvan af te leiden prioriteitstelling en de opvolging van de aanbevelingen. Tijdens de werkzaamheden voor de 2023 jaarrekeningcontrole zijn voor SamenTwente de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld voor de volgende applicaties:

Applicatie	Operating system	Database	Datacenter locatie
AFAS Proft	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.
FileLinx Factuur+ / DigiData & FIleLinx	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.
Visma Raet	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.

IT-audit: Introductie & scope

Toelichting beperkte scope

General IT Controls bestaan uit zes domeinen zoals hiernaast weergegeven. Het is belangrijk dat de IT processen in deze domeinen tijdig, juist en volledig zijn opgezet en geïmplementeerd. Voor onze IT-audit hebben wij ons gefocust op de gekleurde domeinen.

Uitgevoerde aanpak

Wij hebben middels relevante beleidstukken, procedures en systeeminstellingen de IT General Controls in opzet en bestaan getoetst.

Leveranciersmanagement:
- Regiefunctie over de leverancier
- Fysieke toegang tot de serverruimte
- Zekerheid over (eventuele) uitbestede IT diensten d.m.v. een zogenoemde ISAE 3402 verklaring

IT Operaties:
- Toegang tot en het monitoren van batchjobs m.b.t. o.a. interfaces
- Back-up & recovery
- Incident management

Wijzigingsbeheer:
- Aanvragen, ontwikkelen, testen, goedkeuren en implementeren van wijzigingen
- Monitoren van het wijzigingsbeheer proces

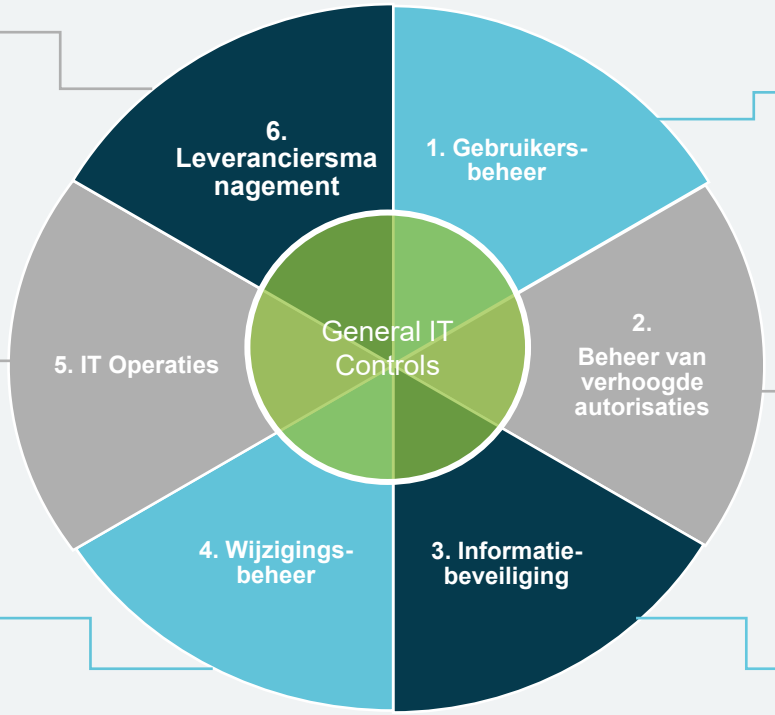

Gebruikersbeheer:
- Aanvragen en goedkeuren van autorisaties voor nieuwe en bestaande gebruikersaccounts
- Tijdig intrekken van autorisaties van medewerkers die uitdienst zijn getreden of van functie zijn gewisseld
- Monitoren van actieve gebruikersaccounts en toegewezen rechten
- Monitoren van conflicten in functiescheiding

Beheer van verhoogde autorisaties:
- Aanvragen en goedkeuren van (tijdelijk) verhoogde rechten
- Monitoren van uitgevoerde activiteiten door gebruikers met verhoogde autorisaties

Informatiebeveiliging:
- **Wachtwoordinstellingen**
- Aanwezigheid van generieke accounts

IT-audit: samenvatting bevindingen

Hieronder vindt u een overzicht van de geteste algemene ICT beheersmaatregelen en de conclusie hiervan. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

Proces	2023	Korte toelichting conclusie
1. Aanvragen en goedkeuren van autorisaties voor nieuwe en bestaande gebruikersaccounts (bevinding nr. 1)		Wij hebben dit proces als ineffectief beoordeeld, omdat dit proces is belegd in de lijnorganisatie. Wij bevelen daarnaast aan om een functiescheidingsconflictenmatrix te gebruiken ten tijde van het indiensttredingsproces, welke als norm kan worden gebruikt.
2. Tijdig intrekken van autorisaties van medewerkers die uitdienst zijn getreden of van functie zijn gewisseld (bevinding nr. 5)		Het proces is door ons op basis van één steekproef als ineffectief beoordeeld, aangezien afmelding niet tijd is doorgevoerd. Daarnaast bevelen wij aan om de stappen rondom het implementeren van een IAM (Identity Access Management) oplossing door te zetten.
3. Monitoren van actieve gebruikersaccounts en toegewezen rechten (bevinding nr. 4)		Er is geen vastgestelde procedure voor deze beoordeling en daarnaast vind de controle niet zichtbaar plaats waardoor deze als ineffectief is aangemerkt.
4. Wachtwoordinstellingen		Het proces is door ons als effectief beoordeeld, maar kent op een aantal aspecten wel verbeterpunten. Wij bevelen aan om te overwegen om de multifactor authenticatie voor Windows Azure AD overal te implementeren, dus ook op kantoor en bekende IP adressen. Dit ten einde interne functiescheiding te waarborgen.

Onvoldoende Verbeterpunten Voldoende

IT-audit: samenvatting bevindingen

Hieronder vindt u een overzicht van de geteste algemene ICT beheersmaatregelen en de conclusie hiervan. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

Proces	2023	Korte toelichting conclusie
5. Hoge rechten accounts AFAS en Factuur+/FileLinx (bevinding nr. 2)		Op basis van onze analyse blijken 2 accounts te beschikken over hoge rechten. Waaronder personen in de lijnorganisatie. Wij bevelen aan om hier kritisch over na te denken zodat er wel functiescheiding bestaat tussen de lijnorganisatie en IT beheer. Gezien hiermee functiescheiding kan worden doorbroken is dit proces als ineffectief beoordeeld.
6. Aanvragen, ontwikkelen, testen, goedkeuren en implementeren van wijzigingen (bevinding nr. 3)		Wij hebben vastgesteld dat binnen SamenTwente een formeel wijzigingsbeleid beschikbaar is, die aangeeft dat wijzigingen eerst zichtbaar dienen te worden getest en geaccepteerd voordat deze worden geïnstalleerd op de productie-omgeving. Dit proces wordt echter niet gevolgd voor de SAAS applicaties AFAS Online en FileLinx. Wij bevelen dan ook aan om patches eerst door AFAS en FileLinx te laten installeren op de acceptatieomgeving, vervolgens te laten testen door sleutelgebruikers welke vervolgens formeel en zichtbaar akkoord gaan met de installatie naar de productieomgeving.
7. Monitoren van het wijzigingsbeheer proces (bevinding nr. 3)		
8. Backup & recovery		Het proces is effectief bevonden, mede gezien de ISAE rapportages van AFAS en Microsoft.
9. Beheer databases		SamenTwente maakt alleen gebruikt van zogenoemde SAAS applicaties, waarbij (hoge rechten) toegang tot direct de databases onder AFAS, FileLinx en RAET zijn afgeschermd. Hierdoor kunnen eindgebruikers van SamenTwente geen directe (hoge rechten) toegang verkrijgen tot de databases.
10. Leveranciersmanagement (bevinding nr. 6)		Het proces is ineffectief gezien wij hierin aan bevelen om de ISAE rapportages van deze leveranciers jaarlijks te beoordelen, ter waarborging van dit proces aan de kant van de leveranciers.

Onvoldoende Verbeterpunten Voldoende

IT-audit: samenvatting bevindingen

Hieronder vindt u een visueel overzicht van de geïdentificeerde bevindingen inclusief onze inschatting voor wat betreft de kwetsbaarheid en impact van deze bevindingen. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

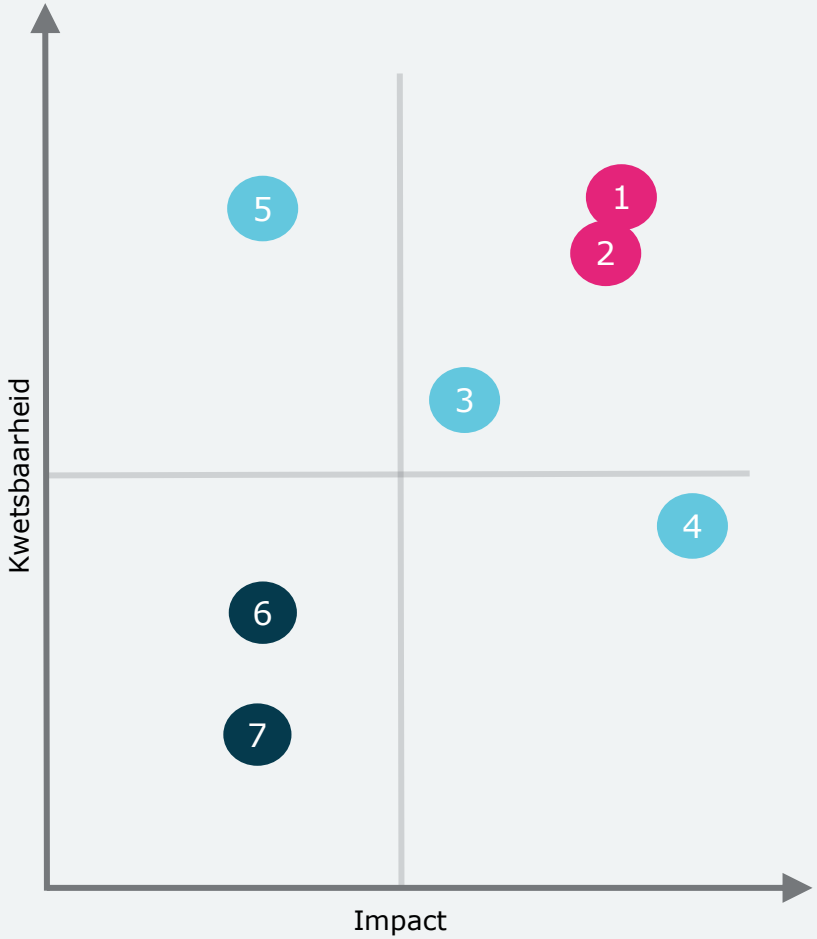

Nr.	Bevinding
1	Het indienstproces verdient verbetering, doordat het afgeven van rechten en rollen binnen zowel AFAS Online als FIleLinx is belegd in de lijnorganisatie waardoor functiescheiding in het toegangsverschaffingsproces niet is gewaarborgd.
2	Hoge rechten te ruim uitgegeven aan personen vanuit de lijnorganisatie, die geen toegang zouden moeten hebben.
3	Geïnstalleerde wijzigingen tot AFAS en FileLinx worden niet eerst getest op basis van een zichtbaar vastgesteld testprotocol en akkoord bevonden in een acceptatieomgeving. Daarnaast heeft SamenTwente geen licentie voor een acceptatieomgeving van AFAS, waardoor er geen mogelijkheid bestaat om een adequaat wijzigingsbeheerproces te volgen.
4	A) Er is geen zichtbare periodieke review uitgevoerd door afdelingshoofden op de actieve gebruikers binnen AFAS en FileLinx. B) Er ontbreekt een zichtbare periodieke review op de verschillende rechten en rollen van de actieve gebruikers. C) Tevens ontbreekt een onderliggende functiematrix waarmee functiescheiding tussen gebruikersrollen wordt aangetoond.
5	Het uitdienstproces verdient verbetering door het ontbreken van een geautomatiseerde koppeling tussen Visma RAET en AFAS Online middels bijvoorbeeld een Identity Access Management tool. Daarnaast blijkt dat het uitdienstproces niet altijd resulteert in het tijdig afmelden van gebruikers.
6	Het leveranciersmanagement kan verder worden verbeterd.
7	SamenTwente beschikt niet over een tactisch informatiebeveildigingsbeleid zoals afgestemd met de BIO.

IT-audit: samenvatting bevindingen

Legenda:

●	Significante bevinding met een **hoog risico** en potentieel een grote impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties. Een bevinding waar het management direct actie op moet ondernemen.
●	Bevinding met een **gemiddeld risico** en potentieel een gemiddelde impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties. Een bevinding waarvoor stappen dienen te worden genomen door het management gebaseerd op een actieplan, inclusief einddata.
●	Bevinding met een **laag risico** en potentieel een lage impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties. Een bevinding waarvoor actie voor kan worden ondernomen door het management, maar waarvan het risico ook kan worden geaccepteerd.
!	Nieuwe bevinding
↻	Eerder gerapporteerde bevinding, niet opgelost
✓	Bevinding opgelost / beheersing voldoende

IT-audit: samenvatting bevindingen

Op ons verzoek heeft u de cyber security assessment ingevuld, zoals opgesteld door de NOREA, zijnde de beroepsorganisatie voor IT auditors. Deze assessment bestaat uit de zogenoemde ICR en CSA. De Inherente Cyber Risicoanalyse (ICR) is gericht op het bepalen van het inherente risicoprofiel van een organisatie op het gebied van cybersecurity. Met andere woorden in welke mate loopt de organisatie een cybersecurity risico gezien de activiteiten en werkzaamheden die de organisatie uitvoert in de omgeving waarin de organisatie functioneert. Een ICR is daardoor primair gericht op de omgeving van de organisatie en externe dreigingen die hierin een rol spelen, met uiteraard als startpunt (het karakter van) de werkzaamheden die de organisatie uitvoert. Op basis van de door u ingevulde vragen komt het risicoprofiel voor uw organisatie op het volgende niveau:

Hoog

Hoog risico en potentieel een grote impact op de onderneming, voldoen aan wet- en regelgeving en/of operationele prestaties.

Midden

Hoog risico welke echter een lage kans heft dat deze zich voordoet. Risico's dienen continu te worden gemonitord.

Laag

Potentieel risico welke de onderneming kan raken. Deze dienen te worden verlaagd rekening houdend met de kosten.

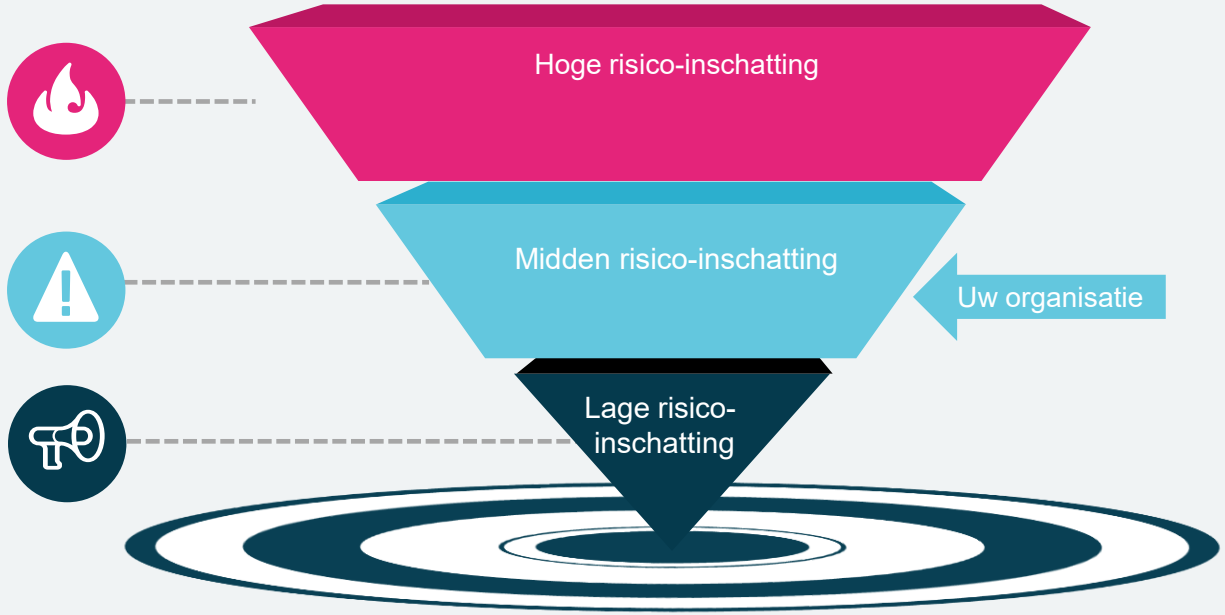

IT-audit: samenvatting bevindingen

CSA staat voor Cyber Security Assessment. De CSA legt in de eerste plaats mogelijke risico's bloot van een organisatie, processen, systemen en gegevens die te maken hebben met cybercrime. Daarmee draagt zij bij aan het vermijden of mitigeren van deze cybersecurity risico's. De CSA kan als zelfstandig assessment worden uitgevoerd of als onderdeel van bijvoorbeeld algemene dreigingen- of impactanalyse. De CSA ondersteunt hiermee een top-down benadering om vanuit risico's in het bedrijfsproces te komen tot technische en organisatorische maatregelen. Op basis van de antwoorden van de CSA wordt op gestructureerde wijze inzichtelijk gemaakt of er een kans is dat de organisatie, processen, systemen en gegevens kunnen worden geschaad door een cybercrime aanval en op welke gebieden. Op basis van de door u ingevulde vragen onderkent de CSA de volgende risico's:

Categorie:	Score:	Toelichting score en verwijzing naar waardevolle standaarden:
Organisatie & governance	6	U lijkt uw risico's t.a.v. governance en organisatie niet volledig te beheersen. De normen van NIST CSF, ISO/IEC 27002, ISO/IEC 27002, ISACA COBIT, DNB controls, PCI/DSS en CCM bieden hier handvatten voor.
Gedrag & cultuur	4	U lijkt uw risico's t.a.v. gedrag en cultuur niet volledig te beheersen. De normen van NIST CSF, ISACA COBIT, CIS controls en CCM bieden hier handvatten voor.
Waardeketen (stakeholders) versus risico's	0	U lijkt uw risico's t.a.v. waardeketen en stakeholders niet te beheersen. De normen van ISACA COBIT, DNB controls, PCI/DSS en CCM bieden hier handvatten voor.
Inzicht in Technologie	3	U lijkt uw risico's t.a.v. technologielandschap niet te beheersen. De normen van NIST CSF, ISACA COBIT, DNB controls en CIS controls bieden hier handvatten voor.
Wet- en regelgeving	8	U lijkt zicht te hebben op uw wet- en regelgeving risico's en de beheersing daarvan.
Detectie	4	U lijkt uw risico's t.a.v. detectie niet volledig te beheersen. De normen van NIST CSF, ISO/IEC 27002, ISACA COBIT, DNB controls, PCI/DSS en CIS controls bieden hier handvatten voor.
Reactie	1	U lijkt uw risico's t.a.v. reactie niet te beheersen. De normen van NIST CSF, ISO/IEC 27002, ISACA COBIT, PCI/DSS en CIS controls bieden hier handvatten voor.
Overall cyber risico score	4	-

Onvoldoende Verbeterpunten Voldoende

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Gedetailleerde observaties

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 1 - Toegangsbeheer	Het indienstproces verdient verbetering, doordat het afgeven van rechten en rollen binnen zowel AFAS Online als FIleLinx is belegd in de lijnorganisatie waardoor functiescheiding in het toegangsverschaffingsproces niet is gewaarborgd.
Observatie	Wij hebben vastgesteld dat het afgeven of wijzigen van rechten tot AFAS en FileLinx volledig belegd is bij de financiële afdeling en daarmee formeel in de lijnorganisatie. Hierdoor is functiescheiding in het proces niet adequaat ingeregeld. Daarnaast stellen wij vast dat het proces verder kan worden geautomatiseerd middels een IAM tool waarbij rechten en rollen automatisch worden afgegeven aan de hand van de via AFAS workflow goedgekeurde functie. Daarnaast constateren wij dat de SamenTwente niet beschikt over een functiescheidingsconflictenmatrix, waarmee aan de voorkant bij toegangsverschaffing kan worden voorkomen c.q. kan worden gecontroleerd door de leidinggevende dat de huidige autorisatierol(len) niet leidt tot conflicten.
Impact	Het risico bestaat dat als rechten niet juist zijn beperkt tot gebruikers en accounts die deze rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerde transacties.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om applicatiebeheerrechten te ontnemen bij de lijnorganisatie en alleen te verschaffen aan IT verantwoordelijken. Daarnaast bevelen wij aan om gebruik te maken van op functie gebaseerde rollen en dat deze leidend zijn voor het autoriseren van gebruikers door leidinggevende in TopDesk, JIRA of ander ticketsysteem al dan niet geautomatiseerd middels een Identity Access Management systeem. Door het afdwingen van een dergelijke workflow binnen een ticketsysteem of IAM tool, wordt bewaakt dat ten allen tijde de juiste autorisatie wordt verkregen voor indiensttreders dan wel een uitbreiding of wijziging van rechten van bestaande gebruikers. Tevens bevelen wij aan om in dit proces gebruik te maken van een functiescheidingsconflictenmatrix, zodat een leidinggevende aan de voorkant kan zorgen dat deze gebruiker geen rollen verkrijgt waardoor potentiële functiescheidingsconflicten ontstaan.
Reactie management	Momenteel zijn we dit proces zowel voor de lange termijn als voor de korte termijn aan het versterken. Voor de lange termijn willen we het toegangsverschaffingsproces structureel borgen met de invoering van een zogenaamd Identity Acces Management (IAM) software. Hiermee kunnen we medewerkers veilig toegang geven tot de systemen die ze nodig hebben. Deze investering inclusief benodigd budget is uitgewerkt in het plan “Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy”. Dit plan ligt voor definitieve besluitvorming voor in ons algemeen bestuur op 10 juli 2024. Om in de tussentijd de risico’s te beheersen, is het proces voor het onderhouden van de autorisaties binnen FileLinx en AFAS met ingang van 2024 gewijzigd. Applicatiebeheer maakt alleen gebruikers aan op basis van een schriftelijk verzoek van de leidinggevende. In het verzoek is opgenomen welke bevoegdheden aan desbetreffende gebruiker toegekend moeten worden. Daarnaast wordt maandelijks door Applicatiebeheer het overzicht van actieve gebruikers beoordeeld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een ingericht dashboard in ons rapportagesysteem.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 2 - Toegangsbeheer	Hoge rechten te ruim uitgegeven aan personen vanuit de lijnorganisatie, die geen toegang zouden moeten hebben.
Observatie	AFAS Online Wij hebben vastgesteld middels inlichtingen en inspectie van, vastgesteld dat er 3 accounts bestaan in AFAS met applicatiebeheer rechten (toegang tot de autorisatietool) waarvan: - 2 accounts betrekking hebben op personen in de lijnorganisatie, wat niet wenselijk is. FileLinx Wij hebben vastgesteld middels inlichtingen en inspectie van, vastgesteld dat er 2 accounts bestaan in FileLinx met applicatiebeheer rechten (toegang tot de Control Center), waarvan: - 2 accounts betrekking hebben op geautoriseerde applicatiebeheerders, echter dat deze wel formeel onderdeel zijn van de lijnorganisatie.
Impact	Het risico bestaat dat als beheerrechten niet zijn beperkt tot gebruikers en accounts die rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerd toegang tot systemen, met daarbij het risico op onjuistheden en onvolledigheden in de data. Daarnaast doorbreken deze rechten alle functiescheiding die mogelijk is aangebracht binnen AFAS en FileLinx, wat niet wenselijk is vanuit mogelijke cyber- en frauderisico's.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om zorg te dragen dat beheerrechten in AFAS beperkt worden uitgegeven en alleen worden uitgegeven aan individuele personen en accounts die dit benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie (lees IT verantwoordelijken). Daarnaast verdient het aanbeveling om dit periodiek te beoordelen op juistheid.
Reactie management	Op dit moment is Applicatiebeheer van FileLinx en AFAS decentraal georganiseerd. We onderzoeken of dit op een andere wijze georganiseerd kan worden. In de tussentijd willen we een functiescheiding organiseren door voor de huidige applicatiebeheerders twee accounts aan te maken. Eén voor de rol als applicatiebeheerder en één voor de functionele rol (lijnorganisatie).

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 3 - Wijzigingsbeheer	**Geïnstalleerde wijzigingen tot AFAS en FileLinx worden niet eerst getest op basis van een zichtbaar vastgesteld testprotocol en akkoord bevonden in een acceptatieomgeving. Daarnaast heeft SamenTwente geen licentie voor een acceptatieomgeving van AFAS, waardoor er geen mogelijkheid bestaat om een adequaat wijzigingsbeheerproces te volgen.**
Observatie	Wij hebben het volgende geconstateerd: • Geïnstalleerde wijzigingen tot AFAS en FileLinx worden niet eerste getest op basis van een vastgesteld testprotocol en akkoord bevonden in een acceptatieomgeving, dit in tegenstelling tot het gestelde beleid binnen SamenTwente. Daarnaast ontbreken testplannen hiervoor, met daarin aan de voorkant geïdentificeerde kritische functionaliteit van de SamenTwente. • SamenTwente beschikt niet over licentie voor een acceptatieomgeving van AFAS, waardoor er geen mogelijkheid bestaat om een adequaat wijzigingsbeheerproces te volgen.
Impact	Het risico bestaat dat er ongeautoriseerde wijzigingen vanuit de ontwikkelfase in het systeem direct worden doorgevoerd. Hierdoor bestaat het risico dat er fouten worden geïnstalleerd op de productieomgeving, waardoor het zelfs mogelijk is dat het systeem niet meer bruikbaar is totdat herstel heeft plaatsgevonden.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om zichtbare testwerkzaamheden uit te voeren voordat wijzigingen tot de productieomgeving worden geïnstalleerd. Deze werkzaamheden dienen te worden vastgelegd waarbij inzichtelijk wordt gemaakt dat er testen zijn uitgevoerd en dat goedkeuring is verleend door het management voor het doorvoeren van de wijziging tot de productie-omgeving. Om te faciliteren bevelen wij aan om een licentie aan te schaffen voor een strike gescheiden acceptatie omgeving van AFAS, zoals wij ook zien bij andere veiligheidsregio's en GGD's, zodat het interne wijzigingsbeheerbeleid ook daadwerkelijk kan worden gevolgd.
Reactie management	AFAS is een veelzijdig pakket met diverse modules. SamenTwente maakt alleen gebruik van het financiële deel waardoor wijzigingen minder gevolgen hebben. AFAS heeft een uitvoerig proces voor het installeren van wijzigingen. Wij beoordelen de releasenotes van deze wijzigingen op aandachtspunten voor SamenTwente en Recreatieschap Twente. Deze beoordeling wordt gedaan door Applicatiebeheer en zal ook vastgelegd worden. Indien uit de beoordelingen in de toekomst blijkt dat de gevolgen/risico's voor onze organisatie steeds groter worden, dan zullen we overwegen gebruik te maken van een acceptatieomgeving.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 4 - Toegangsbeheer	A) Er is geen zichtbare periodieke review uitgevoerd door afdelingshoofden op de actieve gebruikers binnen AFAS en FileLinx. B) Er ontbreekt een zichtbare periodieke review op de verschillende rechten en rollen van de actieve gebruikers. C) Tevens ontbreekt een onderliggende functiematrix waarmee functiescheiding tussen gebruikersrollen wordt aangetoond.
Observatie	Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat er is geen zichtbare periodieke review wordt uitgevoerd door afdelingshoofden op de actieve gebruikers binnen AFAS en FileLinx. Hierdoor ontbreekt ook een zichtbare periodieke review op de verschillende rechten en rollen van de actieve gebruikers. Tevens ontbreekt een onderliggende functiescheidingsconflictenmatrix waarmee functiescheiding tussen gebruikersrollen wordt aangetoond. Met een dergelijke ffunctiescheidingsconflictenmatrix wordt beoogd om schematisch aan te tonen dat op groepsrollen de nodige functiescheiding is gewaarborgd, waardoor leidinggevende een juiste afweging kunnen maken bij het aanvragen van rechten voor nieuwe gebruikers. Dit geldt tevens als controlemiddel in de periodieke review die minstens jaarlijks dient plaats te vinden.
Impact	Het risico bestaat dat als rechten niet juist zijn beperkt tot gebruikers en accounts die deze rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerde transacties.
Aanbeveling	Wij bevelen aan om de actieve gebruikers van AFAS en FileLinx jaarlijks te onderwerpen aan een controle van de directe leidinggevende en aan de hand van gegevens in Raet Visma ter toetsing of deze account überhaupt toegang zouden moeten hebben tot het systeem. Wij bevelen daarnaast aan om middels een functiescheidingsconflictenmatrix op praktische wijze de functiescheiding inzichtelijk te maken in de huidige rollen binnen AFAS en FileLinx. Deze matrix kan dan als norm dienen in de periodieke review.
Reactie management	A en B: Naar aanleiding van deze bevinding hebben wij ons toegangscontrole-proces voor AFAS en FilenLinx verbeterd. Periodiek wordt een overzicht van actieve gebruikers gedeeld met de financiële adviseurs. Zij toetsen, in afstemming met betrokkenen, of de rol van de actieve gebruikers nog correct is. Daarnaast heeft in 2023 vanuit het proces van de verbijzonderde interne controle een audit plaatsgevonden op rechten en rollen binnen AFAS. Dit heeft onder meer geleid dat de rechten om mutaties te wijzigen of te verwijderen zijn gewijzigd. Hierin is een functiescheiding aangebracht tussen de administratie (wijzigen of verwijderen) en de financieel adviseurs (controle en rapportering). Deze audit wordt op basis van het Interne controleplan van SamenTwente ook in 2024 uitgevoerd. C: De functiematrix zal de komende periode worden opgezet.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 5 - Toegangsbeheer	Het uitdienstproces verdient verbetering door het ontbreken van een geautomatiseerde koppeling tussen Visma RAET en AFAS Online middels bijvoorbeeld een Identity Access Management tool. Daarnaast blijkt dat het uitdienstproces niet altijd resulteert in het tijdig afmelden van gebruikers.
Observatie	Wij hebben geconstateerd op basis van één inspectie dat een medewerker 25 december 2023 uitdienst is getreden en deze per 4 januari is afgemeld tot de diverse applicaties. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat de huidige UMRA koppeling tussen RAET en TopDesk verder kan worden verbeterd middels een IAM oplossing.
Impact	Het risico bestaat dat wanneer accounts niet tijdig worden afgemeld ongeautoriseerde toegang kunnen krijgen tot bedrijfskritische- of privacy gevoelige informatie of mogelijk ongeautoriseerde wijzigingen worden verricht op data binnen de diverse applicaties.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om gebruikers die van functie wisselen dan wel SamenTwente verlaten binnen 24 uur na functiewisseling dan wel uitdiensttreding inactief te zetten binnen de applicaties.
Reactie management	Zie hiervoor onze reactie bij bevinding nummer 1.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 6 - Toegangsbeheer	Het leveranciersmanagement kan verder worden verbeterd.
Observatie	Wij hebben geconstateerd dat SamenTwente voor met name het wijzigingsbeheer en het beheer van verhoogde autorisaties volledig steunt op de leveranciers van AFAS, FileLinx en Azure AD aangezien dit SAAS (Software-As-A-Service) oplossingen betreffen. Echter blijft SamenTwente verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van haar gegevens in dat deel van de keten, waarbij het beheer bij een andere partij ligt. Wij hebben vastgesteld dat SamenTwente niet jaarlijks een beoordeling verricht op de ISAE 3402/3000 rapportages en/of SOC 2 (Amerikaanse equivalent van de ISAE rapportage) van AFAS, FileLinx en Microsoft. Alleen middels deze rapportages kan SamenTwente zicht krijgen op de beheersmaatregelen van deze leveranciers en waar nodig acties opzetten voor mogelijke bevindingen die hierin staan. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat FileLinx niet beschikt over een dergelijk ISAE/SOC rapport.
Impact	Het risico bestaat dat er ongeautoriseerde wijzigingen vanuit de ontwikkelfase in het systeem direct worden doorgevoerd. Hierdoor bestaat het risico dat er fouten worden geïnstalleerd op de productieomgeving, waardoor het zelfs mogelijk is dat het systeem niet meer bruikbaar is totdat herstel heeft plaatsgevonden. Voor het beheer van de verhoogde autorisatie bestaat het risico dat als beheerrechten niet zijn beperkt tot gebruikers en accounts die rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerd toegang tot systemen, met daarbij het risico op onjuistheden en onvolledigheden in de data.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om het Informatiebeveiligingsbeleid SamenTwente uit te breiden met aanvullende maatregelen die waarborgen dat de beheersing vanuit de SAAS leveranciers op orde is. Concreet bevelen wij aan om jaarlijks de ISAE/SOC rapportages op te vragen bij deze leveranciers en hier een kritische beoordeling op te verrichten en waar nodig noodzakelijke vervolgacties uit te zetten.
Reactie management	Leveranciersmanagement is een onderdeel van contractmanagement. In 2023 zijn door de organisatie goede stappen gezet op het gebied van contractbeheer en contractmanagement. Dit is een cruciaal onderdeel in de verdere professionalisering van de wijze waarop we de beheersing hebben ingericht op het gebied van inkoop en contractmanagement. In 2023 zijn de rollen operationeel inkoper, contractbeheerder en contractmanager beschreven en door de afdelingen bemenst. Daarnaast is een stappenplan gemaakt voor 2024 en verder hoe de organisatie inkoop, contractbeheer en contractmanagement verder gaat professionaliseren. Het professionaliseren van zowel contractbeheer als contractmanagement wordt in 2024 verder vormgegeven via de contractmanager. Leveranciersmanagement zal hierin worden betrokken.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 7 - Toegangsbeheer	SamenTwente beschikt niet over een tactisch informatiebeveildigingsbeleid zoals afgestemd met de BIO.
Observatie	Wij hebben vastgesteld dat SamenTwente beschikt over een informatiebeveilgingsbeleid gedateerd per november 2023. Tegelijkertijd stellen wij vast dat dit beleid met name strategisch van aard is. Wij missen hierin de keuze rondom informatiebeveiliging die SamenTwente op met name tactisch niveau heeft genomen. Met name keuzes rondom het gestelde wachtwoordbeleid, het in-, doorstroom- en uitdienstproces ontbreken hierdoor.
Impact	Het risico bestaat dat beveiligingsmaatregelen niet optimaal worden afgestemd op de organisatiedoelstellingen en de gewijzigde omstandigheden doordat een geformaliseerd informatiebeveiligingsbeleid ontbreekt.
Aanbeveling	Het verdient aanbeveling om een geformaliseerd informatiebeveiligingsbeleid op te stellen op basis van een risicoanalyse ten aanzien van cyber security.
Reactie management	Zoals u hiervoor heeft kunnen lezen hebben is in 2023 in overleg met ons bestuur een plan opgesteld om informatiebeveiliging, -management en privacy te versterken. Onderdeel van dit plan is het verkrijgen van budget voor voldoende formatie om zowel strategisch als operationeel, structureel informatiebeveiligingsbeleid te formuleren in overeenstemming met wet- en regelgeving. Op dit plan vindt nog definitieve besluitvorming plaats in juli 2024. Door incidentele investeringen te doen is inmiddels strategisch informatiebeveiligingsbeleid geformuleerd. Dit strategisch beleid moet nog wel vertaald worden naar tactische en operationele uitvoering.

Eshuis

VRAGEN?

We gaan graag voor u aan de slag

Bezoekadres
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

Postadres
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Contact
053 4876 65 43

Kvk nummer
08195873

Aan de leden van het algemeen bestuur

Betreft
Uitkomsten accountantscontrole jaarrekening 2023

Dagtekening
Enschede,
27 juni 2024

Ons kenmerk
2023-000270

Uw kenmerk
-

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding
Op 27 juni 2024 hebben wij het accountantsverslag van de jaarrekening 2023 besproken met de accountant (Eshuis) en de voorzitter van uw dagelijks bestuur. Het resultaat van dit overleg en ons advies hebben wij voor u vervat in deze brief. We beginnen met ons advies en geven daarna toelichting over de uitkomsten van de accountantscontrole en de belangrijkste punten van ons gesprek met Eshuis. We eindigen met een samenvatting van een aantal andere punten die onze commissie ook besproken heeft.

Advies auditcommissie
Gelet op de conclusies van het accountantsverslag en het gevoerde gesprek met de accountant, adviseren wij u positief over de jaarrekening 2023. Wij zien daarom geen beletsel bij het vaststellen van de jaarrekening zoals voorgesteld door het dagelijks bestuur. Onze commissie spreekt waardering en complimenten uit naar het dagelijks bestuur en de ambtelijke organisatie voor al het uitgevoerde werk om de rechtmatigheidsverantwoording in het eerste jaar voor elkaar te krijgen.

Uitkomsten accountantscontrole 2023
Op pagina 5 van het accountantsverslag treft u een samenvatting aan van de belangrijkste bevindingen van de accountant. De conclusie van de accountant is dat zij op basis van de controle een goedkeurende verklaring voor getrouwheid kunnen afgeven.

De rechtmatigheidsverantwoording wordt scherper ingezet
Een groot deel van ons gesprek met de accountant ging over de rechtmatigheidsverantwoording in relatie tot het begrotingscriterium. De accountant schrijft hierover in het verslag op de pagina's 12 en 13. Het dagelijks bestuur heeft hierover voor u een memo gemaakt. De belangrijkste conclusie is dat door interpretatie van de commissie BBV het begrotingscriterium erg scherp wordt ingezet. Het voorkomen van begrotingsafwijkingen is nu bijna het doel geworden van de rechtmatigheidsverantwoording. Terwijl volgens onze commissie het doel van de rechtmatigheidsverantwoording is, het voeren van het juiste gesprek op het juiste moment tussen het dagelijks bestuur en uw bestuur over de mate van rechtmatig handelen.

Hoe nu om te gaan met het begrotingscriterium
In afstemming met de voorzitter van het dagelijks bestuur adviseren wij u om de goede balans te vinden tussen het steeds bijstellen van de begroting om binnen de kaders te blijven en de praktische uitvoerbaarheid voor de organisatie en bestuurlijke drukte. Wij adviseren daarom om de afgesproken verantwoordingsgrens van 1% bij te stellen naar 3%. Dit zorgt ervoor dat er meer ruimte is voor begrotingsafwijkingen en voorkomen we continue begrotingswijzigingen. Onze commissie plaatst hierbij wel de kanttekening dat zelfs 3% in crisissituaties (zoals de coronapandemie) onvoldoende ruimte biedt. Mochten dit soort situaties zich voordoen dan ligt volgens ons voor de organisatie primair de focus op crisisbestrijding en niet op het begrotingscriterium.
Daarnaast is het bijstellen van de verantwoordingsgrens naar 3% ook niet in beton gegoten. Toekomstige (landelijke) ontwikkelingen kunnen er toe leiden dat we deze grens wederom moeten

heroverwegen maar voor nu lijkt ons dit de beste optie. Daarnaast stellen we voor om de financiële verordening aan te passen zodat ook het onderdeel lastenonderschrijding en afwijkingen op de baten opgevangen kan worden.

Het dagelijks bestuur zal u zowel voor het aanpassen van de verantwoordingsgrens als voor het wijzigen van de verordening na de zomer een voorstel doen.

Samenvatting overige bespreekpunten

Evaluatie rol auditcommissie rechtmatigheidsverantwoording
De auditcommissie heeft ook stilgestaan bij de met uw bestuur afgesproken evaluatie van onze rol als uw adviseur voor de rechtmatigheidsverantwoording. In uw vergadering van 2 maart 2022 heeft het dagelijks bestuur u voorbereid op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. In deze vergadering is ook afgesproken om onze adviesrol in 2024 te evalueren. Wij hebben dit voorgesteld in de verwachting dat we twee jaar ervaring konden opdoen met de rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording zou namelijk vanaf 2022 starten. Zoals u inmiddels weet is de verantwoording vanaf 2023 ingevoerd. Wij stellen daarom voor om de evaluatie in 2025 te doen. Mocht u hierover anders van mening zijn dan horen wij dat graag.

Aanbesteding accountant voor de boekjaren 2026 en verder
Ten slotte is in de auditcommissie stilgestaan bij de aanstaande aanbesteding van de accountantsdiensten. De huidige overeenkomst met Eshuis accountants loopt tot en met boekjaar 2025. Om tijdig een accountant te kunnen aanwijzen voor de boekjaren 2026 en verder, zijn inmiddels de voorbereidingen gestart voor een nieuwe aanbestedingsprocedure. De organisatie zou wederom een gezamenlijke Europese aanbesteding willen doorlopen met de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Losser en met de gemeenschappelijke regelingen GBT en SWB. Ook het Recreatieschap Twente doet mee. Wij vinden een gezamenlijke aanbesteding een goede ontwikkeling.
Het algemeen bestuur heeft de advisering van de evaluatie en de selectie van de accountantsfunctie belegd bij de auditcommissie (Art.4 Reglement taken en werkzaamheden auditcommissie SamenTwente). Om deze rol goed te kunnen invullen zal wethouder Vermorken namens de auditcommissie deelnemen aan deze aanbesteding. Het dagelijks bestuur zal u over de aanbesteding en het proces na de zomer een voorstel doen.

Ervan uitgaande u met deze brief van voldoende informatie te hebben voorzien.

Hoogachtend,
namens de auditcommissie
de voorzitter,

B. Beens

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
Openbaar	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
B2	Bedrijfsvoering

Onderwerp
Begrotingswijziging 2024 met impact op de gemeentelijke bijdrage.

Voorstel
1. De bijgevoegde begrotingswijziging 2024 vast te stellen die de gemeentelijke bijdrage 2024 incidenteel verhoogt met:
   a. € 650.000 voor Informatiebeveiliging, -management en privacy;
   b. € 450.000 voor Forensische geneeskunde;
   c. € 566.000 voor Veilig Thuis Twente;
   d. € 120.000 voor Milieu & Gezondheid, gezonde leefomgeving;
   e. € 85.000 voor Meldpunt Woningvervuiling.

Inleiding
Op 17 januari 2024 is een integraal voorstel voor oplossingen van inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten bij SamenTwente ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur. Het besluit hierover is genomen in de extra vergadering op 14 februari 2024. In die vergadering is ingestemd met het voornemen om de begroting 2024 uit te breiden ter dekking van de inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten. Uitbreiding van de begroting moet voor zienswijzen voorgelegd worden aan de gemeenteraden. Dit heeft inmiddels plaatsgevonden. Een definitief voorstel voor besluitvorming ligt nu voor.

Beoogd effect
Uitbreiding van de begroting 2024 zodat SamenTwente uitvoering kan blijven geven aan de inhoudelijke opgaven.

Argumenten
1.1 Dit is in overeenstemming met besluitvorming van 14 februari 2024
In die vergadering is ingestemd met het voornemen om de begroting 2024 uit te breiden ter dekking van de inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten.

1.2 De ingediende zienswijzen leiden niet tot een ander standpunt dan het besluit genomen op 14 februari 2024
Het overzicht van de ingediende zienswijzen en de reactie van ons dagelijks bestuur is bijgevoegd in bijlage 2.

Kanttekening

1.1. Dit is geen structurele oplossing voor alle inhoudelijke opgaven en financiële knelpunten
Voor Informatiebeveiliging, -management en privacy heeft het algemeen bestuur op 14 februari 2024 ingestemd met het voornemen om de begroting structureel te verhogen. Voor Forensische geneeskunde en Veilig Thuis Twente is ingestemd met het voornemen voor incidentele verhogingen van de gemeentelijke bijdrage. Incidentele verhoging voor de jaren 2024 tot en met 2026 voor Forensische geneeskunde en incidentele verhoging in 2024 voor Veilig Thuis Twente.

Kosten, baten, dekking

		Incidenteel 2024, met een groeipad en vanaf 2025 structureel	Incidenteel 2024-2025-2026	Incidenteel 2024	
Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2023	Informatie-management, -veiligheid en privacy	Forensische geneeskunde	Veilig Thuis Twente	**Subtotaal majeure opgaven**
Almelo	73.945	75.221	52.076	65.500	192.796
Borne	24.527	24.950	17.273	21.726	63.949
Dinkelland	26.743	27.204	18.834	23.689	69.727
Enschede	161.331	164.114	113.617	142.905	420.636
Haaksbergen	24.500	24.923	17.254	21.702	63.879
Hellendoorn	36.253	36.878	25.531	32.113	94.522
Hengelo	82.326	83.746	57.978	72.924	214.648
Hof van Twente	35.460	36.072	24.973	31.410	92.454
Losser	23.362	23.765	16.453	20.694	60.911
Oldenzaal	31.931	32.482	22.487	28.284	83.253
Rijssen-Holten	38.493	39.157	27.109	34.097	100.362
Tubbergen	21.409	21.778	15.077	18.964	55.819
Twenterand	33.876	34.460	23.857	30.007	88.325
Wierden	24.822	25.250	17.481	21.987	64.718
Totaal	**638.978**	**650.000**	**450.000**	**566.000**	**1.666.000**

		Incidenteel 2024-2025			
Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2023	Milieu & Gezondheid, Gezonde Leefomgeving	Meldpunt woning-vervuiling	**Subtotaal overige opgaven**	**Totaal stijging gemeentelijke bijdrage**
Almelo	73.945	13.887	9.837	23.723	216.519
Borne	24.527	4.606	3.263	7.869	71.818
Dinkelland	26.743	5.022	3.557	8.580	78.307
Enschede	161.331	30.298	21.461	51.759	472.395
Haaksbergen	24.500	4.601	3.259	7.860	71.739
Hellendoorn	36.253	6.808	4.823	11.631	106.153
Hengelo	82.326	15.461	10.951	26.412	241.060

Hof van Twente	35.460	6.659	4.717	11.376	103.831
Losser	23.362	4.387	3.108	7.495	68.407
Oldenzaal	31.931	5.997	4.248	10.244	93.498
Rijssen-Holten	38.493	7.229	5.121	12.350	112.712
Tubbergen	21.409	4.021	2.848	6.869	62.688
Twenterand	33.876	6.362	4.506	10.868	99.193
Wierden	24.822	4.662	3.302	7.964	72.682
Totaal	**638.978**	**120.000**	**85.000**	**205.000**	**1.871.000**

Communicatie
De raden zijn door het DB geïnformeerd over de reactie op de zienswijzen.

Vervolg
- De voorliggende begrotingswijziging wordt verwerkt in de programmabegroting van 2024.
- De verhoging van de gemeentelijke bijdrage wordt in rekening gebracht bij de gemeenten via facturatie van de gemeentelijke bijdrage van het 4e kwartaal 2024.

Bijlagen
1. Begrotingswijziging 2024 met impact op de gemeentelijke bijdrage inclusief toelichting
   - De ingediende zienswijzen inclusief reactie dagelijks bestuur zijn gebundeld, samen met de zienswijzen op de begroting 2025, zie hiervoor bijlage 1 bij agendapunt B5.

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Begrotingswijziging incl. toelichting:

Begroting 2024 (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Lasten en baten per programma begroting na wijziging (reeds vastgesteld door AB)			
GGD Twente	29.251.611	6.985.004	22.266.607
OZJT	4.322.330	1.531.162	2.791.167
Veilig Thuis Twente	6.358.699	3.069.454	3.289.245
Bestuur en Ondersteuning	10.845.866	1.276.121	9.569.746
Coalition of the Willing	2.687.330	2.687.330	0
Totaal	**53.465.835**	**15.549.071**	**37.916.764**
Ontwikkeling lasten en baten per programma (voorgestelde begrotingswijziging)			
GGD Twente	827.642	172.642	654.999
OZJT	0	0	0
Veilig Thuis Twente	566.394	0	566.394
Bestuur en Ondersteuning	700.090	50.517	649.573
Coalition of the Willing	0	0	0
Totaal te verklaren ontwikkeling lasten en baten	**2.094.126**	**223.159**	**1.870.967**

Verklaring	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
GGD Twente			
Stijging van de gemeentelijke bijdrage v als gevolg van besluitvorming in het AB van 14 februari 2024 met betrekking tot 3 onderdelen: versterking op Milieu en Gezondheid, gezonde leefomgeving (€ 120.000), versterking op het Meldpunt Woningvervuling (€ 85.000), en € 450.000 als inwonerbijdrage voor forensische dienstverlening. De toename van de lasten is € 828.000. Voor € 173.000 worden ook hogere baten verwacht vanuit te realiseren inkomsten. Hierdoor stijgt de gemeentelijke bijdrage met € 655.000.	827.642	172.642	654.999
Veilig Thuis Twente			
Stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van besluitvorming op 14 februari 2024 over incidentele versterking van Veilig Thuis Twente.	566.394	0	566.394
Bestuur & Ondersteuning			
Stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van het investeren in informatiebeveiliging -management en privacy bij de begroting van Bestuur & Ondersteuning. We verwachten een toename van de lasten met € 700.000. Voor € 51.000 wordt deze toename intern gedekt vanuit vrijval van de IT-reserve. Hierdoor stijgt de gemeentelijke bijdrage met afgerond € 650.000.	700.090	50.517	649.573
Totaal verklaring ontwikkeling lasten en baten	**2.094.126**	**223.159**	**1.870.967**

Begroting 2024	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Lasten en baten per programma begroting na voorgestelde begrotingswijziging			
GGD Twente	30.079.252	7.157.646	22.921.606
OZJT	4.322.330	1.531.162	2.791.167
Veilig Thuis Twente	6.925.093	3.069.454	3.855.639
Bestuur en Ondersteuning	11.545.956	1.326.638	10.219.319
Coalition of the Willing	2.687.330	2.687.330	0
Totaal	**55.559.961**	**15.772.231**	**39.787.731**

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
Ja	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
B3	Bedrijfsvoering

Onderwerp
Eerste Bestuursrapportage 2024

Voorstel
1. De eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen.

Inleiding
In onze Planning & Control cyclus voor het jaar 2024 volgt, na het vaststellen van de programmabegroting, de eerste Bestuursrapportage. Deze tussentijdse rapportage heeft als peildatum 1 mei 2024 en geeft een doorkijk naar het einde van het jaar. De Bestuursrapportage bevat zowel beleidsinhoudelijke als financiële afwijkingen ten opzichte van de (gewijzigde) programmabegroting 2024.

Beoogd effect
Inzicht verschaffen in de beleidsmatige en financiële afwijkingen inclusief andere belangrijke ontwikkelingen. Uw bestuur kan hierdoor beter controleren en sturen.

Argumenten

1.1 U moet goed worden geïnformeerd.
In onze financiële verordening staat dat wij u informeren door middel van een tussentijdse rapportage over de uitvoering van de begroting en de financiële positie en dat u deze rapportage vaststelt.

1.2 Met de Bestuursrapportage wordt tussentijds verantwoording afgelegd over de verwachte afwijkingen ten aanzien van de uitvoering van de beleidsvoornemens
In de programmabegroting 2024 zijn per programma ambities opgenomen. In deze eerste Bestuursrapportage (*hierna: Berap)* zijn de afwijkende beleidsambities toegelicht (via de stoplichten methode) alsmede ook de volgens ons de belangrijkste ontwikkelingen. De afwijkende ambities zijn nader toegelicht.

1.3 De Berap geeft inzicht in de financiële afwijkingen

Net zoals de Berap van vorig jaar en de jaarstukken 2023, maken wij ook in de voorliggende rapportage de doorwerking van de financiële afwijkingen inzichtelijk. Inzicht in de doorwerking (incidenteel, meerjarig of structureel) van de financiële afwijkingen helpt bij het vooruitkijken en beter duiden van wat er de komende jaren op ons af komt. We zien structurele nadelen van in totaal € 1,1 miljoen en meerjarige nadelen van € 0,2 miljoen die in deze Berap worden gedekt door € 0,95 miljoen aan incidentele voordelen. De verwachte structurele nadelen zijn ten opzichte van de jaarrekening 2023 met ca. € 0,5 miljoen verbeterd. Dit heeft te maken met besluitvorming van uw bestuur om de gemeentelijke bijdrage structureel (stapsgewijs) op te hogen ter versterking van informatiebeveiliging, -management en privacy. Anderzijds verwachten we fors minder incidentele voordelen (min 45%) ten opzichte van de jaarrekening 2023. Dit komt onder meer doordat de vacatures die vorig jaar niet of deels waren ingevuld, in 2024 zijn ingelopen. Daarnaast verwachten we minder incidentele Rijksopbrengsten voor uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma en voor dienstverlening aan ontheemden uit Oekraïne. Door toename van maatschappelijke vraagstukken en door te anticiperen op arbeidsmarktontwikkelingen op het gebied van medische functies, zien we onze meerjarige nadelen groter worden ten opzichte van vorig jaar.

Kanttekening

Geen

Kosten, baten, dekking

Programma	Verwacht regulier bedrijfsresultaat	Cao-ontwikkeling	Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling	Rente schatkistbankieren	Verwacht jaarrekening resultaat
GGD Twente	-133	-318	-451	0	-451
OZJT	-197	-19	-216	0	-216
Veilig Thuis Twente	87	-89	-2	0	-2
Bestuur & Ondersteuning	-83	-99	-182	621	439
Totaal	**-326**	**-525**	**-851**	**621**	**-230**

Om een goed beeld te krijgen van hoe onze exploitatie er werkelijk voor staat, presenteren we het verwachte resultaat exclusief bijzonder componenten als de cao-ontwikkeling en de rente schatkistbankieren. Hierdoor krijgen we zicht op ons verwachte reguliere bedrijfsresultaat over 2024. We verwachten een negatief bedrijfsresultaat van € 326.000. In de Berap is toegelicht hoe dit resultaat per programma is opgebouwd.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

- In de tweede Bestuursrapportage worden de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen geactualiseerd. Deze rapportage heeft als peildatum 1 september en wordt besproken in uw vergadering van 13 november 2024.
- De tweede Bestuursrapportage is de voorloper op de jaarstukken van 2024. Deze jaarstukken worden in uw vergadering van 9 juli 2025 ter vaststelling aangeboden.

Bijlagen

1. Eerste Bestuursrapportage 2024

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

1e Bestuursrapportage 2024

Periode: januari tot en met april, met een prognose voor de rest van het jaar

Gezond, veilig & vitaal

samentwente.nl

Samen Twente

1e Bestuursrapportage in één oogopslag

Verwachte realisatie beleidsambities 2024

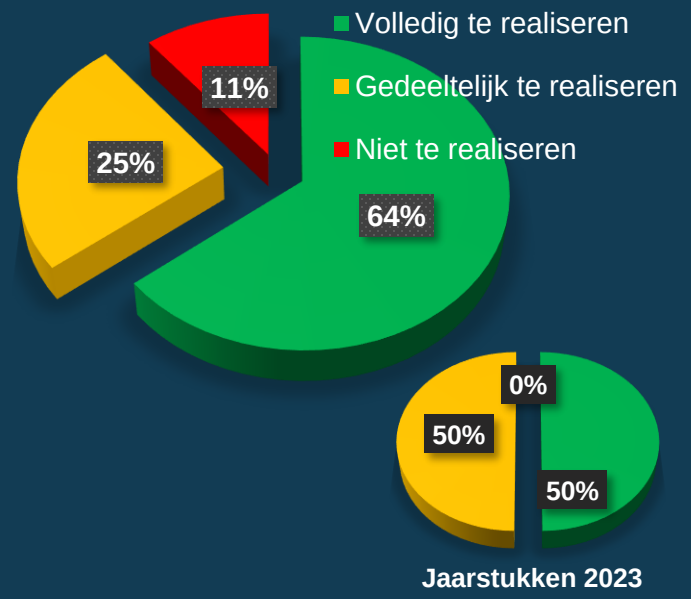

Ontwikkeling financiële begroting 2024

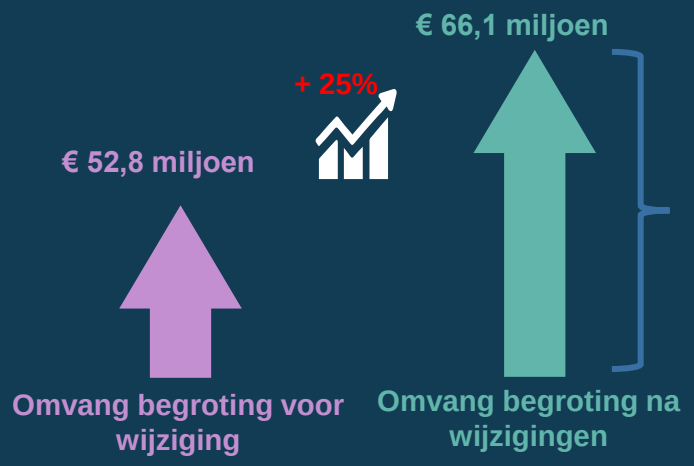

- € 1,87 miljoen (€ 0,65 miljoen structureel + € 1,22 incidenteel) uitbreiding gemeentelijke bijdrage voor versterkingen Informatieveiligheid, Forensische en VTT;
- € 5,5 miljoen actualisering Twentse Koers;
- € 2,8 miljoen projecten en subsidies GGD;
- € 0,9 miljoen Coronabestrijding 1e helft 2024.

Verwacht financieel bedrijfsresultaat 2024

€ -/- 326.000

incl. cao-ontwikkeling:
€ -/- 851.000

incl. rente (verwacht jaarrekeningresultaat):
€ -/- 230.000

Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
Incidenteel	1.989	-973	1.106
Meerjarig	333	-534	-201
Structureel	170	-1.311	-1.141
Resultaat	**2.492**	**-2.818**	**-326**

Toelichting

- Voor u ligt de eerste Bestuursrapportage (Berap) 2024 van SamenTwente. Deze rapportage gaat over de eerste 4 maanden van 2024. We beschrijven de afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024. Zowel beleidsmatig als financieel en geven een vooruitkijk naar het einde van het jaar.
- Onze verwachte beleidsrealisatie laat een verbetering ten opzichte van 2023. We verwachten een groter deel van onze doelen te kunnen realiseren. SamenTwente wordt nog steeds geconfronteerd met verzwaring van problematiek en maatschappelijke vraagstukken. Hierop zijn we ook aan het anticiperen. Het budgettaire kader 2024 is vergroot door uitbreiding van de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast zien we ten opzichte van vorig jaar dat in 2024 meer vacatures ingevuld zijn. Dit maakt onder meer dat we beter in staat zijn om onze doelen te realiseren.
- Het verwachte financiële resultaat is in deze Berap gepresenteerd exclusief bijzondere componenten zoals de cao-ontwikkeling en de renteopbrengsten. Op deze wijze krijgen we beter zicht op ons bedrijfsresultaat. Ons bedrijfsresultaat staat structureel nog steeds onder druk. Dat komt omdat vooruitlopend op de kerntakendiscussie en de nieuwe ontwikkelrichting voor Veilig Thuis Twente, de begroting voornamelijk incidenteel is uitgebreid ter dekking van structurele knelpunten.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Inleiding

Voor u ligt de eerste Berap 2024 van SamenTwente. Via de Berap informeren wij u over de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van onze begroting en andere relevante gebeurtenissen. We geven tevens een vooruitkijk. In deze eerste Berap actualiseren we zowel de beleidsmatige als de financiële afwijkingen. Per programma geven we het verloop van de doelstellingen weer waarbij we via de stoplichtkleuren weergeven of we naar verwachting einde van het jaar onze doelstellingen zullen behalen. Om een goed beeld te krijgen van hoe onze exploitatie einde van het jaar ervoor staat, geven we per programma inzicht in de verwachte positieve en negatieve financiële ontwikkelingen. We geven ook toelichting over het karakter van deze ontwikkelingen. Zien we deze ontwikkelingen bijvoorbeeld alleen dit jaar terug (incidenteel = I) of zien we ze de komende jaren terug met een bepaalde einddatum (meerjarig=M) of zijn het structurele (=S) ontwikkelingen zonder einddatum. Deze rubricering helpt bij het vooruitkijken en beter duiden van wat er de komende jaren op ons af komt.

1. Basistaken SamenTwente:

- GGD Twente (we gaan ook in op de coronabestrijding)
- Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)
- Veilig Thuis Twente
- Bestuur & Ondersteuning
- Financiële samenvatting excl. cao-ontwikkelingen en rente schatkistbankieren

2. Overige onderwerpen in de Berap:

- Cao-ontwikkeling en financiële samenvatting
- Rente schatkistbankieren
- Veranderopdracht Regio Twente
- Actualisatie van investeringen
- Informatiebeveiliging, privacy en versterking digitale weerbaarheid
- Ziekteverzuim
- Ontwikkeling financiële begroting 2024
- Nog in te vullen taakstellingen
- Update weerstandsvermogen

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

1.

Basistaken SamenTwente

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

GGD Twente

GGD Twente

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente 1/5

Beleidsambities GGD Twente	Ambitie 2024/2025	Status Berap 1
1. We bereiken alle 0-4 jarigen	94%	🟢
2. We bereiken alle 4-18 jarigen	83%	🟢
3. Zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor DKTP-Hib-HepB/Pneu/MenACWY 2 jarigen en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde	> landelijk gemiddelde	🟢
4. Zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor BMR 2 jarigen en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde	> landelijk gemiddelde	🟢
5. Zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor BMR volledig 10 jarigen en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde	> landelijk gemiddelde	🟢
6. Zo passend en effectief mogelijk uitvoeren van ziekteverzuimbegeleiding	1.500	🟢
7. Zoveel mogelijk scholen nemen deel aan het Gezonde School Programma	200	🟢
8. Het gezondheidsbeeld is actueel	10	🟢
9. Uitstekend voorbereid op crises	90%	🟢
10. Reduceren kosten personeelsbestand forensisch artsen en forensische dienst en vergroten van de duurzame inzetbaarheid en betrokkenheid.	50%	🟡
11. De effectiviteit van de adviesverlening op gezondheid vergroten en de expertise van het team te benutten.	90%	🟡
12. De infrastructuur, professionele kennis en vaardigheden benutten en stabiliteit waarborgen door het aantal verwerkte politiemeldingen per maand regelmatig (lees: stabiel) te houden.	25 - 35	🔴
13. Het aantal personen op de wachtlijst na een melding over woningvervuiling verminderen om hiermee verergering van problematiek te voorkomen.	2 – 4 weken	🟡

Status	Toelichting stoplichtensystematiek
🟢	We verwachten de ambitie (dit jaar) volledig te kunnen realiseren.
🟡	We verwachten de ambitie (dit jaar) gedeeltelijk te kunnen realiseren.
🔴	We verwachten de ambitie (dit jaar) niet te kunnen realiseren.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente 2/5

In deze tussentijdse verantwoording beperken we ons tot het aandeel van GGD Twente met betrekking tot de in begroting genoemde beleidsdoelstellingen. Naast het werk dat verricht wordt in het kader van deze ambities, voeren alle teams binnen de GGD ook hun reguliere taken uit. Deze taken betreffen bijvoorbeeld het voorkomen van infectieziekten, opsporen van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding hiervan. Maar ook bijvoorbeeld de groei en ontwikkeling van kinderen monitoren, bevorderen en beschermen. Dit is het werk dat de teams iedere dag verzetten ten behoeve van de publieke gezondheid.

De begroting 2024 is begin 2023 opgesteld. In deze begroting is toegelicht dat in verband met het eindigen van de Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2020-2023, er nog geen indicatoren zijn opgesteld voor het jaar 2024. Deze indicatoren zijn eind 2023 opgesteld, afgestemd met het ambtelijk overleg Publieke Gezondheid en opgenomen in de begroting 2025. Deze indicatoren worden ook gebruikt voor het jaar 2024. Voor de streefwaarde van een aantal indicatoren betekent dit dat we deze niet geheel zullen realiseren in 2024 maar naar verwachting wel in 2025.

1. We bereiken alle 0-4 jarigen

Het is onze ambitie om alle kinderen te bereiken. Met bereik bedoelen we het percentage van de kinderen/ouders die voor een contactmoment zijn uitgenodigd, dat op het betreffende contactmoment komt. Op basis van onze historie vinden we een bereik tussen de 95% en 97% acceptabel. In de eerste vier maanden van 2024 zitten we in de lijn van dit verwachte bereik. In leeftijdsfase 0 – 4 jaar vinden veel vaccinaties plaats. Voor de bescherming van de kinderen zelf en voor het collectief is een hoge opkomst erg belangrijk.

2. We bereiken alle 4-18 jarigen

Ook hier is het onze ambitie om alle kinderen te bereiken. Op basis van onze historie vinden we een bereik binnen tussen de 80% en 85% acceptabel. In de eerste vier maanden van dit jaar zitten we op schema. De JGZ biedt niet alle contactmomenten standaard aan (conform landelijk professioneel kader). Dit betekent dat we niet alle kinderen fysiek zien. Op basis van signalen of de antwoorden op de vragenlijsten worden ouders/jongeren gericht uitgenodigd.

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente 3/5

Bij de hieronder genoemde vaccinaties gaat het om vaccinaties zonder leeftijdsgrens: dat wil zeggen dat ook kinderen die iets later worden ingeënt, bv. na een herhaaloproep, worden meegeteld (Bron: Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2022, RIVM). Deze cijfers ontvangen we één keer per jaar van het RIVM in juni over het jaar daarvóór. Deze cijfers kunnen we dus niet per kwartaal actualiseren. De JGZ doet er alles aan om de opkomst zo hoog mogelijk te krijgen, door herhaald oproepen, duidelijke uitleg aan ouders, informatie op relevante digitale kanalen en het aanbieden van inhaalmomenten voor vaccinaties.

In de begroting 2025 (waarop ook de ambities voor 2024 zijn gebaseerd) hebben we de huidige vaccinatiepercentages opgenomen als minimaal vast te houden ambitie. Op de landelijke tendens van een daling van de vaccinatiegraad hebben wij echter geringe invloed. Daarom hebben we deze ambitie anders geformuleerd: we streven naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde.

We herkennen in Twente wel de ontwikkelingen die het RIVM landelijk signaleert:

• De dalende tendens in vaccinatiegraad van verschillende vaccinaties, o.a. door twijfels van ouders over het belang van vaccineren en desinformatie op social media;

• Een niet volledig beeld van de vaccinatiegraad, door de invoering van “informed consent” vanaf 1 januari 2022, waarbij ouders toestemming moeten geven om de vaccinatiegegevens van hun kind door te geven aan het RIVM. Indien ouders deze toestemming niet geven worden deze vaccinaties door het RIVM niet in de berekeningen meegenomen. Hiermee ligt het cijfer voor de vaccinatiegraad per definitie lager.

De hieronder, per vaccinatie, genoemde percentages betreffen Twentse en landelijke gemiddelden. Er zijn lokaal verschillen.

3. Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor DKTP-Hib-HepB/Pneu/MenACWY en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde
Dit is de volledige vaccinatiegraad: dat willen zeggen alle RVP-vaccinaties volgens schema ontvangen op tweejarige leeftijd. In Twente ligt deze vaccinatiegraad op 89,1% tegen 84,2% gemiddeld landelijk. Voor Kinkhoest vindt de WHO een vaccinatiegraad van boven de 90% gewenst, dat percentage halen we in Twente dus net niet.

4. Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor BMR 2 jarigen en in ieder geval hoger dan het landelijk gemiddelde
Deze vaccinatiegraad is in Twente 93,3 % tegen 89,4% landelijk gemiddeld. De WHO hanteert voor de vaccinatiegraad voor met name mazelen een grens van > 95%. Daar zitten we in Twente dus iets onder.

5. Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad voor BMR 10 jarigen en in ieder geval hoger dan de landelijke vaccinatiegraad
De BMR-vaccinatiegraad (schoolkinderen) op 10 jarige leeftijd ligt in Twente op 89,2% tegen 85,1% landelijk gemiddeld.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente 4/5

6. Zo passend en effectief mogelijk uitvoeren van ziekteverzuimbegeleiding

Een zo laag mogelijk ziekteverzuim, zoals genoemd in de programmabegroting 2025, is niet echt een kritische prestatie indicator voor de JGZ. Immers: de verantwoordelijkheid om in te zetten op een zo hoog mogelijke schoolaanwezigheid ligt bij de scholen. Zij zien de kinderen en jongeren dagelijks. Dit sluit aan bij de gemaakte afspraken om in Twente de focus meer en meer op preventie van schoolverzuim te richten. Dit gebeurt op basis van de regionale visie schoolaanwezigheid (onderdeel van regionale Samenwerkingsagenda Jeugdhulp), die is opgesteld én omarmd door het PO, VO, MBO, JGZ en de Twentse gemeenten. De JGZ draagt op diverse manieren bij aan het bevorderen van de schoolaanwezigheid. JGZ stimuleert en ondersteunt scholen om het thema schoolaanwezigheid actief op te pakken. Daarnaast voert de JGZ ziekteverzuimbegeleiding uit van leerlingen die langdurig of veelvuldig ziek zijn. De vraag naar zowel het ondersteunen van scholen bij de aanpak schoolaanwezigheid als naar schoolziekteverzuimbegeleiding neemt toe. Hiervoor zijn echter geen extra middelen vrijgemaakt voor de JGZ.

We monitoren de ontwikkeling van het aantal ziekteverzuim-casussen. Zo kunnen we goed inspelen op wat er van de JGZ verwacht wordt in de ondersteuning van jongeren bij diverse ontwikkelvraagstukken. Op basis van deze individuele vraagstukken kunnen we signaleren waar in het kader van collectieve preventie de accenten gelegd moeten worden. De norm is gebaseerd op het begrote aantal schoolverzuimcasussen voor BO, VO, SO (1500) en MBO (255): samen 1.755/jaar. In 2023 kwamen wij uit op bijna 1.900 casussen, dus 8% meer dan begroot. Het eerste kwartaal van dit jaar is in lijn met het 1^{e} kwartaal van 2023.

7. Zoveel mogelijk scholen nemen deel aan het Gezonde School Programma

Het is de ambitie dat zoveel mogelijk scholen In Twente een gezonde school worden. Het is aan scholen zelf om daarvoor te kiezen, de Gezonde School Adviseurs adviseren en ondersteunen scholen daarbij. Het aantal scholen dat gebruik maakt van het ondersteuningsaanbod door de Gezonde School Adviseurs willen we stapsgewijs verhogen. Scholen kunnen op diverse manieren gebruik maken van het ondersteuningsaanbod. De ambitie voor 2024/2025 is dat 200 scholen op één of meerdere manieren meedoen als Gezonde School. In Twente zijn er 400 schoollocaties. We zitten op schema om dit aantal te halen.

8. Het gezondheidsbeeld is actueel

28 mei 2024 worden de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 opgeleverd en gepresenteerd op www.twentsegezondheidsverkenning.nl. De vragenlijst Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen staan momenteel open en de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen worden in september verstuurd. Met deze KPI bedoelen we dat minimaal 10 keer per jaar de cijfers van deze monitoren worden geactualiseerd.

9. Uitstekend voorbereid op crises

(Uitstekende) voorbereiding op een crisis bevat meerdere aspecten, onder andere integraal crisisplan GGD, het GROP en een continuïteitsplan GGD, de piketfuncties zijn ingevuld, de GGD is goed bereikbaar wanneer zij nodig is voor een crisis in het kader van de 4 wettelijke processen. Deze hebben we al ingevuld. Daarnaast zijn veel collega's getraind en er staan trainingen en oefeningen gepland voor dit jaar. Deze KPI meet het percentage aanmeldingen/deelname aan deze trainingen. De ambitie is dat minimaal 90% van de aangemelde medewerkers deze trainingen bijwonen.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente 5/5

10. Reduceren kosten personeelsbestand forensisch artsen en forensische dienst en vergroten van de duurzame inzetbaarheid en betrokkenheid.
De ambitie is om eind 2025 50% van de artsenformatie in eigen dienst te hebben. De arbeidsmarkt voor deze functie is complex. In het eerste kwartaal 2024 zijn de eerste stappen gezet in een poging om deze ambitie te realiseren door een forensisch arts in dienst te nemen.

11. De effectiviteit van de adviesverlening op gezondheid vergroten en de expertise van het team te benutten.
Dit voorjaar is een gedeelte van de openstaande posities ingevuld en is er geworven zodat de nog openstaande posities rondom de zomer zijn ingevuld. Door de werving van 4 adviseurs is daarmee is de formatie naar verwachting vanaf juli op volle sterkte. Helaas is er nog wel sprake van langdurig verzuim in dit team, maar gaat het langzamerhand wat beter.

12. De infrastructuur, professionele kennis en vaardigheden benutten en stabiliteit waarborgen door het aantal verwerkte politiemeldingen per maand regelmatig (lees: stabiel) te houden.
In maart en april zijn de politiemeldingen heel erg gestegen ten opzichte van januari en februari van dit jaar (+54%). Ook ten opzicht van vorig jaar gaat het om een grote stijging. Het is nog niet duidelijk of dit een incidentele stijging of meer structurele stijging is. We blijven het aantal politiemelding goed monitoren en hebben regelmatig overleg met de politie hierover.

13. Het aantal personen op de wachtlijst na een melding over woningvervuiling verminderen om hiermee verergering van problematiek te voorkomen.
De wachtlijst is iets aan het dalen. Daar deze voorheen 12 - 16 weken was is dit nu 10 - 14 weken. Dit komt door inzet van 0,44 FTE extra formatie doordat een stagiaire tijdelijk extra kan komen werken tot en met augustus. Vanaf 1 juni is er een nieuwe verpleegkundige aangesteld voor 0,89 FTE tot en met eind 2025. De verwachting is dat daardoor de wachtlijst nog sneller zal dalen.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Overige relevante bestuurlijke ontwikkelingen

1. Corona
Vanaf januari 2024 is de basisstructuur voor corona vaccinatie ingericht. Het aantal vaccinaties is laag: 1 tot 15 prikken per week. De minister van VWS heeft besloten dat er in 2024 weer een najaarscampagne komt. De voorbereidingen hierop zijn gestart. De doelgroep is vergelijkbaar aan 2023, m.u.v. zwangeren. Betreft voor regio Twente ruim 102.000 verwachte prikken voor 60+ en risicogroepen.

2. Meldpunt zorgwekkend gedrag
Ook de reguliere meldingen bij het meldpunt zorgwekkend gedrag zijn erg aan het stijgen. Buiten de politiemeldingen om zijn er in de maanden januari tot en met april 2024 73% meer meldingen gedaan ten opzichte van deze maanden in 2023. In 2023 betrof het 157 meldingen en in 2024 betrof het 272 meldingen. Er is geen duidelijke verklaring te geven voor deze stijging. Behalve dat er in algemene zin sprake is van een grote druk op de zorg: wachtlijsten in de ggz, huisartsen tekort, wachtlijsten voor beschermd wonen etc. Dit zijn factoren die er voor zorgen dat situaties complex zijn en sneller escaleren en mensen meer verward gedrag laten zien. Daarnaast zal ook een rol spelen dat de bekendheid van het meldpunt is toegenomen. Inwoners en professionals weten dat er een plek is waar meldingen gedaan kunnen worden.

3. Forensische geneeskunde
Sinds jaar en dag voert GGD Twente de Medische Arrestantenzorg uit in opdracht van de politie. De politie heeft hiervoor een nieuwe aanbesteding uitgezet. De politieregio Oost is een van de kavels waarop ingeschreven kan worden. De GGD ’en in de provincies Gelderland en Overijssel hebben gezamenlijk de voorbereidingen voor het aanbestedingsproces doorlopen onder leiding van GGD Twente, dit proces heeft geleid tot een positief advies richting de DPG'en. Waarop zij het advies hebben overgenomen en er is ingeschreven op de aanbesteding. Rond juli wordt bekend wat het resultaat hiervan is.

4. Aanbesteding nieuw digitaal dossier Jeugdgezondheid
De aanbesteding voor een nieuwe digitaal dossier is in 2024 gestart. Medio juni wordt de opdracht definitief gegund . De implementatie zal dan na de zomer van 2024 beginnen. De planning is dat het nieuwe dossier vanaf juni 2025 operationeel is.

5. Afwikkeling GGiD
Op 2 november besloten de 3 GGD-en van Hollands-Noorden, regio Utrecht en Twente te stoppen met de verdere ontwikkeling van het GGiD. Dit besluit heeft geleid tot drie separate vervolgtrajecten. De financiële afwikkeling heeft in Twente in december 2022 plaatsgevonden. Er is toen eveneens een reserve ingesteld om de kosten die voortvloeien uit de afwikkeling van het GGiD te dekken. In deze reserve is een bedrag van € 150.000 toegevoegd. Per begin 2024 resteert hiervan nog een bedrag van afgerond € 45.000. We verwachten in 2024 ca. € 14.000 aan kosten. Dit zijn voornamelijk geschatte juridische kosten en kosten van de onafhankelijk deskundige van het gerechtshof.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update GGD Twente 1/4

Positieve ontwikkelingen		
Soort	**Omschrijving**	**€**
I	Incidentele ophoging gemeentelijke bijdrage Forensische Geneeskunde Lijkschouw	450
I	Rijksvaccinatieprogramma	100
M	Projecten GGD	48
M	Seksuele Gezondheid	85
M	Rijksbijdrage PGA	45
I	Later of goedkopere invulling van formatie	101
S	Lagere kosten huidig Digitaal Dossier JGZ	170
I	Onttrekking reserve aanbesteding nieuwe Digitaal Dossier	185
Totaal		**1.184**

Negatieve ontwikkelingen		
Soort	**Omschrijving**	**€**
S	Forensische Geneeskunde Lijkschouw	-475
S	Huisvestingskosten	-77
I	Kosten voormalig personeel	-46
M	Toename maatschappelijke vraagstukken en anticiperen op arbeidsmarkt ontwikkelingen	-534
I	Aanbesteding nieuwe Digitaal Dossier	-185
Totaal		**-1.317**

Verwacht bedrijfsresultaat excl. cao ontwikkeling	**-133**
tekort cao ontwikkeling	-318
Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling	**-451**

Soort	Doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	836	-231	605
M	Meerjarig	178	-534	-356
S	Structureel	170	-552	-382
Totaal	**Verwacht bedrijfsresultaat**	**1.184**	**-1.317**	**-133**

In bovenstaande tabel is weergegeven of de financiële ontwikkelingen structureel, incidenteel of meerjarig van aard zijn. Er wordt een meerjarig tekort verwacht als gevolg van de toename van maatschappelijke vraagstukken en het anticiperen op de arbeidsmarkt ontwikkelingen. Structureel verwachten we een tekort omdat de ontwikkelingen van de Forensische dienstverlening nog niet structureel hebben geleid tot verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Op de volgende pagina's worden alle bovenstaande ontwikkelingen nader toegelicht.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Financiële update GGD Twente 2/4

Toelichting op positieve financiële ontwikkelingen:

Incidentele ophoging gemeentelijke bijdrage Forensische geneeskunde (Incidenteel)
Het algemeen bestuur heeft besloten om de begroting van Forensische geneeskunde voor 3 jaar (2024-2026) te verhogen met € 450.000. In het voorstel werd uitgegaan van een bandbreedte van € 450.000 tot € 650.000 als gevolg van diverse onzekere factoren. Er is gekozen voor de onderzijde van de bandbreedte. Op dit moment onderzoeken we verschillende korte en lange termijn oplossingen om het tekort zo klein mogelijk te houden.

Rijksvaccinatieprogramma (Incidenteel)
Op de exploitatie van het Rijksvaccinatieprogramma wordt een positief resultaat verwacht van € 100.000. Vanaf 2022 heeft de GGD de opdracht gekregen van het Rijk om de 11 jarige jongens op te roepen voor de HPV-vaccinatie. Daarbij is vanaf 2022 incidenteel de opdracht gekomen om de 12 tot 18 jarigen op te roepen om alsnog de HPV vaccinatie te halen (inhaal campagne). Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door uitzendkrachten en een deel wordt uitgevoerd door de bestaande formatie, op dezelfde wijze als onze reguliere groepsvaccinatiesessies. Door een efficiënte organisatie van de groepsvaccinatiesessies wordt hier een positief resultaat verwacht. De financiering verloopt via het RIVM.

Projectopbrengsten (Meerjarig)
In de begroting van de projecten zit een risico opslag verwerkt. Dit wordt gebruikt om de huidige en toekomstige risico's op het gebied van projecten af te dekken. Indien de risico's niet optreden wordt een positief resultaat verwacht bij de jaarrekening.

Seksuele Gezondheid (Meerjarig)
Er is sprake van plafondfinanciering, maar door een efficiënte uitvoering en daarnaast onderschrijding op de laboratoriumkosten als gevolg van aanbesteding wordt in 2024 een positief resultaat verwacht van € 85.000.

Onttrekking reserve aanbesteding Digitaal Dossier (Incidenteel)
Eind 2022 heeft het algemeen bestuur het besluit genomen om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD en te starten met de aanbesteding voor een nieuw digitaal dossier. Hiervoor is € 500.000 beschikbaar gesteld. In 2024 wordt € 185.000 aan kosten verwacht.

Rijksbijdrage PGA (Meerjarig)
Vanuit het Rijk heeft GGD Twente de opdracht om de wet Publieke Gezondheid uit te voeren voor asielzoekers. Dit betreft het JGZ takenpakket en voorlichtingen. Als gevolg van het efficiënt geven van voorlichtingen wordt een positief resultaat verwacht op de rijksbijdrage voor asielzoekers.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update GGD Twente 3/4

Lagere kosten huidig Digitaal Dossier JGZ (Structureel)

Als gevolg van het niet meer doorontwikkelingen van het huidige digitale dossier wordt een positief resultaat verwacht op dit onderdeel. Dit budget zal naar verwachting in de toekomst noodzakelijk zijn om het nieuwe digitaal dossier te kunnen bekostigen. De aanbesteding voor een nieuw dossier loopt momenteel.

Later of goedkopere invulling van formatie (Incidenteel)

Als gevolg van verloop en het later invullen van vacatures ontstaat er bij verschillende afdelingen een incidenteel voordeel. Zo is voor team Milieu & Gezondheid en OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) de formatie uitgebreid. Het budget voor de uitbreiding is meegenomen in de begrotingswijziging 2024 en is bedoeld voor heel 2024. In verband met latere invulling van deze vacatures wordt een voordeel verwacht.

Toelichting op negatieve financiële ontwikkelingen:

Forensische geneeskundige Lijkschouw (Structureel)

In het voorstel om de begroting voor de Forensische geneeskunde uit te breiden werd uitgegaan van een bandbreedte van € 450.000 en € 650.000 aan extra kosten als gevolg van diverse onzekere factoren. Voor 2024 wordt op dit moment een tekort verwacht van € 25.000 bij Forensische Geneeskunde als gevolg van deze onzekerheden. Hierdoor verwachten we een totaal tekort van € 475.000. Dit tekort begeeft zich in de afgegeven bandbreedte.

Huisvestingskosten (Structureel)

In 2024 wordt een tekort verwacht op JGZ huisvesting van € 77.000. Dit heeft voornamelijk te maken met dat de aanbesteding van schoonmaak hoger is uitgevallen dan de kosten voorheen waren. Het budget was hierop gebaseerd. Voorheen maakte de JGZ gebruik van lokale schoonmaakbedrijven of het schoonmaakbedrijf van de verhuurder. We onderzoeken de mogelijkheden hoe we dit tekort kunnen oplossen.

Kosten voormalig personeel (Incidenteel)

De kosten voor WW en WIA verplichtingen zijn naar verwachting € 46.000. SamenTwente is eigenrisicodrager voor deze kosten. In het verleden is beoordeeld dat het voordeliger is om hier geen verzekering voor af te sluiten. Het gevolg is dan dat de eventuele kosten ten laste van het resultaat vallen. Hiervoor worden in de egalisatiereserve op basis van risicoberekeningen gelden aangehouden.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update GGD Twente 4/4

Toename maatschappelijke vraagstukken en anticiperen op arbeidsmarktontwikkelingen (Meerjarig)

Er wordt een negatief resultaat verwacht van € 534.000 als gevolg van (autonome) maatschappelijke ontwikkelingen en de (te verwachten) tekorten op de arbeidsmarkt.
De GGD ziet een toename van maatschappelijke vraagstukken, waaronder een toename van psychosociale problematiek bij jongeren. Dit heeft onder andere ook een effect op het aantal schoolverzuimers. Het schoolverzuim is in de afgelopen jaren gestegen met ca. 75%. Tevens wordt de problematiek complexer bij de jongeren die meer verzuimen, waardoor gesprekken langer duren en er meer actie ondernomen moet worden.
Ook het toenemende aantal nieuwkomers (waaronder Oekraïense vluchtelingen) zorgt voor meer druk op de organisatie. Voor de instroom van kinderen vanuit het buitenland, die geen vluchteling zijn, ontvangt de JGZ geen extra middelen, terwijl er wel extra werk gedaan moet worden. De instroom van nieuwkomers is de afgelopen jaren toegenomen met 60%.
Er wordt zorgvuldig gekeken om de dienstverlening tijdig aan te kunnen bieden en in de toekomst te garanderen (volgens afgesproken standaarden). Zo is geanticipeerd op het te verwachten artsentekort en zijn extra verpleegkundigen geworven en taken tussen disciplines verschoven. Dit heeft een tijdelijke verruiming van de bezetting als effect.
Een verruiming van de bezetting heeft ook een relatie met (langdurig) verzuim. Hier constateren we dat het verzuim begint af te nemen. Een flexibele schil blijft nodig om werkzaamheden uit te kunnen voeren en op actuele/onvoorziene situaties in te kunnen spelen. Eventuele overbezetting verwachten we vanaf 2026 op te lossen met natuurlijk verloop (pensionering medewerkers).
Tot slot wordt steeds vaker een beroep gedaan op de professionals van de GGD om, binnen het Sociaal Domein, mee te denken over ontwikkelingen en Intensiever samen te werken met gemeenten en overige partners.

Aanbesteding nieuwe Digitaal Dossier JGZ (Incidenteel)

Begin 2024 zijn we gestart met de aanbesteding van een nieuwe digitaal dossier voor de Jeugdgezondheid. De kosten voor de aanbesteding van het nieuwe digitaal dossier hebben betrekking op de projectleiding en de implementatie en worden gedekt uit de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Financiële update Coronabestrijding

Voor de financiering van de coronabestrijding in de eerste helft van 2024 is in het najaar van 2023 een begroting ingediend bij VWS. Het gaat om een bedrag van € 913.000 die wij op basis SPUK-financiering hebben ontvangen. Hiervoor moet er een team beschikbaar zijn dat onder andere wekelijks 38 prikken kan zetten, de voorbereidingen treft voor de najaarsronde en de bedrijfsvoering op orde heeft. Over een structurele financieringswijze, waarover al in de tweede Berap vorig jaar is geschreven, is nog steeds geen definitief bericht ontvangen. Het onderzoeksbureau, ingeschakeld door VWS, gaat in het najaar van 2024 opnieuw kijken naar een prijs per prik. In een eerdere reactie door GGD'en is tot nu toe weerstand geuit. De verschillen tussen GGD'en zijn (nog) te groot en de opbrengst per prik bij een laag aantal/lage opkomst weegt onvoldoende op tegen de (in)directe, vaste kosten.

	SPUK 1ste helft 2024			
Onderdelen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Realisatie t/m apr	Prognose t/m juni	Prognose resultaat
Vaccineren	**252.905**	**83.533**	**136.532**	**116.373**
Personele inzet	212.790	79.296	129.293	83.497
Fijnmazig vaccineren: locatiekosten, etc.	40.115	4.237	7.239	32.876
Primair proces (kantoor): personele inzet	**154.650**	**37.502**	**65.783**	**88.867**
Algemeen, ondersteunende dienstverlening en bedrijfsvoering	**505.445**	**320.785**	**520.692**	**-15.247**
Management, leidinggevenden en secretariaat	141.030	83.584	128.634	12.396
Ondersteunende dienstverlening	0	3.006	49.417	-49.417
Bedrijfsvoeringsacitiviteiten, incl. overige voorbereidingskosten (zoals ICT en telefonie)	364.415	234.195	342.641	21.774
Totaal	**913.000**	**441.820**	**723.007**	**189.993**
		48,39%		**20,81%**

Toelichting op het verschil, 20,8%, tussen de begroting SPUK en prognose resultaat:
Al sinds begin van dit jaar worden er minder dan 38 prikken per week gezet. Het personeel wordt daarom ook ingezet voor HPV 18+ en daar waar mogelijk is voor het Rijksvaccinatieprogramma in brede zin. Voor beiden geldt dat verrekening van de kosten plaatsvindt. Resultaat is 46% minder uitgaven (vaccineren). Verder is het bericht over de najaarsronde 2024 opnieuw laat en worden de voorbereidingen, eerder begroot onder 'primair proces (kantoor)', met name in de tweede helft van het jaar opgepakt en daarom lopende kosten wat achter.

SPUK-regeling (juli t/m december):
Opnieuw heeft GGD Twente van VWS een opdracht voor een najaarsronde. Op het moment van schrijven wordt de laatste hand aan de begroting gelegd. De prognose is dat de totale kosten dit najaar, de tweede helft van 2024, zo'n 10% onder de realisatie van vorig jaar uitkomen. Dekking hiervoor komt opnieuw middels een SPUK. In de tweede Berap volgen meer details en zullen we als de SPUK duidelijk is ook de begroting wijzigen.

Doorlopende verplichtingen
Voor verplichtingen aangegaan vóór 1 juli 2023 is er een separate regeling (doorlopende meerkosten). Kort geleden, april '24, heeft VWS nog weer een uitvraag gedaan om de doorlopende meerkosten voor de periode 2023-2026 te inventariseren. GGD Twente heeft in 2023 een begroting van € 815.000 ingediend. Zo'n 33%, in 2023, is gefinancierd middels de SPUK '23. In 2024 is reeds € 132.575 ontvangen. De prognose is dat er nog circa € 130.000 in 2024 volgt.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

OZJT

OZJT/Samen 14
TWENTSE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN ZORG EN JEUGDHULP

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities OZJT 1/3

Beleidsambities OZJT	Status Berap 1
1. Met de verstevigde basisformatie in 2024 werken aan het borgen van de werkwijze OZJT voor de basistaken. Werken vanuit stabiliteit en duidelijkheid voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze/rol, besluitvorming, formatie en begroting.	●
2.Strategische visie op inkoop Jeugdhulp geëffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement.	●
3. Afgeronde trajecten inkoop hoog specialistische jeugdzorg en voorbereiding, zodat per 2025 de nieuwe overeenkomsten ingaan.	●
4. Bestuurlijke besluitvorming en samenwerking op de OZJT thema's; ambassadeurschap op de OZJT thema's.	●
5. Jeugdbeschermingstafels bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen – gedwongen kader.	●

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Realisatie beleidsambities OZJT 2/3

OZJT gaat voor een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel voor Twente. Een stelsel waarbij de inwoners zo thuis mogelijk zelfstandig en zelfsturend kunnen leven en waarin zij dichtbij huis kunnen beschikken over goede, professionele zorg als ze dat nodig hebben. Om dit te bewerkstelligen zijn er 5 beleidsambities geformuleerd die binnen het OZJT worden nagestreefd.

1. Met de verstevigde basisformatie in 2024 werken aan het borgen van de werkwijze OZJT voor de basistaken. Werken vanuit stabiliteit en duidelijkheid voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze/rol, besluitvorming, formatie en begroting".

- De basisformatie is inmiddels ingevuld met uitzondering van de secretaris rol. Deze is tijdelijk belegd bij de huidige beleidsadviseur. Er wordt voor de tweede keer een procedure gestart om een nieuwe secretaris te werven. Voor de tijdelijkheid wordt er gekeken naar de inhuur van een beleidsadviseur.
- Een belangrijke aanbieder die financieel in de knel zit heeft de afgelopen periode buitengewoon veel aandacht gevraagd van contractmanagement en de businesscontroller. We hebben ondersteuning georganiseerd voor de businesscontroller, maar dat is niet gelukt voor het contractmanagement.
- OZJT gaat de kerntakendiscussie binnen SamenTwente gebruiken om helderheid te krijgen in de opdracht en het mandaat. Op basis hiervan vindt er uitwerking plaats van de formatie en begroting.

2. Strategische visie op inkoop Jeugdhulp geëffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement".

- De strategische visie op inkoop Jeugdhulp is de basis geweest voor de bestekteksten van de nieuwe inkoop.
- Na de zomer van 2024 wordt er een proces doorlopen met aanbieders over de wijze waarop er sturing gaat plaatsvinden in de nieuwe inkoop op de hoeveelheid te leveren zorg.
- Daarnaast is er een proces gestart om het contractmanagement goed in te richten zodat er meer sturing komt om de beoogde transformatie uit de inkoop te realiseren. In dit proces wordt er actief gekeken wat er goed gaat en wat er beter kan. Hiervoor wordt er een ontwikkelingsprogramma voor het contractmanagement gecreëerd.

3. Afgeronde trajecten inkoop hoog specialistische jeugdzorg en voorbereiding, zodat per 2025 de nieuwe overeenkomsten ingaan".

- De hoofdtender en de subtenders zijn inmiddels allemaal gepubliceerd.
- De aanbieders die zich hebben ingeschreven op de hoofdtender zijn inmiddels beoordeeld door middel van het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT).
- Door de nieuwe projectleider implementatie inkoop wordt er gewerkt aan een projectplan om de implementatie vorm te geven.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Realisatie beleidsambities OZJT 3/3

4. "Bestuurlijke besluitvorming en samenwerking op de OZJT thema's; ambassadeurschap op de OZJT thema's."

- Het Bestuurlijk Overleg Samen14 is goed aangehaakt op het inkoopproces.
- Er is een start gemaakt met het strategisch communicatieplan van OZJT. Dit communicatieplan moet ervoor zorgen dat het imago van OZJT wordt verbeterd en de functionele communicatie naar binnen en naar buiten versterkt wordt.
- De Samenwerkingsagenda leidt ertoe dat de bestuurlijke samenwerking met aanbieders en het onderwijs wordt verstevigd.
- Met het nieuwe elan binnen het OZJT (nieuwe medewerkers) wordt bekeken op welke wijze de samenwerking kan worden verstevigd, zodat bestuurlijke besluitvorming op een goede wijze plaatsvindt.

5. Jeugdbeschermingstafels bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen – gedwongen kader".

- Landelijk is er nog niet geregeld dat de Jeugdbeschermingstafels een wettelijke grondslag hebben. Ondanks dat deze (nog) geen wettelijke grondslag hebben, wordt er in Twente gewerkt, in samenwerking met de privacy officers, om de juiste randvoorwaarden te creëren voor het uitvoeren van de Jeugdbeschermingstafels.
- Er wordt gewerkt aan het professionaliseren van de bedrijfsvoering van de Jeugdbeschermingstafels. Dit draagt bij aan het borgen van de jeugdbeschermingstafels.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update OZJT 1/3

Positieve ontwikkelingen		
Soort	Omschrijving	€
I		
M		
S		
Totaal		0

Negatieve ontwikkelingen		
Soort	Omschrijving	€
I	Extra lasten als gevolg van ziekte	-135
I	Andere invulling vacatures	-23
S	Meer ICT kosten	-23
I	Overig	-16
		-197

Verwacht bedrijfsresultaat excl. cao ontwikkeling	-197
tekort cao ontwikkeling	-19
Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling	-216

Soort	Doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	0	-174	-174
M	Meerjarig	0	0	0
S	Structureel	0	-23	-23
Totaal	Bedrijfsresultaat	0	-197	-197

In bovenstaande tabel is weergegeven of de financiële ontwikkelingen structureel, incidenteel of meerjarig van aard zijn. Er wordt een incidenteel tekort verwacht in verband met extra kosten door langdurige ziekte. Er wordt een klein structureel tekort verwacht door overschrijding op ICT-kosten. Op de volgende pagina's worden deze ontwikkelingen nader toegelicht.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update OZJT 2/3

Toelichting op negatieve financiële ontwikkelingen:

Extra lasten als gevolg van ziekte (Incidenteel)
Als gevolg van uitval van de vorige manager OZJT zijn er dubbele personeelslasten gedurende het jaar, wat leidt tot een overschrijding. Daarnaast zijn extra lasten ontstaan door inhuur ter vervanging van ziek personeel. Voor deze personen geldt dat ze aan het re-integreren zijn, waardoor deze ontwikkeling als incidenteel wordt aangemerkt. Dit veroorzaakt een overschrijding ten opzichte van de begroting van € 135.000.

Andere invulling vacatures (Incidenteel)
Als gevolg van het vertrek van de programma secretaris en interne verschuivingen binnen OZJT is de formatieplek van beleidsadviseur niet ingevuld. Er zijn ook andere formatieplekken die niet volledig ingevuld zijn. De inzet van een teamleider is niet begroot in 2024 en wordt gedekt uit deze vrijvallende formatieplekken. Vanaf 2025 is de begroting hierop aangepast. Voor enkele formatieplekken geldt dat deze ingevuld zijn door middel van inhuur en daardoor verwachten we meer kosten dan begroot. We verwachten daarom een overschrijding van € 23.000.

Meer ICT kosten (Structureel)
Voor de uitvoering van aanbestedingen zijn aanvullende softwaremodules aangeschaft die structureel gebruikt gaan worden (€ 23.000), omdat de bestaande systemen niet meer voldoen.

Overig (Incidenteel)
Er zijn onvoorziene overschrijdingen waaronder Arbo kosten en nagekomen personeelskosten. Per saldo zorgt dit voor een overschrijding van € 16.000 ten opzichte van de begroting.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update OZJT 3/3

In vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2022 is door het dagelijks bestuur toegezegd om via de Berap u te informeren over de uitnutting van het projectenbudget OZJT. In onderstaande overzicht worden de verwachte uitgaven weergegeven voor 2024 van de projecten die ten laste gaan van het projectenbudget en onttrokken worden aan de bestemmingsreserve. Naar verwachting resteert er aan het eind van het jaar 2024 € 73.000 aan middelen in deze reserve. Dit is lager dan het toegestane maximum van deze reserve van € 400.000.

Uitputting Projecten/werkbudget OZJT (bedragen x € 1.000)	2024 Prognose	2024 Verloop
	Projecten	Projectenreserve
Beginstand reserve projecten- /werkbudget per 2024		224
Lasten		
Opdracht strategische inkoopteam jeugd fase 1, 2, 3 en 4	430	
Regionaal Plan afbouw Jeugdzorg Plus	36	
Totaal	**466**	**-466**
Projecten-/werkbudget beschikbaar vanuit MJP jaarlijkse bijdrage		315
Verwachte eindstand reserve projecten- /werkbudget per eind 2024		73

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Veilig Thuis Twente

VEILIG THUIS Twente

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente 1/3

Beleidsambities Veilig Thuis Twente	Status Berap 1
1. Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen. Dit betreft de volgende taken: • De wettelijke taken van Veilig Thuis • De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".	🟡
2. Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit volgens de normen en afspraken rondom kwaliteit (PDC's, samenwerkingsafspraken) Dit betreft de volgende taken: • De wettelijke taken van Veilig Thuis • De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".	🟢
3. Veilig Thuis Twente werkt wachtlijstvrij en bouwt voldoende flexibiliteit (buffer) op om fluctuaties in de instroom op te kunnen vangen, en ook onverwachte uitval van medewerkers op te kunnen lossen. Hierdoor blijft werken binnen de wettelijke termijnen haalbaar.	🔴
4. Veilig Thuis Twente voldoet aan de door het Rijk en Inspectie gestelde eis dat medewerkers geregistreerd zijn bij een beroepsregister als SKJ, NVO, NIPO etc	🟢
5. Veilig Thuis Twente voldoet aan de door het Rijk en Inspectie gestelde eis voor een 24-uurs bereikbaarheid voor vertrouwensartsen	🟡
6. Veilig Thuis Twente heeft de vereiste kwaliteitscertificering, in dit geval ISO 9001	🔴

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente 2/3

1. Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen.

Op dit moment lukt het Veilig Thuis Twente (VTT) niet om alle wettelijke taken binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen uit te voeren.

- Meldingen: Meldingen moeten binnen de wettelijke termijn van 7 kalenderdagen van een veiligheidsbeoordeling worden voorzien. De gemiddelde doorlooptijd van de veiligheidsbeoordeling was in het eerste trimester 11 dagen. In 53% van de meldingen is de veiligheidsbeoordeling tijdig afgerond.
- Voorwaarden & Vervolg (V&V): bij de dienst V&V geldt een wettelijke termijn van 70 dagen na de veiligheidsbeoordeling. De gemiddelde doorlooptijd voor de dienst V&V was in het eerste trimester 59 dagen, in 73% van de gevallen is het gelukt om een dienst V&V binnen de wettelijke termijn af te ronden.
- Onderzoek: bij de dienst Onderzoek geldt een wettelijke termijn van 70 dagen na de veiligheidsbeoordeling. De gemiddelde doorlooptijd van de dienst Onderzoek was in het eerste trimester 127 dagen, in 26% van de gevallen is het gelukt om de dienst Onderzoek binnen de wettelijke termijn af te ronden.

Het lukt gedeeltelijk om deze beleidsambitie te verwezenlijken. Bij de dienst V&V lukt het om deze tijdig af te ronden. Bij de meldingen wordt de wettelijke termijn overschreden, maar is de doorlooptijd fors lager dan het voorgaande jaar. De instroom in het eerste trimester was echter hoog, en de verwachting is dat de doorlooptijden op zullen lopen.

2. Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit volgens de normen en afspraken rondom kwaliteit (PDC's, samenwerkingsafspraken)

- De regionale maatwerkafspraken worden grotendeels gerealiseerd. VTT fungeert als crisisdienst op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, en realiseert buiten kantooruren de bereikbaarheid van gemeentelijke maatschappelijk werk organisaties. VTT voert het tijdelijk huisverbod uit in nauwe samenwerking met de politie. VTT adviseert op verzoek aan gemeenten op het gebied van gedragswetenschappen, juridische zaken gericht op jeugdzorg, over bijzondere vormen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Preventie en voorlichting worden op beperkte schaal uitgevoerd.
- VTT werkt sinds het project kwaliteit op tijd met de PDC's. De PDC's worden continu bijgesteld en worden regelmatig besproken in de teamoverleggen. In het onderzoek van BMC komt na dossieranalyse naar voren dat VTT duidelijk volgens de PDC's werkt en navolgbaar is.
  De samenwerkingsafspraken tussen VTT en de 14 gemeenten zijn al een aantal jaren oud. Hoewel ze nog wel actueel zijn, komt naar voren dat ze niet bij iedereen zo bekend zijn als dat gewenst is. Niet bij de gemeenten, maar ook niet bij alle medewerkers van VTT. In de komende periode zal er aandacht zijn voor de taakverdeling en de afspraken.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente 3/3

3. Veilig Thuis Twente werkt wachtlijstvrij en bouwt voldoende flexibiliteit (buffer) op om fluctuaties in de instroom op te kunnen vangen, en ook onverwachte uitval van medewerkers op te kunnen lossen. Hierdoor blijft werken binnen de wettelijke termijnen haalbaar.
Het lukt nog niet om de wachtlijsten laag te houden. Redenen hiervoor zijn:

- In het eerste kwartaal zijn enkele medewerkers vertrokken en de invulling van deze vacatures heeft tijd nodig gehad. Daarnaast is per 30 maart de incidentele subsidie van centrumgemeente Enschede gestopt. De invulling van de € 560.000 voor de periode april-december 2024 heeft in eerste instantie tegen gezeten. Het lukt niet om mensen voor een periode van ¾ jaar te binden. Daarom heeft VTT gekozen voor een gedeeltelijke invulling op basis van jaarcontracten, waarbij geanticipeerd wordt op gemiddeld verloop. De overige ruimte wordt opgevuld door gedetacheerde medewerkers in te zetten voor een kortere periode. Naar verwachting is VTT rond de zomer qua personeel op sterkte. Op dit moment zijn er wel werkvoorraden.
- In de maanden maart en april was de instroom van meldingen en adviezen erg hoog.
- Het verzuim is in het eerste kwartaal weer toegenomen tot 7,5%. Hoewel dit fors lager is dan in het eerste kwartaal van 2023 is het wel een trendbreuk met de dalende lijn die er in 2023 was.

4. Veilig Thuis Twente voldoet aan de door het Rijk en Inspectie gestelde eis dat medewerkers geregistreerd zijn bij een beroepsregister als SKJ, NVO, NIPO etc.
De medewerkers van Veilig Thuis Twente voldoen volledig aan de opleidings- en certificeringseisen die door het Rijk worden gesteld.

5. Veilig Thuis Twente voldoet aan de door het Rijk en Inspectie gestelde eis voor een 24-uurs bereikbaarheid voor vertrouwensartsen
Het is nog steeds niet mogelijk om een 24-uurs bereikbaarheid van vertrouwensartsen te realiseren. Op dit gebied zijn landelijke ontwikkelingen gaande, waarvan het resultaat nog niet te voorspellen is. Reden hiervoor ligt mede in het grote tekort aan vertrouwensartsen.

6. Veilig Thuis Twente heeft de vereiste kwaliteitscertificering, in dit geval ISO 9001
De ISO-certificering is nog niet behaald en staat op de planning voor de tweede helft van 2024. In het eerste trimester is gestart met alle voorbereidingen voor deze certificering. Op dit moment verloopt dit volgens verwachting.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update Veilig Thuis Twente 1/3

Positieve ontwikkelingen		
Soort	Omschrijving	€
I	Incidentele ophoging gemeentelijke bijdrage	566
I	Incidentele subsidie centrumgemeente Enschede Q1-2024	106
I	Incidentele subsidie Gedragswetenschapper gemeente Hengelo	32
I	UWV Uitkeringen	50
I	Overige bijdragen	9
Totaal		763

Negatieve ontwikkelingen		
Soort	Omschrijving	€
S	Hogere bezetting dan formatie vanwege toename aantal meldingen	-144
S	Meer externe inhuur vanwege toename aantal meldingen	-352
I	Inhuur incidentele subsidie centrumgemeente Enschede Q1-2024	-108
S	Materiele lasten	-20
S	Taakstelling	-52
		-676

Verwacht bedrijfsresultaat excl. cao ontwikkeling	87
tekort cao ontwikkeling	-89
Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling	-2

Soort	Doorwerking	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	763	-108	655
M	Meerjarig	0	0	0
S	Structureel	0	-568	-568
Totaal	Bedrijfsresultaat	763	-676	87

In bovenstaande tabel is weergegeven of de financiële ontwikkelingen structureel, incidenteel of meerjarig van aard zijn. Er wordt een structureel tekort verwacht in verband met toename van het aantal meldingen. Hierdoor is sprake van meer personele bezetting dan formatie. Dit financieren we in 2024 incidenteel in verband met de ophoging van de gemeentelijk bijdrage. Op de volgende pagina’s worden alle bovenstaande ontwikkelingen nader toegelicht.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update Veilig Thuis Twente 2/3

Toelichting op positieve financiële ontwikkelingen:

Incidentele ophoging gemeentelijke bijdrage (Incidenteel)
De gemeentelijke bijdrage wordt door het algemeen bestuur voor 2024 incidenteel verhoogd in afwachting van de resultaten van de kerntakendiscussie en het onderzoek naar een bestendige koers voor Veilig Thuis Twente en ketenpartners door BMC.

Subsidie centrumgemeente Enschede Q1-2024 (Incidenteel)
Er is in 2023 een incidentele subsidie ontvangen van € 250.000 euro om wachtlijsten weg te werken. Omdat het lastig is om voldoende gekwalificeerde medewerkers aan te trekken, is in overleg met de centrumgemeente een bedrag van € 106.000 euro doorgeschoven naar 2024 om te besteden in het 1e kwartaal van 2024.

Subsidie gedragswetenschapper gemeente Hengelo (Incidenteel)
Dit betreft een incidentele subsidie die niet begroot was van de gemeente Hengelo voor de inzet van een gedragswetenschapper (€ 32.000).

UWV Uitkeringen (Incidenteel)
Het UWV keert naar verwachting inzake zwangerschaps- en bevallingsverlof een bedrag van ongeveer € 50.000 uit.

Overige bijdragen (Incidenteel)
Dit zijn bijdragen van twee andere Veilig Thuis organisaties voor het delen van kosten (totaal € 9.000 euro).

Toelichting op negatieve financiële ontwikkelingen:

Hogere bezetting dan formatie vanwege toename aantal meldingen (Structureel)
Vanwege het toegenomen aantal meldingen is er een hogere bezetting dan er aan formatie beschikbaar is. Dit leidt tot een overschrijding van € 128.000. Verder zijn de overige personele lasten € 16.000 hoger. Per saldo is dit een bedrag van € 144.000 aan extra kosten. De incidentele ophoging van de gemeentelijke bijdrage met € 566.000 euro wordt deels gebruikt om deze kosten te dekken

Meer externe inhuur vanwege toename aantal meldingen (Structureel)
Het overige gedeelte van de opgehoogde gemeentelijke bijdrage van € 566.000 wordt voor een groot gedeelte gebruikt voor externe inhuur vanwege een toename van het aantal meldingen. Deze inhuur bedraagt € 352.000. Daarnaast wordt er ook voor het opvangen van bevallings- en zwangerschapsverlof ingehuurd.

Inhuur subsidie centrumgemeente Enschede Q1-2024 (Incidenteel)
Met het subsidiebedrag van € 106.000 euro, zal naar verwachting voor een bedrag ongeveer € 108.000 aan inhuur plaatsvinden om de wachtlijsten verder weg te werken.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Financiële update Veilig Thuis Twente 3/3

Materiele lasten (Structureel)
Dit betreft de leasekosten van auto's (€ 20.000).

Taakstelling (Structureel)
Bij de overgang van Veilig Thuis Twente naar Regio Twente is in 2018 een taakstelling van € 96.000 euro opgenomen. In 2024 is een deel van deze taakstelling structureel ingevuld met ongeveer € 44.000 euro door een verlaging van de salarisraming van max periodiek naar max-1. Er resteert nog een in te vullen bedrag van € 52.000 euro. Hierover is ook in onze voorgaande tussentijdse rapportages en jaarstukken gerapporteerd.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Bestuur & Ondersteuning

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie ambities Bestuur & Ondersteuning 1/3

Beleidsambities Bestuur & Ondersteuning	Status Berap 1
1. Professioneel en deskundig werken	🟢
2. In control zijn en relevante processen optimaliseren	🟢
3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken	🟡
4. Innovatie in Bedrijfsvoering	🟡

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie ambities Bestuur & Ondersteuning 2/3

1. Professioneel en deskundig werken

- De HR afdeling werkt voor SamenTwente aan een leiderschapsprofiel. Deze zal de basis vormen voor een leiderschapsprogramma waarmee de leidinggevende bij SamenTwente in 2024 concreet worden getraind.
- Het A3-model (model waarmee we gestructureerd werken aan onze doelstellingen) wat het strategisch document van Bedrijfsvoering is, is voor 2024 verder aangescherpt door de afdelingen. Later dit jaar zal ook samen met de andere afdelingen binnen SamenTwente de strategische koers voor 2025 worden geconcretiseerd.
- Het project HR21 verloopt in 2024 volgens planning. De periode rondom de vakantie is spannend qua tijdverloop, maar we verwachten dat een vertraging niet zal leidt tot een doorloop van het project in 2025. Het project ligt op koers om in het najaar van 2024 te worden afgerond.
- Om specifiek aandacht te vestigen op de arbeidsmarktproblematiek, is er een strategisch arbeidsmarkt adviseur aangesteld. Ons Centraal Management Team (CMT) heeft inmiddels de eerste te ontwikkelen ontwikkelplannen voorgesteld en deze plannen zullen binnen de begroting van Bedrijfsvoering worden opgepakt.

2. In control zijn en relevante processen optimaliseren

- Ook in 2024 zijn er verbeteringen doorgevoerd in de processen van inkoop en aanbestedingen. Zo zijn er binnen afdelingen contractmanagers, -beheerders en operationeel inkopers benoemd. Deze worden inmiddels intern opgeleid. Over het jaar 2023 zijn er geen onrechtmatige (fouten) inkopen meer gerealiseerd binnen SamenTwente. Dit laat zien dat beheersing versterkt is.
- Tevens wordt nu onderzocht om het inkoopsysteem, contractsysteem en de financiële administratie beter te integreren.
- De eerste varianten voor een nieuwe reiskostenregeling zijn uitgewerkt. Het CMT heeft een voorkeursoptie uitgesproken en de overleggen zijn met de vakbond opgestart om te komen tot een door iedereen gedragen, eenduidige regeling passend binnen de budgetkaders.
- Er is een nieuwe Penetratietest voor ons netwerk uitgevoerd zoals vastgelegd in het plan Digitale Kwetsbaarheid & Weerbaarheid. Geconstateerde actiepunten worden opgepakt. Tevens vindt er via een aanbesteding een inkoop van een nieuw WiFI-systeem plaats wat de veiligheid verder moet verhogen van de aanwezige kwetsbare data.
- De nieuw aangestelde medewerkers op het gebied van informatievoorziening, privacy en informatiebeveiliging hebben de eerste beleidsdocumenten opgesteld en door het CMT laten goedkeuren. Deze worden inmiddels vertaald naar een nieuwe werkwijze binnen SamenTwente rondom projecten met het oog op informatiebeveiliging en privacy.

3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken

- Het managementteam van Bedrijfsvoering bespreekt periodiek actief het opleidingsbudget en de uitnutting daarvan voor de afdeling Bedrijfsvoering. Op deze manier vindt ontwikkeling van de medewerkers gericht plaats en is er ook aandacht en tijd voor de benodigde doorontwikkeling van de medewerkers bij Bedrijfsvoering.
- In het kader van de nieuwe vereisten van de Wet open overheid wordt nu het gehele proces in beeld gebracht. Dit moet leiden tot een concreter stappenplan om die onderdelen van het proces aan te pakken die het meest kwetsbaar zijn en dat in lijn met de wetgeving. Gezien de hoeveelheid zal prioritering moeten plaatsvinden.
- Rondom de nieuwe Archiefwet en een regionaal E-depot neemt SamenTwente proactief deel aan de regionale samenwerking op dit vlak. Voor ons als GR zijn de vereisten wel anders dan bij gemeenten en zullen wij volgend zijn bij één van de gemeenten waarop wij zullen moeten aansluiten.

.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Verwachte realisatie ambities Bestuur & Ondersteuning 3/3

4. Innovatie in Bedrijfsvoering

- Samen met Microsoft onderzoeken wij momenteel de mogelijkheden van AI (kunstmatige intelligentie). Er zijn al concrete voorbeelden waardoor SamenTwente mogelijk in staat is om in 2024 de eerste stappen te zetten op dit gebied. Hierdoor is robotisering (processen laten uitvoeren door software) wel op een lager pitje gezet en zal het deels worden achterhaald. Tegelijk blijven we in een aantal processen onderzoeken of daar robotisering beter passend is dan AI. Echter, verwachting is dat capaciteit, tijd en geld ook benodigd zijn voor opdrachten als de kerntakendiscussie.
- Daarnaast zijn de eerste stappen gezet voor het vernieuwde Procure-to-Pay proces waarbij de inkoopfactuur volledig geautomatiseerd wordt afgehandeld (inkoopopdracht, contract en factuur in hetzelfde systeem). Verwachting is dat dit pas in 2025 geëffectueerd zal zijn.
- Het basis dashboard in de nieuwe BI tool is inmiddels grotendeels opgeleverd.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Overige relevante bestuurlijke ontwikkelingen

1. Kerntakendiscussie SamenTwente
In 2024 wordt binnen SamenTwente een kerntakendiscussie gevoerd. Voor de afdeling Bedrijfsvoering is er niet direct sprake van kerntaken, omdat deze afdelingen juist het volbrengen van de kerntaken door primaire processen faciliteert en ondersteunt. Daarmee zal de kerntakendiscussie ook indirect gevolgen hebben voor de afdeling Bedrijfsvoering. Maar daarnaast zal de afdeling Bedrijfsvoering ook dit traject moeten faciliteren en ondersteunen. De verwachting is dat dit gedurende en na het traject zal leiden tot HR en financiële vraagstukken. Omdat er geen vrije capaciteit is en er ook geen extra capaciteit zal komen, gaat dit de huidige werkzaamheden van de afdeling Bedrijfsvoering raken. Door een kleine projectgroep samen te stellen binnen Bedrijfsvoering wordt dit wel zo efficiënt en optimaal mogelijk uitgevoerd.

2. Landelijke ontwikkelingen GGD GHOR
In toenemende mate vinden er via de koepelvereniging GGD GHOR ontwikkelingen plaats op landelijk niveau van de GGD'en. Dit betekent ook dat de afdeling Bedrijfsvoering zich steeds meer geconfronteerd ziet met landelijke ontwikkelingen die leiden tot interne veranderingen in het primaire proces die gefaciliteerd moeten worden.
Samenwerkingen zorgen voor personele en financiële vraagstukken en nieuwe systemen leiden tot privacy en informatiebeveiligingsvraagstukken. Binnen de afdeling wordt getracht zoveel mogelijk proactief aan te haken om in control te blijven, maar doordat dit doorgaans met de bestaande capaciteit moet gebeuren knelt het wel steeds meer op de reeds bestaande werkzaamheden.
Binnen Bedrijfsvoering zijn we proactief bezig om meer grip op dit proces te krijgen.

3. Najaar campagne Corona
Ook in 2024 zal er weer een najaar campagne worden georganiseerd voor de coronavaccinatie. Dit betekent dat er ook extra ondersteuning van de afdeling Bedrijfsvoering wordt gevraagd. Denk daarbij aan financiële verantwoording, facilitaire (en huisvesting) ondersteuning en inhuur van tijdelijk personeel (HR).
Veel processen zijn inmiddels hierop ingericht en via incidentele investering is tijdelijk extra capaciteit te organiseren (mits aanwezig op de arbeidsmarkt). Maar tegelijk leidt de landelijke discussie met VWS over een kostprijs per prik wel tot vragen of dit in de toekomst ook kostendekkend zal zijn. Een onderwerp waar de afdeling Bedrijfsvoering samen met de GGD de lijntjes kort houdt en waar mogelijk landelijk aanhaakt in de discussie.

Financiële update Bestuur & Ondersteuning 1/3

Positieve ontwikkelingen				Negatieve ontwikkelingen		
Soort	Omschrijving	€		Soort	Omschrijving	€
Bedrijfsvoering						
I	Later of goedkopere invulling van formatie	243		I	Inhuur personeel	-366
M	Hogere verrekening overhead subsidies en projecten	155		I	Privacy & Informatiebeveiliging	-63
I	Hogere verrekening overhead incidenteel	128		S	Hogere energiekosten Twentehuis	-80
				S	Taakstelling Twentehuis	-88
Totaal		**526**		**Totaal**		**-597**
Verwacht resultaat Bedrijfsvoering						**-71**
Concern						
I	Materiële budgetten	19		I	Aansprakelijkheidsverzekering	-31
Totaal		**19**		**Totaal**		**-31**
Verwacht resultaat Concern						**-12**
Verwacht bedrijfsresultaat Bestuur & Ondersteuning excl. cao ontwikkeling						**-83**
Tekort cao ontwikkeling						-99
Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling						**-182**
Rentevoordeel						621
Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling en incl. rentevoordeel						**439**

Soort	Doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	390	-460	-70
M	Meerjarig	155	0	155
S	Structureel	0	-168	-168
Totaal	**Bedrijfsresultaat**	**545**	**-628**	**-83**

In bovenstaande tabel is weergegeven of de ontwikkelingen structureel, meerjarig of incidenteel van aard zijn. Er wordt een incidenteel tekort verwacht in verband met inhuur van personeel vanwege vervanging door ziekte en ter overbrugging van openstaande vacatures binnen de vaste formatie. Dit incidentele tekort verwachten we op te ontvangen vanuit voordelige meerjarige overhead. Ten opzichte van de jaarrekening 2023 is het structurele tekort sterk afgenomen, doordat het algemeen bestuur heeft ingestemd om de begroting voor Informatiebeveiliging, -management en privacy structureel stapsgewijs te verhogen.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Financiële update Bestuur & Ondersteuning 2/3

Toelichting op positieve financiële ontwikkelingen:

Bedrijfsvoering

Later of goedkopere invulling van formatie (Incidenteel)
Bij juridische zaken, communicatie en kwaliteit & arbo zijn functies later ingevuld dan verwacht, waardoor een voordeel ontstaat op formatie. Daarnaast verwachten we een klein voordeel, omdat op dit moment de salariskosten van werknemers binnen Bedrijfsvoering gemiddeld gezien onder de begrote salaristrede (max-1) uitkomen.

Hogere verrekening overhead subsidies en projecten (Meerjarig)
In 2024 ontvangt Bedrijfsvoering bijdrage voor toename van overhead als gevolg van ontvangen subsidies in het primaire proces, waarvoor Bedrijfsvoering ondersteuning verleent. Tevens worden binnen de GGD projecten uitgevoerd waarop ondersteuning vanuit Bedrijfsvoering wordt gevraagd. Deze overhead-bijdragen zijn niet structureel van aard, waardoor met deze bijdragen alleen incidentele en meerjarige tekorten worden opgevangen.

Hogere verrekening overhead incidenteel (Incidenteel)
In 2024 is het takenpakket bij de onderdelen van SamenTwente uitgebreid. Dit zijn veelal extra wettelijke taken of op verzoek van gemeenten uitgebreide taken. Bij de uitvoering van deze taken is er ook ondersteuning vereist zoals financiën, huisvesting, communicatie of HR. In het lopende jaar wordt deze overhead ook deels benut om incidentele financiële risico's binnen Bedrijfsvoering te voorkomen.

Concern

Materiële budgetten (Incidenteel)
De verwachting is dat er een klein voordeel ontstaat door een lagere uitnutting van materiële kosten binnen het onderdeel Concern. Het gaan dan om vergader-, advies- en opleidingskosten.

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Financiële update Bestuur & Ondersteuning 3/3

Toelichting op negatieve financiële ontwikkelingen:

Bedrijfsvoering

Inhuur personeel (Incidenteel)
Vanwege zwangerschap en ziekte is ter vervanging personeel ingehuurd. Tevens is personeel ingehuurd ter overbrugging van openstaande vacatures tot het moment dat de formatie weer is ingevuld. Het nadeel van € 366.000 wordt zodoende voor een groot deel gecompenseerd door het voordeel van € 243.000 als gevolg van niet ingevulde vacatures.

Privacy & Informatiebeveiliging (Incidenteel)
Het algemeen bestuur heeft ingestemd om de begroting vanaf 2024 stapsgewijs uit te breiden om informatiebeveiliging -management en privacy beter te borgen. In 2024 gaat het om een uitbreiding van € 650.000, waarmee onder andere een CISO (Chief Information Security Officer), Informatieadviseur, Privacy Officer en een ICT-Project Manager worden ingehuurd. Daarnaast is er in 2024 tijdelijk behoefte aan een extra Privacy Officer voor het uitvoeren van DPIA's (achterstanden wegwerken) en voor de ondersteuning bij Infectieziektebestrijding binnen de AGZ. De verwachting is dat hierdoor een tekort ontstaat van € 63.000.

Hogere energiekosten Twentehuis (Structureel)
Vanaf 2022 zijn de energiekosten vanwege stijgende energieprijzen op de inkoopmarkt, stijgende energiebelasting en stijgende kosten voor het netbeheer, toegenomen. Rond de zomerperiode van 2023 heeft de verhuurder Ledverlichting geïnstalleerd in het gehele Twentehuis, dat resulteert in een besparing in het elektriciteitsverbruik voor SamenTwente. De eindafrekening van de energie- en servicekosten in 2023 zal meer inzicht geven in deze besparing. Deze eindafrekening verwachten we in de zomer van 2024. Voor het dekken van het tekort in de servicekosten van het Twentehuis onderzoeken we momenteel welke energiebesparende maatregelen we verder kunnen treffen om het tekort te kunnen verkleinen.

Taakstelling Twentehuis (Structureel)
Door het vertrek van Twente Board Development (TBD) en provincie Overijssel uit het Twentehuis, is er in 2023 een taakstelling op de Twentehuis ontstaan in verband met minder opbrengsten van derden. Deze taakstelling is nog niet structureel ingevuld, waardoor er in 2024 een tekort ontstaat van € 88.000.

Concern

Aansprakelijkheidsverzekering (Incidenteel)
In de afgelopen jaren is het aantal fte binnen SamenTwente toegenomen, waardoor verzekeringskosten ook omhoog zijn gegaan. Halverwege het jaar vindt er vanuit de verzekeraar een naverrekening plaats op basis van het in rekening gebrachte voorschot. Hierdoor krijgen we meer inzicht in de daadwerkelijke verzekeringskosten. Op dit moment verwachten we een nadeel van € 31.000.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Samenvatting totaal financieel beeld SamenTwente 1/2

Programma	Verwacht regulier bedrijfsresultaat	Cao ontwikkeling	Verwacht resultaat incl. cao ontwikkeling	Verwachte rente schatkistbankieren	Verwacht jaarrekening resultaat
GGD Twente	-133	-318	-451	-	-451
OZJT	-197	-19	-216	-	-216
Veilig Thuis Twente	87	-89	-2	-	-2
Bestuur & Ondersteuning	-83	-99	-182	621	439
Totaal	**-326**	**-525**	**-851**	**621**	**-230**

Soort	Doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen	Voordelig	Nadelig	Totaal
I	Incidenteel	1.989	-973	1.016
M	Meerjarig	333	-534	-201
S	Structureel	170	-1.311	-1.141
Totaal	**Regulier bedrijfsresultaat**	**2.492**	**-2.818**	**-326**
			Cao ontwikkeling	-525
			Rente schatkistbankieren	621
Verwacht jaarrekeningresultaat 2024				**-230**

Toelichting verwacht resultaat exclusief cao ontwikkeling
Voor 2023 verwachten wij een negatief resultaat te realiseren van € 326.000 exclusief de uitkomsten van de cao en de verwachte rente schatkistbankieren. Dit noemen wij het bedrijfsresultaat. Het verwachte negatieve bedrijfsresultaat is ongeveer 0,6% van de gewijzigde begroting 2024 (exclusief de lasten van de coalities). In het volgende hoofdstuk gaan we in op de financiële effecten van de cao ontwikkeling en wat dit naar verwachting betekent voor ons verwachte jaarrekeningresultaat. Daarnaast treft u in het volgende hoofdstuk ook toelichting op de verwachte rente in het kader van schatkistbankieren.

Toelichting doorwerking positieve en negatieve ontwikkelingen
In de voorgaande overzichten heeft u per programma inzicht gekregen in de doorwerking van de financiële positieve en negatieve ontwikkelingen. Het verwachte totale bedrijfsresultaat van € 326.000 negatief is afgezet ten opzichte van onze begroting een relatief beperkt resultaat (0,6%) maar dit geeft een vertekend beeld. Om het verwachte tekort beter te duiden moeten we kijken naar de doorwerking van de positieve en negatieve ontwikkelingen die leiden tot dit resultaat. Uit de analyse van de doorwerking blijkt dat we in deze Berap te maken hebben met ca. € 1,1 miljoen aan per saldo structureel doorwerkende nadelige ontwikkelingen die op dit moment gedekt worden door per saldo ongeveer € 0,8 miljoen aan Incidentele en meerjarige voordelige ontwikkelingen. De grootste structurele nadelige ontwikkelingen zijn de investeringen die we op dit moment doen ter versterking van Forensische geneeskunde (€ 0,48 miljoen) en extra personele inhuur en overige structurele knelpunten bij Veilig Thuis Twente (€ 0,5 miljoen). Ter dekking van deze ontwikkelingen is in de begroting geen structurele exploitatieruimte.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Samenvatting totaal financieel beeld SamenTwente 2/2

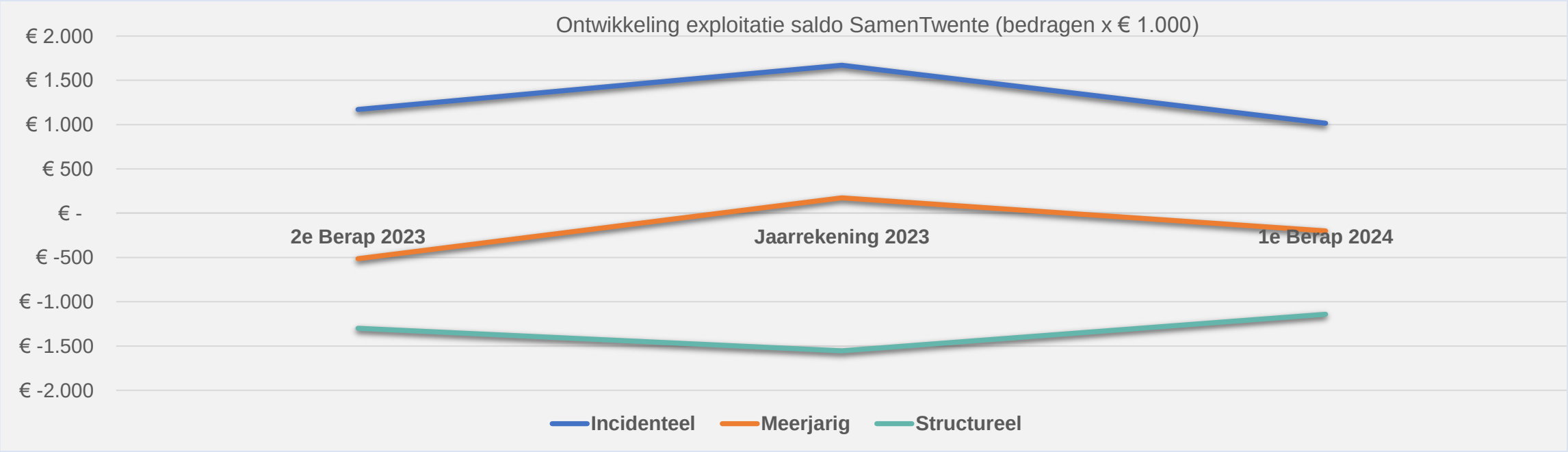

Toelichting
Als we de incidentele, meerjarige en structurele ontwikkelingen over een wat langere periode bekijken, dan is te zien dat onze structurele knelpunten in deze 1e Berap ten opzichte van de vorige jaarrekening verbeteren met ca. € 0,5 miljoen. Dit komt omdat het algemeen bestuur voor onze majeure opgave op het gebied van informatiebeveiliging, -management en privacy, de begroting structureel stapsgewijs opgehoogd heeft. Voor de overige twee majeure structurele opgaven (Forensische geneeskunde en Veilig Thuis Twente) is voor 2024 de gemeentelijke bijdrage incidenteel verhoogd.

Het saldo van de meerjarige ontwikkelingen laten een verslechtering zien ten opzichte van de vorige jaarrekening. Dit komt voornamelijk door toename van het verwachte tekort binnen de GGD door het anticiperen op maatschappelijke vraagstukken en arbeidsmarktontwikkelingen.

We verwachten dit jaar fors minder incidentele voordelen te kunnen realiseren. Dit komt vanwege lagere verwachte Rijksopbrengsten voor het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma en opvangen ontheemden uit Oekraïne. Daarnaast verwachten we minder onderuitputting op het salarisbudget omdat de bij de jaarrekening 2023 gerealiseerde vacaturesruimtes, in 2024 grotendeels zijn ingevuld.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

2.

Overige onderwerpen

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Cao-ontwikkeling en financieel effect hiervan

Omdat onze organisatie zo vroeg in het jaar een begroting moet opstellen (de begroting 2024 is begin 2023 opgesteld), wordt er een inschatting gemaakt van hoe de salarissen en werkgeverslasten zich gaan ontwikkelen in het begrotingsjaar. Deze inschatting noemen wij de looncompensatie. Dit doen wij op basis van de door de gemeenten opgestelde uitgangspunten. Aangezien de salarissen en de werkgeverslasten de belangrijkste componenten zijn van onze begroting, is het van cruciaal belang om in het begrotingsjaar zelf te analyseren hoe deze inschatting zich verhoudt tot de werkelijke ontwikkeling. De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), halfjaarlijks uitgevoerd door het Centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de looncompensatie. Voor de begroting 2024 zijn de cijfers uit de MEV 2023 van september 2022 gehanteerd. Tevens is in februari 2023 een akkoord bereikt inzake de Cao SGO. Dit akkoord is meegenomen in de inschatting van de looncompensatie van 2024.

Cao-ontwikkeling (bedragen x € 1.000)	Werkelijke stijging salariskosten 2024 (11,7%)	Verwachte toename (10%)	Totaal tekort op de looncompensatie
GGD Twente	2.168	1.850	318
OZJT	186	167	19
VTT	657	568	89
Bestuur en Ondersteuning	628	529	99
Totaal	**3.639**	**3.114**	**525**
Verwachte stijging baten van derden	632	632	0
Totaal	**3.007**	**2.482**	**525**

De afspraak met de gemeenten is dat een tekort/overschot op de looncompensatie separaat wordt verrekend met de gemeenten. Dit gebeurt bij het vaststellen van de jaarstukken.

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Rente schatkistbankieren

Vanaf eind 2022 ontvangt SamenTwente voor het eerst sinds 2014 rente over de gelden die we verplicht in de schatkist van het Ministerie van Financiën moeten stallen (schatkistbankieren). De rentestanden zijn in 2023 ten opzichte van eind 2022 verder gestegen. De verwachting is dat de rente komende tijd stabiel blijft. Wat niet goed te voorspellen is, is ons saldo in de schatkist. Dit saldo is in 2023 maar ook in 2024 hoog. Dit komt voornamelijk door het grillige karakter van SPUK-financieringen. Denk bijvoorbeeld aan de SPUK-bestrijding COVID-19, SPUK-Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid en de SPUK-Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit zijn incidentele uitkeringen die veelal gedurende het jaar worden gepubliceerd en vooraf worden overgemaakt aan SamenTwente. In 2023 is er een onder uitputting geweest op deze SPUKS waardoor niet alle ontvangen gelden uitgegeven zijn. Dit heeft in 2023 geleid tot hoge banksaldi in de schatkist. Doordat er in 2024 vooruit voor het hele jaar 2024 nieuwe SPUK bedragen zijn ontvangen, is de stand van ons saldo in de schatkist in 2024 nog hoger dan in 2023. We verwachten daarom dit jaar € 761.000 aan rentebaten te kunnen realiseren. Hiervan heeft het algemeen bestuur op 17 april 2024 € 140.000 bestemd ter dekking van de kerntakendiscussie. Per saldo valt het resterende bedrag van € 621.000 vrij in de exploitatie. Aangezien de rentebaten algemene middelen zijn worden ze niet gebruikt ter dekking van andere tekorten tenzij het algemeen bestuur hiertoe besluit. U heeft in de vorige sheet kunnen lezen dat er sprake is van een tekort op de looncompensatie in verband met de cao 2024 van € 525.000, als de verwachte renteopbrengsten bij de jaarrekening ook werkelijk gerealiseerd worden, dan heeft dit als uitkomst dat de gemeenten geen extra factuur ontvangen voor het tekort op de looncompensatie.

Veranderopdracht Regio Twente

Het positioneren van het Innovatiefonds Twente was de laatste opdracht die per eind 2023 afgrond is die nog uitgevoerd moest worden in het kader van de veranderopdracht Regio Twente. In 2024 verwachten we nog aflopende kosten voor de externe begeleiding van het strategisch programma SamenTwente. Daarnaast betalen wij nog WGA-WIA kosten van een medewerker van Twentse Kracht omdat ten tijde van ziekte, SamenTwente de werkgever was. Deze kosten worden doorberekend aan Twentse Kracht (ondergebracht bij de gemeente Enschede).

Actualisatie van investeringen

Voor 2024 verwachten wij de onderstaande investeringen. Deze leiden pas tot afschrijvingskosten in het jaar na ingebruikname. In de begroting is rekening gehouden met de afschrijvingslasten die voortvloeien uit deze investeringen. Met de gemeenten is afgesproken dat de investeringsruimte jaarlijks op peil blijft, door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerd t/m mei	Prognose voor de rest van het jaar	Totaal
Machines, apparaten en installaties	**142**	**132**	**274**
Apparatuur ICT Monitor	-	10	10
Apparatuur ICT Smartphone	40	17	57
Apparatuur ICT Laptop	36	50	86
Apparatuur ICT Audiovisuele apparatuur	58	0	58
Apparatuur ICT Overig	8	55	63
Overige materiële vaste activa	**-**	**30**	**30**
JGZ consultatiebureaus meubilair en inrichting	-	30	30
Bedrijfsgebouwen	**3**	**15**	**18**
Verbouwing Twentehuis (werken)	3	15	18
Verbouwing Twentehuis (meubilair)	-	-	-
Totaal	**145**	**177**	**322**

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Informatiebeveiliging en privacy

Datadiefstal GGD GHOR Nederland

In 2023 hebben wij u geïnformeerd over de datadiefstal uit de systemen die gebruikt worden voor de coronabestrijding via het landelijke callcenter van GGD GHOR Nederland. Stichting ICAM (Initiatieven Collectieve Acties Massaschade) heeft alle GGD'en, GGD GHOR Nederland en VWS gedagvaard naar aanleiding van de landelijke datadiefstal ICAM vordert een betaling van € 3,25 miljard euro voor 6,5 miljoen personen.

- Op 25 september 2023 heeft VWS ons per brief bevestigd dat VWS via de meerkostenregeling ook ICAM-gerelateerde kosten van de GGD'en zal vergoeden. Centraal Beheer had al toegezegd de proceskosten te zullen vergoeden. VWS zal een eventueel schadebedrag vergoeden tenzij de schade is veroorzaakt door opzettelijk onbehoorlijke taakuitoefening of grove schuld.
- Voor de gedaagden (GGD'en, GGD-GHOR en VWS) treden drie advocatenkantoren op. Het eerste verweer is dat ICAM niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Sinds 11 oktober 2023 zijn conclusies van antwoord ingediend, twee tussenvonnissen gewezen en heeft ICAM een akte ingediend. Op 22 april 2024 heeft een hoorzitting plaatsvonden. Het tussenvonnis over de ontvankelijkheidsvraag wordt in juni 2024 verwacht. In geval van (gedeeltelijke) ontvankelijkheid wordt daarna in de materiële fase verder geprocedeerd.

Beveiligingsincidenten en datalekken

In 2024 zijn t/m april tien datalekken en zes beveiligingsincidenten gemeld. Er is geen datalek bij de AP (Autoriteit Persoonsgegevens) gemeld.

- In vijf gevallen was een mobiele telefoon of toegangsdruppel kwijtgeraakt. De mobiel en één druppel zijn teruggevonden. De apparatuur is beveiligd met een toegangscode en wordt direct op afstand gewist om misbruik te voorkomen.
- In één geval bleek bij een controle dat een vertrouwelijk bestand enige tijd toegankelijk is geweest voor interne onbevoegden. De kans dat dit is geraadpleegd is verwaarloosbaar klein. Als maatregel wordt dit aandachtspunt meegenomen bij het verbetertraject inzake toegangsrechten.
- In vijf gevallen is een verkeerde bijlage gestuurd naar een onbevoegde collega of ketenpartner. Zij kwalificeren als betrouwbare ontvanger en hebben de stukken direct verwijderd.
- Nieuw aandachtspunt bij Veilig Thuis is dat incidenteel bij een inzageverzoek te veel informatie is verstrekt. Oorzaken zijn onder meer de ingewikkelde dossierstructuur van (samengestelde) gezinnen, meerdere professionals per dossier en het grote aantal inzageverzoeken (bijna dagelijks) tot vele jaren terug. Als organisatorische maatregel nemen we dit aandachtspunt mee bij het verbetertraject 'procedure behandeling inzageverzoeken'.
- De eerdere onjuiste adresseringen van brieven van Veilig Thuis komen bijna niet meer voor. Als organisatorische maatregel is onder meer doorgevoerd dat Veilig Thuis de brief persoonlijk ophaalt. Deze methode is zeer effectief. De brief blijkt bijna altijd nog ongeopend te zijn.
- Vanuit sommige afdelingen worden vrijwel nooit datalekken gemeld. In de komende awareness-campagne wordt extra aandacht besteed aan het belang van het melden van datalekken.

Versterking digitale weerbaarheid

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd om afgerond € 189.000 vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2021 te bestemmen voor het versterken van onze IT-omgeving. We hebben hiervoor intern een plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van het intern opgestelde plan van aanpak 'Digitale weerbaarheid en Kwetsbaarheid' vindt plaats in de periode 2022-2024. In 2022 is hiervoor € 80.000 uitgegeven en in 2023 € 36.000. We verwachten in 2024 de onderstaande investeringen te moeten doen ter hoogte van € 22.000. De resterende € 51.000 aan budget wordt ingezet ter dekking van de investering in informatiebeveiliging -management en privacy voor het jaar 2024.

Onderwerp	Bedrag x € 1.000	Omschrijving
PEN-test uitvoeren en verbeteringen doorvoeren.	13	Inzicht in kwetsbaarheden in de autorisatie en authenticatie voor de toegang tot infrastructuur, interne en externe perimeter.
Inrichten AVD-omgeving	9	Inrichten van de Azure Virtual Desktop omgeving ter voorbereiding op de moderne werkplek.
Totale verwachte investering	**22**	

Beginsaldo 2024 reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid (Bedrag x € 1.000)	**189**
Investering IT-omgeving in 2022	-80
Investering IT-omgeving in 2023	-36
Investering IT-omgeving in 2024	-22
Saldo na investeringen	**51**
Inzet reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid t.b.v. plan versterking informatiebeveiliging, -management en privacy	-51
Eindsaldo 2024 reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid	**0**

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is over deze Berap-periode licht gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Over de eerste Berap periode 2024 is het verzuim gemiddeld (gewogen gemiddelde) 6,7%, met een uitschieter van 11,4% bij OZJT. Er is vooral sprake van langdurig ziekteverzuim bij OZJT (43 dagen en langer) waardoor er extra personeel ter vervanging wordt ingezet. Dit verklaart ook deels het verwachte negatieve financiële bedrijfsresultaat bij OZJT. Inmiddels is er al wel sprake van re-integratie. Het ziekteverzuim bij Veilig Thuis Twente is fors gedaald ten opzichte van vorige periode. Verschillende interventies zoals extra personeel om werkdruk te verlagen en extra aandacht voor duurzame inzetbaarheid hebben hier onder meer toe geleid.

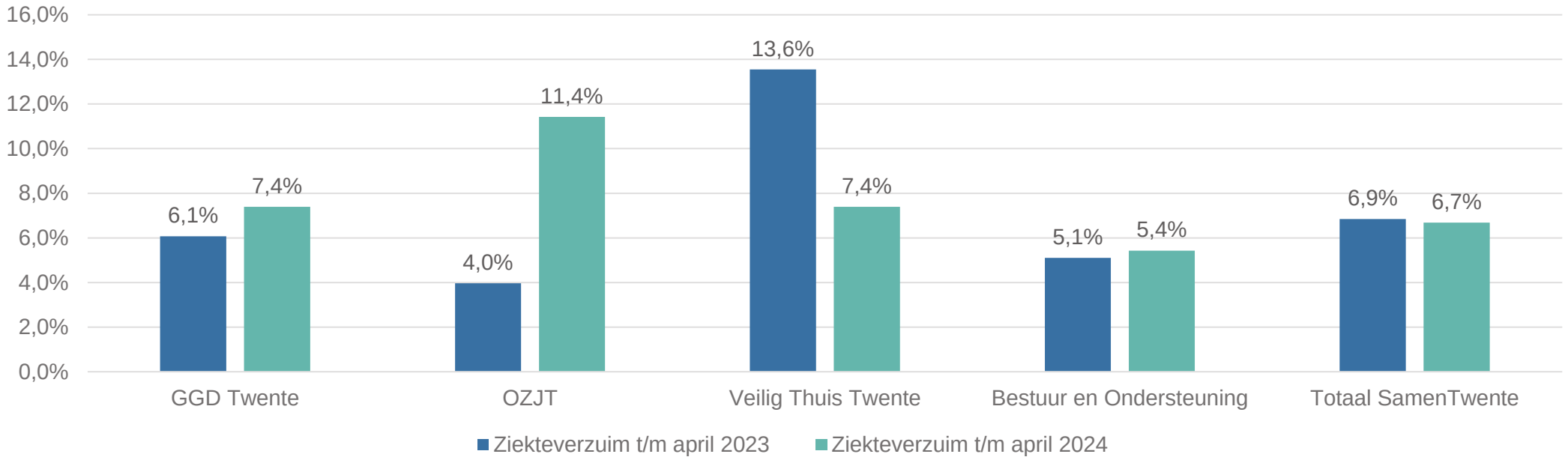

Verzuimduur	Ziekteverzuim jan t/m apr 2023	Ziekteverzuim jan t/m apr 2024
Kort: < 8 dagen	0,8%	0,7%
Middel: 8-42 dagen	0,8%	0,7%
Lang: 43 dagen of langer	5,3%	5,3%
Totaal SamenTwente	**6,9%**	**6,7%**

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Ontwikkeling financiële begroting 2024

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn we verplicht om onze begroting tijdig bij de gemeenten in te dienen om ervoor te zorgen dat deze als input kan dienen voor de gemeentelijke begroting. Dit betekent wel dat we onze begroting vroeg moeten opstellen. Om ervoor te zorgen dat onze begroting kan blijven dienen als sturingsinstrument en voldoet aan begrotingsrechtmatigheid, actualiseren we de begroting door het ramen van deze ontwikkelingen. In overeenstemming met onze P&C cyclus doen we deze actualisering twee keer per jaar gezamenlijk met de twee Bestuursrapportages. Deze actualiseringen worden via begrotingswijzingen separaat ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur. Hieronder treft u een korte samenvatting aan van de ontwikkeling van de begroting 2024 (peildatum 10 juli 2024):

Begroting 2024 (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Begroting 2024 voor wijziging	52.821	15.057	37.764
Begroting 2024 na wijzigingen (per 10 juli 2024)	66.091	26.303	39.788
Ontwikkeling lasten en baten	**13.270**	**11.247**	**2.023**

Verklaring belangrijkste ontwikkeling lasten en baten	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Uitvoering van de Maternale Kinkhoestvaccinatie	152	-	152
Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy	700	51	650
Versterking forensische geneeskunde	623	173	450
Versterking Meldpunt Woningvervuiling	85	-	85
Versterking Milieu & Gezondheid	120	-	120
Versterking Veilig Thuis Twente	566	-	566
Actualiseringen GGD Twente	-67	-3	-64
Actualiseringen van kosten voor de Ontwikkelagenda en OZJT budgettaire verschuivingen	228	228	-
Budgettaire verschuivingen Veilig Thuis Twente en actualiseringen/indexaties van subsidies	360	333	26
Actualiseringen van begrotingen Coalitions of the Willing	-66	-66	-
Actualiseringen van lasten van het programma Bestuur & Ondersteuning	37	-	37
Raming van de kosten bestrijding Covid-19 (1e helft 2024)	913	913	-
Overige ontwikkelingen GGD Twente (o.a. HPV vaccinatie, VIPP, GALA en maatwerk)	2.621	2.752	-131
Actualisering begroting Bestuur & ondersteuning	275	144	131
Actualiseringen begroting OZJT	-612	-612	-
Raming van de kosten Twentse Koers	5.530	5.530	-
Actualiseringen Coalities en projecten Samen14	1.698	1.698	-
Actualisering begroting Kennispunt Twente	105	105	-
Totaal	**13.270**	**11.247**	**2.023**

Taakstellingen

In de Berap en de jaarstukken 2023 is het algemeen bestuur geïnformeerd dat door het vertrek van de Twente Board en de provincie Overijssel uit het Twentehuis, er nog een in te vullen taakstelling resteert van € 82.000. Het huisvesten van de Twente Board in het Twentehuis was een taakstelling vanuit de veranderopdracht Regio Twente die niet structureel ingevuld kan worden. Onze verwachting is dat we gaan groeien in het aantal medewerkers door structurele versterking van infectieziektebestrijding (VIPP) en dat hiervoor ook huisvesting georganiseerd moet worden. We verwachten de taakstelling dan hiermee te kunnen invullen door huisvesting hiervoor te organiseren in het Twentehuis.

Veilig Thuis Twente heeft vanaf de samenvoeging vanuit Jbov naar Regio Twente in 2018, per eind 2023 een in te vullen taakstelling van ongeveer € 96.000. Deze taakstelling is per 2024 structureel ingevuld met ongeveer € 44.000 (verlaging van de salarisraming van max periodiek naar max-1) en resteert er nog in de primaire begroting 2024 een in te vullen bedrag van € 52.000. De mogelijke wijze van invulling hiervan wordt opgenomen in onze tussentijdse rapportages.

In te vullen taakstellingen (bedragen x € 1.000)	Karakter	Nog in te vullen bedrag 2024 en verder
Taakstelling veranderopdracht Regio Twente; huisvesting Twentehuis	Structureel	88
Taakstelling Veilig Thuis Twente	Structureel	52
Totaal	**-**	**140**

Gezond, veilig vitaal

Samen Twente

Update weerstandsvermogen

Via de Berap geven wij ook een update met betrekking tot ons weerstandsvermogen. In de begroting 2024 is het weerstandsvermogen bepaald. Uitgangspunt is dat de mate waarin incidentele financiële tegenvallers door de organisatie zelfstandig opgevangen kunnen worden voldoende moet zijn. Dit wil zeggen, een ratio weerstandsvermogen in de bandbreedte van minimaal 0,8 en maximaal 1,0. Op basis van de risico-inventarisatie (2024) en op basis van vrij besteedbare weerstandscapaciteit 2024 komen we volgens de onderstaande analyse uit op een ratio weerstandsvermogen van 0,84. We hebben dus op dit moment voldoende weerstandsvermogen om zelfstandig incidentele financiële tegenvallers op te vangen.

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	Benodigd weerstandscapaciteit per 1-1-2024 (risico-inventarisatie)	Vrij besteedbaar weerstandscapaciteit (beschikbare reserves per 1 mei 2024 incl. resultaatbestemming jaarrekening 2023)	Ratio Weerstandsvermogen
GGD Twente	1.345	1.360	1,0
OZJT	330	290	0,9
Veilig Thuis Twente	480	-	-
Bedrijfsvoering	330	398	1,2
Algemene reserve	338	337	1,0
Totaal weerstandsvermogen	**2.823**	**2.385**	**0,8**

Gezond, veilig & vitaal

Samen Twente

Onze passie is verbonden met een gezond, veilig en vitaal Twente, voor iedereen.

Gezond,
veilig
& vitaal

samentwente.nl

Samen
Twente

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
B4	Bedrijfsvoering

Onderwerp
Programmabegroting 2025 SamenTwente

Voorstel
1. De programmabegroting 2025 vast te stellen met in achtneming van de ingediende zienswijzen en reactie hierop van het dagelijks bestuur.

Inleiding
Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2025 aan. Deze borduurt voort op de ontwikkelingen- en kaderbrief 2025 en de besluitvorming van het algemeen bestuur op 14 februari 2024. In de programmabegroting 2025 staan de concrete prestaties en activiteiten van SamenTwente en de middelen die daarvoor nodig zijn. Hiermee vormt de begroting zowel het inhoudelijke als het financiële kader waarbinnen wij ons werk uitvoeren.

Beoogd effect
Vaststellen van de inhoudelijke en financiële kaders van SamenTwente voor begrotingsjaar 2025.

Argumenten

1.1. Er wordt voldaan aan de wettelijke eisen en de afgesproken uitgangspunten.
De begroting van 2025 is opgesteld conform de door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten waarbinnen de begroting zich mag ontwikkelen. De begroting is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de begroting is rekening gehouden met de uitgangspunten van de Twentse gemeenten voor de loon- en prijscompensatie.

1.2. Besluitvorming van het algemeen bestuur van 14 februari 2024 is verwerkt.
Op 14 februari heeft het algemeen bestuur besloten om ter versterking van informatiebeveiliging, -management en privacy structureel extra budget op te nemen in de begroting. Voor de forensische dienstverlening is afgesproken om drie jaar (2024-2026) incidenteel extra budget op te nemen. Ter versterking van de dienstverlening Milieu & Gezondheid en meldpunt Woningvervuiling is afgesproken om voor twee jaar incidenteel extra budget op te nemen. In de ontwerpbegroting 2025 is dit verwerkt en zijn de bedragen in overeenstemming met besluitvorming geïndexeerd op basis van de afgesproken loon- en prijscompensatie.

1.3. De gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen
De ingediende zienwijzen zijn in de bijlage voorzien van onze reactie. De ingediende zienswijzen zijn, voorzien van een reactie van het dagelijks bestuur, al gedeeld met de gemeenteraden. Dit is in overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen.

1.4. De door de gezamenlijke rekenkamer opgestelde Quickscan is van een reactie voorzien
In de bijlage is onze reactie opgenomen op de Quickscan. Deze reactie gaat zowel over de jaarstukken 2023, als de begroting 2025. Deze reactie is ambtelijk al gedeeld met de gemeenten.

Kanttekening

1.1 De uitkomsten van de kerntakendiscussie kunnen impact hebben op de begroting 2025
In de opdrachtformulering van de kerntakendiscussie is opgenomen dat uw bestuur het proces van de kerntakendiscussie uiterlijk december 2024 afgerond wil hebben. Eventuele consequenties kunnen dan betrokken worden in de gewijzigde begroting 2025 en bij de behandeling van de ontwikkelingenbrief en kadernota voor de begroting 2026.

Kosten, baten, dekking

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2025:

Totale stijging gemeentelijke bijdrage 2025 t.o.v. gewijzigde begroting 2024		
Structureel:		
Looncompensatie		€ 2.022.000
Prijscompensatie		€ 265.000
Informatiebeveiliging, management en privacy		€ 1.231.000
Subtotaal structureel		**€ 3.518.000**
Incidenteel:		
Forensische geneeskunde	2024-2026	€ 474.000
Milieu & Gezondheid	2024-2025	€ 134.000
Meldpunt Woning vervuiling	2024-2025	€ 95.000
Subtotaal incidenteel		**€ 703.000**
Totaal stijging		**€ 4.221.000**

Voor de uitvoering van de doelstellingen wordt in de programmabegroting 2025 een gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 42.137.141. Per gemeente betekent dit het volgende voor de gemeentelijke bijdrage:

Gemeente	**Aantal inwoners 01-01-24**	**Totaal gemeentelijke bijdrage in €**
Almelo	74.164	4.898.112
Borne	24.638	1.731.333
Dinkelland	26.739	1.732.698
Enschede	161.852	10.172.015
Haaksbergen	24.349	1.573.752
Hellendoorn	36.258	2.424.804
Hengelo	83.087	5.256.374
Hof van Twente	35.439	2.249.478
Losser	23.380	1.522.697
Oldenzaal	31.795	2.101.200
Rijssen-Holten	38.681	2.905.694
Tubbergen	21.397	1.431.080
Twenterand	34.073	2.404.469
Wierden	24.935	1.733.435
Totaal	**640.787**	**42.137.141**

In de “Begroting in één oogopslag”, op pagina 5, staat een opsomming van de stijging van de gemeentelijke bijdrage inclusief toelichting.

Communicatie

1. De gemeenten worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de vastgestelde programmabegroting 2025.
2. De programmabegroting 2025 wordt op de website van SamenTwente gepubliceerd.

Vervolg

1. Vóór 15 september 2024 wordt de vastgestelde programmabegroting naar gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder verzonden. Op basis van de beoordeling van de toezichthouder wordt bepaald welke toezichtvorm voor SamenTwente wordt gehanteerd.
2. De uitkomsten van de kerntakendiscussie en de impact hiervan op de begroting 2025 kunnen behandeld worden in uw vergadering van 11 december 2024.
3. In 2025 wordt uitvoering gegeven aan in de programmabegroting 2025 beschreven doelen en acties.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2025
2. Zienswijzen en reactie DB
3. Reactie SamenTwente op de Quickscan verbonden partijen

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede

Kies datum.

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Samen Twente

Gezond, veilig & vitaal

Programmabegroting 2025

samentwente.nl

Samen Twente

Voorwoord

Voor u ligt de begroting van SamenTwente. Als SamenTwente staan we voor de uitdaging de Twentse samenleving te dienen. Wij zijn er voor iedereen in Twente. Juist op die momenten dat het nodig is. Of het nu gaat om gezondheid, vitaliteit, problemen thuis, opvoeden of de juiste zorg. Een samenwerking van en voor Twentse gemeenten. Zo staan wij klaar voor alle inwoners van Twente.

Samenwerken voor de Twentse samenleving, dat kan alleen maar met de inzet van ons allen. De opgaven en zorgen zijn groot. Op het moment van het aanbieden van deze begroting 2025 weten we dat de financiële uitdagingen voor gemeenten, zeker richting 2026, enorm zijn. In een context van stijgende prijzen, meer vraag naar zorg en complexe maatschappelijke vraagstukken, moeten er keuzes gemaakt worden die ingewikkeld zijn. In opdracht van het algemeen bestuur gaan we daarom het gesprek voeren over onze taakuitvoering, ambities en daarbij horende middelen.

De uitdagingen zijn ook inhoudelijk van aard. Hoe keren we de toenemende vragen als het gaat om welbevinden, veiligheid en gezondheid. Juist ook binnen SamenTwente zien we dat de Twentse samenleving onder druk staat. Daarom blijven wij pleiten voor het adagium dat "voorkomen beter is dan genezen". Wij blijven dan ook sterk inzetten op preventieve activiteiten. Wij zijn van preventie, maar preventie is niet exclusief van SamenTwente. Als we duurzame resultaten voor de Twentse samenleving willen bewerkstelligen, kunnen we dat alleen samen. Onze passie is verbonden met een gezond, veilig en vitaal Twente. Voor iedereen.

Wat voor ons voorop staat is dat we samen met hart en ziel werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente. In mijn gesprekken met bestuurders, medewerkers en met partners ervaar ik keer op keer de enorme betrokkenheid bij de opgaven die er voor ons samen liggen. Zonder die inzet en met focus en eenvoud zijn wij in Twente tot heel veel in staat en leveren wij een unieke maatschappelijke meerwaarde. Het maakt ons trots hieraan te mogen bijdragen.

Samantha Dinsbach
Secretaris / directeur SamenTwente

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Begroting in één oogopslag **5**

Beleidsbegroting **9**

1. GGD Twente **9**

2. Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente **16**

3. Veilig Thuis Twente **19**

4. Bestuur en ondersteuning **24**

4.1 Overzicht van de kosten van overhead *28*

4.2 Beleidsindicatoren BBV *28*

5. Coalitions of the Willing **29**

6. Overzicht algemene dekkingsmiddelen **30**

7. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit **31**

8. Paragrafen **33**

8.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *33*

8.1.1 Financiële Kengetallen 36

8.2 Onderhoud kapitaalgoederen *39*

8.3 Bedrijfsvoering *39*

8.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording 39

8.3.2 Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy 40

8.4 Openbaarheidsparagraaf *42*

8.5 Verbonden partijen *43*

8.6 Financiering *44*

9 Financiële begroting **47**

9.1 Overzicht van baten en lasten 2025 ..... *47*

9.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten *49*

9.2.1 Uitgangspunten van de financiële begroting 49

9.2.2 Structurele reserveringen 51

9.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2025 t.o.v. 2024 52

9.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 52

9.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting *53*

9.3.1 Geprognosticeerde balans 53

9.3.2 Berekening EMU-saldo 55

9.3.3 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen 55

9.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 56

9.3.5 Investeringen 56

Bijlagen **57**

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2024 per taakveld **57**

Bijlage 2. Overzicht van baten en lasten per taakveld per programma **59**

Bijlage 3. Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2024 na wijziging **60**

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten 31
Figuur 2 Specificatie besteding lasten 32

Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen 30
Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen 33
Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit 34
Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's. 35
Tabel 5 Renteschema 44
Tabel 6 Renteomslagpercentage 44
Tabel 7 Renterisiconorm 45
Tabel 8 Overzicht van baten en lasten 47
Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage 52
Tabel 10 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen 56
Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 56
Tabel 12 Herinvesteringen 56

Begroting in één oogopslag

Wie zijn wij?
Met drie professionele uitvoeringsorganisaties faciliteren en voeren we taken uit om te zorgen voor gezonde, veilige en vitale inwoners. Voor alle inwoners van Twente. We bestaan uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de Organisatie voor inkoop van Zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Kennispunt Twente, Twentse Koers en Samen14 zijn als gast ondergebracht. Door samen te werken op taken waarvan wettelijk is bepaald dat de gemeenten regionaal moeten samenwerken en op taken waarvan de gemeenten aanvullend hebben besloten dat deze door onze organisatie moeten worden uitgevoerd, bundelen de gemeenten hun kennis, kunde en krachten. Via onze organisatie willen gemeenten hun focus en samenwerking op het gebied van gezondheid, veiligheid en vitaliteit van inwoners versterken, met als doel meer en betere resultaten voor inwoners. Ook willen ze de ambtelijke en bestuurlijke drukte verminderen. Onze samenwerking sluit aan op en versterkt de lokale ambities, opgaven en inzet van gemeenten en maatschappelijke partners.

Mensen
- 641.000 inwoners
- 119.000 jeugdigen 0-18 jaar
- In 14 gemeenten
- 388 fte formatie basistaken
- Ongeveer 480 medewerkers

Uitgaven

• GGD Twente:	€ 30,6 miljoen
• OZJT:	€ 4,4 miljoen
• Veilig Thuis Twente:	€ 6,8 miljoen
• Bestuur & Ondersteuning:	€ 12,6 miljoen
Totaal basistaken	*€ 54,5 miljoen*
• Kennispunt Twente:	€ 2,2 miljoen
• Twentse Koers:	€ 6,0 miljoen
• Samen14:	€ 0,2 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 62,9 miljoen**

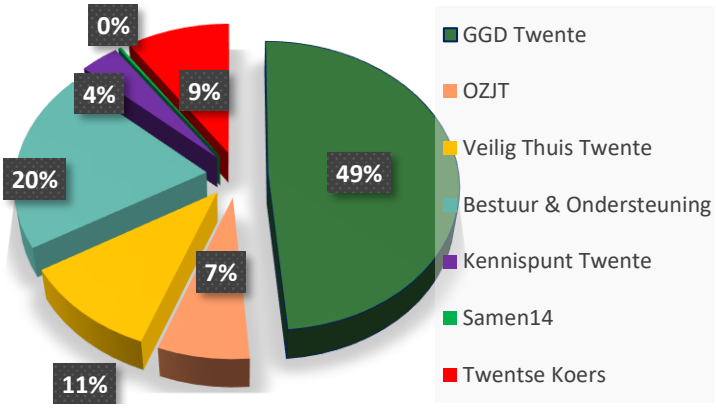

Inkomsten

• Gemeentelijke bijdrage:	€ 42,1 miljoen
• Bijdragen centrumgemeente:	€ 3,3 miljoen
• Bijdragen projecten:	€ 2,7 miljoen
• Tarieftaken GGD Twente:	€ 2,6 miljoen
• Inkomsten uit o.a DVO:	€ 0,9 miljoen
• Rijksbijdrage SOA:	€ 1,1 miljoen
• Overige inkomsten	€ 1,7 miljoen
Totaal basistaken	*€ 54,5 miljoen*
• Bijdrage coalities:	€ 8,4 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 62,9 miljoen**

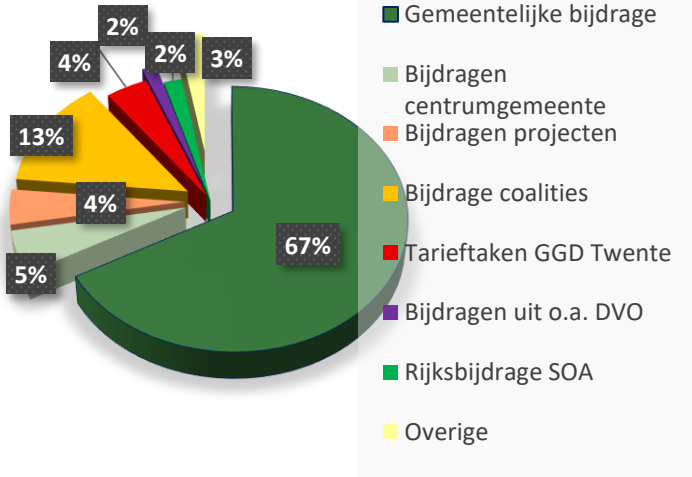

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen met financiële impact in deze begroting?
De gemeentelijke bijdrage 2025 stijgt door vijf verschillende ontwikkelingen met een bedrag van afgerond € 4,22 miljoen.

Nr.	Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2025 t.o.v. gewijzigde begroting 2024	Bedragen (x € 1.000)
	Waarvan structureel door autonome ontwikkeling:	
1.	Looncompensatie	2.022
	Prijscompensatie	265
	Totaal autonome ontwikkeling	2.287
	Waarvan structureel door majeure opgave:	
2.	Versterking Informatiebeveiliging, -management en privacy	1.231
	Subtotaal structureel	3.518
	Waarvan incidenteel door majeure opgave en overige ontwikkelingen:	
3.	Forensische geneeskunde (2024 en 2025 en 2026)	474
4.	Milieu & Gezondheid (2024 en 2025)	134
5.	Meldpunt Woning vervuiling (2024 en 2025)	95
	Subtotaal incidenteel	703
	Totaal	4.221

Hieronder wordt per ontwikkeling de stijging toegelicht. Deze ontwikkelingen zijn genoemd in onze ontwikkelingenbrief en kaders begroting 2025. Besluitvorming heeft plaatsgevonden in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024 en 14 februari 2024.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Bedrag (x € 1.000)
1. Stijging in overeenstemming met gemeentelijke spelregels voor loon- en prijscompensatie (structureel):	
Loonontwikkeling (werkelijke loonstaat per 31-12-2023 + raming looncompensatie 2025)	2.022
Prijsontwikkeling	265
Subtotaal	2.287

Toelichting 1.
In de ontwikkelingenbrief van 2025 zijn de begrotingsuitgangspunten verwerkt. De basis hiervoor is de met de gemeenten gemaakte afspraken over berekening van loon- en prijsontwikkeling. Deze afspraken gelden uniform voor de GR-en. SamenTwente gaat uit van een salarishuis (loonstaat) per 31-12-2023 en deze wordt conform afspraken verhoogd met de index 2024 (+6%) en de uitkomsten hiervan worden vervolgens verhoogd met 5,30% voor 2025. De loonontwikkeling blijft een inschatting omdat op dit moment niemand weet hoe de cao 2025 eruit ziet en in welke ritme de toekomstige cao-eisen wel of niet de prijsinflatie zullen volgen. Via onze Bestuursrapportages 2025 zullen we aangeven in hoeverre we van de begrote bedragen gaan afwijken. Voor de prijsontwikkeling nemen we in overeenstemming met de uitgangspunten van de gemeenten de ontwikkeling zoals het CBP deze per september 2023 publiceert, met een herrekening van voorgaande drie jaren (2022-2024). Dit leidt tot een ontwikkeling van de prijzen van +1,9% voor 2025.

2. Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy:	
Bedrag	1.231
Subtotaal	**1.231**

Toelichting 2.
SamenTwente is verantwoordelijk voor zeer privacygevoelige informatie. Gegevens van (kwetsbare) Twentse inwoners gaan door onze systemen en processen. Deze informatie betreft documenten en persoonsgegevens uit een zeer breed veld; bij de GGD Twente de gegevens van alle 0 tot 18-jarigen in Twente, vaccinatiegegevens en consultatiebureau-informatie. Daarnaast hebben wij zeer gevoelige persoonsgegevens vanuit crisissituaties waar Veilig Thuis Twente bij betrokken is. Ons dagelijks dilemma is het veilig houden van systemen en processen in een continu veranderend speelveld van wettelijke eisen en toenemende cybercriminaliteit. De afgelopen jaren hebben we veelal incidenteel geïnvesteerd vanuit reserves en positieve jaarrekeningresultaten om onze IT-omgeving veiliger te maken en te houden. Mede via deze incidentele investeringen zijn we in staat geweest om een plan van aanpak te maken hoe we structureel informatiebeveiliging, -management en privacy kunnen blijven borgen. In dit plan (zie voor nadere uitwerking de paragraaf bedrijfsvoering) zijn verschillende scenario's geschetst en met dit plan geven we ook uitvoering aan de ontvangen zienswijzen van de gemeenten Hof van Twente en Wierden bij de begroting van 2024. Het plan van aanpak is besproken in ons algemeen bestuur en 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het voornemen (het is nog niet definitief omdat de raden een zienswijze mogen indienen) om de begroting structureel uit te breiden met € 1,23 miljoen (inclusief indexatie).

3. Borging van continuïteit forensische dienstverlening:	
Bedrag	474
Subtotaal	**474**

Toelichting 3.
De tweede majeure ontwikkeling betreft de continuïteit van forensische dienstverlening. In verband met extreme krapte op de arbeidsmarkt hebben wij geen forensische artsen meer in eigen dienst. Wij doen er alles aan om een code zwart te voorkomen. Een code zwart houdt in dat er in Twente geen forensisch arts beschikbaar is. Dit leidt tot veel maatschappelijk leed bij bijvoorbeeld Euthanasie en bij lijkschouwingen. Ook leidt het niet beschikbaar hebben van een forensisch arts tot vertragingen in (straf)recht zaken. Wij zijn momenteel afhankelijk van ZZP forensische artsen. Dit leidt tot extra kosten. We onderzoeken korte en lange termijn oplossingen om het financieel knelpunt zo klein mogelijk te houden en duurzame oplossingen te vinden voor de forensische dienst. Op de korte termijn proberen we in samenwerking met andere GGD'en efficiënter om te gaan met de beperkte capaciteit van forensische artsen. We onderzoeken ook welke taken het beste door welke medische discipline uitgevoerd kunnen worden (taakdifferentiatie). Voor de lange termijn is de uitdaging om forensische artsen in dienst te nemen en te houden. Ook onderzoeken we diverse innovaties die mogelijk het werkdruk op de artsen kunnen verlichten. Maar deze korte en lange termijn oplossingen zullen niet direct soelaas bieden. Het algemeen bestuur heeft op 14 februari 2024 het voornemen uitgesproken om voor drie jaar (2024-2026) incidenteel € 474.000 (inclusief indexatie) aan extra budget op te nemen.

4. Investering in Milieu & Gezondheid ter versterking van gezonde leefomgeving:	
Bedrag	134
Subtotaal	**134**

Toelichting 4.
De aandacht voor een gezonde leefomgeving neemt toe door de Omgevingswet, Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en andere ontwikkelingen. Op basis van de huidige formatie (2,68 fte) lukt het ons op dit moment niet om aan alle vragen te voldoen. We verwachten nog een verdere toename van vragen van gemeenten vanuit het fysiek en sociaal domein aan de GGD. GGD Twente krijgt bijvoorbeeld een rol bij

casussen op de omgevingstafels en bij het meedenken en participeren in lokale trajecten voor Omgevingsvisies en Omgevingsplannen. Omdat keuzes op het gebied van Leefomgeving vaak over de lange termijn gaan, is het erg belangrijk om juist vooraf goede keuzes te maken. Door vooraf betrokken te zijn kan GGD Twente vroegtijdig de gemeenten adviseren en kan schade achteraf voorkomen worden. Het algemeen bestuur heeft op 14 februari 2024 het voornemen uitgesproken om voor 2024 en 2025 € 134.000 (inclusief indexatie) aan extra budget op te nemen. Het is nu nog voor één jaar in afwachting op de uitkomsten van de kerntakendiscussie. Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur de opdracht gegeven om een kerntakendiscussie uit te voeren waarmee het algemeen bestuur het gesprek kan voeren over taakuitvoering, ambitieniveau en daarbij horende middelen voor SamenTwente.

5. Versterking van het Meldpunt Woningvervuiling:	
Bedrag	95
Subtotaal	**95**

Toelichting 5.

Na Corona is het aantal meldingen bij het Meldpunt Woningvervuiling sterk gestegen. In 2023 is er sprake van een toename van het aantal meldingen met 20% ten opzichte van een jaar eerder. Ook is er sprake van een forse toename van telefonische adviseringen die GGD Twente doet voor inwoners en professionals. Door toename van het aantal meldingen en adviesvragen is een wachtlijst ontstaan en zonder uitbreiding van formatie zal de wachtlijst naar verwachting nog groter worden. Door het sneller kunnen oppakken van meldingen, voorkomen we dat de situatie nog verder escaleert. Dit heeft een positief effect op publieke gezondheid en op een gezonde leefomgeving. Als we meldingen niet tijdig kunnen oppakken, bestaat langer het risico op onder andere brandonveiligheid, lekkage, stankoverlast, sociaal isolement, ongelukken in huis en overlast voor naasten en buren. Door te investeren in het meldpunt voorkomen we ook druk op andere delen van ons zorgstelsel dat al onder zware druk presteert. Het algemeen bestuur heeft op 14 februari 2024 het voornemen uitgesproken om voor 2024 en 2025 jaar € 95.000 (inclusief indexatie) aan extra budget op te nemen. Ook dit is nu nog voor één jaar in afwachting op de uitkomsten van de kerntakendiscussie.

Totaal stijging gemeentelijke bijdrage	**4.221**

Beleidsbegroting

1. GGD Twente

Introductie
De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Twente is de gezondheidsdienst voor alle inwoners van Twente en vormt een belangrijke verbinding tussen overheid en gezondheidszorg. GGD Twente maakt zich sterk voor de gezondheid van alle Twentenaren. Kwetsbare groepen hebben hierbij bijzondere aandacht. Als GGD Twente hebben wij een breed scala aan werkzaamheden. Deze komen voort uit de Wet publieke gezondheid of andere wetten of regelingen. Het overgrote deel bestaat uit uitvoerende werkzaamheden, zoals de consultatiebureaus binnen de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast adviseert GGD Twente aan en werkt zij beleidsvoorbereidend voor de Twentse gemeenten en maatschappelijke partners.

Inleiding
In juni 2023 is het nieuwe visiedocument publieke gezondheid vastgesteld: Gezonde generaties in Twente. Deze visie is de basis voor zowel GGD Twente als de Twentse gemeenten voor de accenten die gelegd worden op het beleid voor Publieke Gezondheid in de periode 2024- 2027. Tegelijkertijd zien we dat de wereld van de publieke gezondheid na de coronapandemie in beweging is. Zowel op het onderdeel beschermen van de gezondheid door bijvoorbeeld de pandemische paraatheid te beschermen en het vaccinatiestelsel te moderniseren. Maar ook op het onderdeel bevorderen van de gezondheid worden landelijk stapjes gezet. De visie Publieke Gezondheid in Twente sluit daar naadloos op aan ondermeer via de plannen die in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord zijn gemaakt.
Daarnaast voert de GGD haar taken zo goed als mogelijk uit. We zien het als uitdaging om de richting die wordt gegeven door het Rijk in de landelijke plannen en de richting die we in Twente gekozen hebben in de eigen visie op Publieke Gezondheid in de dagelijkse uitvoering vorm te geven.

Speerpunten
GGD Twente is een brede uitvoeringsorganisatie en ontwikkelt samen met de Twentse gemeenten beleid op het gebied van publieke gezondheid. In paragraaf 5 hebben we zo compact mogelijk beschreven waar onze uitvoering uit bestaat. Voor de uitvoering is een lange lijst met prestaties te maken die we nastreven. De belangrijkste prestaties voor 2025 noemen we in paragraaf 7.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
JGZ Twente, Specialist in het gewone	Bestuurscommissie PG	18 juni 2015
Gezonde generaties in Twente	AB SamenTwente	7 juni 2023

Wat willen we bereiken?
Als lange termijn ambitie is in de visie op publieke Gezondheid "Gezonde generaties in Twente" vastgelegd "Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland". Dit willen we ondermeer bereiken in deelambities op het gebied van 'gezonde leefstijl', 'gezonde leefomgeving', 'mentale gezondheid' en 'beschermen en vaccineren'.

Hoe gaan we dit doen?

Jeugdgezondheidszorg
De JGZ helpt bij het gezond opvoeden en ontwikkelen van kinderen en verkeert in de unieke positie van regelmatig contact met ieder opgroeiend kind. De JGZ begeleidt ouder en kind in de lichamelijke, cognitieve en psychosociale ontwikkeling van -9 maanden (al tijdens de zwangerschap) tot de leeftijd van 18 jaar. De JGZ doet bij alle kinderen preventieve onderzoeken (bijvoorbeeld lichamelijke ontwikkeling, visus en gehoor). De JGZ vervult zo een belangrijke rol in het zo vroeg mogelijk signaleren van risico's, korte ondersteuning en doorverwijzing.
Het (gratis) adviseren, normaliseren van problematiek, versterken van de eigen kracht van jeugdigen en het gezin, voorkomen van grotere problemen van jeugdigen, tijdig bieden van juiste hulp/zorg en het creëren van een gezonde leefomgeving voor de jeugdigen staan daarbij centraal. De JGZ werkt daarbij nauw samen met partners in de geboortezorg, onderwijs, jeugd GGZ en het medisch- en sociaal domein. De JGZ agendeert relevante thema's en stelt samen met bestuurders prioriteiten voor gezondheidsbeleid. Ook geeft de JGZ de vaccinaties volgens het Rijksvaccinatieprogramma. Zo draagt de JGZ bij aan gelijke kansen op gezondheid voor alle kinderen in Twente.

Activiteiten
- Tijdig signaleren van individuele problemen en het bieden van passende ondersteuning/vroegtijdig opsporen stoornissen en ziekte.
- Voorkomen van infectieziektes en besmettingen.
- Vergroten ouderschapsvaardigheden.
- Het bieden van passende (individuele/collectieve) ondersteuning en advies bij gezond opgroeien en opvoeden.
- Vergroten schoolaanwezigheid leerlingen in Twente (voorkomen ziekteverzuim en uitval).
- Monitoren van gezondheid Twentse jeugdigen, om zo datagedreven te kunnen adviseren richting stakeholders.
- Bevorderen van een gezonde leefomgeving voor jeugdigen o.a. met behulp van Gezonde School Aanpak.
- Het bevorderen van de deskundigheid en professionaliteit van de JGZ- medewerkers.
- Het versterken van de dienstverlening op basis van (landelijk) bewezen interventies.
- Toekomstbestendig werken door o.a. integraal en domein-overstijgend te werken, zodat onze inzet zo impactvol mogelijk is.

Infectieziekte bestrijding
Infectieziekte bestrijding heeft als taak het voorkomen van besmettingen door infectieziekteverwekkers, inclusief bijzonder resistente micro-organismen (BRMO), en de verspreiding ervan ter bescherming van de volksgezondheid. Uitvoering vindt plaats door middel van de volgende zeven kerntaken; bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding, surveillance, beleidsadvisering, preventieactiviteiten, netwerk en regie, voorbereiding op grootschalige infectieziekte-uitbraken, kennis en onderzoek. Infectieziektebestrijding wordt uitgevoerd volgens de landelijke richtlijnen van het RIVM/ LCI.

Activiteiten
- Bestrijden van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding door advisering, behandeling, bron en contactonderzoek, vaccinatie enzovoort.
- Adviseren zorginstellingen, onderwijs, bedrijven etc. over welke maatregelen zij kunnen nemen in het kader van infectieziekte bestrijding.
- Uitvoeren van monitoring en surveillance om tijdig verheffingen te signaleren.
- Inzicht geven aan gemeenten en het Rijk in de risico's rond infectieziekten en de mogelijkheden ze te verkleinen.

- Zorgen voor een adequate aanpak bij (dreiging van) een grootschalige uitbraak/ epidemie.

Openbare Geestelijke gezondheid
Bij Openbare Geestelijke Gezondheid gaat het om ondersteunen van inwoners die niet uit zichzelf in actie komen om hun woning op orde te houden. Hierdoor kan een onhygiënische situatie ontstaan, wat een risico kan veroorzaken voor de gezondheid en veiligheid van inwoners. Het beschermen van de individuele gezondheid en veiligheid van inwoners in kwetsbare omstandigheden, door (vroegtijdig) toeleiding naar zorg en/ of voorzien van basale medische zorg.

Activiteiten
- Het operationeel houden van het meldpunt woningvervuiling.
- Het operationeel houden van het meldpunt zorgwekkend gedrag. Dit houdt in:
    - Het uitvoeren van de zorgplicht.
    - Het organiseren van het meldpunt niet acuut.
    - Het uitvoeren van verkennende onderzoeken voor zorgmachtigingsaanvragen in het kader van de wet verplichte GGZ.

Milieu en gezondheid
Bij Milieu en Gezondheid is specialistische kennis ondergebracht op het gebied waar gezondheid en omgeving elkaar raken. Advisering van gemeenten en burgers hierover.

Activiteiten
- Het team draagt bij aan het beschermen én bevorderen van een gezonde leefomgeving in Twente. We geven adviezen aan gemeenten, burgers en andere betrokkenen over een gezonde leefomgeving.

Inspectie en Hygiëne
Inspectie en Hygiene is vooral gericht op Inspectie van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en gastouders. Inspectie op hygiëne bij studio's voor tatoeage en piercing, seksclubs, grote evenementen, voorzieningen voor noodovernachting (zoals crisisopvang na rampen) en asielzoekerscentra.

Activiteiten
- Het team draagt bij aan verantwoorde kinderopvang in Twente en aan een goede hygiëne op diverse locaties.

Seksuele gezondheid
Seksuele Gezondheid zet zich in voor het voorkomen (preventie) en curatie van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa’s zoals hiv, chlamydia en gonorroe) in de samenleving.

Activiteiten
- Het team heeft zowel een preventieve taak (o.a. veel voorlichting op scholen en bij evenementen en het programma Nu Niet Zwanger) als een curatieve taak (spreekuren voor diverse risicogroepen).

Tuberculosebestrijding
Tuberculose bestrijding is gericht op in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen van de infectieziekte.

Activiteiten
- Risicogroepen screenen.
- Bron- en contactonderzoek uitvoeren als bij iemand tuberculose is vastgesteld.

Forensische dienstverlening
De forensische geneeskunde zorgt voor een objectief medisch oordeel over doodsoorzaken, letsels van slachtoffers en de gezondheidstoestand van verdachten en daders.

Activiteiten
- Uitvoering lijkschouw, forensische medische expertise, medische arrestantenzorg, euthanasieën, bloedproeven.

Publieke gezondheid asielzoekers
Bij deze taak voeren Publieke gezondheidzorgstaken uit voor asielzoekers (en statushouders) in de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

Activiteiten
- Het geven van gezondheidsvoorlichtingen aan asielzoekers, statushouders en Oekraïners.

Vaccinatievoorziening
Vanuit de geleerde lessen Corona is geconcludeerd dat binnen onze GGD een vaccinatievoorziening moet worden ingericht: laagdrempelige toegang, piekbelastingen aan kunnen, snel kunnen opschalen, monitoren van de vaccinatiegraad.

Activiteiten
- Ontwerpen, invullen en door ontwikkelen van de vaccinatievoorziening.

Gezondheidsonderzoek
Via onderzoeken bieden wij door middel van signalering en monitoring inzicht in de gezondheidssituatie en het welzijn van de veertien Twentse gemeenten en in de factoren die hierop van invloed zijn.

Activiteiten
- Uitvoeren grootschalige gezondheidsonderzoeken i.s.m. het RIVM en het rapporteren hierover.
- Continu actueel houden van publieksinformatie over de gezondheid van de Twentse inwoner via de Twentse gezondheidsverkenning.
- Het doen van panelonderzoeken.

Gezondheidsbevordering
Bij gezondheidsbevordering staat centraal het versterken van gezondheid door het stimuleren van een gezondere leefomgeving en gezond gedrag gemakkelijker te maken.

Activiteiten
- Vertalen van de laatste wetenschappelijke inzichten en 'best practices' naar handvatten voor toekomstbestendig gezondheidsbeleid.

Gezondheidsbeleid
Gezondheidsbeleid is vooral gericht op proactieve signalering & kennisontwikkeling met betrekking tot de strategische beleidsthema´s én brede maatschappelijke trends & (beleids)ontwikkelingen die voor de publieke gezondheid dan wel de GGD-organisatie van belang zijn.

Activiteiten
- Opstellen van beleidsambities.
- Het GGD-breed bijdragen aan én behalen van de doelen die zijn gesteld op de beleidsambities (o.a. visiedocument en de uitvoerings-/jaarplannen van afdelingen).

- Doorvertaling van de beleidsambities naar de benodigde inhoudelijke - thematische - kennis, beleid(sinstrumenten), producten en/of diensten waarmee de GGD en gemeenten (regio) de ambities kunnen realiseren.
- Borgen van een goede klantrelatie tussen de 14 gemeenten en de GGD.

Crisisbeheersing
De GGD is bij rampen en crises verantwoordelijk voor 4 processen.

- medische milieukunde (MMK);
- infectieziektebestrijding (IZB);
- psychosociale hulpverlening (PSH);
- gezondheidsonderzoek na ongevallen en rampen (GOR).

Activiteiten

- Het actueel houden van het GGD Rampen Opvang Plan (GROP).
- Trainen en oefenen.

Indicatoren

	Ambitie	Indicatoren	Huidig niveau	Ambitie niveau 2025
1	We bereiken alle 0-4 jarigen	Bereik JGZ 0-4 jaar (exclusief de maatwerk contactmomenten)	94%	94%
2	We bereiken alle 4-18 jarigen	Bereik JGZ 4-18 jaar	83%	83%
3	Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad	Vaccinatiegraad volgens het vaccinatieschema tot en met 2 jarige leeftijd (DKTP-Hib-HepB/Pneu/MenACWY	89,1%	89,1%
4	Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad	Vaccinatiegraad BMR 2 jarigen	93,3%	93,3%
5	Een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad	Vaccinatiegraad BMR 10 jarigen	89,2%	89,2%
6	Een zo laag mogelijk schoolverzuim	Aantal schoolverzuim casussen BO, VO, SO en MBO	1.890	1.500
7	Alle scholen zijn een gezonde school	Aantal scholen dat gebruik maakt van het ondersteuningsaanbod Gezonde School	170	200
8	Het gezondheidsbeeld is actueel	Update TwentseGezondheidsVerkenning	10	10
9	Uitstekend voorbereid op crises	Opkomst trainingen incidenten, crisis en rampen	< 90%	90%
10	Reduceren kosten forensische dienst en vergroten duurzame inzetbaarheid medewerkers FD	Percentage forensische artsen in eigendienst (fte)	0%	75%
13	De impact van de adviesverlening M&G op gezondheid te vergroten en de expertise van het team M&G te benutten.	Aantal opgepakte adviesaanvragen/ meldingen gezondheidsbescherming	75%	75%
14		Aantal opgepakte adviesaanvragen/ meldingen gezondheidsbevordering	75%	75%
15		Structurele aanwezigheid bij omgevingstafels	0%	75%
16	Het aantal verwerkte politiemeldingen per maand op het huidige niveau handhaven	Aantal verwerkte politiemeldingen	45	45
17	Het aantal personen op de wachtlijst na een melding over woningvervuiling in 2025 met 25% verminderen om hiermee verergering van problematiek te voorkomen	Gemiddelde wachttijd meldingen woningvervuiling	12-16 weken	2 weken
18		Gemiddelde wachttijd adviesvragen	2 werkdagen	2 weken

Met welke verbonden partijen gaan we het samen doen?

GGD GHOR Nederland
GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten GGD Twente	Begroting		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	6.013	26.750	-20.737
Overhead	246	3.868	-3.622
Subtotaal incl. Overhead	**6.259**	**30.618**	**-24.359**
Treasury	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrage	24.359	0	24.359
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**30.618**	**30.618**	**0**
Mutaties reserves	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**30.618**	**30.618**	**0**

2. Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente

Introductie
OZJT geeft uitvoering aan de samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Basistaak van OZJT is de inkoop, het contractmanagement en contractbeheer voor de jeugdhulp. In de Regiovisie Jeugdhulp wordt beschreven over welke jeugdzorg het precies gaat. Door inkoop, contractmanagement, monitoring en expertise efficiënt te organiseren voor de veertien gemeenten draagt OZJT bij aan een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel in Twente. Een zorgstelsel waarbij inwoners zo zelfstandig en zelfsturend mogelijk thuis kunnen leven en waarin zij dichtbij de juiste en professionele hulp kunnen krijgen. In Twente gebruiken we het Twents Model om de juiste jeugdhulp en/of WMO maatwerkvoorziening in te zetten voor onze inwoners. Door het gezamenlijk opdrachtgeverschap zijn de gemeenten een sterke gesprekspartner en is Twente een aantrekkelijke regio om samen te werken voor (zorg)partners. Met OZJT is er één aanspreekpunt voor de overeenkomst en zijn de werkwijzen op elkaar afgestemd. Dit vermindert de administratieve last. Voor gemeenten biedt deze samenwerking financiële schaalvoordelen en is er veel kennis en ervaring dichtbij.

Inleiding
In deze notitie wordt ten behoeve van de begroting van 2025 uitgewerkt welke accenten en speerpunten centraal komen te staan binnen het OZJT.

In het jaar 2025 komt de doorontwikkeling van de organisatie centraal te staan. De basis hiervoor zal worden gevormd door de uitkomsten van kerntakendiscussie, het daaraan gekoppelde ambitieniveau en de eventuele herijkingsopdracht.

Voorts geldt dat in het jaar 2025 de nieuwe inkoop wordt geëffectueerd en de implementatie wordt afgerond. De financiële impact hiervan is voor gemeenten significant. Daarnaast zal in 2025 de transformatieopgave van de jeugdhulp, gebaseerd op de regiovisie en uitgewerkt in de samenwerkingsagenda (SWA), centraal staan.

Ook de Hervormingsagenda Jeugd zal in 2025 verder worden doorontwikkeld en geïmplementeerd. Er moet in 2025 daarom aandacht zijn voor de opgaven dat dit van de gemeenten en de regio vraagt en welke (extra) opdrachten er naar de regio komen in het kader van de regionalisering, dat één van de thema's is uit de Hervormingsagenda. Tot slot geldt dat het datagerichtwerken verder zal worden verstevigd en doorontwikkeld.

Speerpunten
- Doorontwikkeling van de organisatie.
- Effectuering van de nieuwe inkoop en afronding van de implementatie.
- Effectuering van de transformatieopgave.
- Implementatie Hervormingsagenda regionaal.
- Datagerichtwerken.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
1. Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	Colleges van B&W	2012-2013
2. Visie- en keuzenota Maatschappelijke ondersteuning in Twente	Colleges van B&W	2012-2013
3. Koersdocument	BC OZJT en colleges van B&W	2016

4. Uitgangspunten Zorglandschap 2030	BC OZJT	2020
5. Regiovisie Jeugdhulp 2022-2028	AB en gemeenteraden	2021-2022
6. Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp	AB / Colleges	2022
7. Meerjarenperspectief OZJT	AB	2022

Wat willen we bereiken?

- Een duidelijke opdracht en mandaat voor de organisatie, het ontwikkelen van een visie en strategie, het uitwerken van de beoogde organisatieontwikkeling.
- Effectueren van de nieuwe inkoop met als doel kinderen en ouders in Twente passende hulp te blijven bieden.
- Doorontwikkeling en realisatie van de transformatieopgave.
- Helderheid over de taken vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en implementatie in de regio.
- Blijvend leren en verbeteren op basis van data.

Hoe gaan we dit doen?

- Het 'ophalen' van een duidelijke opdracht en mandaat, het uitwerken van een visie, strategie en een passende organisatieontwikkeling.
- Project 'nieuwe inkoop' afronden.
- Programma's Samenwerkingsagenda en Aanpak Wachttijden voortzetten.
- Projecten Hervormingsagenda en Datagerichtwerken uitvoeren.

Indicatoren

Nr.	Indicatoren	Huidig niveau 2024	Ambitie niveau 2025
1.	Opdracht en organisatieontwikkeling	De opdracht is gebaseerd op het Meerjarenperspectief van 2022. In 2024 vindt er een kerntakendiscussie plaats, eventueel opgevolgd door een herijkingsopdracht.	Er is een heldere opdracht en mandaat, een uitgewerkte visie, strategie en beoogde organisatieontwikkeling.
2.	Nieuwe inkoop	Inkoop, selectie en gunning. Afronding inkoop en implementatie.	Effectuering van de nieuwe inkoop en afronding van de implementatie
3.	Transformatieopgave	De richting van de opgave is uitgewerkt in de regiovisie en SWA, maar nog niet geconcretiseerd.	De eerste effectuering van de opgave wordt gerealiseerd.
4.	Hervormingsagenda	Implementatieplan van de hervormingsagenda wordt uitgewerkt.	Implementatie en effectuering van de hervormingsagenda.
5.	Datagerichtwerken	Reguliere werkzaamheden in relatie tot datagerichtwerken conform werkplan worden uitgevoerd.	Analyse van zorglandschap, dashboards t.b.v. contractmanagement opgeleverd, datavoorziening opgeleverd voor aanpak wachttijden.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten OZJT	Begroting		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo
Programma excl. Overhead	1.480	3.921	-2.441
Overhead	0	509	-509
Subtotaal incl. Overhead	**1.480**	**4.430**	**-2.950**
Treasury	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage	2.950	0	2.950
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**4.430**	**4.430**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0
Totaal incl. mutaties reserves	**4.430**	**4.430**	**0**

3. Veilig Thuis Twente

Introductie
Veilig Thuis Twente (VTT) is er voor slachtoffers, direct betrokkenen, omstanders en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. VTT voert haar taak als regionaal advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling uit voor de 14 gemeenten in Twente. Haar missie is het stoppen van alle vormen van huiselijk geweld tegen volwassenen en kinderen. Het opheffen van acute onveiligheid en het creëren en borgen van duurzame veiligheid binnen huiselijke situaties staat centraal. De werkzaamheden van Veilig Thuis zijn verankerd in de WMO.

Inleiding
Veilig Thuis Twente is het regionale advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en heeft een stevige plek ingenomen in de zorgketen in Twente. Voor de uitvoering van haar taak werkt VTT nauw samen met de 14 Twentse gemeenten en met andere ketenpartners, zoals politie, vrouwenopvang, zorg- en veiligheidshuis en veel andere (zorg) partners.

De voorliggende beleidsbegroting is gebaseerd op de wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis organisaties en de maatwerktaken zoals deze, in afstemming met de 14 gemeenten, zijn belegd bij Veilig Thuis Twente in de samenwerkingsovereenkomst 2020.

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van groei van meldingen en adviesvragen. De omvang van de organisatie is hierin niet meegegroeid, met als gevolg dat VTT zich steeds meer heeft gericht op de wettelijke taken en dat de maatwerktaken niet volledig uitgevoerd konden worden. Dit is geen wenselijke situatie en heeft geleid tot een voorstel om begrotingsuitbreiding aan het algemeen bestuur. In reactie hierop is besloten een incidentele bijdrage voor 2024 te verstrekken en voor 2025 en verder de resultaten af te wachten van een extern onderzoek, waartoe het algemeen bestuur op 14 februari besloten heeft. Op basis van dit onderzoek wordt een plan van aanpak gemaakt voor een nieuwe ontwikkelrichting van Veilig Thuis Twente.

Als gevolg hiervan is het nog niet mogelijk een goede schets te maken van de speerpunten voor 2025. De focus in deze programmabegroting ligt op wat we wél weten, namelijk de samenwerkingsovereenkomst met de 14 Twentse gemeenten.

Speerpunten
Veilig Thuis Twente stelt zich ten doel alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te stoppen, de schadelijke gevolgen hiervan te verminderen en de veiligheid te borgen.

1. "Kwaliteit op tijd". VTT stelt zich ten doel haar maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. Eén van de belangrijkste speerpunten in 2025 blijft het wachtlijstvrij werken. Na de structurele uitbreiding van 6 fte vanaf 2020, heeft VTT tot medio 2022 nagenoeg wachtlijstvrij gewerkt (pieken hebben we binnen redelijke termijnen weggewerkt). Intussen bleek dat niet meer mogelijk, maar is het dankzij twee wachtlijstoffensieven gelukt om de wachtlijst beperkt te houden. Dit is mede door inzet van extra middelen uit de Decentrale Uitkering Vrouwen Opvang (DUVO)-middelen die zijn belegd bij de Centrumgemeente Enschede. Het is geen structurele oplossing.

   In 2025 zullen op basis van de onderzoeksresultaten nieuwe keuzes gemaakt worden. Los daarvan zal VTT zich in 2025 in ieder geval focussen op de uitvoering van haar wettelijke taak. Dit betekent dat we alle adviesvragen en meldingen moeten uitvoeren en daarbij tevens gehouden zijn aan de daaraan gekoppelde wettelijke termijnen.

2. De implementatie van de nieuw ontwikkelde richting voor Veilig Thuis Twente zal aanvangen in 2024 en voortgezet worden in 2025.
3. Doorontwikkeling samenwerking in de keten, versterken netwerkpositie VTT met name ook op straf en zorg. De samenwerking met het Veiligheidshuis, Informatieknooppunt ,expertise centrum mensenhandel en samenwerking in MDA++[1] (in 2024 wordt besloten waar MDA++ ondergebracht gaat worden), samenwerking met politie, reclassering en justitie zal verdere doorontwikkeling krijgen onder meer door samenwerking in het Regionaal Netwerk Zorg en Straf, waarvan de manager Veilig Thuis Twente sinds eind 2023 voorzitter is. Ook de ontwikkelingen op straf en zorg vanuit het landelijke (Justitie en Veiligheid en Landelijk netwerk VT) zullen regionale/lokale implementatie vragen.
4. De komende jaren zullen we te maken krijgen met grote veranderingen in de jeugdbeschermingsketen. In het programma "Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming", opgesteld in opdracht van de ministeries van Justitie en Veiligheid en VWS en de VNG, worden deze veranderingen beschreven. In het huidige stelsel van de jeugdbescherming Nederland zijn taken en verantwoordelijkheden ondergebracht bij verschillende ministeries en bij lokale overheden. Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming wil hier een verbeterslag in maken. Deze ontwikkelingen zullen een grote impact hebben op de jeugdbeschermingsketen. Veilig Thuis Twente zal hier dan ook de komende jaren mee te maken krijgen en is hierin een belangrijke partner.
   Het Toekomstscenario gaat uit van de volgende organisatie en werkwijze[2]:
   - Om kinderen en volwassenen (0 – 100), gezinnen en huishoudens heen staat het lokaal (wijk)team dat hulp verleent.
   - Er is voor een gezin of huishouden één vast gezicht binnen het lokaal (wijk)team dat indien nodig samen optrekt met een professional uit een op te richten regionale veiligheidsorganisatie met als werknaam Regionaal Veiligheids-Team (RVT).
   - Het regionaal veiligheidsteam heeft (ten opzichte van het lokaal team aanvullende) expertise en bevoegdheden op gebied van veiligheidsvraagstukken in gezinnen en huishoudens. In deze organisatie zijn functies van de Gecertificeerde Instellingen (GI), Veilig Thuis en de Raad van de Kinderbescherming samengebracht, waarbij nog wordt gekeken of de nu beoogde functies passend zijn of juist anders moeten worden ingevuld dan wel aanvulling behoeven.
   - Professionals van lokale teams, regionale veiligheidsteams en specialistische aanbieders werken gezins-/ systeemgericht en in gezamenlijkheid (integraal) aan het effectief en duurzaam borgen van veiligheid. Professionals worden gefaciliteerd om samen te werken en een lerende omgeving te vormen.
   - Dicht bij deze professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis van kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld.
   - Centrumgemeente Enschede heeft begin 2024 een nieuwe projectleider aangesteld, waarmee de voorbereiding op de introductie in Twente een nieuwe impuls krijgt. De samenstelling van het RVT is nog onderwerp van discussie, maar wat zeker is, is dat de ontwikkeling en implementatie van het toekomstscenario alleen kan als alle partijen nauw met elkaar samen werken.

[1] MDA++ is een breed overstijgende (++) multidisciplinaire aanpak voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Het gaat over casuïstiek (gezinssystemen) waarin ernstige multi-problematiek aan de orde is. Waarbij dit structureel, langdurig en terugkerend is, ondanks inzet van reguliere hulp en interventies. Gezinnen raken steeds opnieuw in crisis. De inschatting is dat het in onze regio gaat om 30-60 gezinnen op jaarbasis.
[2] Tekst overgenomen uit 'Programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming 2023-2026'

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
"Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente-Veilig Thuis Twente" 2020	AO VTT	21-11-2019

Wat willen we bereiken?
Veilig Thuis Twente voert de aan haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: " Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. "Kwaliteit op Tijd":

Daarbij wil Veilig Thuis Twente in navolging van de samenwerkingsafspraken met de 14 Twentse Gemeenten wachtlijstvrij werken en voldoende flexibiliteit (buffer) opbouwen, die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken én de wettelijke doorlooptijden te behalen.

Dit betreft de volgende taken:
- De wettelijke taken van Veilig Thuis.
- De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".
- De taken, die voortvloeien uit de vastgestelde Producten en Diensten Catalogus (PDC's) en de aangepaste werkprocessen, in goede samenwerking met de 14 gemeenten uitvoeren.
- De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de beroeps registraties (SKJ, NVO NIPO etc.), en 24-uurs inzet vertrouwensarts.
- We hebben een vereiste kwaliteitscertificering, in ons geval de ISO certificering.

Hoe gaan we dit doen?
Eén van de belangrijkste speerpunten in 2025 blijft het wachtlijstvrij werken. Omdat VTT een "open einde regeling" te noemen is, zijn we gehouden onze wettelijke taken uit te voeren. Dit betekent dat we alle adviesvragen en meldingen moeten uitvoeren en daarbij tevens gehouden zijn aan de daaraan gekoppelde wettelijke termijnen. Momenteel onderzoeken wij in hoeverre dit incidenteel opgevangen kan worden en/of er een structurele aanpassing van de begroting is vereist.

Daarnaast zal Veilig Thuis Twente volgens de nieuwe ontwikkelrichting werken in samenwerking met haar ketenpartners. Uitgangspunt hierbij is onder meer de wens van het algemeen bestuur om een bestendige richting te ontwikkelen, waarbij door versterking van de ketensamenwerking en een focus op preventie in de toekomst de incidentie van huiselijk geweld en kindermishandeling terug gedrongen wordt.

Op basis van het AB-besluit van 14 februari 2024 is de formatie van Veilig Thuis Twente op dit moment toereikend voor het wachtlijstvrij uitvoeren van de wettelijke taken, maar is er structureel onvoldoende ruimte voor de uitvoering van de afgesproken maatwerktaken. Deze blijven dus op het huidige niveau uitgevoerd worden, wat betekent dat VTT:
- Niet altijd kan aansluiten bij gemeentelijke werkgroepen en overleggen.
- Keuzes maakt wanneer zij wel en niet aansluiten bij MDO's.
- Minder dan in het verleden gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen verzorgen.
- Aandachtsfunctionarissen op verschillende inhoudelijke thema's niet altijd kunnen aansluiten bij regionale en landelijke ontwikkelingen, activiteiten/werkgroepen/voorlichting.

Wat in 2025 sowieso doorgang vindt, omdat dit rechtstreeks gelieerd is aan onze wettelijke taak is:

- Continue doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en de daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten.
- Samenwerking met lokale teams wordt jaarlijks op drie niveaus geëvalueerd (uitvoerend, management en bestuurlijk).
- Organisatorisch en formatief goed op orde blijven in de teams, in de expertfuncties (voorlichting, gedragswetenschappers en vertrouwensartsen) en op managementniveau.
- Kort cyclisch te sturen op kwantiteit en kwaliteit.
- Op peil houden van de inhoudelijke kwaliteit van medewerkers door te investeren op verplichte registraties en scholingen.

Indicatoren

Nr.	Indicatoren	Huidig niveau 2024[3]	Ambitie niveau 2025
1.	Wachtlijstvrij werken	VTT werkt met beperkte wachtlijsten	VTT werkt wachtlijstvrij
2.	Werken binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden op de adviezen (1 dag), op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie op elke binnen gekomen melding en op het uitvoeren van de vervolgdiensten (binnen 10 weken) en de nieuw ingerichte dienst monitorzaken (1,5 jaar). In afstemming met een extern bureau hebben we als realistische norm vastgesteld om 80% van alle meldingen en vervolgdiensten binnen de wettelijke termijnen te behalen.	% doorlooptijd behaald: Advies (1 dag): 100% Veiligheidsbeoordeling (5 dagen): 51% Voorwaarden en vervolg (10 weken): 73% Onderzoek (10 weken): 32% Monitorzaken: 1e moment: 38%, 2e moment 58%	VTT handelt adviezen in 1 dag af en groeit door naar een percentage van 80% op alle meldingen/overige diensten binnen de wettelijk gestelde doorlooptijden
3.	Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten.	Borging van alle processen en PDC's	Dit is een continu proces. Ieder jaar worden de PDC's besproken met een afvaardiging van gemeenten en met alle teams van VTT. PDC's worden steeds verder verbeterd.
4.	Samenwerkingsafspraken 14 gemeenten Twente en VTT zijn 1x per jaar geëvalueerd, aangescherpt en geactualiseerd. Knelpunten zijn, ook op uitvoeringsniveau besproken en opgelost.	Op basis van het onderzoek door BMC zal een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld worden.	Evaluaties en afstemming met 14 gemeenten is geborgd evenals de contacten /evaluatie tussen de verschillende contacten vanuit de uitvoering VTT en gemeenten.

[3] Gemeten in december 2023

5.	Borging kwaliteitsmanagement systeem/ Borging certificering ISO 9001.	Certificering behalen.	Doorontwikkeling en borging KMS.
6.	Toekomstscenario	In regionaal verband pilot opgezet en uitgevoerd in het kader van netwerksamenwerking in complexe en meervoudige problematiek in (gezins)systemen met minderjarige kinderen.	Evaluatie, besluitvorming, implementatie van verdergaande samenwerking.
7.	Implementatie nieuwe ontwikkelrichting Veilig Thuis Twente	Op basis van het onderzoek door BMC zal een nieuwe ontwikkelrichting worden opgesteld in de eerste helft van 2024. Besluitvorming en start implementatie in 2e helft van 2024.	Verdere implementatie van de nieuwe ontwikkelrichting.

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten VTT	**Begroting**		
Bedragen in x € 1.000	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma excl. Overhead	3.278	6.061	-2.783
Overhead	0	728	-728
Subtotaal incl. Overhead	**3.278**	**6.789**	**-3.511**
Treasury	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage	3.511	0	3.511
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**6.789**	**6.789**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0
Totaal incl. mutaties reserves	**6.789**	**6.789**	**0**

4. Bestuur en ondersteuning

Introductie
Via dit programma wordt de dienstverlening verzorgd voor de drie organisaties van SamenTwente (GGD, VTT, OZJT) voor de coalities en voor het Recreatieschap Twente. Dit gebeurt door de afdeling Bedrijfsvoering. We leveren expertise op het gebied van personeel & organisatie, financiën & inkoop, bestuur & concern, communicatie, facilitair & huisvesting, juridische zaken en informatiemanagement & technologie. De medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering leveren een actieve bijdrage aan de organisatieonderdelen van SamenTwente, die aan de lat staat voor gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente. Dit doen wij door nauw en op gelijkwaardig niveau samen te werken met onze opdrachtgevers, competenties en vaardigheden van medewerkers gericht te ontwikkelen en een werkcultuur te creëren en behouden waarin het gezond (samen)werken is voor iedereen.

Inleiding
In 2025 zal Bedrijfsvoering verder inzetten op samenwerking. Samenwerking tussen de eigen teams, samenwerking met de afdelingen uit het primaire proces en regionale / landelijke samenwerking.
Door de uitdagingen op de arbeidsmarkt, de veranderende maatschappij en ook versnellende (digitale) ontwikkelingen blijkt in toenemende mate dat wij het niet alleen kunnen. En het wiel opnieuw uitvinden is daarin ook niet effectief.

Concrete aandacht zal er gaan naar de verdere invulling van de HR-strategie en agenda, het werkgeversmerk SamenTwente en arbeidsmarktcommunicatie. Ook bij SamenTwente zal er de komende jaren namelijk sprake zijn van een forse uitstroom, vooral in de primaire processen. Daarnaast zal naar verwachting fors worden geïnvesteerd op informatiemanagement, - beveiliging en privacy. Daar is een forse achterstand in te lopen, wetende dat door versnelde ontwikkelingen die achterstand snel groter zal worden als wij niet in actie komen. Ook daar zien wij mogelijkheden om regionaal op te trekken.

Als laatste zal de kerntakendiscussie van SamenTwente in 2024 van invloed zijn op het begrotingsjaar 2025. Niet mogelijk alleen op de inhoudelijke kant voor Bedrijfsvoering, maar ook omdat dit zal leiden tot extra opdrachten in de ondersteuning. Denk aan de vraagstukken voor HR, Financiën maar ook de communicatieve aandacht die dit behoeft. De gevraagde capaciteit zal dan mogelijk ook ten koste van andere dienstverlening gaan. Tegelijk ziet Bedrijfsvoering hier ook kansen tot verdere effectiviteit en efficiency in de bestaande bedrijfsprocessen.

Speerpunten
De belangrijkste speerpunten in 2025 zullen zijn:
- Kerntakendiscussie SamenTwente (binnen Bedrijfsvoering en in ondersteuning op de discussie).
- Informatiemanagement, - beveiliging en privacy.
- Werkgeversmerk SamenTwente.
- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Digitalisering en de moderne werkplek.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
1. Controleverordening en controleprotocol	AB	13-12-2023
2. Financiële verordening	AB	13-12-2023
3. Risicomanagement en weerstandsvermogen	AB	07-03-2018

4. Fraude beheerssystematiek en -analyse	AB	07-03-2018
5. Nota afschrijving en rente	AB	07-03-2018
6. Treasurystatuut	AB	11-11-2015
7. Interne controleplan	AB	14-12-2022
8. Gemeenschappelijke regeling	Algemeen bestuur en alle deelnemende colleges van B&W met toestemming van de raden.	Proces van wijziging van de gemeenschappelijke regeling is op het moment van schrijven bezig. Het doel is dat de gewijzigde regeling uiterlijk 1 juli 2024 door de colleges van B&W wordt vastgesteld.
9. Programmabegroting	AB	Jaarlijks medio juli

Wat willen we bereiken?
De afdeling Bedrijfsvoering werkt vanuit een strategisch meerjarenplan, waarbij we een viertal strategische doelstellingen probeert te bereiken:

1. Professioneel en deskundig werken.
2. In control zijn en relevante processen optimaliseren.
3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken.
4. Innovatie in Bedrijfsvoering.

Deze strategische doelstellingen worden periodiek getoetst bij het management van de primaire processen, zodat kan worden geborgd dat de juiste en gewenste ondersteuning wordt vormgegeven.
Deze doelstellingen zijn gelijk aan de voorgaande jaren, maar de onderliggende acties wijzigen (deels) jaarlijks. Uiteindelijk zijn al deze acties gericht op een optimale ondersteuning van de primaire processen bij de uitvoerende organisatieonderdelen. Doordat er in 2024 een kerntakendiscussie gaat plaatsvinden, is er nog wel wat onzekerheid over de acties in 2025. Want mogelijk komt bepaalde dienstverlening te vervallen als gevolg van wegvallende kerntaken.

Over de gehele linie zal er in 2025 onder andere veel aandacht zijn voor optimaliseren van processen. Verdere digitalisering, de HR-strategie en behouden en aantrekken van personeel en privacy & informatieveiligheid.

Hoe gaan we dit doen?
Vanuit de verschillende afdelingen van Bedrijfsvoering zullen specifieke acties horende bij de vakgebieden worden uitgevoerd. Ondersteunend aan het primaire proces, maar passend bij en getoetst aan de strategische doelstellingen.

1. Professioneel en deskundig werken:

- De verbinding binnen en buiten Bedrijfsvoering verder versterken door onder andere periodieke afstemmingsoverleggen, een strategisch overleg en het vaststellen van het strategisch A3 plan voor 2025.
- Zorgen dat we binnen eigen expertise op de hoogte zijn en blijven van ontwikkelingen en trends door onder andere effectieve inzet van het opleidingsbudget.
- Uitvoeren van het leiderschapsprogramma dat in 2024 is opgezet. Zowel in ondersteuning als in eigen ontwikkeling binnen Bedrijfsvoering.
- Een actieve arbeidsmarktbenadering inclusief actieve koppelingen inrichten met Saxion en ROC van Twente.

- Verdere profilering van het werkgeversmerk SamenTwente.
- Toenemende aandacht voor en ondersteuning op duurzame inzetbaarheid.
- Continue aandacht voor fysieke veiligheid voor medewerkers in het Twentehuis.

2. In control zijn en relevante processen optimaliseren:

- Toewerken naar een SamenTwente brede kwaliteitscertificering, passend bij ieder organisatieonderdeel van SamenTwente (NEN / ISO / HKZ).
- Integraal processen vormgeven en stroomlijnen tussen de verschillende afdelingen van Bedrijfsvoering.
- Concrete uitvoering van leveranciersmanagement naast het doorontwikkelen van de processen inkoop en contractbeheer.
- Eerste stappen zetten in een Integraal Management Systeem, startend met een SamenTwente breed Kwaliteitsmanagementsysteem en risicomitigatie.
- Verdere uitvoering van het vastgestelde beleid rondom informatiemanagement, -beveiliging en privacy. Daarbij toewerken naar de NEN7510 en de BIO.
- Continue doorontwikkeling van de aanwezig dashboards en verdere professionalisering van datagedreven werken.

3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken:

- Verder ontwikkelen en op peil houden van adviesvaardigheden (en overige competenties) van de professionals van Bedrijfsvoering, zodat er kwalitatief goede adviezen worden gegeven met aandacht voor het grote geheel.
- Vanuit de regionale samenwerking verdere uitvoer geven aan de nieuwe Archiefwet door onder andere deel te nemen aan een regionaal E-Depot.
- Actief management en medewerkers van de primaire processen betrekken bij verandering van werkprocessen en procedures.
- Daar waar mogelijk regionale samenwerking aanjagen en / of deelnemen aan regionale samenwerking. Tevens aanhaken bij landelijke initiatieven vanuit de primaire processen.

4. Innovatie in Bedrijfsvoering:

- Innovatief klimaat creëren binnen Bedrijfsvoering. Hier ruimte voor maken om binnen Bedrijfsvoering een pilot te doen om te komen tot vernieuwende aspecten in het werkveld.
- Verdere integratie en rationalisatie van het systeemlandschap waar mogelijk.
- Actief volgen en waar mogelijk toepassen van Artificial Intelligence (AI)-ontwikkelingen en een plan maken om dit werkelijk in te voeren.
- Als voorloper op AI mogelijk robotisering toepassen op processen binnen Bedrijfsvoering.
- Specifieke tooling inzetten op Identity en Access Management.
- Virtueel Desktop en Remote Desktop Services migreren naar nieuwe werkomgeving (werken op je laptop).

Indicatoren

Nr.	Indicatoren	Huidig niveau 2024	Ambitie niveau 2025
1.	Ingevoerd Identity and Accesmanagement	Minimaal aanwezig	Volledig geïmplementeerd
2.	Iedere medewerker van de afdeling heeft een beoordeling- en een ontwikkelgesprek gehad en 100% benutting van het opleidingsbudget.	Betreft vooral beoordelingsgesprekken en budget 100% benut	Beide gesprekken volledig en budget 100% benut
3.	Stevige connectie met onderwijs voor de arbeidsmarktbenadering.	Niet aanwezig	Structurele samenwerking

4.	Verdere verduurzaming van het Twentehuis.	Voorbereidende gesprekken	Geplande maatregelen met verhuurder uitgevoerd
5.	NEN7510 / BIO compliant werken	Niet gecertificeerd	Compliant werken, klaar voor certificering
6.	Samenwerking met archief nader te bepalen gemeente en aansluit op E-depot	Nu niet van toepassing	Aangesloten bij een gemeente en een regionaal E-depot

Wat gaat het kosten?

Overzicht van baten en lasten Bestuur en Ondersteuning	**Begroting**		
Bedragen in x € 1.000	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma excl. Overhead	244	601	-356
Overhead	1.042	12.047	-11.005
Subtotaal incl. Overhead	**1.286**	**12.648**	**-11.361**
Treasury	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage	11.316	0	11.316
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**12.603**	**12.648**	**-45**
Mutaties reserves	45	0	45
Totaal incl. mutaties reserves	**12.648**	**12.648**	**0**

Conform besluit van het algemeen bestuur word voor post onvoorzien, € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

4.1 Overzicht van de kosten van overhead

Het is wettelijk voorgeschreven dat de overhead apart wordt gepresenteerd. Dit wordt inzichtelijk gemaakt door deze centraal te begroten op taakveld 0.4. Overhead bevat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Wij onderscheiden twee categorieën overhead:

1. Generieke overhead. Dit is de indirecte overhead. Met andere woorden, alle kosten van de ondersteunende taken binnen de zogenaamde PIOFJACH-functies.
2. Specifieke overhead. Dit is de directe overhead. Met andere woorden, dit is de programmaoverhead (zowel in de basistaken als in de coalitions of the willing) en betreft alle kosten van leidinggevende en ondersteunende functies die binnen de programma's zijn georganiseerd.

Omschrijving (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	1.042	12.047	11.005
Specifieke overhead (Programma-overhead)	246	5.529	5.283
Totaal	**1.288**	**17.576**	**16.288**

Omschrijving (bedragen in €)	Saldo	Totale lasten	%
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	11.005	62.881	17,5%
Specifieke overhead (Programma-overhead)	5.283	62.881	8,4%
Totaal	16.288	62.881	25,9%

4.2 Beleidsindicatoren BBV

Indicator	Begroting 2025	Begroting 2024
Formatie in fte per 1.000 inwoners	0,61	0,58
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 85	€ 79
Externe inhuur als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	5%	9%
Overhead in % van totale lasten	26%	27%

5. Coalitions of the Willing

Introductie
Gemeenten kunnen ervoor kiezen om onze organisatie te gebruiken om samenwerking aan op te hangen, als een gastheerschap. SamenTwente heeft ook de mogelijkheid om werkgeverschap en rechtspersoonlijkheid te bieden aan vrijwillige samenwerking (niet overgedragen aan SamenTwente) waar twee of meer gemeenten aan mee doen. Wij noemen dit 'coalitions of the willing' (CoW) of 'coalities'. De coalities Samen14, Kennispunt Twente en Twentse Koers hebben op dit moment onderdak bij SamenTwente. Deze samenwerkingen hebben een eigen bestuur. Het algemeen en dagelijks bestuur van SamenTwente hebben geen verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de besturing van de genoemde samenwerkingen. Dit betekent dat de gedetailleerde begrotingen en daarmee de bestedingen van de middelen worden vastgesteld in desbetreffende bestuurlijke overleggen. Zowel de beleidsbegroting als de financiële begroting worden behandeld en vastgesteld in de besturen van deze coalities. Vanuit de rol van gastheerschap, dit gaat voornamelijk om het bieden van rechtspersoonlijkheid en bedrijfsvoeringsdiensten aan de coalities, treft u hieronder een gecomprimeerd overzicht aan de omvangen van de begrotingen van de coalities.

Overzicht van baten en lasten CoW	Begroting		
Bedragen in x € 1.000	Baten	Lasten	Saldo
Kennispunt Twente	2.245	1.821	**424**
Twentse Koers	5.979	5.979	**0**
Samen14	172	172	**0**
Subtotaal Programma excl. Overhead	**8.396**	**7.972**	**424**
Overhead Kennispunt Twente	0	424	-424
Subtotaal incl. Overhead	**8.396**	**8.396**	**0**
Treasury	0	0	**0**
Gemeentelijke bijdrage	0	0	**0**
Subtotaal incl. algemene dekkingsmiddelen	**8.396**	**8.396**	**0**
Mutaties reserves	0	0	**0**
Totaal incl. mutaties reserves	**8.396**	**8.396**	**0**

6. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen:

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen in €)	Baten	Lasten	Saldo
Gemeentelijke bijdrage	42.137	0	42.137
Treasury	0	0	0
Totaal	**42.137**	**0**	**42.137**

Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

7. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit

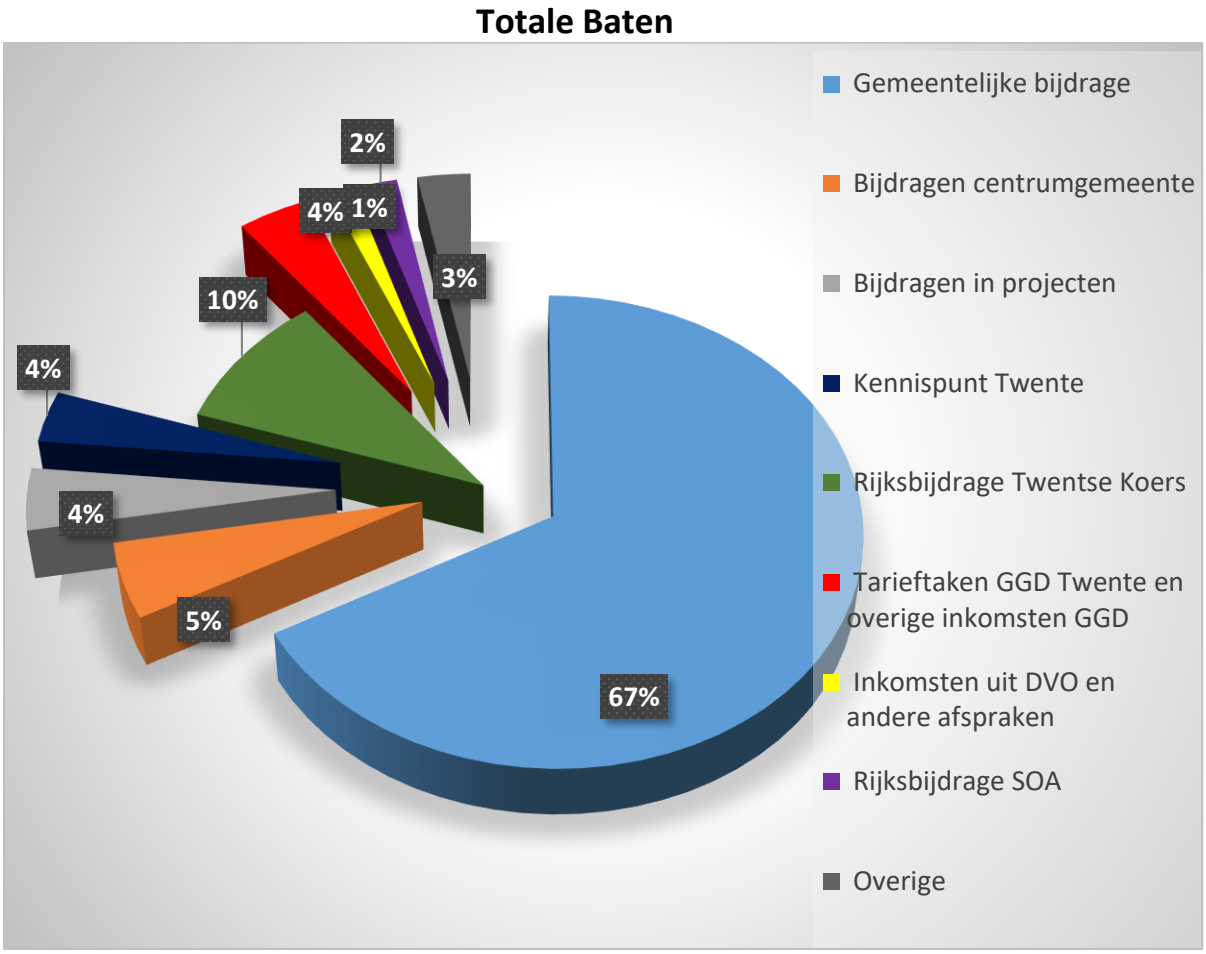

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Gemeentelijke bijdrage basistaken SamenTwente	42.137
Rijksbijdrage Twentse Koers	5.979
Bijdragen centrumgemeente voor Veilig Thuis Twente	3.278
Bijdragen in projecten / maatwerk gemeenten	2.697
Tarieftaken en overige inkomsten GGD:	
a. Inspectie & Hygiene	1.346
b. Forensische geneeskunde	1.040
c. Tuberculose bestrijding	68
d. Vaccinaties	143
Totaal tarieftaken en overige inkomsten GGD Twente:	**2.598**
Bijdragen voor Kennispunt Twente	2.245
Overige	1.921
Rijksbijdrage SOA	1.129
Inkomsten uit DVO en andere afspraken (t.b.v. Bedrijfsvoeringsdiensten)	898
Totaal	**62.882**

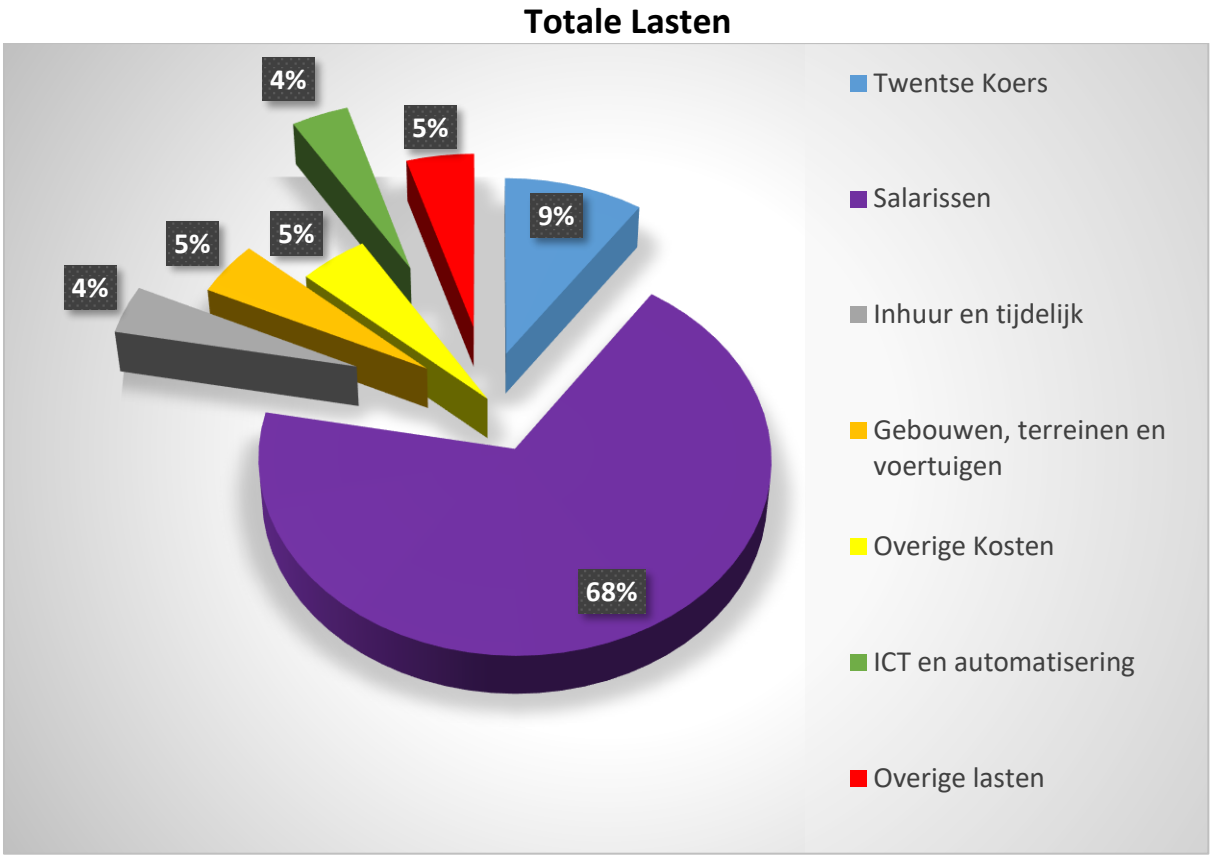

Figuur 2 Specificatie besteding lasten

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Salarissen	43.080
Twentse Koers	5.979
Inhuur en tijdelijk	2.560
Gebouwen, terreinen en voertuigen	2.847
Overige Kosten	2.966
ICT en automatisering	2.525
Overige lasten	
a. Subsidies en overdrachten	711
b. Afschrijvingen	784
c. Opleidingskosten	817
d. Onvoorzien	45
e. Medische kosten	569
Overige lasten totaal:	**2.926**
Totaal	**62.882**

8. Paragrafen

De programmabegroting bevat de volgende paragrafen:
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Financiering

Evenals in voorgaande jaren stelt het algemeen bestuur kaders vast om zijn controlerende kaderstellende taak en het budgetrecht uit te kunnen voeren. Deze paragrafen vormen gezamenlijk dat instrument. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

8.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Risicomanagement en weerstandsvermogen zijn essentiële onderdelen van het (financiële) beleid van onze organisatie. Het formuleren van ambities en de uitvoering hiervan gaan gepaard met het maken van keuzes en het bewust afwegen van risico's. We moeten daarom op gestructureerde en transparante wijze de risico's beheersen. Risicomanagement is het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Voorspellen is moeilijk. We moeten anticiperen op risico's.

Kader risicomanagement
De wetgeving en het beleid voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:
- Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV art. 9, 11 en 26);
- De financiële verordening SamenTwente;
- De "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Berekening ratio weerstandsvermogen
Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Als we dit doen, dan komen we uit op een ratio van **0,8**. De ratio bevindt zich hiermee onder de door het algemeen bestuur vastgestelde gewenste norm van 1,0 maar wel binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 – 1,0. Aangezien de ratio onder de norm zit betekent het dat positieve saldi in de jaarrekeningen dienen te worden toegevoegd aan het eigen vermogen totdat de afgesproken norm is bereikt.

Ratio Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	2.259
Benodigde weerstandscapaciteit (B)	2.855
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	**0,8**

Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen

Vergelijking met de begroting van 2025
In relatie tot de begroting van 2024 wijzigt de ratio weerstandsvermogen niet.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 2,3 mln. en bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Bij veel overheidsorganisaties is sprake van 'beklemde' bestemmingsreserves. Deze worden gecorrigeerd op de weerstandscapaciteit. Als 'beklemde' reserves niet als beschikbare weerstandscapaciteit worden gezien, is dit van invloed op de weerstandsratio. Bij SamenTwente zijn enkele bestemmingsreserves als 'beklemd' geoormerkt. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook de reserves in het kader van Coalition the Willing activiteiten worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Hieronder treft u overzicht van alle reserves en wordt inzichtelijk gemaakt welke reserves onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Verwacht saldo per begin 2025[4] (bedragen x € 1.000)	Onderdeel van weerstandscapaciteit
Algemene reserve	86	Ja
Resserve MKB-fonds (Agenda van Twente 2008-2017)	582	Nee. Beklemd
Reserve Modernisering Twentehuis	61	Nee. Beklemd
Totaal Algemene Reserves	**729**	
Egalisatiereserve GGD Twente	1.238	Ja
Egalisatiereserve SOA Poli	122	Ja
Reserve afwikkeling GGiD	45	Nee, beklemd
Reserve aanbesteding DD	400	Nee, beklemd
Totaal reserves GGD Twente	**1.804**	
Egalisatiereserve OZJT	160	Ja
Bestemmingsreserve Projecten/werkbudget OZJT	223	Nee, beklemd
Totaal reserve OZJT	**383**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255	Ja
Totaal reserve Veilig Thuis Twente	**255**	
Reserve Bedrijfsvoering	398	Ja
Reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid	73	Nee, beklemd
Reserve Modernisering Twentehuis	82	
Totaal reserves Bedrijfsvoering (Bestuur & Ondersteuning)	**552**	
Reserve Kennispunt Twente	68	Nee, beklemd
Totaal reserves Coalition of the willing	**68**	
Totaal reserves	**3.792**	

Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit (B)
De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt afgerond in totaal € 2,86 mln. en wordt bepaald door het inventariseren van risico's. Hieronder treft u een specificatie van de door SamenTwente geïnventariseerde risico's. Bij de bepaling van de risico's gaan we uit van de netto bepaling, dat wil zeggen dat de beheersmaatregelen in de kans en impact zijn meegewogen. Hoe deze weging plaatsvindt is uiteengezet in onze "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

[4] In dit saldo is geen rekening gehouden met mogelijke resultaatbestemming van de jaarrekening 2023.

Omschrijving risico	Risicowaarde (Kans X Impact)	Kans	Impact	Beheersmaatregelen
Algemene reserve				
Exploitatierisico: Het risico dat programma exploitatietekorten niet opgevangen kunnen worden in de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.	38	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000	In de P&C-cyclus zijn verschillende rapportagemomenten opgenomen, waardoor bijgestuurd kan worden.
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het optreden van een grootschalige datalek, beveiligingslek, hack e.d.	105	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000	- investeren in IT personeel en techniek (o.a. monitoring van het systeem, software-hardware op orde, back-ups hebben en deze ook testen. - investeren in bewustwording bij medewerkers - Backups en recovery maatregelen - Uitvoeren Pen-test
Overig: Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude e.d.	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	- Juridische laten bijstaan door (specialistische) advocaten
Coalities: Het risico dat de coalities waarin SamenTwente deelnemer is niet aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen.	-	Onwaarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Afspraken binnen de coalities over risicodragerschap en over informatievoorziening en bijsturingsmogelijkheden.
Informatiemanagement en Techniek: Het risico dat Microsoft eenzijdig de voorwaarden van de cloudomgeving aanpast.	105	Onwaarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000	Afspraken binnen de VNG met Microsoft om te voldoen aan de richtlijnen van de AVG.
Subtotaal	**300**			
Egalisatiereserve GGD Twente				**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW)	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000	Proactief ARBO beleid. Periodieke analyses op ziekteverzuim. Toepassen taakroulatie.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt Inclusief interne gevolgen, zoals taakverschuivingen of bijscholing.	315	Zeer waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000	- Aantrekkelijk werkgeverschap vergroten - Extra en meer gericht werven - investeren in een strategisch personeelsplanning;recruitment en communicatie
Hoog ziekteverzuim (zowel kort als langdurig) wat leidt tot productieverlies en tijdelijke vervanging	315	Zeer waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, Duurzaame inzetbaarheid.
Het risico op toename van het aantal meldingen bij het Meldpunt zorgwekkend gedrag, waardoor meer personeelskosten gemaakt moeten worden.	-	Onwaarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	- flexibiliteit in formatie
Het risico op een grote uitbraak, epidemie of pandemie waardoor extra personeel ingezet moet worden	-	Is wel eens voorgekomen	> € 500.000	Bij een grote uitbraak van een infectieziekte is sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Deze onverwachte inzet van personeel brengt onvoorziene kosten met zich mee, die vooraf niet in te schatten zijn. Voor de dekking hiervan wordt een beroep gedaan op vergoeding door het Rijk.
Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende GGD specifieke ICT applicaties (MLCAS, HP zone, e.d.)	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000	Bij uitval korte lijnen met leveranciers door applicatiebeheerders afspraken maken met leveranciers over uitval
Noodzaak tot verhuizing / verbouwing CB locaties als gevolg van onder andere wijzigende bestemmingsplannen (betreft allemaal huurlocaties)	38	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000	Huisvestingsplan, investeringen in huurprijzen vastleggen, contractbeheer, frictiekosten in contracten vastleggen
Het risico dat de aanbestedingskosten van het nieuwe Digitaal Dossier hoger uitvallen dan begroot.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Sturen op budget, go-no-go momenten inbouwen in aanbesteding en contracten
Het risico op schadeclaims datalek vanuit het landelijk systeem coronabestrijding	-	Waarschijnlijk	> € 500.000	Eventuele schade wordt gedragen door het Rijk
Het risico op doorlopende verplichtingen zoals personeel en materieel die niet bekostigd kunnen worden vanuit de meerkostenregeling Corona	-	Zeer onwaarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	- Geen langdurige verplichtingen aangaan. - In samenwerking met andere GGD-en afspraken maken met het Rijk over afloop corona.
Het risico op wegvallen project opbrengsten, opbrengsten tarief taken en maatwerken en/of de kans op stijging van kosten door meer externe inhuur.	245	Waarschijnlijk	€ 200.000 <> € 500.000	- Proactief vanuit de uitvoeringsorganisatie de gemeenten en derden benaderen om toegevoegde waarde te tonen en aanvullende financiering te bewerkstelligen. - waar mogelijk flexibiliteit in realisatie en risicoopslag in projecten
Het risico op verhoogde instroom van jeugdigen vanuit het buitenland, waar (deels) geen bijzondere vergoeding tegenover staat	135	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	- flexibiliteit in formatie - specifiek team inrichten voor flexibel op-en afschalen
Het risico op het uitvoeren van meer soa activiteiten dan bekostigd vanuit de Rijkssubsidie.	75	Is wel eens voorgekomen	€ 100.000 <> € 200.000	- Instellen van een reserve - Zorgen voor flexibiliteit in de begroting en realisatie
Subtotaal	**1.378**			
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering				**Beheersmaatregelen**
P&O: Het risico dat optreedt vanwege niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en vervanging bij langdurig ziekteverzuim).	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Sturen op verzuim & re-integratie en onderzoek naar oorzaken langdurig verzuim op afdelingen.
Overig: Het risico dat niet begrote kosten moeten worden gemaakt door krapte op de arbeidsmarkt.	135	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Faciliteren van aantrekkelijk werkgeverschap.
Overig: Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt bij het voldoen aan verandering in wet- en regelgeving.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Tijdig anticiperen op veranderende wet- en regelgeving en het monitoren hiervan.
Overig: Het risico onvoorziene prijsstijgingen (licenties, inhuur, energie en materieel).	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Contractuele afspraken maken met betrekking tot prijsstijgingen en beheer op de naleving ervan.
Fiscaal: Het risico dat door veranderende takenpakket van de organisatie het BTW mengpercentage hoger uitvalt dan begroot.	-	Is wel eens voorgekomen	€ 25.000 <> € 50.000	- Toename overhead ramen bij toename van diensten/producten
Subtotaal	**345**			
Egalisatiereserve OZJT				**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW)	38	Is wel eens voorgekomen	€ 50.000 <> € 100.000	Formatieplan afgestemd op structurele dekkingsmiddelen, proactief ARBO beleid en periodieke analyses op ziekteverzuim.
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in functies vanwege (langdurig) ziekte en verloop	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, duurzame inzetbaarheid, formatie afgestemd op taken en kortcyclische monitoring ziekteverzuimcijfers.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Proactief arbeidsmarktbeleid voeren, HR strategie
Het risico dat er niet begrote kosten worden gemaakt naar aanleiding van incidentmanagement bij (bovenregionaal) contractmanagement (ontbindingen, ingebrekestellingen, juridische procedures, failissementen, bovenregionale gesprekken, second opinions accountant) en bij inkoop.	135	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Bij de kwartaalrapportage wordt inzicht gegeven in gemaakte juridische kosten. Daarnaast bij incidenten vooraf afspraken maken over dekking met betrokken partijen. Prominente rol voor juristen bij inkoop.
Het risico dat de tarieven van Kennispunt harder stijging dan de prijscompensatie van OZJT	53	Waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Duidelijke afspraken maken, periodiek evalueren en waar nodig aanpassingen doorvoeren
Subtotaal	**383**			
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente				**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en langdurig ziekteverzuim).	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Formatieplan afgestemd op structurele dekkingsmiddelen, proactief ARBO beleid en periodieke analyses op ziekteverzuim.
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in uitvoeringsfucties vanwege ziekte en verloop	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, duurzame inzetbaarheid, formatie afgestemd op taken en kortcyclische monitoring ziekteverzuimcijfers.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt.	68	Zeer waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Geen directe invloed op de arbeidsmarkt. Opstellen strategische HR agenda. Aantrekkelijk werkgeverschap
Fluctuaties in aantallen meldingen en adviesvragen.	105	Waarschijnlijk	€ 100.000 <> € 200.000	Maandelijks monitoren van aantal meldingen en adviesvragen en daarop anticiperen. Flexibiliteit creeren in de formatie.
Het risico dat er capaciteit van VTT vrijgespeeld moet worden om een bijdrage te leveren aan de door het Rijk voorziene veranderingen in de jeugdzorgketen	68	Zeer waarschijnlijk	€ 50.000 <> € 100.000	Geen of beperkte directe invloed op wijzigingen in het beleid door het Rijk.
Subtotaal	**450**			
Totaal omvang risico's	**2.855**			

Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's.

Samengevat komt het totaal aan beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit (niet zijnde beklemd) neer op:

Omschrijving (bedrag in €1.000)	Verwachte beschikbare weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio
Algemene reserve	86	300	0,3
Egalisatiereserve GGD Twente	1.360	1.378	1,0
Egalisatiereserve OZJT	160	383	0,4
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255	450	0,6
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering	398	345	1,2
Totaal	**2.259**	**2.855**	**0,8**

Scenario's weerstandsvermogen
Ondanks dat we een grondige aanpak hanteren voor het inschatten van risico's, blijft deze inschatting deels subjectief. Om het beeld van onze financiële weerbaarheid verder te versterken, is het relevant te laten zien hoe de weerstandsratio zich ontwikkelt indien tegenvallers zich zouden voordoen aanvullend op de ingeschatte risico's. Dit kunnen grote tegenvallers zijn. Denk daarbij aan mogelijke tegenvallers uit ontwikkelingen die in de ontwikkelingsbrief van 2025 zijn genoemd maar nog niet gekwantificeerd zijn. Maar ook aan mogelijke tegenvallers in de exploitatie of aan het versneld afschrijven van activa. Dit soort tegenvallers hebben invloed op de hiervoor gepresenteerde inkijk in de weerstandsratio. De gevolgen voor de weerstandsratio zijn hieronder opgenomen om een beeld te geven hoe volatiel de weerstandsratio is. Daarbij zijn een drietal scenario's doorgerekend:

1. Een incidentele tegenvaller van € 0,5 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,6
2. Een incidentele tegenvaller van € 1 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,4
3. Een incidentele tegenvaller van € 2 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,1

Naar aanleiding van deze doorrekening kan geconcludeerd worden dat een grote incidentele tegenvaller nog intern opgevangen kan worden. Om dit op te vangen zou wel praktisch al het weerstandsvermogen ingezet moeten worden. Structurele tegenvallers kunnen niet opgevangen worden omdat er geen structurele ruimte is binnen de begroting. In een dergelijk scenario is bijsturing in overleg met het algemeen bestuur noodzakelijk.

Beleidsvoornemens

- We werken aan een nieuw kader voor risicomanagement en beleid. Deze wordt in 2024 vastgesteld. Hierin hebben we aandacht voor onze maatschappelijke en strategische opgaven. Een kader dat integraal risico management verder versterkt.
- Implementeren van een nieuw integraal risicomanagementsysteem. We gaan een nieuw systeem onderzoeken die risicomanagement op alle niveaus moet ondersteunen en inzicht moet geven in de mate waarin we in control zijn op de verschillende soorten risico's.

8.1.1 Financiële Kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ook een set aan verplichte financiële kengetallen wordt opgenomen.

Financiële kengetallen	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Netto schuldquote	-1,7%	-1,9%	-2,2%	-1,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-1,7%	-1,9%	-2,2%	-1,5%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
Solvabiliteitsratio	18,8%	17,2%	17,9%	17,7%

Netto schuldquote (-1,7%)
Deze ratio weerspiegelt het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een laag percentage is veelal gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende gelden. Samen met de solvabiliteitsratio is de netto schuldquote het meest bepalend voor de financiële gezondheid. De netto schuldquote laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie erg laag is. Volgens de signaleringswaarden zit dit percentage logischerwijs in de minst risicovolle klasse (<90%). Onze organisatie is geen kapitaalintensieve organisatie. Wij hebben één langlopende geldlening, afgesloten door één van de rechtsvoorgangers van Regio Twente (rechtsvoorganger van SamenTwente). Verder zijn er ook geen kortlopende geldleningen en wordt voor financiering zowel voor de korte termijn als de lange termijn gebruik gemaakt van interne middelen. Het niet aantrekken van externe middelen is geen doel op zich. Maar het is tot op heden mogelijk geweest om te kunnen financieren vanuit het eigen vermogen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld (-1,7%)
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De verwachting is immers dat deze middelen op termijn terugvloeien. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen. De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor uitgeleend geld vanuit de verstrekte MKB-fonds kredieten. De verwachting is dat in 2025 de laatste lening wordt afgelost waardoor er geen effect meer is op de schuldquote. De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds laag is.

Structurele exploitatieruimte (0%)
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten en structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Onze begroting wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie. Bovenstaand figuur laat zien dat de structurele exploitatieruimte nihil is. Hieruit blijkt dat meerjarig de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten, of door onttrekkingen uit reserves.

Solvabiliteit (18,8%)
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SamenTwente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met het kengetal solvabiliteit wordt beoordeeld in hoeverre het bezit op de linkerzijde van de balans schuldenvrij is. Een veilige marge van de solvabiliteit is volgens de signaleringswaarden een percentage tussen 20% - 50%. Ons ratio zit net onder de veilige marges.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen
Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden bezien. Daarnaast zegt een momentopname van een kengetal ook nog niet zo heel veel, maar voor de beoordeling is het vooral van belang om de trendmatige ontwikkeling te volgen. Daarom wordt inzicht gegeven in de meerjarige kengetallen. Van alle kengetallen zijn voor ons de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote de meest bepalende voor de financiële gezondheid van de organisatie. De solvabiliteit is redelijk goed. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan dat de organisatie goed in staat is om zijn schulden te kunnen betalen

(de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat de baten en lasten structureel in evenwicht zijn. Maar mocht dit evenwicht tijdelijk verstoord raken dan blijkt uit de solvabiliteitsratio dat de organisatie dit tijdelijk (beperkt) zelf kan opvangen.

8.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Wij streven ernaar om de onderhoudstoestand van al onze kapitaalgoederen optimaal te houden. Hierbij gaat het vooral om onderhoud aan:

- Gebouwen (incl. meubilair en inrichting)
- Hard- en software
- Medische apparatuur

Gebouwen
Onze organisatie heeft geen gebouwen in eigendom. De hoofdvestiging in Enschede (Twentehuis) en de nevenvestigingen van de JGZ (consultatiebureaus) worden gehuurd. Met betrekking tot onderhoud zijn met de eigenaren van de panden afspraken gemaakt en komen voor rekening van de verhuurders. De kwaliteit van de gebouwen die we huren werkt stimulerend voor het primaire proces. Daarom investeren wij zelf periodiek in meubilair en de inrichting. Dit geldt zowel voor het Twentehuis als onze nevenlocaties (consultatiebureaus). De afschrijvingskosten van het Twentehuis inclusief de kantine zijn geraamd op € 256.000. Afschrijvingskosten van de consultatiebureaus zijn geraamd op € 105.000.

Hard- en software
Voor het onderhoud aan hard- en software wordt geen voorziening gevormd, maar worden de kosten in de exploitatie genomen. De bedrijfsmiddelen worden regelmatig vervangen en hiervoor zijn afschrijvingskosten geraamd. In 2025 is hiervoor een bedrag geraamd van € 372.000.

Medische apparatuur
Voor onderhoud van de medische apparatuur van de jeugdgezondheid en algemene gezondheidszorg zijn onderhoudscontracten afgesloten. Voor vervanging zijn afschrijvingskosten geraamd van ongeveer € 51.000 in 2025.

8.3 Bedrijfsvoering

Als ambtelijke organisatie streven we naar de beste dienstverlening voor de Twentse inwoners. Om dit te realiseren is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering cruciaal. De beleidsinhoudelijke ambities en indicatoren voor Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder programma Bestuur & Ondersteuning.

Formatie 2025	Fte
GGD Twente	235
OZJT	19
Veilig Thuis Twente	62
Bestuur & Ondersteuning	72
Totaal	**388**

8.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening van 2023 heeft het dagelijks bestuur voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. Dit is een belangrijke ontwikkeling die we al enige tijd hebben voorbereid. Met het algemeen bestuur en de auditcommissie is afgesproken dat we in 2024 de bestuurlijke uitgangspunten (zoals de rapporterings- en verantwoordingsgrens en ambitieniveau) gaan evalueren. Dit zal waarschijnlijk impact hebben op de uitvoering in 2025.

8.3.2 Versterking informatiebeveiliging, -management en privacy

Zoals u in de paragraaf Begroting in één oogopslag heeft kunnen lezen hebben wij een plan van aanpak opgesteld met ambities en acties die we in de periode 2025-2028 willen realiseren op het gebied van informatiebeveiliging,- management en privacy. Cruciaal hiervoor is dat de extra geldvraag van € 1,23 miljoen definitief wordt goedgekeurd.

Ambitie 2025-2028

SamenTwente heeft de ambitie om de informatieveiligheid structureel naar een hoger niveau te brengen. Als de randvoorwaarden door implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en de NEN7510 op orde zijn, verhoogt dit de digitale weerbaarheid van SamenTwente. Daarbij helpt deze inzet het management en bestuur bij het nemen van zijn verantwoordelijkheid en het uitvoering geven aan informatiebeveiliging. Voldoen aan de NEN7510 is al wettelijk verplicht; voldoen aan de BIO2.0 wordt wettelijk verplicht (implementatie van de NIS2-richtlijn in de Wet Bescherming Netwerk- en InformatieSystemen, Wbni). De Wbni zal ook voor het bestuur van SamenTwente grote gevolgen hebben. Zo wordt het bestuur verplicht zich te scholen inzake cyberbeveiliging (weerbaarheid) en aansprakelijk indien het onvoldoende maatregelen voor informatie- en systeembeveiliging neemt. Hierop zal ook toezicht gaan plaatsvinden en kan de toezichthouder boetes opleggen.

I-Visie

De ambities en opgaven van SamenTwente raken inmiddels altijd aan ICT en/of data. Met het groeiende belang van ICT en data ontstaan organisatorische kansen en nemen de risico’s rond thema’s als Informatiebeveiliging en Privacy toe. Daarom is het nodig om een heldere visie op informatievoorziening te hebben: een I-visie. Deze I-visie helpt doelen en ambities te realiseren op een digitale, toekomstgerichte en tegelijkertijd verantwoorde en veilige manier. Met deze I-visie is er regie in de snel veranderende en kansrijke wereld van informatievoorziening.

Met de I-Visie en de daaronder liggende beleidsplannen op het gebied van Informatie Management- en Beveiliging en Privacy is er focus op de volgende speerpunten:

- Voldoen aan wetgeving en normen voor informatiebeveiliging en privacy (AVG, BIO, NEN7510).
- Procesoptimalisatie- en automatisering.
- Vernieuwen (informatie-gedreven werken en robotisering).
- Borgen van privacy-beginselen zoals rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie.
- Juiste en continue afstemming tussen (informatie) behoeftes vanuit de organisatie en IT-dienstverlening.

Realisatie ambitie en visie

Om tot een realisatie van de visie en ambitie te komen, zullen er keuzes moeten worden gemaakt. De beschikbare structurele formatie in de komende jaren zal mede bepalen wat daarin realistisch zal zijn. En ook welke risico's worden geaccepteerd. Om tot het realiseren van de visie en ambitie te komen zullen er drie hoofdthema's worden onderscheiden: informatiemanagement, informatiebeveiliging en privacy. Van onderuit zullen deze thema's worden benaderd en opgebouwd om de weerbaarheid te verhogen en de kwetsbaarheid te verminderen.

Informatiemanagement

Binnen dit thema zal allereerst een architectuur raamwerk moeten worden ontworpen om aan de hand van dit raamwerk te kunnen anticiperen op de veranderende omstandigheden, zoals bijvoorbeeld wet- en regelgeving. Onderwerpen die daarin ingeregeld moeten worden:

- Harmoniseren werkprocessen en applicatierationalisatie.
- Portfoliomanagement.
- Referentiemodel Informatiemanagement ten behoeve van integratie business en IT.

- Robuust- en wendbare infrastructuur.
- Informatie gestuurd werken met KPI sturing.

Informatiebeveiliging
Binnen dit thema zal de focus worden gericht op het inrichten van een Information Security Management System (ISMS) ten behoeve van de governance en compliance van SamenTwente. Daarvoor moeten de volgende activiteiten worden ondernomen:

1. Opstellen van een beleidsraamwerk voor informatiebeveiliging.
2. Vaststellen Proces en Informatieclassificatie.
3. Veilige bedrijfsvoering en Veilige architectuur.
4. Risicomanagement middels de plan-do-check-act cycle: het afwegen van de organisatiebelangen tegen relevante dreigingen.
5. Bedrijfscontinuïteit, weerstandsvermogen en vermogen tot herstel.
6. Training en bewustwording.
7. Rapportage middels meetgegevens (metrics).

Privacy
Binnen dit thema zal de focus worden gericht op de governance en compliance van SamenTwente. Daarvoor moeten de volgende activiteiten worden ondernomen:

- Uitwerken privacy beleid in richtlijnen en procedures.
- Implementeren procedures en versterken proceseigenaarschap.
- Verhogen privacy-bewustzijn (awareness) medewerkers.
- Actualiseren verwerkingsregister en inhaalslag DPIA's maken.
- Inrichten van een Privacy-Informatie Management System (PIMS) voor het bijhouden van de registers datalekken en rechten betrokkene en voor de verwerkingsregisters, DPIA's, verwerkingsovereenkomsten en privacy-verklaringen.
- Inrichten risicobeheer en rapportages.

Samenwerking in Twente en landelijk
SamenTwente is van mening dat thema's als informatieveiligheid en privacy niet meer alleen op het niveau van een individuele gemeenschappelijke regeling of gemeente opgepakt kunnen worden. Daarom willen wij optrekken met andere Twentse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. In de regio wordt onder andere samengewerkt in het Platform Directeuren Bedrijfsvoering. Vanuit dat Platform neemt SamenTwente met andere Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) ook het initiatief om het thema informatiebeveiliging op de regionale agenda te krijgen. Een andere mooie en succesvolle samenwerking in de regio is het IT Platform Twente. SamenTwente neemt daarin actief deel en heeft zitting in de stuurgroep. Daar waar mogelijk sluit SamenTwente vanuit dit platform aan bij de regionale samenwerking. Wat de samenwerking voor de aangesloten GR'en wel uitdagend maakt, is dat bij een forse investering een GR eerst naar het algemeen bestuur moet en daarna naar de gemeenteraden voor een zienswijze procedure, om deel te kunnen nemen aan een door de gemeenten ambtelijk voorgestelde samenwerking. Dit is een gevolg van de financieringssystematiek rondom GR'en.

Landelijke samenwerking
Ook landelijk wordt continu proactief de samenwerking gezocht. Bijvoorbeeld in de landelijke koepels van VTT en met name GGD organisaties.

8.4 Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf die voortkomt uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De wet is bedoeld om bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen dient informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te worden.
In onderstaande paragrafen wordt op drie thema's (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding) toegelicht welke beleidsvoornemens er zijn voor 2025 om de transparantie te bevorderen.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die ondernomen zijn om informatie uit eigen beweging openbaar te maken voor de samenleving. In 2025 bestaan hiervoor de volgende beleidsvoornemens:

- Inventarisatie van documenten: per afdeling en team inventariseren welke stukken gepubliceerd moeten worden.
- Werkproces inregelen: om te zorgen dat publicaties actueel blijven, moet dit als permanent proces in de organisatie geborgd worden. Er moet dus een proces worden ingeregeld om (per team) te openbaren stukken bij te houden en mogelijk te automatiseren.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek.

- Afhandeling Woo-verzoeken: mogelijk zoek & vind-tool inregelen op het zaaksysteem.
- Mogelijk nieuwe aanbesteding anonimiseringssoftware vereist.

Herinrichting digitale informatiehuishouding (duurzaam toegankelijk)

Het herinrichten van de informatiehuishouding heeft tot doel ook de digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken om – ook op termijn – aan de openbaarheidseisen te kunnen voldoen.

- De laatste punten uit de Woo-nulmeting realiseren.
- Implementeren van beleidsstukken opgesteld in vervolg op de Woo-nulmeting.

8.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee wij een bestuurlijke ***en*** financiële band hebben. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat wij middelen ter beschikking hebben gesteld en die zullen verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als wij bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kunnen krijgen.

Belangrijkste ontwikkelingen
Het algemeen bestuur heeft in november 2022 besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD. Voor het exploiteren van deze investering heeft GGD Twente samen met de GGD'en Utrecht en Hollands Noorden een coöperatie opgericht. Omdat de ontwikkeling van het GGiD is gestopt, is onze verwachting dat er vanaf 2024 geen sprake zal zijn van een financieel belang. De coöperatie zal ook opgeheven worden en daarom is onze verwachting dat vanaf 2025 dit geen verbonden partij meer is.

GGD GHOR Nederland statutair gevestigd te Utrecht		**Informatie**
1.	Doelstelling en openbaar belang	GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten. In het BBV is opgenomen dat per verantwoorde verbonden partij de omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar wordt verantwoord. In de begroting van deze verbonden partij zijn deze gegevens niet opgenomen.
2.	Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur.
3.	Financieel belang	Jaarlijks wordt een contributie betaald aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2025.
4.	Risico's	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. De financiële bijdrage is jaarlijks geraamd, waardoor het financiële risico ook laag is. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.

8.6 Financiering

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn. Het beleid omtrent de treasuryfunctie is vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde treasurystatuut.

Inzicht in rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente
Onderstaande tabel geeft voor het begrotingsjaar 2025 inzicht in de rentelasten, rentebaten en de toerekening van de omslagrente.

Schema rentetoerekening 2025 (bedragen x € 1.000)		Bedrag
a.	Externe rentelast langlopende lening	42
b.	Externe rente baten IST geldleningen	0
	Saldo rentelasten en rentebaten (a-b)	**42**
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**42**
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**42**
e.	Aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag %)	1,2%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden (in €)	**42**
f.	**Verwacht renteresultaat op taakveld treasury**	**0**

Tabel 5 Renteschema

Berekening voor-gecalculeerde omslagpercentage 2025 (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Boekwaarde materiële vaste activa begin 2024	3.221
Verwachte vervangingsinvesteringen 2024	592
Verwachte afschrijvingen 2024	392
Verwachte boekwaarde materiële vaste activa begin 2025 (A)	**3.422**
Toe te rekenen rente (B)	42
Voor gecalculeerde omslagpercentage 2025 (B/A)	**1,2%**

Tabel 6 Renteomslagpercentage

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet FIDO worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen **(schatkistbankieren).**

Renterisiconorm
De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In onderstaande tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr	Omschrijving *(bedragen x € 1.000)*	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	62.836	65.532	62.894	65.041
2	Rente risiconorm (20% van 1)	12.567	13.106	12.579	13.008
3	Renteherziening	-	-	-	-
4	Aflossing	188	197	208	218
5	Rente risico (3+4)	188	197	208	218
6	**Ruimte onder renterisiconorm (2-5)**	**12.380**	**12.909**	**12.371**	**12.790**

Tabel 7 Renterisiconorm

Omdat wij slechts één langlopende geldlening hebben is het risico op renteaanpassing nihil.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen mogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde.

Nr	Omschrijving *(bedragen x € 1.000)*	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	62.836	65.532	62.894	65.041
2	Vastgesteld percentage	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
3	**Kasgeldlimiet (1x2)**	**5.153**	**5.374**	**5.157**	**5.333**

Schatkistbankieren
Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden. Dit drempelbedrag is bepaald op 2,2% van het begrotingstotaal voor wijziging. Voor SamenTwente komt dit in 2025 neer op € 1,38 miljoen.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte
Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan bij onze organisatie slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. De exploitatie uitgaven zijn min of meer gelijkmatig verdeeld over het jaar. Dit geldt voor een normale going-concern situatie. Voor de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen. Deze wordt per kwartaal vooraf in rekening gebracht. Vervangingsinvesteringen worden in beginsel gedekt vanuit de vrijvallende afschrijvingslasten. Deze investeringen financieren wij vanuit de overtollige liquide middelen. Hiervoor worden in beginsel geen leningen aangetrokken. We hanteren het principe van totaalfinanciering. De organisatie wordt bij financieringsbehoefte beschouwd als één geheel. Hiermee worden de rentekosten geminimaliseerd en de risico's hiervan beperkt. Indien het toch noodzakelijk is om extern financiering aan te trekken, is het uitgangspunt hierbij dat de reguliere exploitatie uitgaven gedekt horen te worden uit de lopende

banksaldi. Voor lopende terugkerende uitgaven zoals lonen en onderhoudskosten wordt dus niet geleend. Leningen zullen aangetrokken worden voor de financiering van de investeringen (die geactiveerd worden). Hieruit vloeit dan ook voort dat de omvang van de leningenportefeuille in basis niet groter zal zijn dan de totale omvang van de materiële vaste activa op de balans (de gouden regel). Nieuwe leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.

9 Financiële begroting

9.1 Overzicht van baten en lasten 2025

Overzicht van baten en lasten									
Bedragen X € 1.000	Realisatie 2023			Begroting na wijziging 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma`s excl. overhead									
GGD Twente	17.483	34.547	17.064-	6.416	25.416	19.000-	6.013	26.750	20.737-
OZJT	1.301	3.644	2.343-	1.303	3.741	2.438-	1.480	3.921	2.441-
Veilig Thuis Twente	3.093	5.887	2.794-	2.736	5.236	2.500-	3.278	6.061	2.783-
Bestuur & Ondersteuning	201	382	181-	232	465	233-	244	601	356-
Veranderopdracht	71	151	79-	-	-	-	-	-	-
Coalition of the willing (CoW)	3.273	3.013	261	2.578	2.229	350	8.396	7.972	424
Subtotaal programma's excl. overhead	**25.423**	**47.623**	**22.200-**	**13.265**	**37.087**	**23.822-**	**19.411**	**45.305**	**25.894-**
Overhead	6.088	19.482	**13.394-**	**1.728**	**15.715**	**13.988-**	**1.288**	**17.576**	**16.288-**
Totaal programma's incl. overhead	**31.511**	**67.106**	**35.595-**	**14.993**	**52.802**	**37.809-**	**20.699**	**62.881**	**42.182-**
Treasury	491	8.100	7.610-	19	19	-	0	-	0
Gemeentelijke bijdrage	**34.482**	**-**	**34.482**	**37.764**	**-**	**37.764**	**42.137**	**-**	**42.137**
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**34.973**	**8.100**	**26.872**	**37.783**	**19**	**37.764**	**42.137**	**-**	**42.137**
Totaal saldo van baten en lasten	**66.484**	**75.206**	**8.722-**	**52.776**	**52.821**	**45-**	**62.836**	**62.881**	**45-**
Mutaties reserves									
GGD Twente	198	-	198	-	-	-	-	-	-
OZJT	318	-	318	-	-	-	-	-	-
Veilig Thuis Twente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning	36	-	36	45		45	45	-	45
Veranderopdracht	8.322	0	8.322		-	-	-	-	-
Coalition of the willing	116	-	116	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	**8.990**	**0**	**8.990**	**45**	**-**	**45**	**45**	**-**	**45**
Resultaat	**75.474**	**75.206**	**268**	**52.821**	**52.821**	**-**	**62.881**	**62.881**	**-**

Tabel 8 Overzicht van baten en lasten

Meerjarenbegroting

Overzicht van baten en lasten												
Bedragen X € 1.000	**Begroting 2025**			**Meerjarenraming 2026**			**Meerjarenraming 2027**			**Meerjarenraming 2028**		
	Baten	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma`s												
GGD Twente	6.013	26.750	20.737-	6.179	27.956	21.777-	6.353	28.509	22.156-	6.515	29.518	23.003-
OZJT	1.480	3.921	2.441-	1.483	4.085	2.601-	1.487	4.216	2.729-	1.490	4.337	2.847-
Veilig Thuis Twente	3.278	6.061	2.783-	3.444	6.438	2.994-	3.609	6.736	3.127-	3.761	7.010	3.250-
Bestuur en ondersteuning	244	601	356-	260	623	363-	273	603	330-	284	623	339-
Veranderopdracht	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Coalition of the willing (CoW)	8.396	7.972	424	8.378	7.954	424	4.025	3.601	424	4.074	3.650	424
Subtotaal programma's	**19.411**	**45.305**	**25.894-**	**19.744**	**47.055**	**27.312-**	**15.746**	**43.665**	**27.918-**	**16.124**	**45.138**	**29.015-**
Overhead	1.288	17.576	16.288-	1.326	18.518	17.192-	1.377	19.229	17.852-	1.424	19.903	18.479-
Subtotaal programma's incl. overhead	**20.699**	**62.881**	**42.182-**	**21.070**	**65.573**	**44.503-**	**17.123**	**62.894**	**45.770-**	**17.548**	**65.041**	**47.494-**
Algemene dekkingsmiddelen												
Treasury	0	-	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Gemeentelijke bijdrage	42.137	-	42.137	44.462	-	**44.462**	45.770	-	45.770	47.494	-	47.494
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**42.137**	**-**	**42.137**	**44.462**	**-**	**44.462**	**45.770**	**-**	**45.770**	**47.494**	**-**	**47.494**
Saldo baten en lasten	**62.836**	**62.881**	**45-**	**65.532**	**65.573**	**41-**	**62.894**	**62.894**	**0**	**65.041**	**65.041**	**0**
Mutaties reserves												
Mutaties	45	-	45	41	-	41	-	-	-	-	-	-
Saldo van mutaties reserves	**45**	**-**	**45**	**41**	**-**	**41**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**62.881**	**62.881**	**0**	**65.573**	**65.573**	**0**	**62.894**	**62.894**	**0**	**65.041**	**65.041**	**0**

9.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

9.2.1 Uitgangspunten van de financiële begroting

De begrotingskaders zijn in 2020 door de gemeenten via het portefeuilleberaad Middelen opnieuw herijkt. SamenTwente voert deze uitgangspunten jaarlijks door in de begroting. De (geactualiseerde) begroting van het lopende begrotingsjaar vormt in eerste aanleg het financiële kader voor de begroting van het komende begrotingsjaar.

Loon- en prijscompensatie 2025

Grondslag voor de loonsom
Dit betreft max-1 van de functieschaal. Voor beschikbare vacatures wordt de max-2 regel als grondslag genomen.

Looncompensatie
Voor de looncompensatie wordt conform de uitgangspunten van de Twentse gemeenten de actuele werkelijke salarisstaat inclusief sociale lasten als basis gehanteerd. Ook de geldende cao maakt hier onderdeel van uit. De cao 2024 is volledig doorgevoerd. Conform uitgangspunten van de gemeenten beginnen we voor de loonindexering voor het nieuwe begrotingsjaar door uit te gaan van de meest recente werkelijke loonsommen. Dit is de loonsommentabel (salarisstaat) per 31-12-2023. Om de salarisstaat van 2025 in te schatten verhogen we salarisstaat van 31-12-2023 eerst met 6% voor de uitkomsten van de cao 2024 en dit bedrag wordt vervolgens verhoogd met 5,30% voor 2025 op basis van de CMEV 2024 (Macro Economische Verkenning van het CPB). Totale stijgen van de kosten bedraagt dan **11,30%.** De ontwikkeling van het budget is niet gelijk aan dit percentage.

In de begroting van 2024 werd rekening gehouden met een looncompensatie percentage van 10% (8% voor 2023 + 2% voor 2024). De werkelijke stijging bedraagt bij ons 12,02% (6,02% voor 2023 + 6% voor 2024). Het verwerken van de cao 2024 leidt in de begroting van 2025 tot een stijging van 2,02% (12,02%-10%) ten opzichte van de begroting 2024 en hier komt dan nog de raming van 2025 van 5,3% bij. Totaal stijgt het salarisbudget in 2025 ten opzichte van de begroting 2024 met **7,3%.**

De looncompensatie blijft een inschatting omdat het onbekend is hoe de cao 2025 eruit ziet. De afgesproken beleidslijn met het algemeen bestuur in deze is dat een verschil op de loonsom (overschot of tekort) separaat met de gemeenten wordt vereffend via de tussentijdse rapportage (Berap) of via de jaarstukken. Zodra de werkelijke effecten bekend zijn, zullen we deze opnemen in onze tussentijdse rapportages.

Prijscompensatie
Voor de prijscompensatie wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumpties) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Voor 2022 bedroeg de index 7,7%, voor 2022 werd uitgegaan van 7,8% en derhalve een bijstelling van -/- **0,1%.** Voor 2023 bedroeg de index 4,8%, er werd vanuit gegaan van 5,9% en derhalve een bijstelling van -/- **1,1%.** Voor 2024 bedroeg de index 3,5% maar er werd uit gegaan van 2,46, dit levert een bijstelling op van **1,1%.** Voor 2025 wordt uitgegaan van **2,0%.** Voor de begroting van 2025 worden de prijzen daarom geïndexeerd met per saldo -/- 0,1% aan nacalculaties en dit levert een prijsindex percentage op van **1,9%.**

Uitgangspunten meerjarenraming 2026-2028
Bij de opstelling van de meerjarenraming gaan we uit van de loon- en prijsontwikkeling meerjarig geraamd door het CPB in verzamelde bijlagen van de MEV:

Jaar	Prijscompensatie in %	Looncompensatie in %
2026	2,00	4,70
2027	2,00	4,80
2028	2,00	4,20

Het aantal inwoners/jeugdigen is voor de jaren 2026 t/m 2028 gefixeerd op het aantal inwoners/jeugdigen opgenomen in de voorliggende begroting.

Vervangingsinvesteringen
De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen. Deze investeringen worden ook gecorrigeerd voor inlatie. Hierbij geldt eveneens het herrekende IMOC-cijfer van het CPB (1,9%).

Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen
Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen die de basis vormt voor ons weerstandsvermogen, maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

Onvoorziene uitgaven
Conform besluit van het algemeen bestuur wordt voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking. De algemene reserve is bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 gevuld met € 131.000. De onttrekking uit de algemene reserve voor onvoorzien is voor de jaren 2024 en 2025 geraamd op € 45.000. Voor 2026 is dit geraamd op € 41.000 vanaf 2027 geraamd op € 0 in verband met onvoldoende middelen in de algemene reserve.

Tarieftaken
Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken. In de begroting wordt deze verwachte omzet geïndexeerd met een gewogen gemiddelde van de gehanteerde loon- en prijscompensatie percentages (respectievelijk 75% en 25%). Hiermee wordt voorkomen dat de stijging van de lonen en prijzen volledig op de Twentse gemeenten wordt verhaald.

Samenwerking in 'Coalition of the Willing' verband
De coalitions of the willing activiteiten hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kosten tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

Bijdrage per gemeente
De gemeentelijke bijdrage 2025 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2024 (eigen opgave gemeenten) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen 0-18 (in % van totaal) per 1 januari 2023 (cijfers CBS). Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de

taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.

Euregio
Vanuit de overgang van Regio Twente heeft SamenTwente twee medewerkers voor rekening van Euregio in dienst. Zij verrichten hun werkzaamheden volledig ten behoeve van deze organisatie. Alle kosten van deze medewerkers, worden net zoals onder Regio Twente, in rekening gebracht bij Euregio. Mocht er voor deze medewerkers geen werk meer zijn, ontstaat er bij ons als werkgever de verplichting om een werkloosheidsuitkering (met een bovenwettelijke regeling) te betalen. Deze verplichting wordt volledig ten laste gebracht van Euregio. Indien onverhoopt wegens ontoereikende financiële middelen Euregio niet aan deze verplichting kan voldoen, worden deze naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de Nederlandse Euregio lidgemeenten. Dit is in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van de Overeenkomst tussen Regio Twente en Regio Achterhoek inzake garantstelling financiële verplichtingen Euregio.

Invulling taakstellingen
Bij bestuursrapportage van 2023 hebben wij het algemeen bestuur geïnformeerd dat er nog een taakstelling structureel ingevuld moet worden vanuit de veranderopdacht Regio Twente. Deze bedraagt per 2025 structureel € 88.000. Dit heeft te maken met het vertrek van de provincie Overijssel en de Twente Board uit het Twentehuis. Onze verwachting is dat we gaan groeien in het aantal medewerkers door structurele versterking van infectieziektebestrijding en dat hiervoor ook huisvesting georganiseerd moet worden. We verwachten de taakstelling dan hiermee te kunnen invullen door huisvesting hiervoor te organiseren in het Twentehuis. Veilig Thuis Twente heeft vanaf de samenvoeging vanuit Jeugdbescherming Overijssel (Jbov) naar Regio Twente nog een in te vullen taakstelling in 2025 van ongeveer € 52.000. De mogelijke wijze van invulling hiervan wordt opgenomen in onze tussentijdse rapportages.

9.2.2 Structurele reserveringen
Voor het jaar 2024 zijn geen structurele reserveringen geraamd. Voor post onvoorzien is incidenteel (alleen 2025 en 2026) een onttrekking uit de algemene reserve geraamd van respectievelijk € 45.000 en € 41.000.

9.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2025 t.o.v. 2024

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2024 voor wijziging		**37.764**
Begrotingswijziging 2024 : Maternale kinkhoest vaccinaties	152	
Totale gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2024 na wijziging		**37.916**

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2025		**42.137**
Stijging van bijdrage 2025 t.o.v. 2024 na wijziging	**4.221**	

Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage	Stijging	Daling
Stijging salarissen en werkgeverslasten i.v.m. actualisatie salaristabel	662	
Looncompensatie 2025 (5,3%)	1.747	
Stijgende baten van derden (tarieftaken etc.)		387
Subtotaal looncompensatie:	*2.022*	
Prijscompensatie (1,9%)	288	
Stijgende baten van derden (tarieftaken etc.)		23
Subtotaal prijscompensatie:	*265*	
Uitbreiding informatiebeveiliging en privacy	1.231	
Subtotaal structurele stijgingen:	**3.518**	
Versterken van meldpunt Woningvervuiling	95	
Versterken van de inzet van milieu en gezondheid, gezonde leefomgeving	134	
Forensische Geneeskunde	474	
Subtotaal incidentele stijgingen:	**703**	
Per saldo stijging gemeentelijke bijdrage 2025	**4.221**	

Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage

Voor een toelichting op de stijging van de gemeentelijke bijdrage verwijzen wij u naar hoofdstuk de Begroting in één oogopslag.

9.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Voor de periode 2025 tot en met 2028 zijn de onderstaande incidentele baten en lasten geraamd.

Programma (Bedragen x € 1.000)	2025		2026		2027		2028	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
GGD Twente:								
Forensische dienstverlening	474	474	491	491	-	-	-	-
Milieu & Gezondheid	134	134	-	-	-	-	-	-
Meldpunt woningvervuiling	94	94	-	-	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning:								
Verwachte Incidentele overhead	100	100	-	-	-	-	-	-
Raming kosten onvoorzien	-	45	-	41	-	0	-	0
Coalition of the willing:								
Twentse Koers	5.979	5.979	5.979	5.979	-	-	-	-
Totaal	**6.781**	**6.826**	**6.469**	**6.510**	**-**	**-**	**-**	**-**

9.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Deze paragraaf bevat een prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, de investeringen en het verloop van de reserves.

9.3.1 Geprognosticeerde balans

De prognose van de balans bevat tenminste het begrotingsjaar, het voorliggende jaar en de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar. In het onderstaande overzicht is de geprognosticeerde balans (per 31-12) opgenomen:

	Werkelijkheid	Bijgestelde prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Bedragen x € 1.000	**Eind 2023**	**Eind 2024**	**Eind 2025**	**Eind 2026**	**Eind 2027**	**Eind 2028**
Materiele vaste activa	3.221	3.422	3.318	3.066	2.871	3.256
Financiële vaste activa	200	50	0	0	0	0
Vlottende activa	22.054	18.088	20.071	19.079	19.575	19.327
Totaal activa	**25.476**	**21.559**	**23.389**	**22.145**	**22.446**	**22.583**
Eigen vermogen	4.105	4.060	4.015	3.974	3.974	3.974
Voorzieningen	659	617	575	533	491	449
Vaste schulden	989	811	623	426	218	0
Vlottende schulden	19.722	16.072	18.176	17.212	17.762	18.160
Totaal passiva	**25.476**	**21.559**	**23.389**	**22.145**	**22.446**	**22.583**

Toelichting

Materiële vaste activa

Deze balanspost is geprognosticeerd door de jaarrekening 2023 als uitgangspunt te nemen. Vervolgens zijn de toekomstige vervangingsinvesteringen eraan toegevoegd. En de begrote afschrijvingen vanuit de activa-administratie zijn hierop in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

Voor prognose van de financiële vaste activa zijn gegevens gebruikt uit de leningenadministratie van de verstrekte geldleningen in het kader van het MKB fonds. In 2025 verwachten we dat de laatste lening van het MKB-fonds afgelost is.

Vlottende activa
Deze balanspost is geprognosticeerd door het gemiddelde te nemen van twee voorliggende jaren. Onder de vlottende activa hoort ook de post liquide middelen. Deze bevat normaal gesproken het positieve effect van alle overige activa en passiva posten. Voor deze balans is deze sluitpost opgenomen onder de vlottende schulden.

Eigen vermogen
Deze balanspost is begroot op basis van het verloopoverzicht reserves.

Voorzieningen
Deze prognose is gebaseerd op de verwachte uit te betalen pensioenlasten van voormalige DB-bestuurders. Er worden geen nieuwe rechten opgebouwd.

Vaste schulden
De prognose voor de vaste schulden is gebaseerd op de afloop van de BNG geldlening uit de leningenadministratie.

Vlottende schulden
De vlottende schulden zijn gebaseerd op het gemiddelde van de twee voorliggende jaren. Daarnaast bevat deze post het netto effect van alle overige geprognosticeerde posten.

9.3.2 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen. Onze begroting is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het EU-systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-Saldo. Bij een sluitende begroting zou het daardoor dus toch kunnen dat er een negatief saldo is. SamenTwente is geen kapitaalintensieve organisatie (relatief weinig investeringen) waardoor het EMU-saldo ook niet negatief is.

Nr.	Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-45	-41	0	0
2	Mutaties (Im)materiële vaste activa	-104	-252	-195	385
3	Mutaties voorzieningen	-42	-42	-42	-42
4	Verwacht boekwinst/verlies bij verkoop financiële vaste activa, en (im)materiële vaste activa, alsmede afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo (1+2+3-4)		**-191**	**-335**	**-237**	**343**

9.3.3 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

Hieronder treft u het verloopoverzicht aan van de mutaties in de reserves die worden geraamd (bedragen x € 1.000).

Reserves	Stand eind 2024	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	Stand eind 2025	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Stand eind 2026	Stand eind 2027	Stand eind 2028
Algemene reserve	86	0	45	41	0	41	0	0	0
Saldo	**86**	**0**	**45**	**41**	**0**	**41**	**0**	**0**	**0**

Soort voorziening	Stand eind 2024	Besteding 2025	Storting 2025	Stand eind 2025	Besteding 2026	Storting 2026	Stand eind 2026	Besteding 2027	Storting 2027	Stand eind 2027	Besteding 2028	Storting 2028	Stand eind 2028
Pensioen verplichtingen voormalige DB leden	302	-	42	260	-	42	218	-	42	176		42	134
Spaarverlof	315	-	-	315	-	-	315	-	-	315	-	-	315
Saldo	**617**	**0**	**42**	**575**	**0**	**42**	**533**	**0**	**42**	**491**	**0**	**42**	**449**

Tabel 10 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

9.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen op de balans. Dekking hiervan is in de meerjarenraming voorzien. Deze personele lasten worden via de exploitatie verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. In onderstaand overzicht zijn de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen.

Arbeid gerelateerde verplichtingen	Bedragen in € 1.000
Salarissen incl. werkgeverslasten maar excl. individueel keuzebudget	37.587
Individueel keuzebudget	4.472
Thuiswerkvergoeding	91

Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

9.3.5 Investeringen

Hieronder treft u een overzicht van de verwachte herinvesteringen:

Herinvesteringen (bedragen x € 1.000)	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Investeringen met economisch nut	255	55	113	681

Tabel 12 Herinvesteringen

Bijlagen

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2024 per taakveld

Gemeente	Aantal inw.	Aantal jeugd.	0.1	0.10	0.4	0.5	0.8
	1-1-2024	1-1-2023	Bestuur	Mutaties reserves	Overhead	Treasury	Overige baten en lasten
Almelo	74.164	13.917	11.935	-5.208	0	0	49.811
Borne	24.638	5.145	3.965	-1.730	0	0	16.548
Dinkelland	26.739	4.851	4.303	-1.878	0	0	17.959
Enschede	161.852	27.780	26.047	-11.366	0	0	108.706
Haaksbergen	24.349	4.397	3.919	-1.710	0	0	16.354
Hellendoorn	36.258	6.955	5.835	-2.546	0	0	24.352
Hengelo	83.087	14.434	13.371	-5.835	0	0	55.804
Hof van Twente	35.439	6.194	5.703	-2.489	0	0	23.802
Losser	23.380	4.280	3.763	-1.642	0	0	15.703
Oldenzaal	31.795	5.973	5.117	-2.233	0	0	21.355
Rijssen-Holten	38.681	9.017	6.225	-2.716	0	0	25.980
Tubbergen	21.397	4.105	3.443	-1.503	0	0	14.371
Twenterand	34.073	7.166	5.483	-2.393	0	0	22.885
Wierden	24.935	5.113	4.013	-1.751	0	0	16.747
Totaal	**640.787**	**119.327**	**103.122**	**-45.000**	**0**	**0**	**430.376**

Gemeente	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen -OZJT	6.1.2 Samenkracht en burgerparticipatie GGD	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	7.1 Volks-gezondheid	7.1 Volks-gezondheid JGZ	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Totaal
Almelo	475.235	11.486	613.176	857.961	2.778.206	105.509	**4.898.112**
Borne	157.878	3.816	203.703	285.023	1.027.080	35.051	**1.731.333**
Dinkelland	171.341	4.141	221.074	309.328	968.390	38.040	**1.732.698**
Enschede	1.037.131	25.067	1.338.166	1.872.373	5.545.632	230.259	**10.172.015**
Haaksbergen	156.026	3.771	201.314	281.680	877.759	34.640	**1.573.752**
Hellendoorn	232.338	5.615	299.775	419.448	1.388.404	51.582	**2.424.804**
Hengelo	532.413	12.868	686.950	961.186	2.881.413	118.204	**5.256.374**
Hof van Twente	227.090	5.489	293.004	409.973	1.236.488	50.417	**2.249.478**
Losser	149.817	3.621	193.302	270.470	854.403	33.262	**1.522.697**
Oldenzaal	203.739	4.924	262.876	367.818	1.192.371	45.233	**2.101.200**
Rijssen-Holten	247.864	5.991	319.808	447.478	1.800.035	55.029	**2.905.694**
Tubbergen	137.110	3.314	176.907	247.530	819.468	30.440	**1.431.080**
Twenterand	218.336	5.277	281.710	394.171	1.430.526	48.474	**2.404.469**
Wierden	159.781	3.862	206.159	288.459	1.020.692	35.474	**1.733.435**
Totaal	**4.106.099**	**99.242**	**5.297.923**	**7.412.897**	**23.820.867**	**911.615**	**42.137.141**

Toelichting
De gemeentelijke bijdrage van taakveld 7.1 Volksgezondheid JGZ is niet rechtstreeks te herleiden naar een bijdrage per inwoner, omdat uitgaven in het kader van Jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen van de deelnemende gemeenten worden toegerekend.

Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.

Taakveld begraafplaatsen en crematoria betreft de activiteit Lijkschouw binnen de afdeling forensische geneeskunde van GGD Twente.

Bijlage 2. Overzicht van baten en lasten per taakveld per programma

Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage (baten)
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.300	978	322-
7.1	Volksgezondheid	4.199	24.775	20.576
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	515	997	483
	Totaal excl. overhead	**6.013**	**26.750**	**20.737**
0.4	Programma overhead	246	3.868	3.622
	Totaal GGD Twente	6.259	30.618	24.359
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	1.480	3.921	2.441
	Totaal excl. overhead	**1.480**	**3.921**	**2.441**
0.4	Overhead	-	509	509
	Totaal OZJT	1.480	4.430	2.950
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3.278	6.061	2.783
	Totaal excl. overhead	**3.278**	**6.061**	**2.783**
0.4	Overhead	-	728	728
	Totaal Veilig Thuis Twente	3.278	6.789	3.511
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
0.1	Bestuur	244	268	24
0.8	Overige baten en lasten	-	332	332
	Totaal excl. Overhead, mutaties reserves en treasury	**244**	**601**	**356**
0.5	Treasury	0	-	0-
0.10	Mutatie reserve	45	-	45-
0.4	Overhead	1.042	12.047	11.005
	Totaal Bestuur en ondersteuning	1.331	12.648	11.316
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
3.1	Economische ontwikkeling (Kennispunt Twente)	2.245	1.821	424-
0.4	Overhead (Kennispunt Twente)	-	424	424
	Totaal Kennispunt Twente	**2.245**	**2.245**	**0-**
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
7.1	Volksgezondheid (Twentse Koers)	5.979	5.979	-
Totaal Twentse Koers		**5.979**	**5.979**	**-**
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT (Samen14)	-	-	-
Totaal Toezicht en kwaliteit		**-**	**-**	**-**
Code	Taakveld (x €1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT (Samen14)	172	172	
Totaal Samen 14		**172**	**172**	
	Totaal Coalitions of the Willing	8.396	8.396	0-
	Totaal Samen Twente	20.744	62.881	42.137

Bijlage 3. Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2024 na wijziging

Gemeente	Totaal in €
Almelo	4.397.244
Borne	1.529.158
Dinkelland	1.559.429
Enschede	9.174.191
Haaksbergen	1.419.484
Hellendoorn	2.190.049
Hengelo	4.721.451
Hof van Twente	2.017.502
Losser	1.359.685
Oldenzaal	1.904.600
Rijssen-Holten	2.611.815
Tubbergen	1.302.792
Twenterand	2.173.811
Wierden	1.555.555
Totaal	**37.916.765**

Samen Twente

Gezond, veilig & vitaal

INGEDIENDE ZIENSWIJZEN

BEGROTINGSWIJZIGING 2024

EN

PRORGRAMMABEGROTING 2025

Inclusief reactie hierop van het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2
2. Leeswijzer 2
3. Kaderbrief Twentse zienswijze 2
4. Ingediende zienswijzen voorgestelde begrotingswijziging 2024 3
5. Ingediende zienswijzen programmabegroting 2025 3
6. Bijlagen 10
   1. Kaderbrief Twentse zienswijze 10

Bijwerkdatum: 02-07-2024

1. Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt verzonden. De gemeenteraden hebben vervolgens 12 weken de tijd om hun eventuele zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken. Met onze brief van 2 april 2024 zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 20 juni de zienswijzen kenbaar te maken op de voorgestelde begrotingswijzing van 2024 en de programmabegroting 2025.

2. Leeswijzer

Bij de zienswijze procedure van de programmabegroting 2025 heeft SamenTwente van een aantal gemeenten een algemene Twentse kaderbrief zienswijze ontvangen. In hoofdstuk 3 treft de reactie aan van het dagelijks bestuur op deze kaderbrief. De eventuele ingediende zienswijze op de voorgestelde begrotingswijziging van 2024 treft u in hoofdstuk 4. Vervolgens treft u in hoofdstuk 5 aan de specifieke ingediende zienswijzen op de programmabegroting 2025. We sluiten in hoofdstuk 6 af met de bijlagen. De Twentse Kaderbrief is als bijlage bij dit document toegevoegd.

3. Kaderbrief Twentse zienswijze

Ingediend door de gemeenten: Almelo, Dinkelland, Enschede, Oldenzaal, Tubbergen, Haaksbergen, Hellendoorn, Hof van Twente.
Reactie dagelijks bestuur: Het Rijk voorziet de gemeenten vanaf 2026 van onvoldoende middelen om al hun taken in de huidige volle omvang te kunnen waarborgen. In de Twentse kaderbrief zienswijze is de gemeentelijke bezuinigingsopgave uiteengezet. Wij realiseren ons dat de gemeenten jaarlijks voor een enorme opgave staan om ondanks de Rijkskortingen een sociaal vangnet in stand te houden. De financiële positie van gemeenten blijft zeer zorgelijk. Daarbij worden de dillema's steeds groter en dit leidt tot verschraling van publieke voorzieningen. Vanzelfsprekend willen wij bijdragen aan de opgaven van de Twentse gemeenten. Daarom is er op 14 februari 2024 door ons algemeen bestuur opdracht gegeven om een kerntakendiscussie uit te voeren. Het algemeen bestuur wil een goede inhoudelijke discussie voeren gericht voor de toekomst. De kerntakendiscussie is dus niet alleen een financiële discussie. Het moet ook inzichtelijk maken hoe we nog beter kunnen inzetten op het realiseren van maatschappelijke impact voor de Twentse inwoners. Gegeven de knellende financiële kaders waarmee de gemeenten geconfronteerd worden door het Rijk, geven we u mee dat de oplossing ook deels gevonden moet worden in afstemming met het Rijk. In de Twentse kaderbrief wordt vervolgens aandacht gevraagd voor goed risicomanagement, weerstandsvermogen en voor een solide beoordeling van de financiële positie bij gemeenschappelijke regelingen. Het is goed om te realiseren dat over deze elementen in 2021 door de wethouders financiën spelregels zijn afgesproken voor gemeenschappelijke regelingen. Wij passen deze spelregels dan ook jaarlijks toe in onze begroting en jaarstukken. De beoordeling van onze financiële positie is, zoals beschreven in de Twentse kaderbrief, wettelijk voorgeschreven. Deze beoordeling treft u aan in onze paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen in de begroting 2025.

4. Ingediende zienswijzen voorgestelde begrotingswijziging 2024

Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur het voornemen uitgesproken om ter versterking van informatiebeveiliging, -management en privacy structureel stapsgewijs extra budget op te nemen vanaf de begroting 2024. Voor de forensische dienstverlening is afgesproken om drie jaar (2024-2026) incidenteel extra budget op te nemen. Voor Veilig Thuis Twente is incidenteel alleen voor 2024 extra budget opgenomen. Ter versterking van de dienstverlening Milieu & Gezondheid en meldpunt Woningvervuiling is afgesproken om voor twee jaar (2024 en 2025) incidenteel extra budget op te nemen.
Op basis hiervan is een begrotingswijziging 2024 opgesteld die voor een zienswijze is voorgelegd aan de gemeenteraden. Hieronder treft u de eventuele ingediende zienswijzen inclusief aan reactie van het dagelijks bestuur hierop.

Gemeente	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Borne	Onbekend.	-
Dinkelland	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Enschede	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Haaksbergen	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Hellendoorn	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Hengelo	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Hof van Twente	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Losser	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Oldenzaal	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Rijssen-Holten	Onbekend.	-
Tubbergen	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Twenterand	Onbekend.	-
Wierden	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.

5. Ingediende zienswijzen programmabegroting 2025

Gemeente	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	De Raad van de Gemeente Almelo: Besluit: 1. SamenTwente op te roepen om bij de kerntakendiscussie ook het (gewenste) kwaliteitsniveau van de dienstverlening mee te nemen (o.a. met welk kwaliteitsniveau van de uit te voeren taken zijn de verschillende gemeenten tevreden); 2. SamenTwente op te roepen gezien de financiële positie van gemeenten als een van de scenario's in de kerntakendiscussie een "nullijn" (lees: een bevriezing van de hoogte van de gemeentelijke bijdragen) uit te werken; 3. SamenTwente op te roepen dat de kerntakendiscussie uiterlijk december 2024 wordt afgerond zodat de uitkomsten hiervan kunnen worden meegenomen in de gewijzigde begroting 2025.	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven voor een kerntakendiscussie, die uiterlijk december 2024 afgerond moet zijn. Op dit moment wordt de opdracht hiervoor verder uitgewerkt. Daarvoor worden door de externe begeleider bestuurlijke en ambtelijke verkennende gesprekken gevoerd met alle gemeenten. De verkenning moet leiden tot een opdrachtformulering met een plan van aanpak dat op 10 juli 2024 door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Uw zienswijze geven wij mee aan het algemeen bestuur als opdrachtgever van de kerntakendiscussie om te betrekken bij de opdrachtformulering.
Borne	Onbekend.	-
Dinkelland	De raad van de gemeente Dinkelland, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 21 mei 2024, nr. 15 A;	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3.

	gelet op het advies van de commissie Sociaal Domein en Bestuur van 11 juni 2024; Gelet op het bepaalde in artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. **besluit:** 1. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2025 (inclusief de voorlopige jaarrekeningen 2023) van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Twente, Stadsbank Oost Nederland, Veiligheidsregio Twente, Openbaar Lichaam Gezondheid (Samen Twente), Recreatieschap Twente en Openbaar Lichaam Crematoria Twente, en: a. om op de ontwerpbegrotingen 2025 van de Omgevingsdienst Twente (ODT), Veiligheidsregio Twente (VRT), Recreatieschap Twente, SamenTwente en Stadsbank Oost Nederland (SON) een regionaal afgestemde zienswijze in te dienen zoals verwoord in de bijgevoegde kaderbrief Twentse zienswijzen. b. om op de ontwerpbegroting 2025 van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT) geen zienswijze in te dienen. 2. Kennis te nemen van de 'Adviesnota Beschoeiing 2024' en de 'Begrotingswijziging Beschoeiing 2025' van het Recreatieschap Twente. Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 18 juni 2024	
Enschede	De kaderbrief Twentse zienswijze wordt als zienswijze ingediend (college besluit).	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3.
Haaksbergen	De raad van Haaksbergen heeft besloten een zienswijze op de begrotingen van aan de gemeenten verbonden openbare lichamen of bedrijfsvoeringsorganisaties in te dienen met als inhoud: 1. de kaderbrief Twentse zienswijze; 2. het verzoek om binnen de besturen een (kern)takendiscussie te voeren en de resultaten daarvan bij de ontwerpbegroting van 2026 te betrekken; 3. het verzoek om bestuurlijk te reageren op de quick-scan van de gezamenlijke rekenkamercommissies. Voor een belangrijk deel van de inkomsten is de gemeente afhankelijk van het gemeentefonds van het Rijk. Door een herijking van het gemeentefonds ontstaat vanaf het jaar 2026 financiële onzekerheid, waarin gemeenten een aanzienlijk structureel tekort aan	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. 1 en 2. Onze reactie op de Twentse kaderbrief zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3. Hier gaan we ook nader in op de kerntakendiscussie SamenTwente. 3. De Quickscan is voorzien van onze reactie. De reactie treft u bij de agenda en stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli 2024. We zullen onze reactie ook versturen naar de gemeenteraden.

	inkomsten ervaren. De inhoud van de voorjaarsnota van het Rijk geeft geen zicht op het dichten van het ravijnjaar. Wij sorteren voor op gemeentelijke ombuigingen. Gemeenschappelijke regelingen voeren een substantieel deel van gemeentelijke taken uit. Het ligt dan ook in de rede dagelijks besturen van deze gemeenschappelijke regelingen eveneens te verzoeken relevante opties voor scherpe keuzes aan te dragen, zodat de uitkomsten kunnen worden meegenomen in de opmaat naar de begroting 2026. Hoewel nu de ontwerpbegrotingen voor het jaar 2025 voorliggen, is het zaak tijdig voorbereidingen te treffen. Met andere Twentse gemeenten is bijgaande gemeenschappelijke kaderbrief gericht aan de gr-en opgesteld. Met deze brief verlangen de gemeenten van de gr-en te anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgave en daarbij de risico's, weerstandscapaciteit en financiële positie te betrekken. Wij zien aanleiding in aanvulling daarop de besturen van de gr-en te verzoeken een (kern)takendiscussie te voeren. Wij verzoeken uw bestuur voorstellen te ontwikkelen over (het niveau van) de uitvoering van taken. Gelet op de opgave waar wij lokaal voor staan, hebben wij als uitgangpunt om de komende periode over het totaal aan gemeenschappelijke regelingen op een ombuiging met een opbrengst van € 300.000,- voor Haaksbergen voor te sorteren. Dit met het realisme dat hier veel stakeholders bij betrokken zijn. Wij zullen dit uitgangspunt als inzet betrekken bij de verder te maken afspraken in de gr-en omtrent ombuigingen.	
Hellendoorn	De raad van de gemeente Hellendoorn; gelet op de artikelen 35 en 39 van de Wet gemeenschappelijke regelingen; gezien het raadsvoorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 14 mei 2024; Besluit: 1. Kennis te nemen van de begrotingen 2025 en jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regelingen. 2. Kennis te nemen van de Quick scan gemeenschappelijke regelingen 2024 en de reacties daarop van de gemeenschappelijke regelingen. 3. Bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regelingen SamenTwente, Veiligheidsregio Twente, Omgevingsdienst Twente,	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. 3. Via onze kerntakendiscussie wordt geprobeerd om al vanaf de begroting 2025 rekening te houden met het Ravijnjaar 2026. Op 14 februari 2024 heeft ons algemeen bestuur opdracht gegeven voor een kerntakendiscussie, die uiterlijk december 2024 afgerond moet zijn. Dit zodat de uitkomsten meegenomen kunnen worden in de gewijzigde begroting 2025. Wij vinden het belangrijk dat gemeenteraden betrokken worden bij eventuele uitbreidingen van onze

	Recreatieschap Twente en Stadsbank Oost-Nederland de volgende zienswijze in te dienen; *Houd al vanaf de begroting 2025 beleidsmatig en financieel rekening met de verwachte forse financiële kortingen op het gemeentefonds vanaf het jaar 2026 door de huidige (wettelijke) taken zo effectief en efficiënt mogelijk uit te blijven voeren en nieuw beleid en extra inzet voor huidige taken alleen uit te gaan voeren na overleg met en goedkeuring van de gemeenteraden (die hier gebruik van willen maken);* 4. In te stemmen met de Kaderbrief Twentse zienswijze begroting 2025 – 2028 met de formulering van de zienswijzen aan de gemeenschappelijke regelingen; 5. De financiële consequenties te betrekken bij het opstellen van de bestuursrapportage 2024 en de programmabegroting 2025.	begroting. Al vanaf de begroting 2023 stellen wij daarom voor ons algemeen bestuur en de gemeenteraden een ontwikkelingen/kaderbrief op. De kaderbrief is met ingang van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen één van de instrumenten voor gemeenteraden om meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen te krijgen voorafgaand aan de begroting. Via de kaderbrief worden de gemeenteraden aan de voorkant betrokken bij eventueel nieuw beleid en versterking van bestaand beleid. Daarnaast hebben de gemeenteraden een formele zienswijze bevoegdheid bij de begroting en wijzigingen hiervan die leiden tot een verhoging van de inwonerbijdrage. 4. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3. Hier gaan we ook nader in op de kerntakendiscussie SamenTwente en de wijze waarop wij onze bijdrage leveren aan de opgaven van de Twentse gemeenten.
Hengelo	De gemeenteraad van Hengelo heeft in haar vergadering van 19 juni 2024 besloten: 1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2026, de begroting 2025 en het meerjarenbeeld 2026-2028. *Aanvullend:* gelet op de beraadslagingen tijdens de gemeenteraadsvergadering heeft de verantwoordelijk portefeuillehouder de toezegging gedaan om in de vergadering van het bestuur van SamenTwente mee te nemen dat de raad nadrukkelijk betrokken moet worden bij een toekomstige kerntakendiscussie; 2. De betrokken besturen van de gemeenschappelijke regelingen, middels de uitgaande brief, de uitgevoerde QuickScan vanuit de Rekenkamers aan te bieden en de besturen te verzoeken om op de inhoudelijk gemaakte opmerkingen te reageren naar de betrokken gemeenteraden.	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. 1. Het algemeen bestuur heeft bij het geven van de opdracht voor het uitvoeren van de kerntakendiscussie (14 februari 2024) opgemerkt dat aandacht moet zijn voor de goede positie van de raden in dit proces. Daar is al een eerste aanzet toe gegeven. Op 7 maart en 13 maart 2024 hebben we bijeenkomsten georganiseerd voor de Twentse gemeenteraadsleden. In deze bijeenkomsten is met gemeenteraadsleden gesproken over SamenTwente en is ook de kerntakendiscussie aan de orde geweest. Op 17 april 2024 heeft het algemeen bestuur bij het voorstel voor dekking van de externe begeleiding bij de kerntakendiscussie nogmaals aandacht gevraagd voor de rol van raden. Hierbij is gesproken over de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen, en ook over inhoudelijke betrokkenheid. De bestuurlijke begeleidingscommissie die is ingesteld voor de kerntakendiscussie heeft toegezegd om de externe adviseur te vragen hier in het plan van aanpak vorm aan te geven. Aan dit plan van aanpak wordt op dit moment nog gewerkt. Daarnaast gelden vanzelfsprekend de

		reguliere zienswijzemogelijkheden voor raden vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. 2. De Quickscan is voorzien van onze reactie. De reactie treft u bij de agenda en stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli 2024. We zullen onze reactie ook versturen naar de gemeenteraden.
Hof van Twente	De raad van de gemeente Hof van Twente; gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders en met inachtneming van het aangenomen amendement dat het gehele dictum van het voorstel vervangt; besluit: 1. kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2025 en (voorlopige) jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regelingen SamenTwente, Recreatieschap Twente, Veiligheidsregio Twente, Omgevingsdienst Twente, SWB Midden Twente, Stadsbank Oost Nederland en Openbaar Lichaam Crematoria Twente en de quickscan van de Twentse Rekenkamers; 2. de gemeenschappelijke regelingen te verzoeken om de Kaderbrief Twentse zienswijze begroting 2025-2028 actief te betrekken bij het opstellen van de begroting 2026; 3. de gemeenschappelijke regelingen mee te geven dat de gemeenteraad van Hof van Twente verwacht dat gemeenschappelijke regelingen in hun begroting aantoonbaar rekening houden met (vanaf 2026) én voorsorteren op (vanaf 2025) de toekomstige bezuinigingen als gevolg van aanstaande kortingen op het gemeentefonds; 4. de gemeenschappelijke regelingen te verzoeken in hun jaarstukken financiële kerncijfers en belangrijkste kritische prestatie indicatoren (KPI) niet alleen over de relevante jaren op te nemen, maar over een langere relevante tijdreeks, zoals gesteld in paragraaf 3.4 van de quick scan door de samenwerkende rekenkamers; 5. ten aanzien van de ontwerpbegroting 2025 van de ODT mee te geven te verwachten, dat de in het jaarverslag	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Hieronder treft u onze reactie aan voor zover de zienswijze betrekking heeft op SamenTwente. 2 en 3. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3. Hier gaan we ook nader in op de kerntakendiscussie SamenTwente en de wijze waarop wij onze bijdrage leveren aan de opgaven van de Twentse gemeenten. 4. Wij onderschrijven de opmerking van de rekenkamer dat, om een goed beeld te krijgen van organisatieontwikkelingen, het wenselijk zou zijn om in de jaarstukken en in de begroting vergelijkende cijfers op te nemen. SamenTwente is een relatief nieuwe organisatie die is ontstaan halverwege 2021. Daardoor is er nog weinig vergelijkingsmateriaal. Toch presenteren we in de begroting en in de jaarstukken niet enkel gegevens over het relevante jaar maar ook vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar. Dit is bijvoorbeeld te zien in het overzicht van baten en lasten. Wij zullen voor de toekomstige begrotingen en jaarstukken nog meer aandacht hebben voor vergelijkende cijfers naar mate meer vergelijkingsmateriaal beschikbaar is.

	zelfopgelegde besparingsambitie van 336.000 euro wordt opgenomen in de begroting 2025; 6. voor het overige geen zienswijze in te dienen. Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hof van Twente d.d. dinsdag 18 juni 2024.	
Losser	De gemeenteraad van Losser heeft besloten om geen zienswijzen in te dienen op de begroting van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Oldenzaal	De raad van de gemeente Oldenzaal; gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024, nr.18/8, reg.nr. INTB-24-06406; gelet op artikel 35 van de wet Gemeenschappelijke regelingen **besluit:** 1. samen met de 13 Twentse gemeenten een zienswijze “Kaderbrief Twentse zienswijze” in te dienen bij alle gemeenschappelijke regelingen;	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3.
Rijssen-Holten	Onbekend.	-
Tubbergen	De raad van de gemeente Tubbergen, gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024, nr. 19A; gelet op het advies van de raadscommissie van 11 juni 2024; Gelet op het bepaalde in artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. **besluit:** 1. Kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2025 (inclusief de voorlopige jaarrekeningen 2023) van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Twente, Stadsbank Oost Nederland, Veiligheidsregio Twente, Openbaar Lichaam Gezondheid (Samen Twente), Recreatieschap Twente en Openbaar Lichaam Crematoria Twente, en: a. om op de ontwerpbegrotingen 2025 van de Omgevingsdienst Twente (ODT), Veiligheidsregio Twente (VRT), Recreatieschap Twente, SamenTwente en Stadsbank Oost Nederland (SON) een regionaal afgestemde zienswijze in te dienen zoals verwoord in de bijgevoegde 'Kaderbrief Twentse zienswijze begroting 2025 -2028'; b. om op de ontwerpbegroting 2025 van het Openbaar Lichaam Crematoria	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3.

	Twente (OLCT) geen zienswijze in te dienen. 2. Kennis te nemen van de 'Adviesnota Beschoeiing 2024' en de 'Begrotingswijziging Beschoeiing 2025' van het Recreatieschap Twente. Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 26 juni 2024 De	
Twenterand	Onbekend.	-
Wierden	De ontwerpbegroting 2025 van SamenTwente wordt door onze raad voor nu geaccepteerd. Hierbij kondigen wij wel aan dat wij opnieuw met u als verbonden partij in gesprek zullen gaan als de gemeente over moet gaan tot extra bezuinigingen of herziening van uitvoering van taken.	Wij bedanken u voor de zienswijze. We hebben begrip voor de financiële situatie waarin gemeenten verkeren richting 2026. Dit heeft ook invloed op de financiële huishouding van ons als verbonden partij. Kortheidshalve verwijzen wij u voor ons antwoord naar de reactie van op de Twentse kaderbrief zienswijze (hoofdstuk 3). In deze reactie is beschreven hoe wij een bijdrage leveren aan de opgave van de Twentse gemeenten.

6. Bijlagen

1. Kaderbrief Twentse zienswijze

Kaderbrief Twentse zienswijze

Geachte leden van het algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling

Aanleiding
Hierbij ontvangt u van ons als gemeenten in de regio Twente een zienswijze op uw begroting/meerjarenraming 2025-2028. Van gemeenten wordt aan de ene kant verlangd dat ze steeds meer taken oppakken en aan steeds meer wettelijke verplichtingen voldoen. Aan de andere kant wordt het beschikbare budget voor gemeenten drastisch teruggeschroefd. Dit stelt gemeenten voor een onuitvoerbare opdracht. Gemeentelijk moeten er daardoor scherpe keuzes gemaakt worden. Soms al in 2025 maar zeker vanwege het naderende ravijnjaar 2026.

Scherpe keuzes
Gemeenschappelijke regelingen voeren een substantieel deel van gemeentelijke taken uit. Het ligt dan ook in de rede om u als algemene besturen van deze gemeenschappelijke regelingen eveneens te verzoeken relevante opties voor scherpe keuzes aan te gaan dragen, zodat de uitkomsten kunnen worden meegenomen bij de opmaat naar de begroting 2026. Voor Samen Twente lopen al afspraken (kerntakendiscussie) gericht op de begroting 2026.

Deze brief gaat verder nader in op:
1. Het anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgave
2. Risico's, weerstandscapaciteit en financiële positie

1.Het anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgave
Het Rijk voorziet de gemeenten vanaf 2026 van onvoldoende middelen om al hun taken in de huidige volle omvang te kunnen waarborgen. Dat betekent dat de gemeenten – ook in de Twentse regio – een afweging moeten maken welke aanpassingen zij en de aan hen verbonden partijen gaan maken in de uitvoering van beleid en taken. Daarom willen we tijdig de GR-en meenemen in onze eigen ombuigingstrajecten; zowel inhoudelijk als procedureel.

We beseffen dat de GR-en betrokken zijn om zoveel mogelijk publieke waarde te leveren en te blijven leveren en onze inwoners optimaal te bedienen. Het maken van keuzes is voor alle betrokkenen een lastige opgave. Toch dient dit te gebeuren en worden de GR-en gevraagd om - gegeven de knellende financiële kaders - als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Met de gekozen aanpak – zie verderop in deze brief – levert u uw bijdrage aan de financiële opgave van de gemeenten en kunt u zelf bepalen hoe deze in te vullen.

Het financiële perspectief van de gemeenten keldert dus vanaf 2026. Dat betekent dat alle gemeenten maatregelen moeten gaan overwegen hoe de begrotingen structureel sluitend te gaan krijgen. Daarbij kan het helpen te kijken naar wettelijke / bovenwettelijke taken, naar vrije beleidsruimte bij wettelijke taken en naar het niveau van uitvoering (kan het een tandje minder). Om te anticiperen op de tekorten aan gemeentelijke middelen vragen wij de GR-en om een aandeel te nemen. Dat kunt u doen door op voorhand de indexaties voor de vastgestelde begrotingen 2024, 2025 en 2026 niet met terugwerkende kracht te actualiseren. Indien bovenstaande dreigt te leiden tot onoverkomelijke knelpunten, dan verwachten wij dat het algemeen bestuur besluiten neemt tot het opnemen van concrete en onderbouwde voorstellen in uw begroting.

Ook de GR-en die onderdeel uitmaken van een zogenoemd 'gesloten systeem' vragen we deze uitwerking te geven, omdat verlaging van de lasten binnen een gesloten systeem de gemeente de mogelijkheid kan geven om op andere terreinen anders met de lasten voor de inwoner om te gaan.

Gedurende de uitvoering van de begroting kunnen zich afwijkingen voordoen. Deze worden normaliter opgenomen in de reguliere uitvoeringsrapportages en (tussentijds) gemeld aan het DB van de GR. Uitgangspunt hierbij is dat exploitatietekorten in principe binnen de begroting van de GR worden opgevangen. Overschotten vloeien in principe terug naar de deelnemende gemeenten. De

tussentijdse melding kan worden aangevuld met een voorstel voor bijsturing. Uw bestuur wordt verzocht hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden.
Niet voor elke GR geldt een zelfde afspraak of verwachting over tussentijdse rapportages. Verwacht wordt dat het algemeen bestuur van de GR bij materiële beleidsmatige en/of financiële (verwachte) afwijkingen gedurende het jaar de deelnemende gemeenten actief informeert. Indien de GR de begroting wil wijzigen geldt hiervoor de gebruikelijke zienswijzeprocedure.

2. Risico's, weerstandscapaciteit en financiële positie
Conform de eerdere kaders verwachten we ook in uw komende begrotingen een goed onderbouwde risicoparagraaf aan te treffen. Effectief risicomanagement is een speerpunt voor de deelnemende gemeenten. Kwalitatieve toelichtingen op de risico's en een transparante systematiek zijn daarvoor essentieel. Het uitgangspunt is dat het aanhouden van een hogere risicobuffer dan het risicoprofiel bij de verbonden partij niet noodzakelijk is. Dus als bij de jaarrekening de weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit) groter blijkt dan 1,0, dan zal er in principe een afstorting naar de deelnemende gemeenten plaats dienen te vinden van het teveel aan gereserveerde middelen.
De kwaliteit van de begroting is medebepalend voor de jaarstukken. Het BBV schrijft ten aanzien van de verplichte kengetallen voor: dat zorggedragen wordt voor "een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie." (artikel 11, lid 2d) Uw bestuur wordt verzocht expliciet aandacht te geven aan het beoordelen van de verplichte financiële kengetallen en daarbij zo nodig tijdig beleidsmaatregelen voor te stellen.

Tenslotte
De kaders betrekt u bij de opstelling van uw begroting voor 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Als u van mening bent dat een kader niet haalbaar is, wordt u verzocht dit te bespreken in de bestuursvergadering van uw GR. Uw bestuur kan de uitkomst van de bespreking dan opnemen in de aanbiedingsbrief bij de begroting naar de deelnemende gemeenten.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u terecht bij de heer G. Homan, sr, strateeg gemeente Enschede, g.homan@enschede.nl, tel 06-39314260.

Gemeenteraad 14 Twentse gemeenten.

Gezond,
veilig
vitaal

Samen Twente

Gezond, veilig & vitaal

INGEDIENDE ZIENSWIJZEN

BEGROTINGSWIJZIGING 2024

EN

PRORGRAMMABEGROTING 2025

Inclusief reactie hierop van het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2
2. Leeswijzer 2
3. Kaderbrief Twentse zienswijze 2
4. Ingediende zienswijzen voorgestelde begrotingswijziging 2024 3
5. Ingediende zienswijzen programmabegroting 2025 3
6. Bijlagen 7
   1. Kaderbrief Twentse zienswijze 7

Bijwerkdatum: 26-06-2024

1. Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt verzonden. De gemeenteraden hebben vervolgens 12 weken de tijd om hun eventuele zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken. Met onze brief van 2 april 2024 zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 20 juni de zienswijzen kenbaar te maken op de voorgestelde begrotingswijzing van 2024 en de programmabegroting 2025.

2. Leeswijzer

Bij de zienswijze procedure van de programmabegroting 2025 heeft SamenTwente van een aantal gemeenten een algemene Twentse kaderbrief zienswijze ontvangen. In hoofdstuk 3 treft de reactie aan van het dagelijks bestuur op deze kaderbrief. De eventuele ingediende zienswijze op de voorgestelde begrotingswijziging van 2024 treft u in hoofdstuk 4. Vervolgens treft u in hoofdstuk 5 aan de specifieke ingediende zienswijzen op de programmabegroting 2025. We sluiten in hoofdstuk 6 af met de bijlagen. De Twentse Kaderbrief is als bijlage bij dit document toegevoegd.

3. Kaderbrief Twentse zienswijze

Ingediend door de gemeenten: Almelo, Haaksbergen (college voorstel), Hof van Twente.
Reactie dagelijks bestuur: Het Rijk voorziet de gemeenten vanaf 2026 van onvoldoende middelen om al hun taken in de huidige volle omvang te kunnen waarborgen. In de Twentse kaderbrief zienswijze is de gemeentelijke bezuinigingsopgave uiteengezet. Wij realiseren ons dat de gemeenten jaarlijks voor een enorme opgave staan om ondanks de Rijkskortingen een sociaal vangnet in stand te houden. De financiële positie van gemeenten blijft zeer zorgelijk. Daarbij worden de dillema's steeds groter en dit leidt tot verschraling van publieke voorzieningen. Vanzelfsprekend willen wij bijdragen aan de opgaven van de Twentse gemeenten. Daarom is er op 14 februari 2024 door ons algemeen bestuur opdracht gegeven om een kerntakendiscussie uit te voeren. Het algemeen bestuur wil een goede inhoudelijke discussie voeren gericht voor de toekomst. De kerntakendiscussie is dus niet alleen een financiële discussie. Het moet ook inzichtelijk maken hoe we nog beter kunnen inzetten op het realiseren van maatschappelijke impact voor de Twentse inwoners. Gegeven de knellende financiële kaders waarmee de gemeenten geconfronteerd worden door het Rijk, geven we u mee dat de oplossing ook deels gevonden moet worden in afstemming met het Rijk. In de Twentse kaderbrief wordt vervolgens aandacht gevraagd voor goed risicomanagement, weerstandsvermogen en voor een solide beoordeling van de financiële positie bij gemeenschappelijke regelingen. Het is goed om te realiseren dat over deze elementen in 2021 door de wethouders financiën spelregels zijn afgesproken voor gemeenschappelijke regelingen. Wij passen deze spelregels dan ook jaarlijks toe in onze begroting en jaarstukken. De beoordeling van onze financiële positie is, zoals beschreven in de Twentse kaderbrief, wettelijk voorgeschreven. Deze beoordeling treft u aan in onze paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen in de begroting 2025.

4. Ingediende zienswijzen voorgestelde begrotingswijziging 2024

Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur het voornemen uitgesproken om ter versterking van informatiebeveiliging, -management en privacy structureel stapsgewijs extra budget op te nemen vanaf de begroting 2024. Voor de forensische dienstverlening is afgesproken om drie jaar (2024-2026) incidenteel extra budget op te nemen. Voor Veilig Thuis Twente is incidenteel alleen voor 2024 extra budget opgenomen. Ter versterking van de dienstverlening Milieu & Gezondheid en meldpunt Woningvervuiling is afgesproken om voor twee jaar (2024 en 2025) incidenteel extra budget op te nemen.
Op basis hiervan is een begrotingswijziging 2024 opgesteld die voor een zienswijze is voorgelegd aan de gemeenteraden. Hieronder treft u de eventuele ingediende zienswijzen inclusief aan reactie van het dagelijks bestuur hierop.

Gemeente	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Borne	Onbekend.	-
Dinkelland	Onbekend.	-
Enschede	Onbekend.	-
Haaksbergen	Geen zienswijze (college voorstel).	Wij bedanken u voor uw reactie.
Hellendoorn	Onbekend.	-
Hengelo	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Hof van Twente	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Losser	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Oldenzaal	Onbekend.	-
Rijssen-Holten	Onbekend.	-
Tubbergen	Onbekend.	-
Twenterand	Onbekend.	-
Wierden	Geen zienswijze.	Wij bedanken u voor uw reactie.

5. Ingediende zienswijzen programmabegroting 2025

Gemeente	Zienswijze	Reactie dagelijks bestuur
Almelo	De Raad van de Gemeente Almelo: Besluit: 1. SamenTwente op te roepen om bij de kerntakendiscussie ook het (gewenste) kwaliteitsniveau van de dienstverlening mee te nemen (o.a. met welk kwaliteitsniveau van de uit te voeren taken zijn de verschillende gemeenten tevreden); 2. SamenTwente op te roepen gezien de financiële positie van gemeenten als een van de scenario's in de kerntakendiscussie een "nullijn" (lees: een bevriezing van de hoogte van de gemeentelijke bijdragen) uit te werken; 3. SamenTwente op te roepen dat de kerntakendiscussie uiterlijk december 2024 wordt afgerond zodat de uitkomsten hiervan kunnen worden meegenomen in de gewijzigde begroting 2025.	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Op 14 februari 2024 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven voor een kerntakendiscussie, die uiterlijk december 2024 afgerond moet zijn. Op dit moment wordt de opdracht hiervoor verder uitgewerkt. Daarvoor worden door de externe begeleider bestuurlijke en ambtelijke verkennende gesprekken gevoerd met alle gemeenten. De verkenning moet leiden tot een opdrachtformulering met een plan van aanpak dat op 10 juli 2024 door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Uw zienswijze geven wij mee aan het algemeen bestuur als opdrachtgever van de kerntakendiscussie om te betrekken bij de opdrachtformulering.
Borne	Onbekend.	-
Dinkelland	Onbekend.	-
Enschede	Onbekend.	-
Haaksbergen	De raad van Haaksbergen besluit als zienwijze in te dienen (college voorstel):	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Onze reactie op de Twentse

	1. de kaderbrief Twentse zienswijze; 2. het verzoek om binnen de besturen een (kern)takendiscussie te voeren en de resultaten daarvan bij de ontwerpbegroting van 2026 te betrekken; 3. het verzoek om bestuurlijk te reageren op de quick-scan van de gezamenlijke rekenkamercommissies.	kaderbrief zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3. Hier gaan we ook nader in op de kerntakendiscussie SamenTwente. De Quickscan is voorzien van onze reactie. De reactie treft u bij de agenda en stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli 2024. We zullen onze reactie ook versturen naar de gemeenteraden.
Hellendoorn	Onbekend.	-
Hengelo	De gemeenteraad van Hengelo heeft in haar vergadering van 19 juni 2024 besloten: 1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2026, de begroting 2025 en het meerjarenbeeld 2026-2028. *Aanvullend:* gelet op de beraadslagingen tijdens de gemeenteraadsvergadering heeft de verantwoordelijk portefeuillehouder de toezegging gedaan om in de vergadering van het bestuur van SamenTwente mee te nemen dat de raad nadrukkelijk betrokken moet worden bij een toekomstige kerntakendiscussie; 2. De betrokken besturen van de gemeenschappelijke regelingen, middels de uitgaande brief, de uitgevoerde QuickScan vanuit de Rekenkamers aan te bieden en de besturen te verzoeken om op de inhoudelijk gemaakte opmerkingen te reageren naar de betrokken gemeenteraden.	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. 1. Het algemeen bestuur heeft bij het geven van de opdracht voor het uitvoeren van de kerntakendiscussie (14 februari 2024) opgemerkt dat aandacht moet zijn voor de goede positie van de raden in dit proces. Daar is al een eerste aanzet toe gegeven. Op 7 maart en 13 maart 2024 hebben we bijeenkomsten georganiseerd voor de Twentse gemeenteraadsleden. In deze bijeenkomsten is met gemeenteraadsleden gesproken over SamenTwente en is ook de kerntakendiscussie aan de orde geweest. Op 17 april 2024 heeft het algemeen bestuur bij het voorstel voor dekking van de externe begeleiding bij de kerntakendiscussie nogmaals aandacht gevraagd voor de rol van raden. Hierbij is gesproken over de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen, en ook over inhoudelijke betrokkenheid. De bestuurlijke begeleidingscommissie die is ingesteld voor de kerntakendiscussie heeft toegezegd om de externe adviseur te vragen hier in het plan van aanpak vorm aan te geven. Aan dit plan van aanpak wordt op dit moment nog gewerkt. Daarnaast gelden vanzelfsprekend de reguliere zienswijzemogelijkheden voor raden vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. 2. De Quickscan is voorzien van onze reactie. De reactie treft u bij de agenda en stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juli 2024. We zullen onze reactie ook versturen naar de gemeenteraden.
Hof van Twente	De raad van de gemeente Hof van Twente; gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders en met inachtneming van het aangenomen amendement dat het gehele dictum van het voorstel vervangt; besluit:	Wij bedanken u voor de ingediende zienswijze. Hieronder treft u onze reactie aan voor zover de zienswijze betrekking heeft op SamenTwente.

	1. kennis te nemen van de ontwerpbegrotingen 2025 en (voorlopige) jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regelingen SamenTwente, Recreatieschap Twente, Veiligheidsregio Twente, Omgevingsdienst Twente, SWB Midden Twente, Stadsbank Oost Nederland en Openbaar Lichaam Crematoria Twente en de quickscan van de Twentse Rekenkamers; 2. de gemeenschappelijke regelingen te verzoeken om de Kaderbrief Twentse zienswijze begroting 2025-2028 actief te betrekken bij het opstellen van de begroting 2026; 3. de gemeenschappelijke regelingen mee te geven dat de gemeenteraad van Hof van Twente verwacht dat gemeenschappelijke regelingen in hun begroting aantoonbaar rekening houden met (vanaf 2026) én voorsorteren op (vanaf 2025) de toekomstige bezuinigingen als gevolg van aanstaande kortingen op het gemeentefonds; 4. de gemeenschappelijke regelingen te verzoeken in hun jaarstukken financiële kerncijfers en belangrijkste kritische prestatie indicatoren (KPI) niet alleen over de relevante jaren op te nemen, maar over een langere relevante tijdreeks, zoals gesteld in paragraaf 3.4 van de quick scan door de samenwerkende rekenkamers; 5. ten aanzien van de ontwerpbegroting 2025 van de ODT mee te geven te verwachten, dat de in het jaarverslag zelfopgelegde besparingsambitie van 336.000 euro wordt opgenomen in de begroting 2025; 6. voor het overige geen zienswijze in te dienen. Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hof van Twente d.d. dinsdag 18 juni 2024.	2 en 3. Onze reactie op de kaderbrief Twentse zienswijze treft u aan in hoofdstuk 3. Hier gaan we ook nader in op de kerntakendiscussie SamenTwente en de wijze waarop wij onze bijdrage leveren aan de opgaven van de Twentse gemeenten. 4. Wij onderschrijven de opmerking van de rekenkamer dat, om een goed beeld te krijgen van organisatieontwikkelingen, het wenselijk zou zijn om in de jaarstukken en in de begroting vergelijkende cijfers op te nemen. SamenTwente is een relatief nieuwe organisatie die is ontstaan halverwege 2021. Daardoor is er nog weinig vergelijkingsmateriaal. Toch presenteren we in de begroting en in de jaarstukken niet enkel gegevens over het relevante jaar maar ook vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar. Dit is bijvoorbeeld te zien in het overzicht van baten en lasten. Wij zullen voor de toekomstige begrotingen en jaarstukken nog meer aandacht hebben voor vergelijkende cijfers naar mate meer vergelijkingsmateriaal beschikbaar is.
Losser	De gemeenteraad heeft besloten om geen zienswijzen in te dienen op de begroting van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.	Wij bedanken u voor uw reactie.
Oldenzaal	Onbekend.	-
Rijssen-Holten	Onbekend.	-
Tubbergen	Onbekend.	-

Twenterand	Onbekend.	-
Wierden	De ontwerpbegroting 2025 van SamenTwente wordt door onze raad voor nu geaccepteerd. Hierbij kondigen wij wel aan dat wij opnieuw met u als verbonden partij in gesprek zullen gaan als de gemeente over moet gaan tot extra bezuinigingen of herziening van uitvoering van taken.	Wij bedanken u voor de zienswijze. We hebben begrip voor de financiële situatie waarin gemeenten verkeren richting 2026. Dit heeft ook invloed op de financiële huishouding van ons als verbonden partij. Kortheidshalve verwijzen wij u voor ons antwoord naar de reactie van SamenTwente op de Twentse kaderbrief zienswijze (hoofdstuk 3). In deze reactie is beschreven hoe wij een bijdrage leveren aan de opgave van de Twentse gemeenten.

6. Bijlagen

1. Kaderbrief Twentse zienswijze

Kaderbrief Twentse zienswijze

Geachte leden van het algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling

Aanleiding
Hierbij ontvangt u van ons als gemeenten in de regio Twente een zienswijze op uw begroting/meerjarenraming 2025-2028. Van gemeenten wordt aan de ene kant verlangd dat ze steeds meer taken oppakken en aan steeds meer wettelijke verplichtingen voldoen. Aan de andere kant wordt het beschikbare budget voor gemeenten drastisch teruggeschroefd. Dit stelt gemeenten voor een onuitvoerbare opdracht. Gemeentelijk moeten er daardoor scherpe keuzes gemaakt worden. Soms al in 2025 maar zeker vanwege het naderende ravijnjaar 2026.

Scherpe keuzes
Gemeenschappelijke regelingen voeren een substantieel deel van gemeentelijke taken uit. Het ligt dan ook in de rede om u als algemene besturen van deze gemeenschappelijke regelingen eveneens te verzoeken relevante opties voor scherpe keuzes aan te gaan dragen, zodat de uitkomsten kunnen worden meegenomen bij de opmaat naar de begroting 2026. Voor Samen Twente lopen al afspraken (kerntakendiscussie) gericht op de begroting 2026.

Deze brief gaat verder nader in op:
1. Het anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgave
2. Risico's, weerstandscapaciteit en financiële positie

1.Het anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgave
Het Rijk voorziet de gemeenten vanaf 2026 van onvoldoende middelen om al hun taken in de huidige volle omvang te kunnen waarborgen. Dat betekent dat de gemeenten – ook in de Twentse regio – een afweging moeten maken welke aanpassingen zij en de aan hen verbonden partijen gaan maken in de uitvoering van beleid en taken. Daarom willen we tijdig de GR-en meenemen in onze eigen ombuigingstrajecten; zowel inhoudelijk als procedureel.

We beseffen dat de GR-en betrokken zijn om zoveel mogelijk publieke waarde te leveren en te blijven leveren en onze inwoners optimaal te bedienen. Het maken van keuzes is voor alle betrokkenen een lastige opgave. Toch dient dit te gebeuren en worden de GR-en gevraagd om - gegeven de knellende financiële kaders - als 'verlengd lokaal bestuur' hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. Met de gekozen aanpak – zie verderop in deze brief – levert u uw bijdrage aan de financiële opgave van de gemeenten en kunt u zelf bepalen hoe deze in te vullen.

Het financiële perspectief van de gemeenten keldert dus vanaf 2026. Dat betekent dat alle gemeenten maatregelen moeten gaan overwegen hoe de begrotingen structureel sluitend te gaan krijgen. Daarbij kan het helpen te kijken naar wettelijke / bovenwettelijke taken, naar vrije beleidsruimte bij wettelijke taken en naar het niveau van uitvoering (kan het een tandje minder). Om te anticiperen op de tekorten aan gemeentelijke middelen vragen wij de GR-en om een aandeel te nemen. Dat kunt u doen door op voorhand de indexaties voor de vastgestelde begrotingen 2024, 2025 en 2026 niet met terugwerkende kracht te actualiseren. Indien bovenstaande dreigt te leiden tot onoverkomelijke knelpunten, dan verwachten wij dat het algemeen bestuur besluiten neemt tot het opnemen van concrete en onderbouwde voorstellen in uw begroting.

Ook de GR-en die onderdeel uitmaken van een zogenoemd 'gesloten systeem' vragen we deze uitwerking te geven, omdat verlaging van de lasten binnen een gesloten systeem de gemeente de mogelijkheid kan geven om op andere terreinen anders met de lasten voor de inwoner om te gaan.

Gedurende de uitvoering van de begroting kunnen zich afwijkingen voordoen. Deze worden normaliter opgenomen in de reguliere uitvoeringsrapportages en (tussentijds) gemeld aan het DB van de GR. Uitgangspunt hierbij is dat exploitatietekorten in principe binnen de begroting van de GR worden opgevangen. Overschotten vloeien in principe terug naar de deelnemende gemeenten. De

tussentijdse melding kan worden aangevuld met een voorstel voor bijsturing. Uw bestuur wordt verzocht hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden.
Niet voor elke GR geldt een zelfde afspraak of verwachting over tussentijdse rapportages. Verwacht wordt dat het algemeen bestuur van de GR bij materiële beleidsmatige en/of financiële (verwachte) afwijkingen gedurende het jaar de deelnemende gemeenten actief informeert. Indien de GR de begroting wil wijzigen geldt hiervoor de gebruikelijke zienswijzeprocedure.

2. Risico's, weerstandscapaciteit en financiële positie
Conform de eerdere kaders verwachten we ook in uw komende begrotingen een goed onderbouwde risicoparagraaf aan te treffen. Effectief risicomanagement is een speerpunt voor de deelnemende gemeenten. Kwalitatieve toelichtingen op de risico's en een transparante systematiek zijn daarvoor essentieel. Het uitgangspunt is dat het aanhouden van een hogere risicobuffer dan het risicoprofiel bij de verbonden partij niet noodzakelijk is. Dus als bij de jaarrekening de weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit) groter blijkt dan 1,0, dan zal er in principe een afstorting naar de deelnemende gemeenten plaats dienen te vinden van het teveel aan gereserveerde middelen.
De kwaliteit van de begroting is medebepalend voor de jaarstukken. Het BBV schrijft ten aanzien van de verplichte kengetallen voor: dat zorggedragen wordt voor "een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie." (artikel 11, lid 2d) Uw bestuur wordt verzocht expliciet aandacht te geven aan het beoordelen van de verplichte financiële kengetallen en daarbij zo nodig tijdig beleidsmaatregelen voor te stellen.

Tenslotte
De kaders betrekt u bij de opstelling van uw begroting voor 2026 en de meerjarenraming 2027-2029. Als u van mening bent dat een kader niet haalbaar is, wordt u verzocht dit te bespreken in de bestuursvergadering van uw GR. Uw bestuur kan de uitkomst van de bespreking dan opnemen in de aanbiedingsbrief bij de begroting naar de deelnemende gemeenten.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u terecht bij de heer G. Homan, sr, strateeg gemeente Enschede, g.homan@enschede.nl, tel 06-39314260.

Gemeenteraad 14 Twentse gemeenten.

Gezond,
veilig
vitaal

Memo

Van
Dagelijks bestuur SamenTwente

Datum
19 juni 2024

Onderwerp
Reactie op punten uit de QuickScan 2024

1. Inleiding

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de QuickScan Gemeenschappelijke Regelingen 2024 van de gezamenlijke rekenkamercommissie. Wij bedanken de opsteller voor de analyse, vragen en verbetersuggesties. Dit helpt bij het continu doorontwikkelen van onze jaarstukken en programmabegroting. In deze memo reageren wij op de kernpunten en algemene opmerkingen en opmerkingen die specifiek ten aanzien van SamenTwente in de scan zijn geformuleerd.

2. Kernpunten en algemene opmerkingen uit de QuickScan

Standaardrapportage over gemiddelde formatie
In de kernpunten wordt aangeraden om een standaard rapportage te laten plaatsvinden door de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) op basis van de gemiddelde formatie gedurende het jaar. Zowel in de paragraaf bedrijfsvoering als via de wettelijke verplichte beleidsindicatoren voor het programma Bestuur & Ondersteuning maken wij de formatie en de bezetting inzichtelijk. Via deze indicatoren die een wettelijk voorgeschreven berekeningswijze kennen, is het nu al mogelijk om een vergelijk te maken tussen organisaties. Een kanttekening die we hierbij plaatsen is dat door toegenomen aantal tijdelijke intensiveringen en uitvoering van projecten (waaronder bestrijding COVID-19, Versterking pandemische paraatheid, Rijksvaccinatieprogramma, dienstverlening aan Oekraïense ontheemden etc.), SamenTwente de afgelopen jaren een sterk wisselend verloop van de formatie en bezetting kent. Voor de uitvoering van deze activiteiten ontvangen wij incidentele projectgelden (van het Rijk) voor de bekostiging van extra personele inzet. Vanwege het tijdelijke karakter wordt deze extra inzet niet omgezet in structurele formatieruimte. Dit maakt een eventueel vergelijk tussen organisaties op basis van gemiddelde formatie ingewikkeld.

Uniforme afspraak over berekenen personeelskosten vacatures
Daarnaast is er volgens de opsteller van de QuickScan een uniforme afspraak nodig over de grondslag voor het bereken van de personeelskosten van openstaande vacatures. Wij vinden dit een goede ontwikkeling. Met ons algemeen bestuur hebben wij afgesproken om voor personeelskosten voor vacatures te rekenen met twee periodieken onder de max van de schaal.

Ondercapaciteit in verband met arbeidsmarktkrapte
In de QuickScan wordt aandacht besteed aan personele ondercapaciteit in verband met de arbeidsmarktkrapte. Omdat ondercapaciteit waarschijnlijk een langdurig vraagstuk is, komt volgens de opsteller van de QuickScan de vraag aan de orde of GR-en en gemeenten plannen zouden moeten maken om werkzaamheden te prioriteren. Het prioriteren van werkzaamheden en het managen van onze doelrealisatie in een krappe arbeidsmarkt, is bij SamenTwente doorlopend onderwerp van gesprek. In onze Ontwikkelingenbrieven en kadernota's van de afgelopen jaren hebben we voor de gemeenteraden inzicht gegeven in de enorme arbeidsmarkt krapte bijvoorbeeld bij forensische artsen, de maatschappelijke impact hiervan en de impact op onze doelrealisatie.

Vervolgens wordt in de QuickScan de opmerking gemaakt dat door gebruik te maken van elkaars capaciteit en/of door samen te werken, personele knelpunten wellicht opgelost kunnen worden. We zijn van mening dat thema's zoals informatiebeveiliging en privacy niet meer alleen op het niveau van een individuele gemeenschappelijke regeling of gemeente opgepakt kunnen worden. Daarom willen wij samen optrekken met anderen. Maar in de praktijk merken we dat er voor SamenTwente als zorgorganisatie andere specifieke wettelijke eisen worden gesteld die een inhoudelijke samenwerking op dit thema bemoeilijken. De meer generieke samenwerking op dit thema geven we al wel actief vorm, bijvoorbeeld via de samenwerking IT-platform Twente. Om de gevolgen van de extreme arbeidsmarktkrapte op het vlak van forensische dienstverlening te verminderen wordt actief de samenwerking opgezocht met andere GGD-en, zetten we in op taakdifferentiatie en worden innovaties onderzocht.

Opnemen van vergelijkende cijfers voorgaande jaren
Wij onderschrijven de opmerking van de rekenkamer dat, om een goed beeld te krijgen van organisatieontwikkelingen, het wenselijk zou zijn om in de jaarstukken en in de begroting vergelijkende cijfers op te nemen. SamenTwente is een relatief nieuwe organisatie die is ontstaan halverwege 2021. Daardoor is er nog weinig vergelijkingsmateriaal. Toch presenteren we in de begroting en in de jaarstukken niet enkel gegevens over het relevante jaar maar ook vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar. Dit is bijvoorbeeld te zien in het overzicht van baten en lasten. Wij

zullen voor de toekomstige begrotingen en jaarstukken nog meer aandacht hebben voor vergelijkende cijfers naar mate meer vergelijkingsmateriaal beschikbaar is.

Normering van de algemene reserve
In de QuikScan is aangegeven om afspraken over de normering van de algemene reserve te heroverwegen. Er wordt verondersteld dat voor het bepalen van de omvang van de algemene reserves van GR-en, er een uniforme afspraak is gemaakt over dat de grondslag hiervoor de lastenomvang van een jaar bedraagt. Dit is niet het geval. SamenTwente heeft met het algemeen bestuur via de nota “Van weerstandsvermogen tot reserves en voorzieningen” afgesproken dat de omvang van de algemene reserve (en de bestemmingsreserves) wordt bepaald op basis van de jaarlijkse geïnventariseerde risico’s. De risico’s verschillen marginaal per jaar en zijn voor SamenTwente een stabielere basis als grondslag voor de omvang van de reserves dan de gemiddelde omzet, zelfs over de afgelopen drie jaren.

Kadernota’s en druk op gemeentefinanciën
In hoofdstuk 3 van de QuickScan wordt ingezoomd op de kadernota’s van de GR-en en de druk op gemeentefinanciën. Aanvullend op de in de QuickScan voor SamenTwente aangehaalde knelpuntendocument, hebben wij voor de begroting van 2025 een Ontwikkelingenbrief en Kadernota opgesteld. Dit document is op 19 januari 2024 gedeeld met de gemeenteraden. Wij vinden het jammer om te vernemen dat de opsteller van de QuickScan deze nota niet heeft ontvangen voor de analyse. Tegelijkertijd vinden wij het positief dat ons knelpuntendocumenten, waarin majeure begrotingsopgaven en overige ontwikkelingen zijn benoemd, wel onderdeel is van de QuickScan.

3. Financiële en inhoudelijke opmerkingen over SamenTwente

3.1 Financiële opmerkingen over SamenTwente
Op de pagina’s 16 en 17 van de Quickscan worden acht financiële punten/constateringen opgesomd. Bij een aantal van deze punten wordt gevraagd om een reactie.

Inzetten van renteopbrengsten uit schatkistbankieren
Vanaf eind 2022 ontvangt SamenTwente voor het eerst sinds 2014 rente over de gelden die we verplicht in de schatkist van het Ministerie van Financiën moeten stallen. De rentestanden zijn in 2023 ten opzichte van eind 2022 verder gestegen. De verwachting is dat de rente komende tijd stabiel blijft. Wat niet goed te voorspellen is, is ons saldo in de schatkist. Dit saldo is in 2023 maar ook in 2024 hoog. Dit komt voornamelijk door het grillige karakter van SPUK-financieringen. Denk bijvoorbeeld aan de SPUK-bestrijding COVID-19, SPUK-Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid en de SPUK-Integraal Zorg Akkoord (IZA). Dit zijn incidentele uitkeringen die veelal gedurende het jaar worden gepubliceerd en vooraf worden overgemaakt aan SamenTwente. In 2023 is er een onder uitputting geweest op deze SPUKS waardoor niet alle ontvangen gelden uitgegeven zijn. Dit heeft in 2023 geleid tot hoge banksaldi in de schatkist. Deze gelden worden in het loop van 2024 verantwoord en terugbetaald. Dit grillige verloop van ontvangsten, uitgaven en terugbetalingen maakt het ramen van renteopbrengsten in de primaire begroting (die we als gemeenschappelijke regeling ver vooruit dienen op te stellen) risicovol. De renteopbrengsten maken wij gedurende het jaar wel expliciet inzichtelijk in onze twee Bestuurapportages en in de jaarstukken. Daardoor blijven ze niet onopgemerkt en kunnen ze onderdeel zijn van bestuurlijke besluitvorming.

Ontwikkeling begroting 2025 Veilig Thuis Twente
Op pagina 16 van de QuickScan wordt een analyse gemaakt van de incidentele baten en lasten bij veilig Thuis Twente in relatie tot de begroting 2025. Uit deze analyse zou de conclusie getrokken kunnen worden dat het structurele financiële knelpunt van Veilig Thuis Twente in de begroting 2025 is opgelost. Dit is niet juist. De structurele begrote baten en lasten 2025 zijn bij Veilig Thuis Twente alleen toegenomen ten opzichte van de jaarrekening 2023 in verband met loon- en prijscompensatie 2024 én 2025. Het structurele financiële knelpunt Veilig Thuis Twente zoals geduid in onze majeure opgaven en knelpunten is incidenteel opgelost. Het algemeen bestuur heeft voorgenomen om de begroting 2024 incidenteel te verhogen met € 566.000 ter versterking van Veilig Thuis Twente. Voor een structurele oplossing wil het algemeen bestuur eerst een nieuwe ontwikkelrichting opstellen waarna men beter kan bepalen welke middelen structureel nodig zijn.

Bestemmingsreserve projecten OZJT
In onze jaarstukken is toegelicht dat er sprake is van een projectenreserve voor OZJT. In de QuickScan wordt gevraagd naar welke afspraken er zijn gemaakt over het inzetten van deze reserve en tot en met wanneer deze reserve ingezet kan worden.
Vanaf de begroting van 2023 is voor OZJT structureel budget opgenomen voor projecten. Deze projecten kennen op basis van uitgaven in het verleden een grillig verloop. Om dit verloop op te kunnen vangen is op 14 december 2022 door het algemeen bestuur een projectenreserve ingesteld. Niet bestede projectgelden worden toegevoegd aan de projectenreserve voor zover het afgesproken plafond niet is bereikt. Bij het instellen van de projectenreserve zijn er door het algemeen bestuur ook een aantal spelregels vastgesteld. Eén van de spelregels is dat de projecten/opdrachten die gedekt kunnen worden uit de projectenreserve moeten voortvloeien uit of passend zijn bij de basistaken van OZJT. Dus ten behoeve van de 14 Twentse gemeenten. Dit vraagt jaarlijks om besluitvorming van het dagelijks bestuur. Via de Bestuursrapportages en de jaarstukken wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de uitputting van de projectenreserve en kan er gemonitord en bijgestuurd worden. Het inzetten van de projectenreserve kent geen einddatum, maar is afhankelijk van het beschikbare budget in de reserve.

Overzicht incidentele baten en lasten in relatie tot mutaties reserves
In de QuickScan staat dat de verkoop van het Innovatiefonds Twente wel als een incidentele last is vermeld in het overzicht van incidentele lasten. Maar de dekking vanuit de reserve is vervolgens niet opgenomen als een incidentele baat in het overzicht van incidentele baten. Dit komt omdat in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV), alle reserve mutaties bij SamenTwente in beginsel incidenteel zijn. Het overzicht van incidentele mutaties reserves is gepresenteerd en toegelicht op pagina 93 van de jaarstukken. Wij zullen in vervolg beter verbinding leggen tussen het overzicht van incidentele baten en lasten en het overzicht van incidentele mutaties reserves.

3.2 Inhoudelijke opmerkingen over SamenTwente

Rol gemeenteraden bij de financiële uitwerking van de kerntakendiscussie
In de QuickScan wordt gesproken over een zienswijze mogelijkheid voor de gemeenteraden over de resultaten en financiële doorwerking van de kerntakendiscussie. Wij vinden het belangrijk dat de raden goed betrokken worden in dit proces. Het algemeen bestuur heeft bij het geven van de opdracht voor het uitvoeren van de kerntakendiscussie (14 februari 2024) opgemerkt dat aandacht moet zijn voor de goede positie van de raden in dit proces. Daar is al een eerste aanzet toe gegeven. Op 7 maart en 13 maart 2024 hebben we bijeenkomsten georganiseerd voor de Twentse gemeenteraadsleden. In deze bijeenkomsten is met gemeenteraadsleden gesproken over SamenTwente en is ook de kerntakendiscussie aan de orde geweest. Op 17 april 2024 heeft het algemeen bestuur bij het voorstel voor dekking van de externe begeleiding bij de kerntakendiscussie nogmaals aandacht gevraagd voor de rol van raden. Hierbij is gesproken over de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen, en ook over inhoudelijke betrokkenheid. De bestuurlijke begeleidingscommissie die is ingesteld voor de kerntakendiscussie heeft toegezegd om de externe adviseur te vragen hier in het plan van aanpak vorm aan te geven. Aan dit plan van aanpak wordt op dit moment nog gewerkt. Daarnaast gelden vanzelfsprekend de reguliere zienswijzemogelijkheden voor raden vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Koersdocumenten OZJT en de nota Jeugdgezondheid
Op pagina 17 van de QuickScan staat dat het Koersdocument OZJT en de kader stellende nota JGZ verouderd zijn. Het Koersdocument OZJT is als input gebruikt voor de inkoop van de huidige contracten die lopen tot 1 januari 2025. Het document bevat de gewenste transformatie en uitgangspunten die voor een groot deel nog steeds worden nagestreefd en zijn opgenomen in de regiovisie Jeugd en de Samenwerkingsagenda. Voor de nieuwe inkoop vanaf 1 januari 2025 is er een nieuw strategisch inkoopdocument vastgesteld. Daarnaast is inmiddels ook een transformatiememo voor de nieuwe inkoop vastgesteld. Het doel hiervan is hetzelfde als het Koersdocument, namelijk bijdragen aan het doorvoeren van de beoogde transformatie.

Het kader stellende document: “JGZ Twente, specialist in het gewone” is nog geldend en ook gedateerd. Er wordt momenteel gewerkt aan een actueel kader: Toekomstbestendige JGZ. Hiervoor wordt de gebruikelijke werkwijze bij beleidsvorming gehanteerd. Gemeenten worden via het ambtelijk overleg publieke gezondheid betrokken. Het ligt in de rede dat de resultaten van de kerntakendiscussie de inhoud van het nieuwe beleidskader beïnvloeden.
Ook de visie op Publieke Gezondheid, gezonde generaties, zoals in 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld, vormt voor de JGZ een beleidskader.

Kwalitatieve uitspraken over het gevoerde toezicht en de maatschappelijke effecten daarvan

In het jaarverslag en in de programmabegroting is bij het programma GGD Twente aandacht voor inspecties en de toezichthoudende rol van de GGD. Het toezicht en de inspecties die GGD Twente uitvoert vanuit de Wet Kinderopvang en vanuit de Warenwet is in deze wetten omschreven. Voor het toezicht vanuit de Wet Kinderopvang is het wettelijk vastgelegd kader: jaarlijks 100% bezoek voor Kinderdagverblijven, Buitenschoolse opvang en Gastouderbureaus. Het inspectieprotocol ligt vast. Met gemeenten is een 3 tal inspectiesets afgesproken. Een inspecteur richt zich bij het bezoek op één van de inspectiesets, maar kan, als daar aanleiding voor is, situationeel afwijken. Bij de gastouders is het wettelijk kader dat 50% van de gastouders wordt bezocht. Elke gastouder wordt tenminste eens per 3 jaar bezocht. Gemeenten bepalen welke gastouders zij bezocht willen hebben. De gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo hebben aangegeven aan GGD Twente om ook bij gastouders tot een 100% bereik te komen. Inzet is om dat zoveel als mogelijk te realiseren. De arbeidsmarkt speelt ons hier parten.
Rapportages van de inspecties gaan naar de betreffende gemeente. De gemeente neemt, als het rapport daar aanleiding toegeeft, handhavende maatregelen. Het toezicht op de tattooshops, piercingshops en seksbedrijven wordt gedaan in opdracht van de Nederlandse Voedsel en Waterautoriteit (NVWA) en is wettelijk verankerd in de warenwet. Rapportages gaan naar de NVWA. Het toezicht en de inspectie is risico gestuurd. Dit is als zodanig ook in de wet verankerd. Er is vanuit de gemeenten geen opdracht om vanuit de individuele inspecties een analyse uit te voeren op het totaal en over het beeld wat dan ontstaat aanbevelingen te doen. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar gesteld.

Eenzaamheid in relatie tot eenpersoonshuishouden
In de QuickScan is gevraagd om het percentage volwassenen 18-74 jaar dat zich eenzaam voelt te duiden in combinatie met het percentage aantal eenpersoonshuishouden. De groep volwassenen loopt van 18 tot en met 64 jaar. Het percentage volwassenen dat zich matig, ernstig en zeer sterk eenzaam rapporteert ligt in Twente op een zelfde niveau als in geheel Nederland (56%, bron Twentsegezondheidsverkenning). De veronderstelling die in de vraagstelling zit van de QuickScan dat alleen wonen sterk gerelateerd is aan eenzaamheid is juist. 68% van de alleenwonenden rapporteert een bepaald mate van eenzaamheid. Van de niet alleen wonenden rapporteren 40 een mate van eenzaamheid. Dat is een belangrijkaanknopingspunt voor gemeenten om hun beleid op te ontwikkelen. In de Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2020-2023 zijn afspraken gemaakt over de rolverdeling van GGD en gemeenten rond het thema eenzaamheid. Op bladzijde 13/14 van de jaarstukken 2023 wordt over de inzet van de GGD gerapporteerd. Elke gemeente rapporteert aan haar gemeenteraad over de eigen inzet.

Aandacht bij OZJT voor zorgaanbieders die in de knel zitten
In onze jaarstukken wordt toegelicht dat in 2023 vanuit OZJT extra aandacht is geweest voor aanbieders die in de knel zaten. Wanneer aanbieders financieel in de knel zitten, wordt allereerst het Ambtelijk Overleg Jeugd hierover geïnformeerd en meegenomen in het traject. Ook de colleges worden op de hoogte gesteld via het Bestuurlijk Overleg (BO) Samen14. De besluitvormingsbevoegdheid in deze situaties ligt vervolgens veelal bij de colleges van de 14 Twentse gemeenten. Dit is namelijk de situatie wanneer er een aanzienlijk financieel belang is voor gemeenten en/of de situatie politiek gevoelig is dan wel dat het gaat om impactvolle beleidsmatige keuzes. . Het is vervolgens aan de 14 colleges om te bepalen in welke mate en hoe de gemeenteraden worden geïnformeerd.

Wijziging van de Gemeenschappelijke regeling per 1 juli 2024
Op 19 april 2023 startte het algemeen bestuur met de procedure voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. De directe aanleiding was de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, die uiterlijk 1 juli 2024 dient te zijn verwerkt. De wet beoogt versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. In de toelichting van de gewijzigde regeling SamenTwente staat op welke wijze dit in de regeling SamenTwente is vormgegeven. De gemeenteraden zijn betrokken (geweest) bij de vaststelling van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. De raden hebben in de procedure van totstandkoming van de wijziging de gelegenheid gehad om zienswijzen in te dienen (tussen 8 juni 2023 en 11 oktober 2023). Het algemeen bestuur van SamenTwente heeft op 13 december 2023 het definitieve ontwerp van de wijziging vastgesteld, waarna de 14 colleges gevraagd zijn om de gewijzigde regeling vast te stellen. Hiervoor hebben de colleges toestemming nodig van hun raden. Op moment van schrijven hebben 12 van de 14 gemeenten de procedure afgerond. Als alle 14 colleges de wijziging hebben vastgesteld, met toestemming van hun raad, maakt SamenTwente de gewijzigde regeling bekend.

Duiding van het takenpakket van OZJT
In de QuickScan wordt voorgesteld om in de jaarstukken voor de duiding van het takenpakket van

OZJT, de tekst te gebruiken uit de begroting 2025. We nemen deze opmerking over en zullen in het vervolg het takenpakket in de jaarstukken beter duiden.

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur
19 juni 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
ja	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
B5	Directie

Onderwerp
Uitbreiding dagelijks bestuur

Voorstel
1. Het dagelijkst bestuur uit te breiden met 2 leden;
2. De bijgevoegde procedure voor de uitbreiding vast te stellen.

Inleiding
Onlangs is de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente vastgesteld. In deze regeling staat dat het dagelijks bestuur inclusief de voorzitter bestaat uit 3 en maximaal 5 leden. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden om het dagelijks bestuur uit te breiden met 2 leden. Het dagelijks bestuur bestaat nu uit 3 leden.

Beoogd effect
Een robuust dagelijks bestuur van SamenTwente

Argumenten
1.1 Het is een wens van het huidige bestuur
In april 2023 heeft het algemeen bestuur opiniërend gesproken over de gewenste wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Toen is gevraagd om de mogelijkheid op te nemen om het dagelijks bestuur van SamenTwente te vergroten van 3 naar 5 leden. Hiervoor waren twee redenen. Ten eerste om de werkdruk bij het dagelijks bestuur beter op te kunnen vangen. Ten tweede om de risico op een bestuursvacuüm in de periode tussen de gemeenteraadsverkiezingen en installaties van nieuwe colleges te verkleinen.

2.1 Hiervoor is een procedure nodig
In onze gemeenschappelijke regeling of onderliggende regels staan geen specifieke regels voor uitbreiding van het dagelijks bestuur. Er zijn wel regels voor het aanwijzen van het dagelijks bestuur na gemeenteraadsverkiezingen en bij tussentijdse vervanging. De bijgevoegde procedure is gemaakt

voor deze specifieke situatie. Daarmee is het voor iedereen aan de voorkant helder hoe deze uitbreiding gaat.

Kanttekening

1.1. Een groter DB zou kunnen leiden tot extra bestuurlijke en ambtelijke drukte.

De 2 nieuwe leden van het dagelijks bestuur zullen meer tijd kwijt zijn aan SamenTwente dan nu als lid van het algemeen bestuur. De voorbereiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur zal hen daarentegen minder tijd kosten. Het plannen van afspraken wordt wel ingewikkelder en zal iets meer tijd kosten van de betrokken bestuurssecretariaten. Ook zijn er mogelijk extra portefeuillehouder overleggen nodig. De ambtelijke advisering van de leden van het dagelijks bestuur vindt grotendeels plaats vanuit SamenTwente. Wij verwachten echter dat de al genoemde voordelen zwaarder wegen dan deze nadelen.

1.2. Je kunt ook wachten tot na de verkiezingen.

De gemeenteraadsverkiezingen leiden waarschijnlijk tot een gewijzigde samenstelling van het bestuur. Dit is een natuurlijk moment om het dagelijks bestuur uit te breiden. We adviseren echter niet om daarop te wachten, omdat het nu al nodig is.

Kosten, baten, dekking

Wij verwachten dat de uitbreiding van het dagelijks bestuur bij SamenTwente niet leidt tot kosten die om aanvullende dekking vragen.

Communicatie

- Interne en externe communicatie volgt

Vervolg

- Zie procedure
- Het dagelijks bestuur zal in de eerste vergadering na de aanwijzing van de nieuwe leden onderling de werkzaamheden verdelen (artikel 5.3, lid 5 GR SamenTwente).

Bijlagen

1. Procedure uitbreiding dagelijks bestuur SamenTwente 2024

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Aan
Algemeen bestuur

Van
Dagelijks bestuur

Datum
19 juni 2024

Onderwerp
Procedure uitbreiding DB SamenTwente

Procedure uitbreiding DB SamenTwente

Versie 30 mei 2024

Hieronder leest u de stappen die genomen moeten worden voor de uitbreiding van het dagelijks bestuur van SamenTwente van 3 naar 5 leden.

Aanleiding

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente biedt de mogelijkheid om het dagelijks bestuur uit te breiden van 3 naar 5 leden. Artikel 5.3 lid 1: “Het dagelijks bestuur inclusief de voorzitter kan bestaan uit minimaal 3 en maximaal 5 leden.” Deze mogelijkheid is opgenomen in de gemeenschappelijke regeling om de werkdruk bij het dagelijks bestuur beter op te kunnen vangen. Daarnaast verkleint een dagelijks bestuur met 5 leden het risico op een bestuursvacuüm in de periode tussen de gemeenteraadsverkiezingen en installaties van nieuwe colleges. In onze gemeenschappelijke regeling of onderliggende regels staan geen specifieke regels voor uitbreiding van het dagelijks bestuur. Er zijn wel regels voor het aanwijzen van het dagelijks bestuur na verkiezingen en bij tussentijdse vervanging.

In onze gemeenschappelijke regeling (artikel 5.3 lid 2) staat dat het algemeen bestuur de leden van het dagelijks bestuur aanwijst in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling na de verkiezingen. Er zijn nog geen verkiezingen. Daarom is het voorstel om de aanwijzing te plannen in de eerste vergadering na de zomer. Die is op 16 oktober 2024.

Procedure uitbreiding

Voor de uitbreiding van het dagelijks bestuur zijn 2 leden nodig die door het algemeen bestuur worden aangewezen. Dit zijn vanzelfsprekend leden die door hun college zijn aangewezen als lid van het algemeen bestuur (GR SamenTwente artikel 5.3 lid 7) en op dit moment nog geen lid zijn van het dagelijks bestuur.

De procedure voor het aanwijzen van de nieuwe leden van het dagelijks bestuur start op 4 september 2024 en eindigt op woensdag 16 oktober 2024. Dit is de vergadering van het algemeen bestuur waarin de nieuwe leden aangewezen worden. De volgende stappen worden doorlopen:

- De leden van het algemeen bestuur ontvangen op 4 september 2024 een e-mail waarin ze worden gewezen op de start van de procedure.
- Leden van het algemeen bestuur kunnen zich tussen 4 september tot en met 18 september 2024 kandideren voor deze functies.
- Op 19 september 2024 worden de namen van de kandidaten per e-mail aan alle leden van het algemeen bestuur meegedeeld.
- Als er twee kandidaten zijn voor de functie van lid van het dagelijks bestuur, dan zal het algemeen bestuur gevraagd worden om op 16 oktober 2024 deze leden aan te wijzen. Als er meer dan twee kandidaten zijn, dan zal een stemprocedure volgen in de vergadering van 16 oktober 2024.
- De vergadering op 16 oktober 2024 is openbaar.

De procedure voor eventueel stemmen treft u hieronder aan. Deze is gebaseerd op het Reglement van orde van het algemeen bestuur en is bij vorige verkiezingen ook gebruikt.

Stemprocedure dagelijks bestuur
Stembureau:
De voorzitter van de vergadering benoemt een stembureau van 3 personen (AB-leden) die zich niet kandidaat hebben gesteld.

Kandidaten:
De kandidaten worden in de gelegenheid gesteld kort hun motivatie voor de kandidaatstelling toe te lichten.

Stemming gecombineerd:
De stemming voor de twee vacatures wordt gecombineerd op 1 stembiljet.

Stembiljet:
Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een blanco vel papier ter grootte van ca ¼ van een A4. Op dit biljet wordt met pen de twee namen van de voorkeurskandidaten ingevuld. Het biljet wordt één keer dichtgevouwen en door een lid van het stembureau in ontvangst genomen.

Uitslag:
De twee kandidaten met het hoogste aantal uitgebrachte stemmen worden verkozen mist er ook sprake is van een volstrekte meerderheid. Is dat niet het geval, dan volgt herstemming.

Herstemming:
Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatshebben. Indien bij tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Na de stemming
De stembiljetten worden na de stemming vernietigd

Vervolg na aanwijzing
Het dagelijks bestuur bestaat vanaf de aanwijzing uit 5 leden. Het dagelijks bestuur zal in de eerste vergadering na de aanwijzing van de nieuwe leden onderling de werkzaamheden verdelen (artikel 5.3, lid 5 GR SamenTwente).

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van de bestuurlijke begeleidingscommissie kerntakendiscussie en het dagelijks bestuur
3 juli 2024

Openbaar	Registratienummer	Datum
ja	2024-000017	10 juli 2024

Agendapunt	Onderdeel SamenTwente
B6	Overig

Onderwerp
Opdracht en aanpak kerntakendiscussie

Voorstel
1. De definitieve opdracht en aanpak kerntakendiscussie SamenTwente vast te stellen.
2. De concept raadsinformatiebrief vast te stellen.

Inleiding
Op 14 februari 2024 heeft u besloten een discussie te willen voeren over de kerntaken van SamenTwente. Met deze kerntakendiscussie kunnen keuzes worden gemaakt om het goede te blijven doen voor de inwoners van Twente op het gebied van Gezond, Veilig & Vitaal. Het gaat om focus, inzicht en diepgang op basis waarvan besluiten kunnen worden genomen. Voor het draagvlak van de keuzes is naast de inhoud ook het proces belangrijk. Lysias Advies heeft opdracht gekregen om het proces te begeleiden. Om helder te krijgen wat de kerntakendiscussie precies moet opleveren zijn door Lysias verkennende gesprekken gevoerd met bestuurders en adviseurs. Op basis van deze gesprekken is een gezamenlijk beeld geformuleerd over de inhoud, de afbakening en de aanpak van de opdracht. Dit is op 19 juni 2024 besproken in een oriënterende bijeenkomst van het AB. Dit resulteert in deze definitieve opdrachtformulering en plan van aanpak.

Beoogd effect
Samen goed(e) keuzes maken voor Twente.

Argumenten
1.1. De opdracht is vertaald in vier onderdelen
In de vier onderdelen komen de volgende belangrijke aspecten aan bod: ten eerste de keuze om de kerntaken te kiezen langs de lijn van de inhoud. Ten tweede om ook de wijze van samenwerking onder de loep te nemen. Ten derde een heldere afbakening, waarbij ook de verbindingen met de keten in beeld komen, met oog op het waterbedeffect. Ten vierde oog voor een zorgvuldig proces, waarbij er op bestuurlijk en ambtelijk niveau afspraken zijn gemaakt over betrokkenheid.

1.2. Het plan van aanpak is in lijn met de opdracht van het AB
Het AB heeft opdracht gegeven een kerntakendiscussie af te ronden voor 1 januari 2025. Het plan van aanpak is daar nu op ingericht. Het proces is ingedeeld in vier fasen, waar in de laatste fase het AB op 11 december 2024 om besluitvorming wordt gevraagd.

1.3 De begeleidingscommissie heeft het document op 3 juli 2024 besproken
Het AB is opdrachtgever van deze kerntakendiscussie. Om het werkbaar te maken is een Bestuurlijke Begeleidingscommissie ingesteld, waarin ook het DB vertegenwoordigd is. Met hen wordt de voortgang besproken en worden bijeenkomsten voorbereid. Zij bepalen of voorstellen rijp zijn voor bespreking en besluitvorming in het AB. De begeleidingscommissie heeft geoordeeld dat dit document besluitrijp is. Het document is in concept eveneens besproken met de ambtelijke contactpersonen en met het CMT van SamenTwente. Hun opmerkingen zijn eveneens verwerkt in het bijgevoegde document.

2.1 Dit is een gepaste manier om de raden te informeren over deze processtap.
Bij de opdrachtverstrekking en het besluit om middelen beschikbaar te stellen, heeft u aandacht gevraagd voor de rol van de raden in dit proces. In het plan van aanpak wordt daarom aandacht gegeven aan de wijze waarop de raden worden betrokken. In de zienswijzeprocedure op de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regelingen is door een groot aantal raden gevraagd om een kerntakendiscussie te voeren en de resultaten daarvan te betrekken bij de begroting 2026. Ook is gevraagd door een aantal raden om voor te sorteren in 2025 op het ravijnjaar 2026. Het is dus erg belangrijk hen goed mee te nemen in het proces van de kerntakendiscussie. In de zienswijzeprocedure is door een groot aantal gemeenteraden hier expliciet aandacht voor gevraagd. Een raadsinformatiebrief is een goede manier om de raden op uniforme wijze te informeren over deze opdracht en aanpak van de kerntakendiscussie. In de opdrachtformulering is door Lysias uitgewerkt hoe de raden inhoudelijk worden betrokken bij de kerntakendiscussie.

Kanttekeningen
1.1. De planning is erg krap
In het plan van aanpak wordt uitgegaan van besluitvorming in het AB van 11 december 2024. Dit vraagt om een scherp uitgelijnd proces, waarbij ook in de zomerperiode volop doorgewerkt wordt. Flexibiliteit en het vertrouwen op de inzet van de wel aanwezige (gemeentelijke) collega’s zijn hierbij nodig. In de zomerperiode vinden diverse werkateliers plaats. Lysias zal op voorhand inventariseren wie bij welke sessie kan zijn en verdeelt op basis daarvan de inhoudelijke onderwerpen over de werkateliers. Direct na de zomerperiode vindt een ambtelijke toetsing en afstemming plaats door het CMT van SamenTwente en de groep met ambtelijke contactpersonen. Mocht daar dan aanleiding toe gezien worden, is er begin september nog beknopt de tijd verdere input op te halen. De bestuurlijke begeleidingscommissie zal medio september de balans opmaken over de vorderingen in het proces, met oog op het programma van de bestuurdersdag op 25 september 2024.

Als blijkt dat het vasthouden van het behalen van de planning ten koste gaat van de kwaliteit of het draagvlak, zal de bestuurlijke begeleidingscommissie met een passend voorstel komen.

1.2. De uitkomsten kunnen mogelijk niet direct worden gerealiseerd.
We kunnen niet vooruitlopen op eventuele maatregelen die genomen moeten worden na besluitvorming op 11 december 2024. We verwachten echter dat het effectueren van de meeste stappen tijd zal kosten en op zijn vroegst per 2026 kunnen worden gerealiseerd.

1.3. Lokale impact van te maken keuzes maakt geen onderdeel uit van de scope van de opdracht
In de opdracht is er aandacht voor het zogenoemde 'waterbedeffect', het effect van eventuele aanpassingen op andere onderdelen in de keten. Zowel inhoudelijk als financieel. Dit is op hoofdlijnen. Een gedetailleerde uitwerking van de financiële en inhoudelijke impact van de keuze om bijvoorbeeld een taak niet langer bij SamenTwente, maar lokaal uit te voeren, valt niet onder de scope van de opdracht aan Lysias. Indien gewenst kunnen gemeenten zelf, na afloop van of parallel aan het traject van de kerntakendiscussie, een dergelijke uitwerking van de lokale impact vormgeven ten behoeve van weloverwogen besluitvorming.

1.4 De ontwikkelingen rondom SamenTwente staan niet stil
Het is belangrijk om toekomstige ontwikkelingen nu mee te kunnen nemen in de kerntakendiscussie. Eventuele financiële en of inhoudelijke knelpunten die zich de komende periode aandienen, zowel incidenteel als structureel, kunnen daarmee worden betrokken in de kerntakendiscussie en de begroting 2026. We blijven er desondanks alert op dat ontwikkelingen niet stil komen te liggen in afwachting van de uitkomsten van de kerntakendiscussie. Als er knelpunten zijn waarvan de oplossing in de ogen van het bestuur echt niet kan wachten, worden deze aan het algemeen bestuur voorgelegd.

Kosten, baten, dekking
Zie AB besluit van 17 april 2024

Communicatie
- De raden worden over de vaststelling van de opdracht en aanpak geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Deze brief wordt na vaststelling gedeeld met de colleges. Deze kunnen de brief vervolgens zelf op de voor hen lokaal passende wijze delen met hun raad.
- Zie plan van aanpak

Vervolg
- Na vaststelling van de concept raadsbrief wordt deze gedeeld met de gemeenten (AB en betrokken ambtenaren). Daarna verzorgen gemeenten zelf voor het informeren van de eigen raad.
- Uitvoering plan van aanpak, zoals opgenomen in het bijgevoegde document.

Bijlagen

1. Lysias rapport: Definitieve opdracht en aanpakkerntakendiscussie.
2. Concept raadsinformatiebrief

Besluit algemeen bestuur:

[tekst]

Enschede
10-7-2024

secretaris

drs. S. Dinsbach

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Samen goed(e) keuzes maken voor Twente

CONCEPT
Definitieve opdracht en aanpak kerntaken SamenTwente

Voorstel Algemeen Bestuur d.d. 10 juli 2024

lysias

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. De opdracht 3

2.1 Kerntaken kiezen langs de lijn van de inhoud 4
2.2 Het samen van SamenTwente (anders) organiseren.....5
2.3 Heldere afbakening met het waterbed in beeld.....5
2.4 Een zorgvuldig proces: elkaar benutten, betrekken en met elkaar bouwen aan SamenTwente. 6

3. Plan van aanpak 6

3.1 Analyseren en scenario-ontwikkeling (juli – september 2024) 7
3.2 Reflecteren en dialoog (september – oktober 2024) 8
3.3 Uitwerken en besluiten (okt – dec 2024) 9
3.5 Evalueren en overdragen (dec 2024 – jan. 2025).....9
3.6 Communicatie.....10

Bijlage 1: Aanzet tot afwegingskader (ter informatie)..... 11

Opdrachtgever:	SamenTwente
Ons kenmerk:	A24STW-42
Samenstellers:	Jolanda Waaijer Marcel Benard Jacco van Gastel Bibian Bevers
Datum:	VERSIE 3 juli 2024

CONCEPT

1. Inleiding

Het AB van SamenTwente heeft besloten een discussie te voeren over de kerntaken van SamenTwente. Door de afname van rijksmiddelen enerzijds en grote maatschappelijke opgaven anderzijds ontstaat er spanning tussen ambitie en de inzet van middelen. Vanuit het perspectief van gemeenten is SamenTwente niet de enige vragende partij waar het gaat om de inzet van middelen. Aan de collegetafels en in raadszalen vraagt de financiële ontwikkeling van gemeenten om een brede afweging op inzet van middelen om ambities te realiseren.

Met deze kerntakendiscussie worden keuzes gemaakt om het goede te blijven doen voor de inwoners van Twente. Het gaat om focus, inzicht en diepgang op basis waarvan besluiten kunnen worden genomen. Voor het draagvlak voor de keuzes is naast de inhoud ook het proces belangrijk.

Om helder te krijgen wat de kerntakendiscussie precies moet opleveren zijn verkennende individuele gesprekken gevoerd met alle bestuurders van SamenTwente en hun adviseurs. Op basis van deze gesprekken is een gezamenlijk beeld geformuleerd over de inhoud, de afbakening en de aanpak van de opdracht. Dit is op 19 juni 2024 besproken in een oriënterende bijeenkomst van het AB en wordt hier verder uitgewerkt.

Met dit document wordt de opdrachtformulering en de aanpak definitief gemaakt. In de vergadering van het AB op 10 juli 2024 zal hierover definitief worden besloten.

2. De opdracht

Een kerntakendiscussie is op zichzelf niet bijzonder of uniek. Wel is zo'n discussie altijd uitdagend. Door het ravijnjaar dat op gemeenten afkomt groeit het verschil tussen ambities en mogelijkheden. Voor een deel is dit het gevolg van verschillen in ontwikkeling van de opgaven en opdrachten versus de financiering die door het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Gemeenten moeten over de hele linie snijden en in sommige gemeenten is deze grote financiële opgave nu al merkbaar.

Daarnaast zijn de maatschappelijke opgaven groot: de druk op de (jeugd) zorg, de toename van meldingen huiselijk geweld, gezondheidsverschillen en lage levensverwachting. Kiezen in opgaven, ambities en de inzet van middelen is geen sinecure. Het is deze context die het spannend maakt en die vraagt om een goed proces waarin alle relevante stakeholders zich betrokken voelen en waarin met elkaar wordt gewerkt aan draagvlak voor de keuzes die uiteindelijk worden gemaakt. Er is een gedeelde ambitie om met deze kerntakendiscussie de verdiepende doorkijk te maken om dan jaren vooruit te kunnen zonder discussie.

De opdracht laat zich vertalen aan de hand van vier onderdelen:

1. Kerntaken kiezen langs de lijn van de inhoud.
2. Het samen van SamenTwente (anders) organiseren.
3. Heldere afbakening met het waterbed in beeld.
4. Een zorgvuldig proces: elkaar benutten, betrekken en met elkaar bouwen aan SamenTwente.

CONCEPT

2.1 Kerntaken kiezen langs de lijn van de inhoud

Het proces leidt er toe dat een bestuurlijke discussie kan worden gevoerd over kerntaken van SamenTwente langs de lijn van de inhoud. De analyse van de taken is leidend voor financiële keuzes en niet andersom. De discussie wordt gevoerd op basis van inhoudelijke scenario's waarin gekeken wordt naar de taken of de activiteiten sec en in samenhang met de keten als zij daar onderdeel vanuit maakt. Er wordt gekeken naar de inhoud van de taak en naar de meest wenselijke en logische plek om de taak uit te voeren. Er wordt tevens een verbinding gemaakt met lopende trajecten binnen SamenTwente, zoals het traject 'Van tellen naar vertellen' bij Veilig Thuis Twente en het visietraject JGZ als met landelijke ontwikkelingen, zoals de hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming.

Om de discussie goed te kunnen voeren wordt gezorgd voor inzicht en overzicht in het takenpakket van SamenTwente. Inhoud en geld worden in beeld gebracht. We ontwikkelen een wegingskader (zie aanzet in bijlage 1 bij dit plan van aanpak; dit is een aanzet die in overleg op ambtelijk niveau verder wordt voorbereid) om een goede afweging te kunnen maken en zorgen voor een opbouw van de scenario's zodat deze zich gemakkelijk laten vertalen naar een strategisch programma. Hiermee moet ook hetgeen SamenTwente betekent voor inwoners van Twente, beter voor de bril komen. Het gaat dan nadrukkelijk om de vragen:

- Wat is een wettelijke taak en wat is vrijwillig?
- Welke taken moeten regionaal worden uitgevoerd en welke lokaal?
- Welke financieringsstromen zijn er (en is dat dekkend)? Hierbij is ook aandacht voor incidentele rijksmiddelen waarmee projecten worden gefinancierd, zoals SPUK gelden.
- Wat doet SamenTwente vanuit de bedrijfsvoering voor de coalities en is dit dekkend?

We vatten de belangrijkste keuzes die bestuurlijk gemaakt kunnen worden samen in een aantal scenario's. Daarbij denken we vooralsnog in ieder geval aan een 'nulscenario' waarin het kostenniveau van SamenTwente gelijk blijft. Andere scenario's kunnen zijn: 'de absolute kern', 'op koers' en 'op ambitie'. Deze scenario's worden nu slechts als voorbeeld genoemd en in de komende maanden verder ingevuld.

In de uitwerking van de scenario's komen de volgende vragen aan de orde:

- Wat moet SamenTwente in ieder geval blijven doen?
- Hoe draagt de uitvoering van de taak bij aan gestelde doelen?
- Met welke toekomstige ontwikkelingen moet rekening worden gehouden?
- Waar liggen mogelijkheden om beter samen te werken en daarmee effectiviteit te verhogen?
- Wat kan SamenTwente anders doen of waar kan zij mee stoppen?
- Moet SamenTwente deze taak uitvoeren of kan een andere organisatie deze taak ook uitvoeren en is dit wenselijk en logisch?
- Zijn er betere alternatieven voor de uitvoering van de taken?
- In hoeverre is de taak of de activiteit onderdeel van een keten- c.q. netwerksamenwerking? Welk effect heeft een eventuele aanpassing op de andere onderdelen in de keten (waterbedeffect)?
- Wat zijn de (maatschappelijke) effecten van keuzes die worden gemaakt?
- Wat betekent dit voor de inzet van middelen (geld en capaciteit)?
- Welke risico's zijn er? Denk aan risico's voor inwoners, bestuurlijk, financieel.

We starten bij de maatschappelijke opgave en basis voor taken (gemeenten en SamenTwente). Vandaaruit brengen we het ambitieniveau, keuzes en

CONCEPT

(inhoudelijke en financiële) effecten in beeld. Waar dit aan de orde is, brengen we ook het waterbedeffect in beeld.

Voor het gastheerschap aan de coalities Samen14, Twentse Koers, Kennispunt Twente brengen we in beeld waar samenhang en overlap is met taken SamenTwente.
Ook brengen we de toerekeningssystematiek van de kosten aan de coalities in beeld. Voor de bedrijfsvoering wordt gekeken naar efficiency mogelijkheden en geven we inzicht in de overhead.

2.2 Het samen van SamenTwente (anders) organiseren

Er wordt een voorstel ontwikkeld over de wijze waarop de samenwerking plaatsvindt. Dit wordt geduid vanuit de inhoudelijke opgaven vanuit het adagium dat de effectiviteit van SamenTwente mede wordt bepaald door de samenwerking tussen gemeenten en SamenTwente. Het spitst zich toe op drie onderdelen.

- Het eerste onderdeel gaat over de vraag voor welke taken gemeenten keuzevrijheid wensen en welke taken vanuit de solidariteitsgedachte op regionaal niveau worden uitgevoerd.

- Het tweede onderdeel richt zich op het onderzoeken of er efficiency winst te behalen is door de samenwerking anders te organiseren. Het gaat daarbij ook om het proces waarmee je voorstellen voorlegt. Hierbij wordt gekeken naar alle niveaus; bestuurlijk en ook ambtelijk. Aandachtspunten zijn rolverdeling en -invulling in relatie tot verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Er wordt daarbij gekeken naar dubbelingen en overlap in besprekingen en wie waar 'iets' van moet vinden.

- In het derde onderdeel wordt gekeken hoe de effectiviteit van de gezamenlijke inzet kan worden versterkt. Voor versterking gezondheid en transformatie (jeugd)zorg is lokale en regionale inzet nodig. Het vraagt om congruente sturing op vier niveaus van Bestuur – management – beleid – uitvoering. En ook over de vraag hoe wordt omgegaan met onderlinge afhankelijkheden (bv. beschikbaarheid voorliggende voorzieningen, toegang)?

We organiseren een ambtelijke challenge met als hoofdvraag: Wat is het ambtelijke 'aanbod' voor verbeteringen in de samenwerking?

2.3 Heldere afbakening met het waterbed in beeld

In de afbakening van de opdracht wordt voor de besluitvorming toegewerkt naar een voorstel waarover het AB SamenTwente kan besluiten.

We kijken in de uitvoering van de opdracht breder, omdat SamenTwente onderdeel uitmaakt van een keten. Voor de bredere blik wordt gekeken naar:

- samenhang en mogelijke overlap in taakuitvoering tussen SamenTwente en de coalities Samen14, Kennispunt Twente en de Twentse Koers.
- mogelijk 'communicerende vaten' die er zijn in de samenwerking tussen SamenTwente en het voorliggend veld in gemeenten.

Hiermee worden de verbindingen die er zijn in de keten helder en wordt ook helder of er bij keuzes sprake is van een waterbedeffect. Dit beperkt zich tot inzicht omdat de governance voor deze onderdelen anders is georganiseerd.

CONCEPT

2.4 Een zorgvuldig proces: elkaar benutten, betrekken en met elkaar bouwen aan SamenTwente.

Voor het formeel opdrachtgeverschap ligt een bestuurlijk primaat bij het AB van SamenTwente. Om het werkbaar te maken wordt het AB vertegenwoordigd door de Bestuurlijke Begeleidingscommissie, waarin ook het DB vertegenwoordigd is. Met hen wordt de voortgang besproken en bijeenkomsten voorbereid. Zij bepalen of voorstellen rijp zijn voor bespreking en besluitvorming in het AB. De rol van het Dagelijks Bestuur is in de voorbereiding op het AB doorgeleidend namens de bestuurlijke begeleidingscommissie. Tijdens de discussies in het AB kan het DB ook relevante overwegingen vanuit de DB-verantwoordelijkheid inbrengen. Wanneer iemand vanuit de DB-verantwoordelijkheid een inbreng levert, onderscheiden we die 'pet' in het gesprek van de AB-verantwoordelijkheid.

Op ambtelijk niveau vindt er overleg plaats met verschillende gremia:

- Liaisons: 2 vertegenwoordigers namens gemeenten ambtelijk en 1 namens SamenTwente. Denken en werken mee met het projectteam Lysias.
- Contactpersonenoverleg gemeenten: iedere gemeente is vertegenwoordigd. De voortgang wordt besproken en er vindt afstemming plaats voordat er bespreking is in of besluitvorming van het AB wordt gevraagd. De leden van dit gremium zorgen voor de verbinding met de Ambtelijke Overleggen Publieke Gezondheid, Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, Jeugd en WMO. En waar nodig met juristen en/of financieel medewerkers.
- CMT SamenTwente: De voortgang wordt besproken en er vindt afstemming plaats voordat er bespreking is in of besluitvorming van het AB wordt gevraagd. De leden van dit gremium zorgen voor communicatie met de medewerkers van SamenTwente.
- Gemeenteraden Twentse gemeenten: Gedurende het proces worden de gemeenteraden geïnformeerd over het proces en geconsulteerd om hun inbreng te leveren (zie plan van aanpak).

In de totstandkoming van de inhoudelijke scenario's en de voorstellen over de wijze van samenwerking wordt gebruik gemaakt van de kennis en de denkkracht van medewerkers SamenTwente en de coalities en gemeenten. Het gaat dan om in beeld brengen van relevante ontwikkelingen, toetsen van de feiten analyse en meedenken in de scenario ontwikkelingen en voorstel(len) samenwerking. Hiervoor worden meerdere werksessies georganiseerd onder regie van Lysias (zie Plan van aanpak). Het primaat over de inhoud van de uiteindelijke voorstellen ligt bij Lysias vanuit de onafhankelijke rol die wordt gewenst.

3. Plan van aanpak

Met het vaststellen van deze definitieve opdracht is de voorfase 'Opstarten, verkennen en kiezen' afgerond. Als resultante van de gesprekken die in de voorfase zijn gevoerd is de opdracht aangescherpt en uitgebreid ten opzichte van de oorspronkelijke uitvraag. Op basis hiervan is het plan van aanpak verder uitgewerkt aan de hand van vier fasen:

1. Analyseren en scenario-ontwikkeling (juli – september)
2. Reflecteren en dialoog (september – oktober)
3. Uitwerken en besluiten (november – december)
4. Evalueren en overdragen (december – januari '25)

CONCEPT

3.1 Analyseren en scenario-ontwikkeling (juli – september 2024)

In deze fase analyseren we de informatie en werken we, binnen de kaders van de vastgestelde bestuursopdracht van het AB van 10 juli 2024, een nader te bepalen aantal scenario's uit. De scenario's helpen bij het maken van keuzes over de toekomstige taken van SamenTwente in relatie tot de te realiseren ambities en de inzet van middelen. Daarnaast ontwikkelen we een voorstel over de wijze waarop de samenwerking plaatsvindt. We ontwikkelen de scenario's in samenspraak met managers en medewerkers van SamenTwente en de gemeenten. Dat vindt deels in de zomer plaats. Na de zomer zorgen we dat er voldoende aandacht is voor het meenemen van alle ambtelijk betrokkenen bij de resultaten, zodat er draagvlak is voor de inhoudelijke voorbereiding.

Als werkwijze bij de analyse hanteren we twee lijnen: een inhoudelijke en een samenwerkingslijn.

Voor wat betreft de **inhoudelijke lijn** maken we een analyse van de verschillende taken van SamenTwente. Daarbij hanteren we een afwegingskader, dat we afstemmen met het CMT en de ambtelijke contactpersonen. Een concept-afwegingskader is opgenomen als bijlage bij dit plan van aanpak.
In een aantal werksessies, waarvoor we gemeentelijke vertegenwoordigers en medewerkers van SamenTwente uitnodigen, bespreken we aan de hand van het afwegingskader de verschillende taken, de relevante ontwikkelingen, maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities en een beeld van het huidige kwaliteitsniveau. We starten de eerste sessie met een bespreking van het afwegingskader en de scenario's. Daarna hebben we per taakveld een sessie. We ronden af met een sessie waarin we de uitkomsten samenbrengen.

De sessies zullen noodgedwongen deels in de zomervakantie plaatsvinden; we inventariseren de opkomst en zorgen dat in ieder geval de eerste en de laatste sessie buiten de zomervakantie vallen.

Voor wat betreft de **samenwerkingslijn** starten we de analyse met een overzicht van bestaande overleggen. We maken een raming van de totale overlegtijd in de regio. En bespreken wat de inhoudelijke meerwaarde van de overleggen is. Tijdens een werksessie werken we de contouren uit van een 'challenge' om efficiëntie- en kwaliteitswinst te boeken.

Concreet doen we in deze fase het volgende:

- Afronden van de feitenanalyse (uiterlijk 15 juli), ter toetsing voorleggen aan CMT.
- Een startsessie met de CMT-leden op 16 juli. Tijdens deze sessie bespreken we het wegingskader, de scenario's en de opgave op het gebied van samenwerking.
- We werken samen aan de invulling van de scenario's. Op 23 en 25 juli en 19 en 21 augustus vinden daarvoor werkateliers van enkele uren plaats. Hierin werken we met medewerkers uit de organisatie SamenTwente, de coalities en een afvaardiging uit de AO's aan de scenario's en het afwegingskader en vindt de ambtelijke challenge over de samenwerking plaats. Elk atelier heeft een thema: we starten met de samenwerking en hebben het vervolgens over de GGD, over Veilig Thuis, over OZJT / Samen14, over de andere coalitietaken en de bedrijfsvoering. We inventariseren wie bij welke sessie kan zijn en verdelen op basis daarvan de inhoudelijke onderwerpen over de werkateliers. Mogelijk plannen we voor een thema meerdere momenten in, als daarmee de oogst van de sessies kan worden verrijkt.

CONCEPT

- Op 4/5 september vindt in aanloop naar de bestuurdersdag in september een laatste toetsing/afstemming plaats met het contactpersonenoverleg en het CMT SamenTwente over de inhoudelijke scenario's en het samenwerkingsvoorstel.
- Op 12/13 september vinden bijeenkomsten plaats van contactpersonen gemeenten en CMT SamenTwente over het programma Bestuurdersdag op 25 september.
- Op 12/13 september vindt een bestuurlijke begeleidingscommissie plaats. Daarin wegen we de opbrengst en bepalen we aan de hand van wat er is opgehaald wat dit betekent voor het programma voor de Bestuurdersdag op 25 september.
- Op 25 september vindt de bestuurdersdag plaats. We benutten de deze dag om met de leden van het AB de scenario's inhoudelijk te bespreken.

Het resultaat van fase 2 is het opleveren van een aantal inhoudelijke scenario's en een samenwerkingsvoorstel op basis waarvan de dialoog en het fundamentele gesprek kan plaatsvinden. Er wordt een document opgeleverd op basis waarvan het AB op de Bestuurdersdag keuzes kan maken die vervolgens voor reflectie en dialoog worden voorgelegd aan betrokken gremia.

3.2 Reflecteren en dialoog (september – oktober 2024)

De tweede fase staat in het teken van bespreken, reflecteren en verrijken van de scenario's en het samenwerkingsvoorstel. Het is mogelijk om perspectieven toe te voegen die nog niet of onvoldoende zijn belicht. Op basis van de dialoog helder voor welke keuzes draagvlak is en welke onderdelen onbespreekbaar zijn.

In deze fase doen we het volgende:

- Op 30 september zal er in de bestuurlijke begeleidingscommissie een korte terugblik worden gegeven op de bestuurdersdag van 25 september. Ook zal de bijeenkomst met de gemeenteraden voorbesproken worden.
- Tussen 26 september en 1 november plannen we een bijeenkomst met gemeenteraden. De liaisons gaan na welke dagen hiervoor geschikt zijn.
- Na de bespreking met de gemeenteraden houden we een werkbijeenkomst met alle medewerkers die hebben geholpen met het ontwikkelen van de scenario's.
- Op 14 oktober vindt een bestuurlijke begeleidingscommissie plaats waarin we de stand van zaken en de dilemma's die we tegenkomen bespreken.

Het resultaat van de derde fase is dat alle relevante gremia betrokken zijn en de mogelijkheid hebben gekregen om hun input te leveren. De verschillende perspectieven zijn gedeeld. Er is duidelijkheid of er draagvlak is voor het concept beslisdocument, of en zo ja waar aanpassingen moeten plaatsvinden.

We leveren een verslag op waarin de belangrijke rode draden uit de verschillende gespreksronden zijn opgenomen. Deze zijn input voor de verdere uitwerking van het beslisdocument in de volgende fase.

CONCEPT

3.3 Uitwerken en besluiten (okt – dec 2024)

Na het afronden van de reflectie en dialoogfase bereiden we de definitieve besluitvorming voor. Op basis van de opbrengst uit de vorige fase wordt besloten welke type beslisdocument het AB voorgelegd wil krijgen (een voorstel of keuze uit meerdere voorstellen). Waar mogelijk worden met het maken van keuzes voor de langere termijn eveneens keuzes voor de komende vier jaar gemaakt. De focus ligt op de periode 2026 en verder. Waar nodig besteden we aandacht aan het relevante ingroeipad van maatregelen. Het is vervolgens aan DB en management van SamenTwente om implementatievoorstellen uit te werken.
Hoewel formele besluitvorming over het strategisch meerjarenprogramma dan nog moet plaatsvinden, zijn met het besluit over de kerntaken ook de bouwstenen voor het strategisch meerjarenprogramma vastgesteld. Hierover moet dan nog wel formele besluitvorming plaatsvinden, inclusief traject zienswijzen gemeenteraden.

In deze fase doen we het volgende:

- Op 28/29/30 oktober vindt een laatste afstemmingsmoment plaats met het contactpersonenoverleg en het CMT SamenTwente ter voorbereiding op het opiniërende AB over het beslisdocument
- Op 28/29/30 oktober vindt een bestuurlijke begeleidingscommissie plaats over het beslisdocument. De verwachtingen over de AB vergadering half november worden opgehaald en besproken.
- Op 13 november zal het AB een opiniërende bespreking houden over het beslisdocument.

Het resultaat van de vierde fase is dat de opbrengsten uit de dialoog- en reflectie-bijeenkomsten zijn vertaald en verwerkt in een beslisdocument op basis waarvan het AB kan besluiten.

3.5 Evalueren en overdragen (dec 2024 – jan. 2025)

We evalueren het traject met de opdrachtgever en zorgen voor een overdracht van alle benodigde documentatie.

In deze fase doen we het volgende:

- Op 25/26/27 november vindt een laatste afstemmingsmoment plaats met het contactpersonenoverleg en het CMT SamenTwente over het de AB bespreking over het beslisdocument.
- Op 28 november vindt een bestuurlijke begeleidingscommissie plaats over het beslisdocument. De verwachtingen over de AB vergadering van 11 december worden opgehaald en besproken.
- Aan het AB wordt gevraagd om op 11 december een besluit te nemen over het beslisdocument.

Het resultaat van de vijfde fase is een afgerond en geëvalueerd traject, waarbij alle relevante documentatie is overgedragen.

CONCEPT

3.6 Communicatie

Gedurende het hele proces besteden we aandacht aan communicatie naar de relevante belanghebbenden. Voor de interne communicatie maakt SamenTwente een communicatieplan.

Daarvoor doen we het volgende:

- Gemeenten (raden): de raden worden per RIB over dit plan van aanpak geïnformeerd na vaststelling door het AB. Tussen 25 september en 13 november organiseren we een bijeenkomst voor raden, waarbij zij in de gelegenheid worden gesteld aandachtspunten mee te geven. Het definitieve voorstel voor de kerntaken wordt als basis voor de kadernota begin 2025 onderdeel van het zienswijzetraject.
- Gemeenten (colleges): na vaststelling van dit plan van aanpak informeren we de colleges, via de RIB. We zullen van de belangrijkste tussentijdse bestuurlijke momenten (25/9, 13/11) een verslag maken dat kan worden gebruikt om de colleges actief te informeren.
- Gemeenten (ambtelijk): we stemmen de voortgang van het traject af met de liaisons in een wekelijks overleg. Daarnaast stemmen we de stappen in het traject af met de 14 ambtelijke contactpersonen. We verwachten van hen dat zij de relevante collega's in eigen huis informeren over de voortgang.
- SamenTwente (medewerkers): de medewerkers worden geïnformeerd over de vaststelling van het plan van aanpak en daarna via een maandelijkse update. We stemmen met interne communicatie nog verder af over de vorm.
- SamenTwente (OR): tijdens een kennismakingsgesprek met de OR heeft het projectteam afgesproken dat Lysias de OR tussen 25 september en 13 november informeert over de tussentijdse resultaten en denkrichtingen, zodat de OR desgewenst aandachtspunten kan meegeven.
- SamenTwente (CMT): het CMT levert op verschillende onderdelen een actieve bijdrage. Op die manier blijven zij goed geïnformeerd. De CMT-leden zijn als toehoorder aanwezig bij de AB-vergaderingen over de kerntakendiscussie.

CONCEPT

Bijlage 1: Aanzet tot afwegingskader (ter informatie)

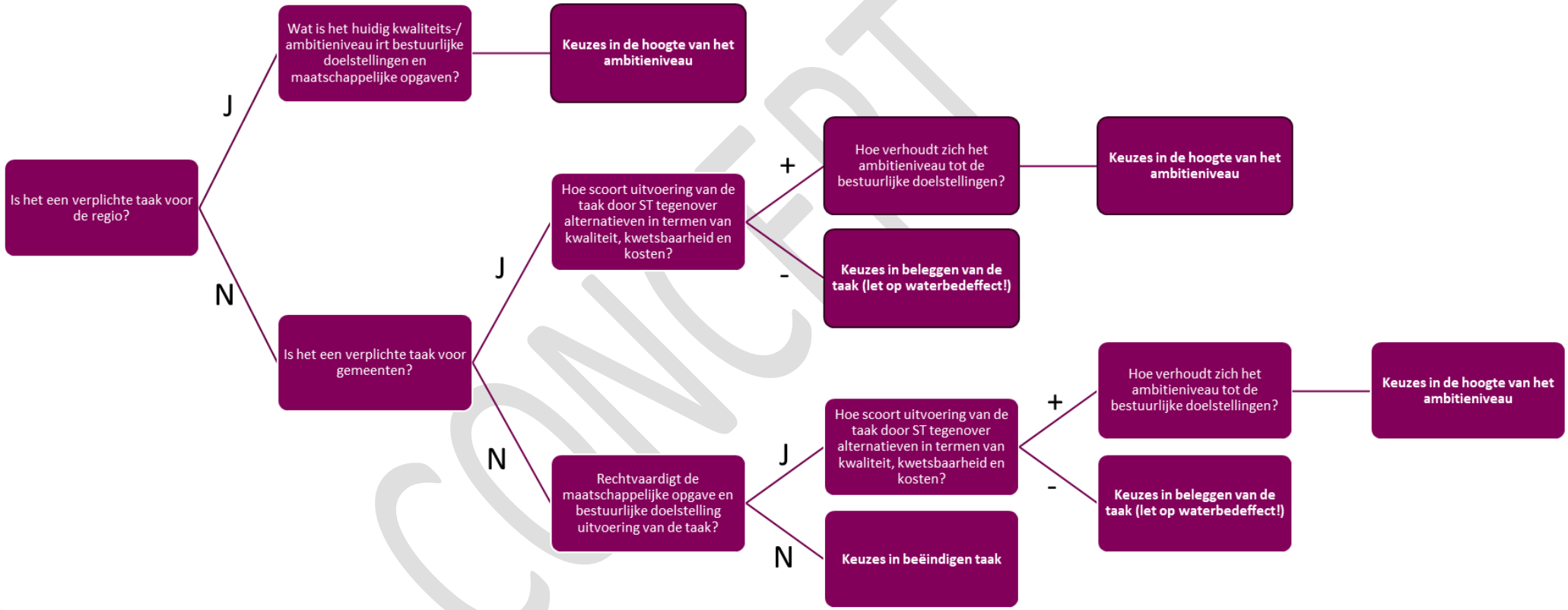

CONCEPT

Opstarten, verkennen en kiezen

(mei – juli)

Resultaat: resultaatgerichte opdrachtformulering en plan van aanpak, beslisdocument AB, inventarisatie huidige situatie, inhoudelijke kaders scenario's

Analyseren en scenario-ontwikkeling

(juli – september)

Resultaat: uitwerking inhoudelijke scenario's, beslisdocument AB kerntaken SamenTwente

Reflecteren en dialoog

(september – oktober)

Resultaat: constructieve dialoog, relevante gremia zijn betrokken, concept beslisdocument

Uitwerken en besluiten

(november – december)

Resultaat: opbrengsten vertaald in beslisdocument, genomen besluit

Evalueren en overdragen

(december – januari '25)

Resultaat: afgerond en geëvalueerd traject

CONCEPT

CONCEPT Raadsinformatiebrief Kerntakendiscussie

Aan: de colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten.

Deze concept raadsinformatiebrief is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van SamenTwente van 10 juli 2024. Deze brief kunt u gebruiken om uw raad te informeren over de stand van zaken van de kerntakendiscussie.

CONCEPT Raadsinformatiebrief voor de aan SamenTwente deelnemende gemeenten

Datum: 10 juli 2024

Onderwerp: Stand van zaken kerntakendiscussie

Geachte raad,

In deze brief leest u over de stand van zaken van de kerntakendiscussie bij SamenTwente.

Aanleiding kerntakendiscussie
Het AB van SamenTwente heeft op 14 februari 2024 besloten een discussie te gaan voeren over de kerntaken van SamenTwente. Door de afname van rijksmiddelen enerzijds en grote maatschappelijke opgaven anderzijds ontstaat er spanning tussen ambitie en de inzet van middelen. Vanuit het perspectief van gemeenten is SamenTwente niet de enige vragende partij waar het gaat om de inzet van middelen. Aan de collegetafels en in raadszalen vraagt de financiële ontwikkeling van gemeenten om een brede afweging op inzet van middelen om ambities te realiseren.

In de zienswijzeprocedure van de raden op de begroting 2025 van SamenTwente hebben meerdere raden een gezamenlijke zienswijze ingediend. Daarin wordt gevraagd aan de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen om relevante opties voor scherpe keuzes aan te gaan dragen, zodat de uitkomsten kunnen worden meegenomen bij de opmaat naar de begroting 2026. In deze zienswijze werd al opgemerkt dat SamenTwente al is gestart met een kerntakendiscussie. Met deze brief informeren wij u over de voortgang hiervan.

Begeleiding
Het AB heeft een bestuurlijke begeleidingscommissie aangewezen die als eerste stap in het proces een bureau heeft geselecteerd voor de begeleiding van de takendiscussie. De keuze is gevallen op het bureau Lysias Advies. Lysias heeft ervaring met het begeleiden van dergelijke discussies in andere regio's. De opdracht aan Lysias is om het proces van de kerntakendiscussie tot en met de besluitvorming inhoudelijk en procesmatig te begeleiden.

Doel kerntakendiscussie
Met de kerntakendiscussie maken we keuzes om het juiste te blijven doen en te blijven zorgen voor kwalitatieve dienstverlening voor de inwoners van Twente. Het gaat om focus, inzicht en diepgang op basis waarvan besluiten kunnen worden genomen. Voor het draagvlak voor de keuzes is naast de inhoud ook het proces belangrijk.

Om helder te krijgen wat de kerntakendiscussie precies moet opleveren heeft Lysias verkennende individuele gesprekken gevoerd met alle bestuurders van SamenTwente en hun adviseurs. Op basis

van deze gesprekken is een gezamenlijk beeld geformuleerd over de inhoud, de afbakening en de aanpak van de opdracht.

Met dit document wordt de opdrachtformulering en de aanpak definitief gemaakt. In de vergadering van het AB op 10 juli 2024 is de opdracht en aanpak vastgesteld. U treft het plan van aanpak bij deze brief aan.

Betrokkenheid raden
Het AB hecht eraan ook de raden te betrekken bij de inhoud van de kerntakendiscussie. Daarom werden in maart 2024 al twee Twente-brede raadsbijeenkomsten benut, om u te informeren over dit traject. U heeft zelf ook aangegeven graag betrokken te worden.

In overleg met de griffies wordt gezocht naar een moment in oktober 2024 waarop u uw inbreng in het gesprek kan leveren. U kunt de uitnodiging hiervoor binnenkort verwachten.

De resultaten van de takendiscussie worden vervolgens vertaald naar de begroting 2026, waarop u uw zienswijze kunt geven via de daarvoor gebruikelijke procedure.

Afsluiting
Wij gaan ervan uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de kerntakendiscussie van SamenTwente

Namens het college van …..

Secretaris, Burgemeester,

Bijlage: Opdracht en aanpak Kerntakendiscussie SamenTwente

Informatiebrief algemeen bestuur

Briefnummer	Van	Datum
2024-000028	Dagelijks bestuur	19 juni 2024

Onderwerp
Coördinatie Forensische Geneeskunde KON (Kring Oost-Nederland)

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding
Hierbij informeren wij u over de ontwikkelingen binnen de dienstverlening forensische geneeskunde (FG). FG levert zo een onmisbare bijdrage in (straf)recht, openbare orde en volksgezondheid. Hierin trekken GGD Twente GGD, GGD Gelderland-Zuid, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) en GGD IJsselland gezamenlijk op in de politieregio Oost-Nederland, beter bekent als Kring Oost Nederland (KON).

Kernboodschap
1. Stand van zaken Forensische geneeskunde
   a) *Samenwerking binnen de KON*
   De 5 GGD 'en in Oost Nederland werken onder meer samen op het dossier Forensische geneeskunde. In meerdere AB informatiebrieven en in Beraps bent u hierover geïnformeerd. Samenwerking is noodzakelijk omdat voor alle betrokken GGD 'en in meer of mindere mate geldt dat zelfstandig uitvoeren van de forensische geneeskunde vanuit de optiek van bedrijfsvoering en arbeidsmarkt niet mogelijk is. Landelijk zien we dat over het gehele land GGD 'en elkaar opzoeken om de forensische geneeskunde in de lucht te kunnen houden. Een goede kwaliteit en continuïteit van dienstverlening Forensische Geneeskunde zien de 5 KON GGD 'en als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Belangrijk uitgangspunt is dat elke GGD eigen professionals in dienst heeft en hier een verantwoordelijkheid voor heeft, zowel kwalitatief als kwantitatief. Sommige onderdelen voeren we in gezamenlijkheid uit onder aansturing van de coördinerend GGD.

   b) *Coördinatie door GGD Twente*
   Zoals toegelicht in het AB van 13 december 2023 wordt er in KON gewerkt volgens het hybride model. Tot voor kort lag de coördinatie van de hybride samenwerking forensische dienstverlening in de KON regio bij GGD NOG incl de penvoering op de inschrijving MAZ

   GGD NOG heeft aangegeven deze coördinatie en penvoering op de MAZ niet verder te willen voortzetten, vanwege missende continuïteit. GGD Twente heeft aangegeven de coördinatie en penvoering MAZ over te willen nemen met GGD Ijsselland als achtervang. GGD Twente heeft met succes het traject aanbesteding Medische ArrestantenZorg (MAZ) getrokken. De GGD'en binnen de KON hebben moeten inschrijven als combinatie van gelijkwaardige partijen

o.b.v. de samenwerkingsovereenkomst MAZ met GGD Twente als penvoerder. Waarbij is besloten om de penvoering MAZ en coördinatie niet los te koppelen van elkaar. Vanwege de verantwoording en de continuïteit richting externe partners, waaronder de politie en J&V.

De inschrijving op de MAZ door GGD Twente heeft geleid tot vertrouwen bij de andere KON partners en is er unaniem ingestemd door de DPG'en met de overdracht van coördinatie en penvoering van GGD NOG naar GGD Twente.

De coördinatie houdt in;

- De verspreiding van informatie door manager en teamleider
- De inhoudelijke en financiële verantwoording op projectgelden en regionale taken door de business controller (strategische projectleider)
- Participatie in landelijke FG overleggen door DPG en manager AGZ.
- Voorbereiding van besluiten in KON verband door manager AGZ.

De penvoering houdt in;

- Inhoudelijke en financiële verantwoording op de MAZ namens de KON.
- Verspreiding van informatie over de MAZ naar de samenwerkingspartners.
- Afstemming met opdrachtgever de Politie.

Het is van cruciaal belang dat GGD Twente namens de KON proactief en effectief kan inspelen op de landelijke en regionale uitdagingen en kansen die zich voordoen. Waarbij de verwachting is dat Twente door continuïteit en inzet van de manager AGZ, aanstelling van de (forensisch) teamleider en de komst van een strategisch projectleider (business controller) in staat zal zijn om in control te komen en de gewenste resultaten te realiseren. De gewenste resultaten zijn:

1. De governance door middel van een business/plan van aanpak voor de inrichting en het proces van een duurzame samenwerkingsovereenkomst (incl. de verantwoordelijkheden en bevoegdheden) en een vaststelling op de coördinatietaken.
2. Duidelijke en actuele financiële beeld per GGD en op centrale opdrachten op het dossier FG, middels afstemmingslijnen, afspraken en dashboards (inclusief begroting centrale dienstverlening, verreken- en inkoopsystematiek).
3. Gekoppeld aan de punten 1,2,3 (strategische) communicatieplannen op het dossier FG voor de KON.
4. Strategisch personeelsplanning en inrichtingsplan (arbeidsmarktkrapte, taakdifferentiatie).
5. Inrichting van IT hardware, software en beheer.

c) *Stand van zaken aanbesteding MAZ*

De GGD'en voeren al vele jaren de MAZ uit in opdracht van de politie. De politie heeft de dienstverlening opnieuw aanbesteed. Hierbij is het werkgebied politie regio Oost één van de tien percelen. De inschrijven op de MAZ kon alleen als combinatie van gelijkwaardige partijen en per perceel en niet per individuele GGD. Het perceel Oost (politie regio) valt samen met het werkgebied van de 5 KON GGD 'en. De 5 GGD 'en hebben unaniem besloten op basis van doorrekening van de business case en de te benoemen afweging om in te schrijven op de aanbesteding.

Afweging, indien de MAZ gegund wordt zal dit leiden tot het behoud van een aantrekkelijk pakket aan werkzaamheden voor onze medewerkers en zal en een positief effect hebben op de totale bekostiging van de forensische dienstverlening. Naar verwachting zal in juli de

bekendmaking van de gunning plaats vinden. Wanneer de aanbesteding onverwachts niet gegund wordt aan de KON, dan zullen wij u daarover zo snel als mogelijk separaat informeren.

d) *Voortgang interne ontwikkelingen*
Op 1 april jl. is de teamleider forensische geneeskunde gestart. Belangrijke opdracht is om weer een GGD Twente team van forensisch artsen op te bouwen. Dit is onder meer van belang om onze personeelskosten terug te dringen. Op dit moment zijn meerdere artsen verbonden aan GGD Twente, door middel van een contract of passende (50% urengarantie ipv de 100% bij het uitzendbureau) ZZP overeenkomst, waarbij er recent twee nieuwe artsen zijn toegevoegd.

Doel
Naast de hierboven genoemde doelen zoals in control komen is het natuurlijk ook wenselijk dat, GGD Twente op de eerste plaats, de gemeenten, Justitie & Veiligheid, Politie, GGD GHOR en collega's bij andere GGD'en zien dat het in Oost op orde is; voldoende personeel, hoge kwaliteit en tevreden medewerkers.

Financiën
Voor het vervolg zoals hierboven uiteengezet zijn geen extra middelen nodig. Er is een projectbegroting door managers gemaakt die binnenkort ter vaststelling aan de verantwoordelijk DPG'en wordt aangeboden. In de begroting zijn opgenomen: de kosten voor een strategisch projectleider. Het kernteam wordt verder versterkt door reeds aanwezig personeel. Als de aanbesteding gegund wordt dan zijn de 5 GGD'en in de begroting overeengekomen de (project)organisatie verder uit te bouwen. Tarieven voor de MAZ zijn daarop gebaseerd.

Conclusie
Wij zijn ervan overtuigd dat deze strategische keuze om de coördinatie op ons te nemen ons in staat stelt om de gewenste controle te behouden en de gestelde doelen te realiseren. Wij zullen u op de hoogte houden van de voortgang en ontwikkelingen.

Mocht u vragen hebben of nadere toelichting wensen dan vernemen wij dat graag.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur

Informatiebrief algemeen bestuur

Briefnummer	Van	Datum
2024-000028	Dagelijks bestuur	19 juni 2024

Onderwerp
Scan Hoofdlijnenakkoord voor SamenTwente

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding
Op 16 mei verscheen het hoofdlijnenakkoord “Hoop, Lef en Trots” 2024-2028 van PVV, NSC, VVD en BBB. Hiervan is een scan gemaakt om de impact ervan voor SamenTwente. Niet om het complete beeld te geven, maar om de in het oog springende ontwikkelingen te signaleren.

Kernboodschap
De partijen zijn van plan om preventie meer centraal te zetten en een nieuwe, samenhangende aanpak van het beleid rond vaccinaties. Tegelijkertijd is er geen financiële dekking voor deze ambities en wordt er bezuinigd op de publieke gezondheid. Hoewel de extra bezuiniging op jeugdzorg vervalt en de hervormingsagenda jeugd doorgezet wordt, zien we dat het hoofdlijnenakkoord maatregelen bevat die negatieve financiële impact zullen hebben op de gemeenten en op SamenTwente.

Vervolg
We vragen de leden van het algemeen bestuur aandacht te (blijven) vragen voor de thema’s rondom gezond, veilig en vitaal op de verschillende regionale en landelijke bestuurlijke tafels.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur

Bijlage(n)
1. Scan Hoofdlijnenakkoord voor SamenTwente

Scan Hoofdlijnenakkoord voor SamenTwente
(versie 28 mei 2024)
Hieronder staan belangrijke ambities vanuit het hoofdlijnenakkoord “Hoop, Lef en Trots” 2024-2028 van PVV, NSC, VVD en BBB, met de impact ervan voor SamenTwente. Niet om het complete beeld te geven, maar om de in het oog springende ontwikkelingen te signaleren.

Arbeidsmarkt
Het aanpakken van de personeelskrapte in de zorg heeft grote prioriteit. “Daarom wordt het aantrekkelijk gemaakt om in de zorg te werken, door middel van meer autonomie, loopbaanperspectief, goede arbeidsvoorwaarden en beperking van regeldruk en van administratieve lasten, bijvoorbeeld door meer innovaties. Gestimuleerd wordt dat personeel in loondienst eerste keuze krijgt bij roosterindeling.”

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Terugdraaien intensivering zorgarbeidsmarktbeleid (-130) is niet positief. Wel positief is dat de al lopende wetstrajecten omtrent het arbeidsmarktbeleid (m.n. stimuleren van duurzame arbeidsrelaties en het remmen van de flexibilisering) worden voortgezet.

Bestaanszekerheid
Nederland is één van de meest welvarende landen ter wereld. Toch zijn veel Nederlanders juist bezorgd over hun toekomst. Ze zijn onzeker over hun dagelijks bestaan en hun levensonderhoud. Daarom worden er maatregelen nodig die mensen direct merken in de portemonnee, waardoor ze meer loon naar wek krijgen. Eén van de maatregelen die genomen wordt is het doorzetten van de stelselherziening kinderopvang (bijna gratis voor werkende ouders).

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- De vraag naar kinderopvang zal waarschijnlijk toenemen, met als gevolg meer kinderopvang en/of gastouder locaties. Dit heeft impact op de inspecties kinderopvang en gastouders.

Grip op asiel en migratie
Het hele asiel- en migratiestelsel wordt hervormd door de instroom gericht en maximaal terug te dringen met een breed pakket aan maatregelen. Daarnaast worden er op de korte termijn crisismaatregelen genomen om de acute asielinstroom en opvang de komende tijd te bestrijden.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Onzekerheid rondom uitvoering Publieke Gezondheid Asielzoekers.

Jeugd
De coalitie heeft de ambitie om de hervormingsagenda Jeugd te behouden en door te zetten met hervormingen in de structuur van taken, bevoegdheden en indicatiestelling om de prestaties van de jeugdzorg te verbeteren. Er komt een nieuwe aanpak van de gesloten jeugdzorg, waarbij de inzet is om de gesloten jeugdzorg versneld af te bouwen. Het aantal uithuisplaatsingen wordt verminderd en de recht van kinderen en ouders verbeterd. Ook heeft het kabinet besloten om de extra bezuiniging van € 511 miljoen op de jeugdzorg te schrappen.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Dat we door kunnen met de Hervormingsagenda Jeugd. Het geeft zekerheid dat de financiële afspraken hieruit. Het definitief wegvallen van de extra bezuiniging van € 511 miljoen is goed nieuws. Ook verder inzet op afbouw van gesloten jeugdzorg past bij wat we beogen.
- Er mist keuze over het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. Om gezinnen beter te helpen en de rechten van ouders en kinderen te versterken is een stelselwijziging rondom de jeugd- en gezinsbescherming cruciaal.

In de onderwijsparagraaf is aandacht voor basisvaardigheden, lezen, schrijven en rekenen, krijgen absolute prioriteit. Doelen over relationele en seksuele voorlichting zijn neutraal en beter toegesneden op de leeftijd van leerlingen, in het bijzonder in het basisonderwijs.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Meer aandacht voor basisvaardigheden is positief. De wijze waarop dit gaat gebeuren is echter nog niet duidelijk. Ook is niet duidelijk wat het effect is van eventuele aanpassing van doelen over relationele en seksuele voorlichting.

- In het hoofdlijnenakkoord ontbreekt aandacht voor het belang van gezond opgroeien, ontwikkelen en opvoeden in onze samenleving. Wat we zien gebeuren is dat de samenleving steeds complexer wordt en dat er allerlei vraagstukken over opvoeden en opgroeien als “probleem” binnenkomen in de jeugdzorg, de kinderopvang of in het klaslokaal. Terwijl het eigenlijk vaak gaat om alledaagse vragen en onzekerheden van kinderen en jongeren die zij in de lokale gemeenschap, met vrienden, in de buurt, het gezin, de kerk, de vereniging of de school zouden kunnen bespreken. Het risico van deze probleemgerichte aanpak is dat we op zoek gaan naar behandelingen en medische en individuele (jeugdhulp) aanpak.

Publieke gezondheid
In het akkoord staat dat preventie meer centraal moet staan, inclusief sport en bewegen, om de gezondheid te verbeteren, gezondheidsverschillen te verkleinen en de zorgvraag te beheersen. Aandacht voor sport en bewegen, het verkleinen van gezondheidsverschillen en het beheersen van de zorgvraag zijn daarbij belangrijk. Er komt een nieuwe, samenhangende aanpak van het beleid inzake vaccinaties, in het bijzonder ook voor de bescherming van kinderen.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Hoe dit te bereiken is nog niet uitgewerkt. Het is ook niet duidelijk hoe de ambitie zich verhoudt tot de opgenomen financiële maatregel om de intensivering in publieke gezondheid terug te draaien. Er worden geen middelen vrijgemaakt voor preventie en vaccinatie. De door Rutte IV ingezette intensivering van de middelen voor de publieke gezondheid van €300 miljoen wordt richting 2028 stapsgewijs afgebouwd: 2025 € 50 miljoen, 2026 € 50 miljoen, 2027 € 150 miljoen, 2028 € 200 miljoen. Dit is uiteindelijk een structurele bezuiniging van €300 miljoen. De rol en mogelijkheden van gemeenten om een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheid komen onder druk te staan. De nadere invulling van de verlaging van € 300 miljoen vindt plaats in de ontwerpbegroting 2025 van het Rijk.
- Naar verwachting heeft de afbouw van de ingezette intensiveringen impact op het programma versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid en impact op de intensiveringen in het kader van IV (informatievoorziening).
- De uitwerking van een nieuwe aanpak om de vaccinatiegraad onder kinderen te verhogen, is welkom. Maar het is op dit moment onduidelijk is wat dit betekent voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma.

Zorg
Op het vlak van maatschappelijke ondersteuning en zorg willen partijen door met een hoofdlijnenakkoord voor de curatieve zorg. Aan de hand van de evaluatie IZA wordt een nieuw akkoord voor de jaren tot en met 2028 voorbereid, waarvan de volumegroei gelijk is aan het laatste jaar van het IZA. Dit hoofdlijnenakkoord moet structureel € 590 miljoen opleveren. “Een hoofdlijnenakkoord gericht op de beheersbaarheid van zorguitgaven en de kwaliteit van de zorg”.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- De voorgenomen voortzetting van een hoofdlijnenakkoord is positief, maar met het terugdraaien van de intensivering en subsidies in de publieke gezondheid en het ontbreken van aandacht voor het belang van een sterk sociaal domein, vallen ook belangrijke voorwaarden weg om bij te dragen aan de beweging van zorg naar gezondheid. De GGD heeft daarin een belangrijke uitvoerende taak. We weten vanuit kostenperspectief en effectiviteit dat collectieve preventie, gezond leven makkelijker maken via een gezonde leefomgeving en een stevige sociale basis ziekte en zorg voorkomen. Er is ook geen aandacht voor de consequenties van de vergrijzing en het toenemend beroep op maatschappelijke ondersteuning in de thuissituatie, ondersteuning van mantelzorgers en zorg van kwetsbare groepen, zoals dak- en thuislozen.

Een hoofdlijnenakkoord, gericht op beheersbaarheid van zorguitgaven en de kwaliteit van de zorg; goede regionale afspraken tussen ziekenhuizen over bereikbaarheid bij acute zorg in de buurt en van streekziekenhuizen; de insteek wordt dat streekziekenhuizen behouden blijven. Er wordt onderzoek gedaan naar alternatieve bekostigingsvormen van de spoedzorg, anders dan het huidige stelstel van marktwerking.
Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Deze ambitie beheersbaarheid van zorguitgaven en kwaliteit van de zorg vraagt om meer veranderingen, dan alleen in de spoedzorg. Bijvoorbeeld ook regelruimte om andere oplossingen mogelijk te maken.

Regiodeals:
Er wordt geïnvesteerd in structurele samenwerking met de regio. De bestaande regiodeals worden in overleg met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en decentrale overheden uitgebouwd tot strategische investeringsagenda's met afspraken over wonen, bereikbaarheid, onderwijs en economie. Belangrijke gezamenlijke programma's zoals het 'Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid' en 'Elke Regio Telt', worden doorgezet.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- De invulling van structurele samenwerking met de regio kan helpen om te werken naar langjarige structurele financiering . Het is nog de vraag wat de passage uit het akkoord betekent voor de invulling van de investeringsagenda's. Er geen nieuw budget vrijgemaakt voor de investeringsagenda's, terwijl het budget voor de Regiodeals eindig is.

Archiefwet / Woo
Het nieuwe kabinet wil de Wet open overheid, de uitvoering hiervan en de hiermee gemoeide kosten evalueren. Het kabinet is ook voornemens om de overheidsarchieven op orde te brengen. Daartoe wordt de Archiefwet gemoderniseerd.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Voortzetting van het huidige beleid. In 2023 is er een invoeringstoets opgesteld over de Wet open overheid (Woo). In deze invoeringstoets is een aantal kritische conclusies getrokken over de uitvoerbaarheid van de wet. Het kabinet moet een reactie hierover innemen. Het op orde krijgen van de informatiehuishouding is een belangrijke pijler uit de Woo. Andere rapporten hebben aangetoond dat er nog veel geïnvesteerd moet worden in de uitvoerig van de wet om een open overheid te realiseren. Het wetsvoorstel om tot een gemoderniseerde Archiefwet te komen is in april 2024 aangemeld voor plenaire behandeling. Het nieuwe kabinet is voornemens is dit wetstraject voort te zetten.

Nationale veiligheid:
Het nieuwe kabinet streeft naar een samenleving die beter voorbereid is op verstoringen. Onze veiligheid staat onder druk door mensenhandel, bedreigingen, terrorisme, cybercriminaliteit, personen met verward gedrag, maatschappelijke polarisatie en onvrede. Veiligheid en een weerbare samenleving zijn topprioriteiten.

Wat betekent dit voor SamenTwente:
- Het is positief dat veiligheid prioriteit is en we wachten af wat de concrete invulling hiervan is.

Samenvatting van de financiële impact (grotendeels hierboven toegelicht)
- Voortbouwen op het bestaande budgettaire kader uit de Voorjaarsnota, dus geen correctie op het lager vaststellen van het gemeentefonds vanaf 2026.
- Overheveling specifieke uitkeringen (SPUK) vanaf 2026 en de middelen na aftrek van 10% budgetkorting aan het gemeente- en provinciefonds. Dit heeft grote impact op financiën van gemeenten en provincies. Dit kan ook impact hebben op SamenTwente. In ieder geval zullen we in gesprek moeten met gemeenten over het doorzetten van de overgehevelde SPUK middelen waar SamenTwente in de uitvoering voor aan de lat staat. Impact kan ook groot zijn voor de mogelijke structurele financiering van de Twentse Koers die nu via een SPUK wordt bekostigd en de versterking van de pandemische paraatheid (ook via SPUK bekostigd).
- De extra bezuiniging op de Jeugdzorg van € 511 miljoen vervalt.
- Verlagen intensivering publieke gezondheid (€ -50 mln. in 2025 oplopend tot € -300 mln. structureel)
- Terugdraaien intensivering zorgarbeidsmarktbeleid (€ -130 mln.)
- Generieke taakstelling van € 1 mld. op subsidies. De impact hiervan is niet bekend, de uitwerking van het regeerprogramma moet hierover meer informatie geven.
- Nullijn cao rijksambtenaren vanaf 2026
- Hervorming van het WW-stelsel vanaf 2027. Dit kan leiden tot verlaging van onze WW-lasten.

Startnotitie DPG / secretaris-directeur SamenTwente

Van: CMT SamenTwente

Aan: DB SamenTwente

Datum: 19 juni 2024, Vastgesteld DB SamenTwente en besproken in het DB VRT

Aanleiding

Onlangs heeft Samantha Dinsbach haar vertrek aangekondigd per 1 januari 2025 als DPG / secretaris-directeur van SamenTwente. Het DB van SamenTwente heeft de opdracht om de continuïteit te waarborgen en te zorgen voor een nieuwe DPG / secretaris-directeur. Wat doet de DPG / secretaris-directeur (in hele grote lijnen):

- Als directeur eindverantwoordelijk manager voor het functioneren van de gehele organisatie SamenTwente. Sturing geven aan en verantwoordelijk voor visie, organisatieontwikkeling en strategische beleidsvorming.
- WOR-bestuurder.
- Als secretaris opdrachtnemer van het bestuur en de verbindende schakel tussen organisatie en bestuur.
- Boegbeeld van SamenTwente en verantwoordelijk voor vertegenwoordiging aan regionale en landelijke tafels.
- Als DPG verantwoordelijk voor de GGD en voor de Geneeskundige Hulpverleningsdienst in de Regio (GHOR): Coördineren en adviseren over acute en publieke gezondheid. Leiding geven aan geneeskundige hulpverlening bij crises.

Wat is wettelijk bepaald over deze functie?

DPG is een functie waarvan de benoeming in de wet geregeld is. Op grond van artikel 14, lid 3 van de Wet publieke gezondheid beslist het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio mee over de benoeming van de directeur publieke gezondheid. "De gemeentelijke gezondheidsdienst staat onder leiding van de directeur publieke gezondheid, die wordt benoemd door het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst in overeenstemming met het bestuur van de Veiligheidsregio". In 'overeenstemming' betekent dat beide besturen het daadwerkelijk eens moeten zijn over de benoeming. Feitelijk wordt de directeur publieke gezondheid dus door zowel het algemeen bestuur van SamenTwente, als door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio benoemd.

In onze gemeenschappelijke regeling (artikel 6.1 lid 1 en 2) staat dat de directeur tevens secretaris is en dat dit de DPG is. De procedure voor directeur is daarmee hetzelfde als de procedure voor DPG. Op grond van artikel 30 van de Wet op de ondernemingsraden heeft de ondernemingsraad een adviesrecht bij de benoeming van de (WOR)-'bestuurder'. Het dagelijks bestuur wijst de WOR-bestuurder aan.

Procedure voor werving en selectie

De procedure voor werving en selectie vraagt om een goede en zorgvuldige voorbereiding, waarbij verschillende partijen worden betrokken. Het DB gaat over de ambtelijke organisatie en hebben daarmee de opdracht om een nieuwe DPG / secretaris- directeur voor SamenTwente te zoeken.

Doel

Een proces uitlijnen waarmee met breed draagvlak bij zowel SamenTwente als VRT, een nieuwe DPG / secretaris-directeur wordt benoemd, die in het eerste kwartaal van 2025 start.

Hoe ziet het proces op hoofdlijnen eruit

Het dagelijks bestuur van SamenTwente is verantwoordelijk voor het goede selectieproces. Die zal dit samen oppakken met het CMT van SamenTwente. 1 januari 2025 lijkt nog ver weg, maar de procedure zal zeker een half jaar in beslag nemen. Het is belangrijk om voor de zomervakantie alvast een aantal stappen te zetten. Het streven is om de procedure eind dit jaar af te kunnen ronden, zodat de nieuwe DPG / secretaris-directeur in het eerste kwartaal van 2025 kan beginnen.

Datum	**Processtap**
11 juni 2024	CMT bespreekt proces en stelt contouren procedure vast
19 juni 2024	DB SamenTwente geeft opdracht voor start procedure en stelt startnotitie vast
19 juni 2024	DB VRT bespreekt startnotitie en betrokkenheid van de VRT bij de procedure.
19 juni 2024	Informeren OR SamenTwente over procedure en betrokkenheid van de OR daarin.
19 juni 2024	In AB SamenTwente mondeling delen dat procedure wordt gestart en vragen naar 1 AB lid die in werkgroep adviseert over het profiel en tekst voor de werving.
Na 19 juni 2024	Contracteren bureau voor werving en selectie
10 juli 2024	Informeren algemeen bestuur SamenTwente aan de hand van de startnotitie
11 juli 2024	Informeren algemeen bestuur VRT aan de hand van de startnotitie
Voor 18 juli 2024	Opstart werkgroep - bespreken profiel
Juli – augustus 2024	Schrijven profiel
Uiterlijk 6 september 2024	2e bijeenkomst Werkgroep: • bespreking en definitief maken profiel / vacaturetekst Bespreken aanpak gesprekken
9 september 2024	Start werving
9 september 2024 – 1 november 2024	Werving en selectie door bureau Longlist beoordeling – werkgroep (afvaardiging met mandaat)
November 2024	Selectie interviews (advies- en selectiecommissie) Klikgesprekken
December 2024	Arbeidsvoorwaardengesprek met beoogde kandidaat Overeenstemming met beoogd kandidaat

december 2024 of januari 2025	Benoeming nieuwe DPG / secretaris-directeur SamenTwente door AB SamenTwente in overeenstemming met AB VRT
1 maart – 1 april 2025	Start nieuwe DPG / secretaris-directeur SamenTwente

NB: voor het proces van de interne en externe communicatie wordt nog een strategie opgesteld.

Werkgroep

Het DB wil een werkgroep samenstellen met vertegenwoordigers vanuit de bij deze functie betrokken partijen. De werkgroep kan dan samen het profiel en de wervingstekst bepalen. Zij zullen eveneens de gesprekken met de selectie- en adviescommissie voorbereiden. De voorzitter van SamenTwente is voorzitter van de werkgroep.

Samenstelling werkgroep:

- Vanuit SamenTwente: Voorzitter SamenTwente, een AB-lid, 2 CMT leden, voorzitter van de OR;
- Vanuit Veiligheidsregio Twente: een AB-lid (of DB-lid), een directielid (secretaris), teamleider GHOR;
- De werkgroep wordt ondersteund door de strategisch HR adviseur en directiesecretaris van SamenTwente.

Selectie- en adviescommissie

De gesprekken vinden na de zomer plaats. De DPG heeft een breed takenpakket en geeft naast de GGD, ook leiding aan de GHOR-keten en maakt onderdeel uit van de veiligheidsdirectie. Daarnaast is in Twente de DPG ook directeur van de organisatie SamenTwente en in die hoedanigheid ook secretaris van het dagelijks en algemeen bestuur. Het is belangrijk om de selectiecommissie en adviescommissie samen te stellen waarbij zoveel mogelijk onderdelen vertegenwoordigd zijn. Daarbij is het praktisch om de leden van de werkgroep voor het opstellen van het profiel ook te betrekken bij de selectie- en adviescommissie. Voorstel:

Selectiecommissie

- Voorzitter SamenTwente
- AB-lid van SamenTwente
- DB- of AB-lid van de VRT
- CMT-lid 1 (adjunct directeur SamenTwente)
- CMT-lid 2 (adjunct directeur Publieke Gezondheid)
- Directielid (secretaris) VRT
- HR adviseur SamenTwente

Klikgesprek met Burgemeester van Enschede, voorzitter AB VRT

Adviescommissie

- Teamleider GHOR
- Directiesecretaris SamenTwente
- Voorzitter OR SamenTwente
- CMT-lid 3 SamenTwente
- Teamleider SamenTwente
- HR-adviseur SamenTwente

Bestuurlijke planning SamenTwente 2025

Versie 27 mei 2024, ter vaststelling in het dagelijks bestuur op 19 juni 2024

Twentedag **09:00 – 16:00**	**Algemeen bestuur** **09:30 – 11:30**	**Dagelijks bestuur** **10:00-11:30**
15 januari 2025	15 januari 2025	12 december 2024 (donderdag 13:30- 15:00)
		5 februari 2025 (Heidag 12:00 - 17:00)
5 maart 2025	5 maart 2025	12 februari 2025
16 april 2025	16 april 2025	26 maart 2025
14 mei 2025	Bestuurdersdag	23 april 2025
11 juni 2025	11 juni 2025	21 mei 2025
9 juli 2025	9 juli 2025	18 juni 2025
	10 september 2025 (optioneel ivm begroting)	9 juli 2025
24 september 2025	Bestuurdersdag	3 september 2025
15 oktober 2025	15 oktober 2025	24 september 2025
		1 oktober 2025 (Heidag 12:00-17:00)
12 november 2025	12 november 2025	22 oktober 2025
10 december 2025	10 december 2025	19 november 2025
14 januari 2026	14 januari 2026	10 december 2025